беларуская газэта. Заснаваная ў 1906 г. у Вільні. Аднoўленая тамсама ў 1991 г. як штомесячнік. З 1 сакавіка 1996 г. выходзіць у Менску штотыднёва

НАША НІВА

КУЛЬТУРА, ПАЛІТЫКА

№ 5 (43)
8 красавіка 1996 г.
панядзелак

ТЭЛЕПРАГРАМА

БІРЖА ПРАЦЫ

Станіслаў Шушкевіч:

"НАШ ПРЭЗЫДЭНТ – ГЭТА СТАРЭЙШАЕ ПАКАЛЕНЬНЕ, ЯКОЕ ЎЖО АДЧУВАЕ СВОЙ ВЕК"

Карэспандэнт "Нашай Нівы" Алег Дашкевіч зьвярнуўся да Станіслава Шушкевіча з просьбаю пракамэнтаваць апошнія падзеі ў Беларусі.

"НН": Як Вы ацэньваеце сытуацыю ў краіне сёньня: з аднаго боку падпісаныя пагадненьні з Масквой, зь іншага — адбыліся такія акцыі пратэсту, якіх не было зь 91-га году?

С.Ш.: Вельмі проста ацэньваю. Гэтыя пагадненьні — прэвэнтыўны захад прэзыдэнта, каб захаваць нейкі, на ягоную думку, прыстойны выраз твару ў сытуацыі, калі ўсё валіцца з рук. Эканоміка ў нас развальваецца, а прэзыдэнт толькі цяпер зразумеў, што такое макрапаказчыкі. Яму ўбівалі ў галаву, што макрапаказчыкі ў нас добрыя. Між тым галоўны зь іх — валавы ўнутраны прадукт на душу насельніцтва — у нас усё меншы й меншы. Летась мы разьмінуліся з Польшчай. Калі ў савецкія часы наш валавы ўнутраны прадукт быў амаль удвая большы (паводле адной мэтодыкі ацэнкі), то цяпер ён складае 2.300 даляраў на чалавека, а ў Польшчы 2.700. У іх павышаецца, а ў нас падае.

Прэзыдэнт нічога ня здольны зрабіць з гаспадаркай, бо проста не ўсьведамляе, што такое аб'ектыўныя эканамічныя законы, і таму робіць такія захады, якія б паказвалі, што ён клапоціцца пра грамадзтва. Аднак спадзявацца, што, дзякуючы палітычнаму і — падкрэсьлю — ваеннаму саюзу з Расеяй, у нас нешта палепшыцца, нельга. Што да эканомікі, то ніякіх перашкодаў для ўзаемадзеяньня з Расеяй у нас і не было. Так што я бачу гэтую акцыю як зьнявагу беларускай дзяржаўнасьці, беларускай годнасьці.

Адбываецца фармальнае ўсталяваньне праваслаўя як адзінай дзяржаўнай рэлігіі, што пярэчыць нашаму заканадаўству. У свой час мы прынялі добрыя законы, каб не супрацьпастаўляць людзей розных канфэсіяў, якія жывуць тут спрадвеку. А цяпер я ўжо ня ведаю, што рабіць... Я лічыў, што тая зьнявага рэлігіі, якая была ў савецкі час, павінна кампэнсавацца добрым стаўленьнем да ўсіх канфэсіяў. Калі выбіраць нейкую адну як дзяржаўную, што фактычна цяпер і робіцца, мяркуючы хаця б з рытуалу падпісаньня, то гэта значыць толькі павялічваць супрацьстаяньне ў грамадзтве. Мы йшлі да іншага жыцьця, да адкрытага грамадзтва і ўсё для гэтага рабілі. Але не пасьпелі зрабіць і адзін крок, як ізноў нас цягнуць у камуністычны рай.

"НН": Чым выклікана тое, што мы не пасьпелі?

С.Ш.: У дзяржаўных справах нельга нешта рабіць вельмі хутка, можна наламаць дроваў. А перашкода ўзьнікла таму, што ў нас выхаваўся homo soveticus, жыхар камунальнай кватэры. Адсюль гэтае "сообщество". На беларускую мову яно не перакладаецца. У нас прыстойная мова, а "сообщество" можа быць і "порядочное" і "преступное". У беларускай мове такога слова я ня ведаю. "Сообщество" сувэрэнных рэспублік. І адразу зьяўляецца абрэвіятура ССР. Нехта марыць пра гэты ССР. Паглядзіце, што рабілася на афіцыйным мітынгу. Сотня аўтобусаў... Павыцягвалі старых людзей, пра якіх трэба было б клапаціцца, а не вазіць іх з партрэтамі Леніна... Заблыталі ўсё і ўсяк.

Стыхійны мітынг быў большы, значна маладзейшы, значыцца ён пэрспэктыўны. Старэйшае пакаленьне моцна заблыталася. Я б не адносіў нашага прэзыдэнта да старэйшага пакаленьня, але паводле свайго мысьленьня — гэта старэйшае пакаленьне, якое ўжо адчувае свой век. Таму я спадзяюся на моладзь, на праблескі гістарычнае праўды, дарэчы, дзякуючы і вашай газэце...

"НН": Вы ўзначальвалі дзяржаву. На сёньняшні погляд — ці былі ў Вас буйныя памылкі?

С.Ш.: Чалавек, які лічыць, што ён не рабіў памылак — гэта несур'ёзны чалавек. Але адразу хачу Вас падправіць. У Беларусі толькі з увядзеньнем прэзыдэнцтва зьявіўся чалавек, які лічыцца галавою дзяржавы, раней такой асобы мы ня мелі. Я быў старшынём Вярхоўнага Савету. І фактычна правоў у мяне было гэтулькі ж, колькі ў сьветлай памяці Максіма Танка, калі ён узначальваў ВС, у Шамякіна, у Навуменкі.

Працяг на старонцы 2

Аднаўленьне Рэспублікі

2 красавіка 1996 году пад націскам варожых сілаў пала Рэспубліка Беларусь.

І хоць расейскія танкавыя калёны не ўрываліся ў сталіцу краіны, але юрыдычна ўсе прыкметы акупацыі навідавоку. Спынена дзейнасьць Канстытуцыі краіны і тых законаў, якія ўсталёўвалі статус незалежнае дзяржавы, спынены кантроль легітымных органаў Рэспублікі над зьнешняй і ўнутрнай палітыкай краіны, эканамічнае жыцьцё рэгулюецца таксама не беларускім заканадаўствам, а — пад прыкрыцьцём мытнага саюзу — расейскімі дзяржаўнымі інстытуцыямі. Актыўнасьць мясцовых калябарантаў толькі падкрэсьлівае спэцыфіку акупацыі — Расея пагадзілася з ініцыятывамі сваёй крэатуры. Жэнэўская канвэнцыя 1949 г. "Пра абарону цывільнага насельніцтва" разглядае й такія варыянты акупацыі, калі захоп тэрыторыі іншае дзяржавы не суструэў узброенага супраціву.

Я меркаваў, што 2 красавіка стане днём нацыянальнае ганьбы. Але тое, што адбылося ў Маскве, нагадвала абсурд, а падзеі ў Менску былі ўзьнёслымі.

Сцэна на "Красном крыльце" маскоўскага Крамля поўнілася камэдыйнымі эпізодамі: расейскі трыкалёр накідваўся на твар Ельцыну; капеж трапляў за каўнеры беларускае дэлегацыі, ад чаго яе ўдзельнікі ніяк не маглі ўстаяць на месцы; Лукашэнка адыходзіў ад пратаколу ды зрываўся, трацілу сваёй прамовы ён прысьвяціў пераконваньню расейцаў у тым, што людзі ў Беларусі, якія не пагаджаюцца з акупацыяй сваёй краіны, робяць гэта з-за няведаньня.

Падзеі 2 красавіка сфармулявалі, апрач іншага, праблему статусу расейскага праваслаўя ў Беларусі. Маскоўскі патрыярхат ня можа паразумецца зь іншымі праваслаўнымі цэрквамі сьвету — бо прагне лідарства. РПЦ усё шчыльней зрастаецца з расейскаю дзяржаваю, пранікае ў войска, у сыстэму адукацыі; уцягваецца ў палітыку й гэтым самым здраджвае прынцыпам царкоўнае незалежнасьці.

Працяг на старонцы 2

Гэтым разам у рубрыцы "Цана культуры" гісторык Міхась Чарняўскі з дакумэнтамі ў руках распавядае пра тое, як у 1986-м годзе ў Траецкім прадмесьці афганскія вэтэраны зьбілі вучняў Менскай школы-інтэрнату імя Ахрэмчыка за тое, што дзеці сьпявалі беларускія песьні ды гаварылі міжсобку па-беларуску. Білі, нацкаваныя гаркамам камсамолу, білі ў згоднай прысутнасьці міліцыі...

Старонка 3

ТЭМА

ЗВЫЧАЙНЫ ФАШЫЗМ-2

Тэмай гэтага нумару "Нашай Нівы" стала ня надта заўважная, але надта небясьпечная зьява ў сёньняшнім нашым грамадзтве. Фашызм. Пры гэтым гутарка вядзецца не столькі пра псыхалёгію, колькі пра структуры сучасных скрайне правых расейскіх арганізацыяў, якія разгортваюць сваю дзейнасьць у Беларусі. Багаты на факты нарыс журналіста Славаміра Адамовіча знаёміць таксама з гісторыяй сусьветнага і расейскага фашысцкага руху, з сучаснымі праявамі нэафашызму ў Эўропе і сьвеце.

Старонкі 4-5 і 20-21

навіны 1 радком...........

СВАБОДА СЛОВА. Расейскі Фонд Абароны Галоснасьці заявіў, што беларуска-расейская дамова пра ўтварэньне "Сообщества" не забясьпечвае інфармацыйнай свабоды. "Застаецца незразумелым, як асьвятляць падзеі: паводле прынцыпаў свабоднай расейскае прэсы, ці цалкам падкантрольнай прэзыдэнту беларускай", — гаворыцца ў заяве Фонду.

ВІЗЫ. З 1 красавіка візы на ўезд у Літву зьменяць свой зьнешні выгляд. Новыя візавыя маркі маюць 20 ступеняў абароны і дызайнам падобныя да марак краінаў Шэнгенскага пагадненьня.

СЬВЯТЫ. Кабінэт Міністраў пастанавіў перанесьці працоўныя дні з панядзелка 22 красавіка на суботу 20 красавіка і зь пятніцы 10 траўня на суботу 4 траўня.

ПАГРОЗА. Аляксандар Лукашэнка на сустрэчы з журналістамі паабяцаў звольніць з працы выкладчыкаў ВНУ, якія, паводле ягоных зьвестак, заклікалі студэнтаў да ўдзелу ў акцыі пратэсту 2 красавіка.

АРЫШТЫ. Напрыканцы мінулага тыдня ў Казахстане пачаліся арышты тых грамадзянаў рэспублікі, якія пікетамі падтрымалі рашэньне Дзярждумы Расеі аб дэнансацыі Белавескае дамовы. Казахстанскія суды кваліфікуюць іхныя справы як заклікі да гвалтоўнае зьмены Канстытуцыі.

ІМЁНЫ. Адначасова прэзыдэнт Казахстану выдаў Указ аб вяртаньні імёнаў казахаў да іхных спрадвечных формаў — адбудзецца дэрусіфікацыя казахскай анамастыкі.

ГЕАГРАФІЯ. Вучоныя-геадэзісты вызначылі геаграфічны цэнтар Беларусі. Ён знаходзіцца ў сямі кілямэтрах на захад ад Мар'інай Горкі, каля вёсак Бор і Антонава.

ЖАБКІ. Швэйцарская грамадзкасьць занепакоеная — пачалася чарговая веснавая міграцыя жабак, якія велізарнымі калёніямі перапазяць праз аўтастрады. Каб ўратаваць амфібіяў, паліцыя вымушана выстаўляць мабільныя патрулі дзеля своечасовага спыненьня дарожнага руху. Уладам дапамагаюць грамадзкія арганізацыі.

Аднаўленьне Рэспублікі

Працяг са старонкі 1

РПЦ усклала на сябе адказнасьць за ідэалягічную санкцыю на акупацыю нашае краіны. Гэтым самым з новаю сілаю зазначана неабходнасьць вызваленьня праваслаўя Беларусі ад расейскай залежнасьці. Бізантыйскае сьвята цэзарапапізму, што было наладжанае ў маскоўскім Крамлі, сярод вычварнай і неэўрапейскай архітэктуры, маніфэстацыя тэакратычнай дзяржаўнай ідэі, калі рызы чаргаваліся з мундурамі, — гэта пагроза нашаму сьвецкаму грамадзтву, дзе рэлігія фармуе сфэру маральнага традыцыяналізму, а асобныя дэнамінацыі ня мусяць быць прывілеяванымі.

Пад вечар у Крамлі наладзілі банкет на некалькі тысячаў асобаў. А тым жа часам у Менску масавая маніфэстацыя запоўніла вуліцы гораду. 2 красавіка ў акцыях пратэсту брала ўдзел пераважна моладзь.

2 красавіка пратэставалі і ў Баўгарыі. Пераадольваючы ранейшы комплекс непаўнавартасьці, тысячы баўгараў выйшлі на акцыі пратэсту супраць выказваньня Б.Ельцына наконт таго, што да "Дамовы пра паглыбленую інтэграцыю" Беларусі, Расеі, Казахстану й Кыргыстану магла б далучыцца і Баўгарыя.

Зноў паўтараецца стрыжнявы сюжэт гісторыі Сярэдняй Эўропы — пошук сваёй ідэнтычнасьці й адстойваньне сваёй адрознасьці. Ва ўмовах XX ст. вонкавая агрэсія супраць краінаў рэгіёну азначала для іх пагрозу існаваньню самога тыпу цывілізацыі.

Цяпер, з вышыні колькіх прамінулых дзён, якія сталі часам адліку новае геапалітычнае сытуацыі, з вышыні ўжо гістарычнага досьведу й часу, мы можам казаць пра гістарычны вобраз Рэспублікі Беларусі. Першыя 2-3 гады незалежнасьці гэта была дзяржава, у якой:

1) распачыналіся эканамічныя рэформы, што надавала сацыяльны аптымізм;

2) забясьпечваліся грамадзянскія правы, свабода слова, вызнаньняў, пачынаў усталёўвацца незалежны суд;

3) урад прытрымліваўся палітыкі нэўтралітэту; у войску служылі 1,5 гады, а плянавалася скараціць тэрмін службы да 1 году;

4) нацыянальная ідэнтычнасьць выйшла з падпольля.

Гэта той станоўчы вобраз дзяржавы, які застанецца ў нашай памяці й які мы будзем трансьляваць праз розныя інфармацыйныя крыніцы. Станоўчы гістарычны вобраз — гэта адзін з чыньнікаў кансалідацыі беларускага грамадзтва.

Працэсы высьпяваньня нацыі і будовы ўласнае дзяржавы зайшлі ў Беларусі гэтак далёка, што пакорлівай і бесканфліктнай капітуляцыі не прадбачыцца. Ня выключана ірляндызацыя канфлікту, узьнікненьне тэрарызму, пераўтварэньне Беларусі ў нестабільны рэгіён. Але вызначальным будзе той мірны супраціў, які здолее наладзіць беларускае грамадзтва: менавіта ў мірныя формы абароны сваёй дзяржавы ўцягваецца найвялікшая колькасьць людзей; мірныя формы супраціву ў малым адрэзку часу не характарызуюцца высокай эфэктыўнасьцю, але ў гістарычнай пэрспэктыве — гэта глябальны працэс; мірныя формы стваральныя — узьнікаюць і разьвіваюцца новыя незалежніцкія інстытуцыі й газэты, выхоўваюцца новыя пакаленьні, фармуецца нацыянальны бізнэс, тутэйшыя людзі трапляюць у сярэднюю й вышэйшую чынавенскую клясу... Надыходзіць час, калі застаецца толькі памяняць кукарды.

Рэжым, умовы і наступствы акупацыі вызначаны ў Гагскіх (1899, 1907) і Жэнэўскай (1949) канвэнцыях. Міжнароднае заканадаўства дае права народам акупаваных краінаў захоўваць вернасьць сваім дзяржавам. Ігнараваньне распараджэньняў акупацыйных уладаў — адна з формаў такой вернасьці. Адначасова акупацыйная дзяржава, паводле міжнароднага заканадаўства, павінна рабіць захады дзеля ўпарадкаваньня цывільнага й гаспадарчага жыцьця на захопленай тэрыторыі ў інтарэсах цывільнага насельніцтва.

Існуе мноства формаў арганізацыі мірнага супраціву. Для Беларусі сёньня асобую актуалію набываюць дзьве — стварэньне Камітэтаў грамадзянаў і Грамадзкага Трыбуналу.

Яшчэ напрыканцы кіраваньня Кебіча ў Беларусь быў закінуты расейскі дэсант службоўцаў. Гэтая структура паступова перайшла ў органы кіраваньня Лукашэнкі. Каб адрозьніць гэтую наплылую масу ад законных носьбітаў суверэнітэту, якімі юрыдычна ёсьць беларускія грамадзяне, неабходна структурна аформіць рознасьць юрыдычных статусаў — грамадзянаў, паводле беларускага закону пра грамадзянства, і неграмадзянаў (у тым ліку тых, каму грамадзянства было нададзена незаконна). Прыкмета акупацыі — калі апошняя катэгорыя людзей вызначае палітыку дзяржаўных органаў кіраваньня. Дзейнасьць Камітэту беларускіх грамадзянаў — гэта таксама абарона свайго статусу перад спробамі ліквідацыі беларускага грамадзянства праз "падвойнае грамадзянства" ці "грамадзянства ССР".

Неабходна распачаць дакумэнтаваньне злачынстваў рэжыму, публікацыю рэестру гэтых злачынстваў ды публікацыю прававых ацэнак. Юрыдычная база дзеля гэтага ёсьць — Канстытуцыя і законы Беларусі. Першы этап збору такой інфармацыі вельмі просты — ужо маюцца пастановы Канстытуцыйнага Суда наконт указаў Лукашэнкі, а таксама зафіксаваныя факты парушэньняў гэтых пастановаў і самой Канстытуцыі. Вяршыня дзейнасьці Грамадзкага Трыбуналу — гэта грамадзкі суд над галоўнымі асобамі акупацыйна-таталітарнага рэжыму й перадача ўсіх матэрыялаў у юрыдычна правамоцны суд, які ў пэрспэктыве будзе сфармаваны, магчыма, і міжнароднымі інстанцыямі.

Дзейнасьць двух грамадзкіх утварэньняў — Камітэту грамадзянаў і Грамадзкага Трыбуналу, — забясьпечвае для аднаўленае Беларускае дзяржавы прававую пераемнасьць і гістарычнае абгрунтаваньне. Таму лёзунгі беларускага грамадзтва —"Вяртаньне Канстытуцыі" і "Аднаўленьне Рэспублікі".

Алег Дзярновіч

"НАШ ПРЭЗЫДЭНТ — ГЭТА СТАРЭЙШАЕ ПАКАЛЕНЬНЕ..."

Працяг са старонкі 1

Тая ж самая канстытуцыя працавала. У мяне зьявілася толькі адно дадатковае права – падпісваць міжнародныя пагадненьні. І вось калі мне нехта скажа, што я гэтае права выкарыстаў дрэнна альбо недзе не скарыстаў, я пакрыўджуся. А што да ўнутраных справаў, то я ня ведаю, што зрабіў сёньняшні старшыня ВС і што ён зробіць. Ён фактычна вярнуўся да тых самых правоў. Таму што цяпер над ім ёсьць прэзыдэнт, так, як раней быў ЦК КПБ. Дык вось я быў у такіх умовах, калі зьнік ЦК КПБ і была канстытуцыя, якая не давала ніякіх правоў старшыні ВС. І пры супрацьстаяньні ўраду, большасьці ВС і прэзыдыюму ВС, якія мяне абралі ў пачуцьці страху, – мне трэба было штосьці зрабіць для Беларусі. За гэты пэрыяд я зрабіў менш, чым хацеў, але больш, чым мог. Для большага трэба было парушаць законы. Але сёньня мне ніхто ня можа сказаць: вось Лукашэнка парушае Канстытуцыю, парушае законы, дык і ты ж парушаў. Таму што я лічыў, калі ўжо мы пачалі будаваць прававую дзяржаву, то ў якіх бы ты цяжкіх умовах ні быў, выпраўляй законы, садзейнічай іх выпраўленьню, але не парушай.

Што нас прывяло да цяперашняга стану? Адсутнасьць цярпеньня ў Вярхоўным Савеце. Мы пасьлядоўна прымалі новую Канстытуцыю. І больш за сто артыкулаў было прынята пад маім старшынствам. Некалькі артыкулаў – пальцаў адной рукі хопіць пералічыць – было прынята пад кіраўніцтвам Грыба. А астатняе – фактычна без кіраўніцтва. Нашы маладыя палітыкі так хацелі атрымаць новую Канстытуцыю, а камуністычная большасьць так бачыла прэзыдэнтам Кебіча, што 38 артыкулаў прынялі адным скокам. І ўсе складанасьці, якія маем – ад несбалянсаванасьці, ад недакладнасьці фармулёвак менавіта гэтых 38-мі артыкулаў. Не хапіла цярпеньня і мужнасьці папрацаваць яшчэ паўгода-год. І тады б ніякіх непаразуменьняў не было. А сёньня выпраўляць сытуацыю вельмі цяжка. Можна зразумець і Польшчу, і Украіну, якія дагэтуль ня маюць канстытуцыі, бо яны вельмі сур'ёзна да гэтага ставяцца.

"НН": Вы, як ніводзін беларускі палітык, карысталіся павагай на Захадзе...

С.Ш.: У мяне й цяпер на стале – звароты і запрашэньні ад літоўскіх, украінскіх, расейскіх парлямэнтароў. Запрашалі ў Швэцыю, Нямеччыну, Брытанію... На няўвагу я ня скарджуся. Але хачу адразу сказаць: я не заваёўваў аўтарытэт тым, што гандляваў інтарэсамі Беларусі, альбо, наадварот, лез у бутэльку, каб зацьвердзіць нейкія беларускія пазыцыі насуперак той сытуацыі, якая склалася ў грамадзтве. Я не сьпяшаўся. Вельмі часта гавораць, што чыстымі рукамі палітыку рабіць нельга. Гэта найвялікшая памылка. Мне невядомы ніводзін буйны замежны палітык з бруднымі рукамі (можа, акрамя таталітарных). Там такія людзі не застаюцца пры ўладзе. Напрыклад, каб прэзыдэнт парушыў канстытуцыю – прабачце... Альбо каб хлусіў на ўсю рэспубліку ў тэлебачаньні... Альбо каб не прынёс прабачэньня, калі памыліўся... Такога не бывае. Такое толькі ў нас. Але я думаю, што і ў нас няма такіх традыцыяў. Гэта савецкія традыцыі, калі хлусьня была афіцыйным дзяржаўным сродкам.

"НН": Маючы добры палітычны капітал, як Вы ўяўляеце сваю палітычную будучыню?

С.Ш.: Я сказаў бы так: многія людзі марацЬ пра такую палітычную мінуласьць, якая была ў мяне.

Пра сваю палітычную будучыню трэба казаць, калі ёсьць пэўныя ідэі. У мяне такія ідэі ёсьць – што рабіць у Беларусі ў наш цяжкі цяперашні момант. Але для таго, каб гэта зрабіць, трэба пераканаць большасьць ВС. Ведаеце, я магу займацца мітынговай палітыкай значна лепей за многіх, але лічу, што гэта не для мяне справа. Калі мяне абралі дэпутатам ВС, я павінен працаваць для таго, каб наша заканадаўства, якое ні ёсьць, удасканальвалася і выконвалася. Сёньня я маю канкрэтную працу ў Камісіі эканамічнай рэформы. Таксама я магу быць карысны многім дэпутатам для ўзаемадзеяньня... Што да рашучых дзеяньняў з боку ВС, то я іхны прыхільнік. Але калі тылы не забясьпечаныя, калі для такой мэты не сабралася большасьць – гэта бессэнсоўна.

"НН": Вы заўсёды былі проста дэмакратам. У Вас былі прыхільнасьці да сацыял-дэмакратычнага руху, але Вы сталі сябрам фракцыі "Грамадзянскае Дзеяньне". Увогуле, зь якой палітычнаю сілай краіны Вы зьвязваеце сваю палітычную будучыню?

С.Ш.: Я й сёньня перакананы, што для тых умоваў, у якіх існуе Беларусь, яе грамадзтва, для мэнтальнасьці беларусаў найбольш адпавядае клясычная сацыял-дэмакратыя. Таму паводле перакананьняў я бліжэй за ўсё да БСДГ. Але я не ўваходжу ні ў якую партыю. Рэч у тым, што пэўныя асобы ў с.-д. фракцыі "Саюз Працы" зрабілі такія ўчынкі, якія несумяшчальныя з маім сумленьнем, з маім падыходам да справы. Я не магу быць у фракцыі, кіраўнікі якой заяўляюць, што мы мусім зрабіць легітымным парлямэнт, які паводле Канстытуцыі нелегітымны і заклікаюць прэзыдэнта зацьвердзіць гэта сваім указам. Я не ўваходжу і ў Аб'яднаную Грамадзянскую Партыю, але цалкам падзяляю тую пляцформу, якая аб'яднала дэпутатаў у фракцыю "Грамадзянскае Дзеяньне". Гэта вельмі простая пляцформа: канстытуцыйнасьць, дзяржаўнасьць і сацыяльна арыентаваная рынкавая эканоміка. Наагул, у нармальнай дзяржаве не існуе праблемы дзяржаўнасьці, а ў нас яна існуе. І таму на гэтым этапе я ўваходжу ў "Грамадзянскае Дзеяньне". У мяне няма, як кажуць, кампрамату, ні на аднаго чалавека з гэтай фракцыі. Мне прыемна зь імі супрацоўнічаць. Гэта палітычная, эканамічная, фінансавая эліта нашага грамадзтва, прыстойныя людзі. І калі б гэтай фракцыі яшчэ крышку больш беларускасьці, яна б на сто працэнтаў адпавядала майму разуменьню таго, якімі павінныя быць палітыкі.

"НН": На наступных прэзыдэнцкіх выбарах, я думаю, знойдзецца дастатковая колькасьць людзей, якія вылучаць Вашу кандыдатуру... Ці думаеце Вы пра прэзыдэнцтва?

С.Ш.: Дрэнны той салдат, які ня хоча быць генэралам, але яшчэ горшы той, які выходзіць перад усімі і б'е сябе ў грудзі, маўляў, я хачу быць генэралам. У Беларусі распаўсюджаны цэлы шэраг пэўных ідэалягічных антытэзаў супраць мяне асабіста. На гэта працавала каманда Кебіча і такія выдатныя яе члены як Замяталін, як Антановіч. Яны прадаліся цяпер другой галіне ўлады, і будуць ганіць таго самага Кебіча – ім усё адно, бо гэта платныя правакатары. Але ў барацьбе са мною яны дасягнулі вялікіх посьпехаў, бо працавалі ў ідэалягічнай службе ЦК КПБ і КПСС і ведаюць, якую можна пусьціць чутку, каб пэўныя колы дрэнна ставіліся да чалавека.

Я лічу, што на наступных выбарах павінен быць вылучаны адзіны кандыдат ад дэмакратычных сілаў. Вылучэньне павінна грунтавацца на добрых сацыялягічных дасьледаваньнях і на разуменьні тэндэнцыяў разьвіцьця. Я навуковец і не магу выступаць на ненавуковай падставе. У мяне хопіць мужнасьці падтрымаць меней вядомую кандыдатуру, якая мае большыя шанцы на абраньне, чым я. І хопіць мужнасьці адстаяць сябе, калі я буду бачыць, што можна гэты працэс павярнуць на сваю карысьць.

"НН": Што тычыцца ўвогуле дэмакратычнага руху ў Беларусі. Як Вы ацэньваеце сытуацыю пасьля паразы, якой стаўся рэфэрэндум?

С.Ш.: Казаць, што рэфэрэндум – гэта параза дэмакратычнага руху нельга. У свой час я цешыўся, што мы прынялі Закон аб рэфэрэндуме. У нас сьвядомая частка грамадзтва – гарады, і яны прагаласавалі за нашу беларускую сапраўдную сымболіку. А ўведзеная ў зман правінцыя – інакш. Таму гэта не была параза дэмакратыі. Але цяперашні адкат можа прывесьці да такой паразы. Бо сродкі масавай інфармацыі, як і раней, у руках малапрыстойных людзей – паглядзіце колькі хлусьні...

"НН": І ўсё ж 30 тысячаў выходзяць на вуліцу, нягледзячы на агітацыю...

С.Ш.: Дык Вы гаворыце пра Менск. А гэта – увесь горад – палітычная эліта краіны. Тут можна набыць і "Свабоду" і "Нашу Ніву". А паспрабуйце набыць у Даўгінаве або ў Будславе. Іншая думка там мае зусім малое пашырэньне.

Рыбалка

Смачней за ўсё выглядае прынада. Хто з нас ня бачыў, як цокаюць языкамі вудалі, перабіраючы параны гарох, апарышаў ці жыўцоў! Прынада павінна паралюшаваць волю ахвяры...

Калі 2 красавіка ў Крамлі на "крыльцо" выйшлі Лукашэнка, Ельцын ды Алексій, я ўзгадаў рыбалку...

Адвечна зблытаны пук жылкаў, старыя пярэстыя плыўкі, званочкі, парэпаныя іржою, грузільны з расьпілаванага шроту й салідныя бумбялочкі на донку, кручкі, якія штораз імкнуцца падрапаць пальцы, злыя, у парэштках леташняга чарвяка...

Гляджу ў экран — поўная блытаніна. Хто і з кім цалуецца, з чым віншуюць? Што робіць там патрыярх? Што за людзі зьбіліся на ганку? Пры чым тут ківэры на галовах ганаровае варты? На што намякаюць?..

Рыштунак нягеглы, зблытаны, але прыдатны. Што ловяць?

У падмурку палітыкі заўсёды ляжыць пытаньне пра ўласнасьць. У Расеі недзяржаўныя формы ўласнасьці ахопліваюць сёньня ўжо блізу 50% нацыянальнае маёмасьці. У Беларусі — ледзьве 2%. Вось за астатнія 98% і ідзе барацьба, якую назвалі "інтэграцыяй"!

"Наша Ніва"
незалежны тыднёвік
НАША НІВА
заснаваны ў 1906,
адноўлены ў 1991
заснавальнік і выдавец — Павал Жук
рэдактар — Сяргей Дубавец
адказны сакратар — Алег Дзярновіч
мастацкі рэдактар — Сяргей Харэўскі
рэдактар дадатку "Інфарматар" — Андрэй Лапцёнак
макет — Віктар Корзун
мантаж — Лявон Раманчык
набор — Таццяна Чуйвід
стыліст — Антон Кузьміч
карэктура — Сяргей Смятрычэнка
пры ўдзеле — Сяргея Шупы
прадстаўнік рэдакцыі ў Гомелі (тэл. 56-94-36) — Зьміцер Бартосік
АДРАС ДЛЯ ДОПІСАЎ
220123 Менск, а/с 71
Тэл./факс 36-76-75
Падпісны індэкс 63125

З гэтаю мэтай адціраюць канкурэнта — юны беларускі бізнэс, — пазбаўляюць яго ўплыву на эканоміку і палітыку. З гэтай жа мэтаю грубым і бесцырымонным чынам расьпіхваюць вонкавых канкурэнтаў расейскага капіталу. Гэта — аснова беларускае зьнешняе палітыкі.

Як толькі ў беларускай палітыцы зьявіліся абрысы Балтыйска-Чарнаморскага Зьвязу, залуналі пэрспэктывы стварэньня нафтакалектару з Украіны ў Латвію, адразу былі знойдзеныя... турэцкія шпіёны. Гучная была справа. Праўда, ніхто так і не назваў гэтых шпіёнаў! Але дыпляматычны скандал меў вынік. Ударыўшы хлусьнёю па турэцкіх руках, адправілі ў накаўт самую пэрспэктыўную для беларускае незалежнасьці й эканамічнага росквіту ідэю восі "Поўнач—Поўдзень". Беларусь магла выявіцца тут максымальна, як стрыжнявы суб'ект эканамічнае магістралі: Нямеччына, Скандынавія, Балтыя — Украіна, Чарнамор'е, Міжмор'е. Замест гэтага атрымалі вось з Эўропы... у нікуды. Бо гэтая вось мае свае альтэрнатыўныя паралелі: расейскія порты на Балтыцы, праект "Via Baltia", транзыт праз Украіну, расейскія порты на Чорным моры, транзыт праз тую ж Турэччыну...

Сёньня рыбакі пачынаюць абгрунтоўваць паранаідальныя праекты з Калінінградам. Хоць нават кіраўніцтва Беларускае чыгункі афіцыйна пацьвярджае, што самы танны транзыт для нас — праз Літву, а самы дарагі — праз Расею (нафтавы — у пяць разоў даражэйшы за літоўскі!). Але, гаворачы па-лукашэнкаўску, гэта ня той выпадак, калі лічаць грошы.

Зь бізнэсам у Беларусі ўжо амаль "разабраліся". Дыскрэдытавалі інвэстыцыйныя фонды. Выламалі рукі банкам. Ледзь не штотыдзень у прэсе пускаюць чуткі пра іх нацыяналізацыю. Да 1997 году Лукашэнка гатовы ўніфікаваць беларуска-расейскае заканадаўства, зраўняць у правах суб'ектаў гаспадараньня, дазволіць свабодную цыркуляцыю капіталаў. Але ж не сакрэт, што ў Беларусі капіталаў амаль няма. Лукашэнка пад фанфары ледзь сьпісаў "запазычанасьць" у 1,5 млрд. даляраў, тымчасам як маскоўская мэрыя толькі на гаражы ў Маскве выдаткоўвае 3,2-3,5 мільярдаў.

20 сакавіка Лукашэнка падпісаў указ аб стварэньні свабоднай эканамічнай зоны "Брэст", а апублікавалі яго толькі ў красавіку. Чаму? Таму, што трэба было параіцца з гаспадарамі. І 22 сакавіка ў Берасьце пад'ехаў Ягор Строеў, сьпікер верхняе палаты расейскага парлямэнту, з "інспэкцыяй". Што па чым?Ташуха! У нас, як для Расеі, усё можна ўзяць і за "спасибо". А самі мы народ ціхі, неразваротлівы. Не канкурэнты.

Калі б стваральнікамі "зонаў" кіравалі нацыянальныя інтарэсы, то свабодныя эканамічныя тэрыторыі ствараліся б ня там, дзе найвышэйшы ўзровень жыцьця ў краіне, аносна трывалая эканамічная й культурная сытуацыя, а там, дзе ўсё гэта ў заняпадзе. Такой тэрыторыяй мог бы стаць Гомель — нашмат больш індустрыялізаваны рэгіён з празбыткам працоўных рэсурсаў. Да яго, на новыя працоўныя месцы, порстка падцягнуліся б і людзі з забруджаных раёнаў. А замест зьбіраньня з усёй краіны "чарнобыльскага" падатку, трэба было б пазбавіць ад падаткаў забруджаныя тэрыторыі...

Аднак Строеў "даў дабро" на Берасьце. Каб паміж Расеяй і Захадам не было ніякіх пасярэднікаў. Цяпер уніфікацыя правоў грамдзянаў РФ зь беларусамі прыцягне да нас шматкроць большую плынь уцекачоў і "дзелавых" людзей з Паволжа і Каўказу. У выніку рэзка павялічыцца дыстанцыя паміж "непэрспэктыўнымі" раёнамі Беларусі і нэаіндустрыялізаваным паўднёвым захадам краіны, будзе загублена Белавежжа, спляжаныя самыя чыстыя й прадуктыўныя нашыя землі, разбураная самая кансэрватыўная супольнасьць, дзе яшчэ жывыя традыцыі і самы нізкі ўзровень злачыннасьці.

Але для Крамля тут галоўнае — замацавацца "на высотцы", зь якой найлепей канфрантаваць з NATO, пужаючы Эўропу, выбіваць сабе палітычныя дывідэнды, застрахавацца ад патэнцыйнага росту нацыянальнае сьведамасьці беларусаў, пакінуўшы за сабою халяўны транзыт і манаполію на кантакты са сьветам. Бо ўжо ясна, што Беларусь без Масквы і кроку ня ступіць, нават мыта сама бярэ на расейскую карысьць.

Вось якая залатая рыбка водзіцца ў інтэграцыйнай каламуці!

Што да добрых пажаданьняў наконт пэрспэктываў беларускае эканомікі — то гэта махлярства. Расея, бачыце, хоча, каб БелАЗы й МАЗы былі канкурэнцыйнымі, каб нафта ішла праз беларускія заводы і была для Беларусі таньнейшай, чым дзе ў сьвеце. А хіба АўтаВАЗ з КамАЗам здольныя з кім-небудзь канкураваць? Ці дагэтуль у Мазыр і Наваполацак ішла нейкая іншая, нерасейская нафта? І адкуль узяцца дармовай нафце, калі ў самой Расеі яна каштуе, як на сусьветным рынку?

Ці будзе хто сур'ёзна разьвіваць вытворчасьць і навуку ў прыфрантавой зоне?..

Лаўцы нашае будучыні ўзялі на рыбалку самыя каштоўныя свае прынады: адна раса (славяне!), адна вера (тысяча гадоў!), адна дзяржава (вякамі разам!). Як трапна заўважыў у Крамлі расейскі патрыярх: гісторыя вяртаецца на колы свае! На колькі ж гадоў нас вяртаюць у гісторыю: на 200, на 133, альбо на 56?

Рыбакі мітусяцца, сьпяшаюцца закінуць вуды, пакуль ня стухла прынада. А што, калі рыбка сарвецца з крука?..

Сяргей Баркоўскі

Міхась Чарняўскі

Дзясятыя ўгодкі "Чорнай нядзелі"

Год Чарнобыльскай катастрофы, 1986-ы, быў пераломны ў нашай гісторыі. Успомнім тыя часы... Русіфікацыя, здавалася, сьвяткавала канчатковую перамогу, бо вынішчаліся рэшткі беларускага школьніцтва нават у далёкай правінцыі, бо самую беларускую літаратуру пачалі ўжо выкладаць па-расейску. Але, як крыніца пад ільдом, працягваў жыць адраджэнскі і незалежны рух. Больш за тое — ён пачынаў набіраць моцы і размаху. Робяцца захады дзеля захаваньня гістарычнае спадчыны, ушаноўваюцца магілы каліноўцаў, ладзяцца сустрэчы ў багдановічавай Ракуцёўшчыне, яднаеца моладзь у менскай "Талацэ", гарадзенскай "Паходні", віцебскім "Узгор'і", у друку, асабліва ў ЛІМе, уздымаецца хваля пратэсту супраць русіфікацыі.

Камуністычны рэжым робіць апантаныя спробы здушыць праявы беларускага Адраджэньня. Найхарактэрным прыкладам такіх спробаў стала "Чорная нядзеля" 20 красавіка 1986 году. Гэтым цёплым нядзельным днём так званыя воіны-інтэрнацыяналісты, нацкаваныя гаркамам камсамолу, учынілі пагром над беларускімі школьнікамі — навучэнцамі Рэспубліканскае школы-інтэрнату музыкі і выяўленчага мастацтва імя Ахрэмчыка, якія прыйшлі на бераг Сьвіслачы ў Траецкім прадмесьці на "Гуканьне вясны".

Беларускіх дзяцей у прысутнасьці міліцыі білі за тое, што яны размаўлялі пабеларуску, што сьпявалі беларускія песьні, насілі стужкі зь беларускім арнамэнтам, білі за беларускую птушку-вясьнянку. Ачмурэлым ад алькаголю пагромшчыкам камуністычныя ідэолягі ўклалі ў сьвядомасьць, што ўсё беларускае — фашызм.

Пасьля "Чорнай нядзелі" разгарнулася змасаваная кампанія паклёпу, дэзінфармацыі, запалохваньняў. Сыпаліся папярэджаньні, вымовы. Але час ужо быў іншы — пачыналася "Вясна народаў" маскоўска-камуністычнай імпэрыі...

Да 20-га красавіка засталося мала дзён. Але яшчэ ёсьць час паставіць у Траецкім прадмесьці памятны знак, сабрацца там разам менавіта 20-га, зноў зладзіць "Гуканьне Вясны" і зрабіць гэта традыцыяй.

У маім дзёньніку за 1986 год захаваліся дакумэнтальныя сьведчаньні падзеяў "Чорнай нядзелі". З асобнымі зь іх, мяркую, варта пазнаёміць чытача.

Зь ліста першаму сакратару ЦК КПБ М.Сьлюнькову:

"Пішуць Вам вучні 10 "Б" і 11 "Б" клясаў Рэспубліканскае школы-інтэрнату музыкі і выяўленчага мастацтва імя І.В.Ахрэмчыка.

У гэтую нядзелю, 20 красавіка, мы пайшлі на сьвята "Выстаўка аднаго дня", якое адбывалася ў Траецкім прадмесьці і было і ў мінулыя гады, у дзень гэтага сьвята "гукаюць вясну", пяюць песьні, водзяць карагоды. Мы таксама вырашылі ўзяць удзел у ім — зрабілі загадзя птушкувясьнянку, развучылі беларускія народныя песьні. Падышлі да Прадмесьця аб 11 гадзіне і пачалі сьпяваць.

... па дарозе двум хлопцам — Лавецкаму Уладзіміру і Стальмашку Сяргею — нейкія хлопцы сказалі зьняць стужкі з галавы (мы надзелі стужкі зь беларускім арнамэнтам). Яны, вядома, не зьвярнулі ўвагі і пайшлі далей. Не пасьпелі мы скончыць вадзіць першы карагод, як з узгорку пачалі спускацца незнаёмыя хлопцы, падыходзяць да нас і крычаць, каб мы зьнялі стужкі. У тых, хто не зразумеў і спачатку ня зьняў, зрывалі самі. У той жа час яны нецэнзурна лаяліся і казалі, каб мы, калі хочам застацца жывымі, разыходзіліся хутчэй па хатах... Нас закрылі сьпіной ад астатніх людзей і пачалі з намі "разьбірацца" кулакамі, асабліва з тымі, хто пытаў тлумачэньня гэтым падзеям, нягледзячы на тое, што большай часткай школьнікаў былі дзяўчынкі. Акрамя таго на нас крычалі: "На каком языке вы говорите? Говорите на нашем, русском языке, а иначе — убьём!" І дапаўнялі свае словы абразьлівымі выразамі: "Фашисты! Националисты!" Адной дзяўчынцы сказалі, што, калі ня пойдзе адтуль, то паплыве па рацэ, "як той ручнік". Астатнім таксама пагражалі, што калі мы не разыйдземся, то будзем карміць ракаў у рацэ. Некаторых нашых хлопцаў і дзяўчынак пачалі біць. Праўда, сьляды ад зьбіваньня засталіся не ва ўсіх, а толькі ў Карабліна Валерыя, зь дзясятае клясы Бандаровіча Ігара і Чарняўскага Алега, Якубовіч Таццяны і Мінко Віктара.

Было вельмі добра бачна, што гэтыя хлопцы былі ў нецьвярозым стане і што пад пальчаткамі некаторыя мелі кастэты...

Мы зьвярнуліся да міліцыянтаў, што стаялі на мосьце і ўсё бачылі з самага пачатку — і як мы мірна вядзем карагод, і як да нас пачалі падыходзіць незнаёмыя хлопцы, што пачалі нас біць, бачылі, што мы нічым не маглі абараніцца, але міліцыянты спакойна нам адказалі: "Это ваши гражданские дела. Разбирайтесь сами". Што мы маглі адказаць, калі нам гэта казала савецкая міліцыя? З гэтых словаў мы зразумелі, што гэтая "бойня" адбываецца "законна" і засталіся безабаронныя...

Мы, шукаючы абароны, пачалі расказваць акружаючым. Побач аказаліся і некаторыя з тых хлопцаў, што нас білі. Крыху зразумеўшы, што мы ні ў чым не вінаватыя, некалькі іх папрасілі ў нас прабачэньня і тлумачылі, чаму так зрабілі:

"Нас папярэдне сабралі ў гаркоме (некаторыя казалі, што нікога знайсьці ўжо нельга, а нават калі і знойдуць каго, то самае вялікае, што ім будзе — запішуць хуліганства (штраф 30 рублёў)). А яны потым могуць адпомсьціць...

У сераду нас выклікалі да дырэктара школы і там нам казалі, што нічога ня трэба рабіць, бо ўсё гэта можа зьвярнуцца супраць нас. Нам казалі, што ў нас могуць сапсавацца характарыстыкі і што нас могуць не прыняць у інстытут..."

Ліст ад імя вучняў падпісалі Сівіцкая Галіна і Скіцёў Андрэй.

Не ўтрымаюся, каб не падаць адказ на падзеі ў Траецкім прадмесьці, дасланы Аляксею Марачкіну з Кіраўніцтва ўнутраных справаў Менску:

"Ваше заявление о неправильном поведении группы молодёжи из числа демобилизованных военнослужащих в Троицком предместье во время проведения художественной выставки рассмотрено.

Причиной конфликта между бывшими военнослужащими и учениками Республиканской школы-интерната явилось то, что последние при исполнении песен размахивали неэстетичной атрибутикой: деревянным крестом, в перекрестии перевязанным проволокой, бумажной птицей из грязного ватмана и др. Это возмутило бывших военнослужащих, которые с применением силы отняли её.

Одновременно ставим Вас в известность, что выступление учеников как Вами, так и руководством школы не контролировалось, в связи с чем не было принято своевременных мер к недопущению использования неэстетичной атрибутики, наличие которой вызвало возмущение у присутствующих на выставке граждан.

Проведено полное разбирательство со случившимся.

Зам. начальніка следственного отдела Мингорисполкома В.Ф.Дайнеко".

Пацярпелыя ў "Чорную нядзелю" школьнікі:

(сьпіс няпоўны)

© Архіў найноўшае гісторыі

Шванбэрг Таня	Шымановіч Алена	Лавецкі Уладзімір
Заграбаева Люда	Белавокая Натальля	Касьцюкевіч Юля
Стальмашок Сяргей	Якубовіч Тацяна	Сушчыц Ліна
Сівіцкая Галіна	Караблін Валера	Скіцёў Андрэй
Мацкевіч Нэля	Сухоцкая Тацяна	Мінко Віктар

НАТАЛЬЛЯ БАБІНА

САМІ-МОЖАЦЕ-ЗДАГАДАЦЦА-ХТО ЯК БАЦЬКА БЕЛАРУСКАГА НАЦЫЯНАЛІЗМУ

У акне аўтобуса мільгае пад елкай шэры, надзіва тлусты пасьля такой суровай зімы, мацёры заяц, лес абрываецца, на тле вечаровага неба паўстаюць дзьве традыцыйныя вежкі беларускага касьцёлу — і гэта ўздымае настрой. Пах падарожжа — бэнзын, вэнджаная кілбаса, гума — пах вызваленьня. Падарожжа вызваляе ад руціны. Наперадзе — Польшча.

Мы ў Горадні. Пасьля вячэры ўключаем польскую тэлевізію, і на экране, натуральна, самі-можаце-здагадацца-хто. Камэра ловіць шаленаваты бляск вока, перакладчык старанна перадае патас, які дрыжыць у голасе: "Некоторые национал-патриоты обвиняют меня в том, что я сдаю незалежность, на коленях ползу в Россию. Я хочу сказаць, что если будет нужно, если это остановит обнищание народа, я действительно поползу на коленях..." — "Ах, гадота, — думаю я. — Ды паўзі хоць ракам, твая справа, але ж чаму ты прымушаеш і ўсіх паўзьці сьледам?" Польшча паказвае менскі мітынг 24 сакавіка.

У пяць раніцы нас будзіць тэлефон — зараз за намі заедзе маршрутка. Перад мытняй "обнищавший" народ — пераважна жанчыны ў прыгожых футрах — папраўляе навешаныя пад футрамі пляшкі са сьпіртам.

— Ведаеш, а палякі ж ужо прайшлі праз гэта, — кажу я мужу. — Быў жа ў іх Станіслаў Аўгуст Панятоўскі.

Перад вачыма паўстае вялікае палатно Матэйкі, што займае амаль усю сьцяну ў Крулеўскім замку: апошні польскі кароль з абліччам самнамбула накіроўваецца падпісваць дамову з Расеяй, шляхціц — адчай і мальба на твары — сабой заступае дарогу, а на бальконе зласьліва пасьміхаюцца дзьве расейскія графіні-куртызанкі...

Такія падзеі пакідаюць сьлед. Чым большае прыніжэньне, тым большая прага вярнуць страчаную годнасьць. З дамовы вырасла паўстаньне Касьцюшкі. "Марш, марш, Дамброўскі...", Траўгут — а ці ня ўвесь сёньняшні польскі нацыянальны дух? Пэўна, у гісторыі дзейнічае нейкі аналяг фізычнага закону індукцыі: кожная спроба зьменшыць моц нацыянальнай ідэі сустракае прапарцыйны супраціў.

— Ты яшчэ правіла сьвярдзёлка на гісторыю перакінь!..

— Наконт сьвярдзёлка не скажу нічога, а вось кінь вокам на Ўкраіну. Во дзе нацыяналізм цьвіце цьветам! А чаму? Таму што ва Ўкраіны быў Багдан Хмяльніцкі зь ягоным "На вякі разам!" І Польшча, і Ўкраіна мелі ў сваёй гісторыі "дабраахвотнае" ўзьяднаньне з Расеяй — і цяпер гэта дзьве найбольш нацыяналістычныя ў нашым кутку Эўропы дзяржавы. Беларусь будзе трэцяй. І як Станіслаў Аўгуст і Багдан Хмяльніцкі прычыніліся да росквіту польскага ды ўкраінскага нацыяналізму, так бацькам нацыяналізму беларускага стане Лукашэнка. Адсутнасьць нацыянальных каранёў у Лукашэнкі дасьць нацыянальнай ідэі больш прыхільнікаў, чым палкая сьвядомасьць Пазьняка.

Сонца скача паміж пікамі лесу. Польшча па-ранейшаму наперадзе. Наперадзе — набыцьцё шпалераў, якія сапраўды будуць удвая таньнейшыя, чым у Менску, бегатня па Беластоку, срэбны ланцужок надзвычайнае прыгажосьці ў краме, дзе шыпячыя канчаткі польскіх словаў мяшаюцца з водарам сьнегу ды аранжарэйнага бэзу.

Наперадзе — вяртаньне.

— Можа ты і маеш рацыю, — згаджаецца муж. — Але тая рацыя не на танку.

НАША НІВА 8 КРАСАВІКА 1996 №5(43)

Славамір Адамовіч

ЗВЫЧАЙНЫ

Я буду казаць пра зьяву, разьвіцьцё якой назіраю ў маёй краіне ўжо ня першы год. Адказваючы за кожнае сваё слова, я буду гаварыць пра фашызацыю структураў цяперашняга рэжыму і той часткі грамадзтва, якая ёсьць носьбітам тэорыі і практыкі антыбеларускага дзеяньня. Я буду гаварыць пра расейскі фашызм у мэтраполіі і тут, у Беларусі, як пра сілу, якая імкнецца зьнішчыць беларускую дзяржаву і яе народ. Але спачатку — экскурс у гісторыю.

“Няхай жыве вайна!”

Падваліны італьянскага фашысцкага руху заклалі інтэлектуалы. Рэдактар сацыялістычнай газэты “Avanti” прафэсар Бэніта Мусаліні зьявіўся потым. Яму спадабаліся напор і сьмеласьць лідара італьянскіх футурыстаў Тамаза Марынэці, які пісаў у сваім “Першым маніфэсьце футурызму”: “Няхай жыве вайна — толькі яна можа ачысьціць сьвет. Няхай жыве зброя, любоў да Бацькаўшчыны, разбуральная сіла анархізму, велічныя ідэалы зьнішчэньня ўсяго і скрозь!”

Асабістае сяброўства Мусаліні і Марынэці пачалося ў красавіку 1915 году, калі іх разам арыштавалі на дэманстрацыі ў Рыме. У сакавіку 1919 году знакаміты футурыст быў абраны ў ЦК фашысцкае партыі. А ў 1920 годзе, выступаючы перад італьянскаю дэлегацыяй на Другім кангрэсе Інтэрнацыяналу ў Маскве, нарком Луначарскі назваў Марынэці “адзіным інтэлектуалам рэвалюцыі ў Італіі”.

Крыніцамі фашызму, паводле вядомага нямецкага гісторыка Эрнэста Нольтэ, былі: нацыяналісты пад кіраўніцтвам Энрыка Карадыні, легіянэры паэта Габрыэля д’Анунцыё ды былыя марксісты, якія адкалоліся ад сацыялістычнае партыі і пайшлі за Мусаліні.

У лістападзе 1921 году італьянскі фашызм канстытуяваўся ў нацыянал-фашысцкую партыю (НФП). Першай праграмаю руху стала праграма італьянскіх баявых аддзелаў (fasci italiani di combattimento), надрукаваная ў газэце “Il popolo d’Italia” 27 сьнежня 1921 году. Крыху раней, 24 лютага 1920 году, у Мюнхене была апублікавана праграма NSDAP (Нацыянал-Сацыялістычная Нямецкая Рабочая Партыя).

Італьянскі фашызм і нямецкі нацыял-сацыялізм — блізьняты. Гітлера захапляў дучэ, Мусаліні захапляўся “гусіным крокам” нямецкіх салдатаў. Да самага свайго канца два дыктатары ішлі разам. Таму, гаворачы пра гісторыю і сучаснасьць расейскага фашызму, будзем мець на ўвазе, што апошні пераняў і разьвівае рысы як італьянскіх “фашыё”, гэтак і гітлераўскіх “штоструп” (ударных групаў), якія з часам былі пераўтвораны ў каманды СС.

Узьнікненьне расейскіх правых

Крызыс царызму спарадзіў ня толькі рэвалюцыю 1905 году і першую беларускую газэту “Наша Ніва”. У тым самым часе на арэну гісторыі выйшла расейская “чорная сотня” — рух, які займае становішча недзе паміж рэакцыйнымі рухамі XIX і правымі (фашысцкімі) партыямі XX ст. Дэпутат царскае Думы, вядомы як Маркаў II, адзін зь лідараў “сотні” і шчыры сябра гітлераўскіх нацыстаў, пісаў, што духоўна расейскі дарэвалюцыйны рух быў амаль тоесны нацыянал-сацыялізму.

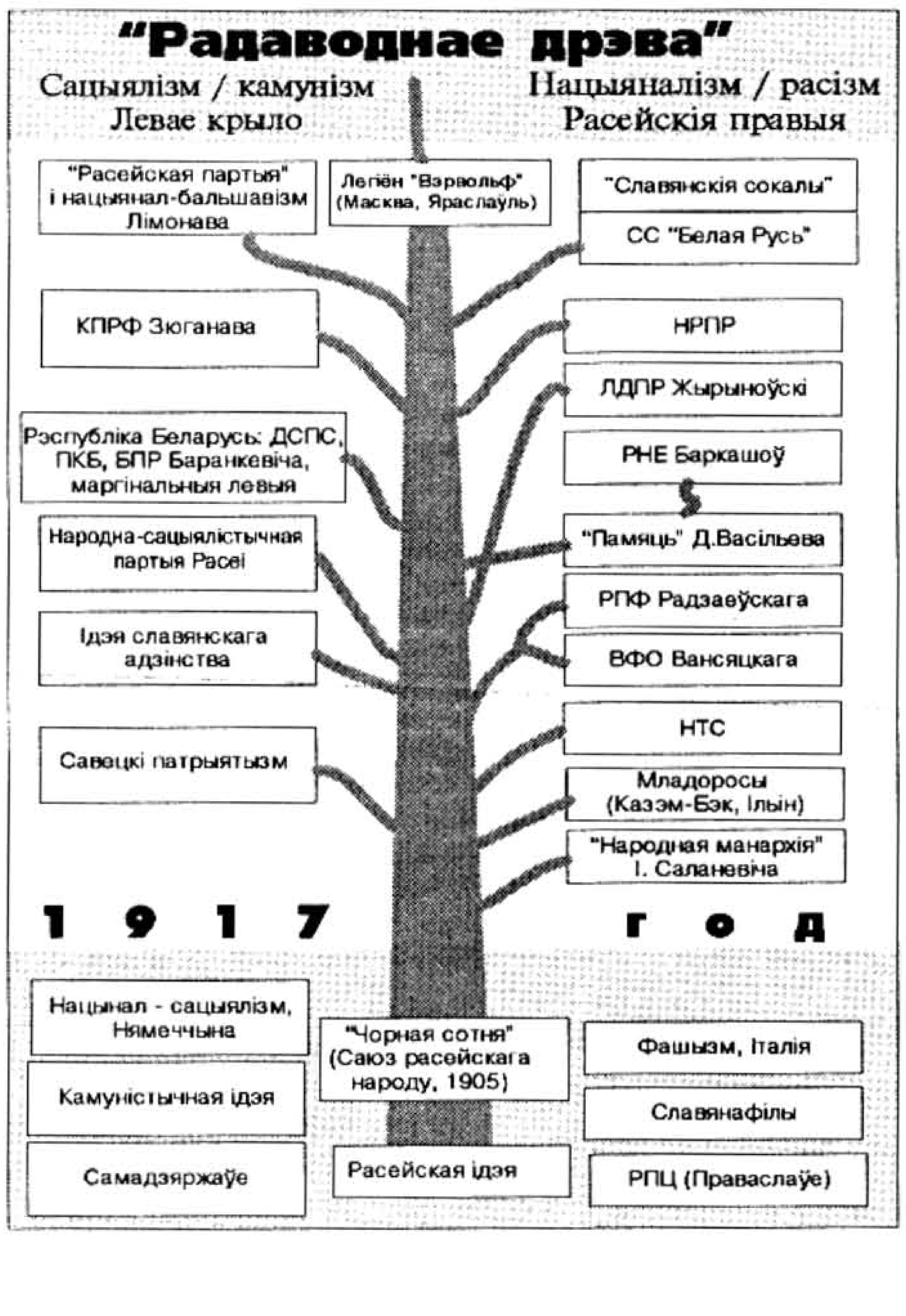

Тэрмін “чорная сотня” ахоплівае розныя крайнія правыя групы, якія йснавалі ў пэрыяд да бальшавіцкага перавароту, у тым ліку і такія партыі, як Саюз Расейскіх Людзей (сакавік 1905) і Саюз Расейскага Народу (лістапад 1905). Дарэчы, СРН пад кіраўніцтвам доктара Дубровіна дабраславіў сам цар Мікалай II. Француска пасол у Расеі Жорж Люі пісаў: “Чорная сотня” кіруе краінай, і ўрад слухаецца яе, бо ведае, што імпэратар схільны сымпатызаваць ёй”.

Сацыяльную базу і мэты СРН яскрава выяўляе выказваньне графа Вітэ: “Саюз — арганізацыя звычайных злодзеяў і забойцаў. Мэты “чорнае сотні” эгаістычныя і маюць самую нізкую прыроду. Іх імкненьні дыктуюцца страўнікам і кішэняй. Гэта тыповыя забойцы зь вялікай дарогі”.

Самадзяржаўе выкарыстоўвала “чорную сотню” як супрацьвагу ў барацьбе зь левым рухам і выступленьнямі рабочых. А Сталыпін, пра якога і ў нас, і ў Расеі некалькі апошніх гадоў згадвалі з асаблівым прыдыханьнем, быў героем правых. Урэшце патураньне ўладаў прывяло да таго, што ў кастрычніку 1905 году па ўскраінах імпэрыі пракацілася хваля асабліва дзікіх жыдоўскіх пагромаў. У Воршы, напрыклад, у арганізацыі тэрору брала ўдзел мясцовая паліцыя.

Пасьля спаду рэвалюцыйнага руху паміж чарнасоценцамі абвастрыліся супярэчнасьці. Вядомы ўсёй Расеі думскі дэпутат Пурышкевіч заснаваў свой “Саюз Міхаіла Архангела”. Ён лічыў, што Расею могуць ураваць толькі надзвычайныя меры. Адным з апошніх яго радыкальных актаў было забойства царскага фаварыта Распуціна.

Канцэпцыя СРН засноўвалася на традыцыйнай царскай дактрыне “праваслаўе, самадзяржаўе, народнасьць”. “Чорная сотня” выступала супраць парлямэнтарызму і за скліканьне Сабору, апэлюючы да традыцыі такіх сходаў у расейскай гісторыі.

СРН карыстаўся папулісцкімі лёзунгамі і тактыкай, і тымчасам заставаўся неаддзельнаю часткай сыстэмы, якая падтрымвала яго фінансава і палітычна. Рух не вылучыў лідара кшталту Гітлера, і працягваў лічыць найвышэйшым аўтарытэтам цара. У адрозьненьне ад нацыстаў і італьянскіх фашыстаў, СРН ніколі ня быў цалкам незалежны, не парываў з істэблішмэнтам і не імкнуўся трансфармавацца ў партыю новага кшталту. Расізм СРН выводзіў яго за межы рэлігіяў, але гэта не перашкаджала афіцыйнай царкве падтрымваць з чарнасоценцамі самыя шчыльныя кантакты.

Пасьля прыходу да ўлады бальшавікоў “чорная сотня” была разагнаная. Ідэя расейскіх правых паляцела ў эміграцыю.

Расейскія фашысты ў дыяспары

У 20-я гады ўзьніклі арганізацыі моладзі, сябры якіх ясна ўсьведамлялі, што эміграцыя старэйшага пакаленьня не дасягнула ў барацьбе з бальшавізмам аніякіх посьпехаў. Гэтыя групкі былі асабліва квапныя на фашысцкія ідэйкі.

Младаросы Аляксандра Казэм-Бэка, абруселага нашчадка арыстакратычнага турэцкага роду, прапагандавалі таталітарную манархію, барацьбу супраць масонства і міжнароднага капіталу. Казэм-Бэк пераняў усе атрыбуты фашызму — уніформу, ваенную дысцыпліну, пакланеньне фюрэру. На сходах яго віталі падняцьцем правай рукі і воклічам “Глава!” Пакланеньне Мусаліні і Гітлеру спалучалася ў младаросаў з захапленьнем палітыкай Сталіна, пры якім савецкі камунізм зрушыўся ад інтэрнацыяналізму да нацыянал-сацыялізму. Младаросы вызнавалі ксэнафобію і расізм (“каждый инородец — наш враг”), верылі ў перавагу белае расы ды імпэрскую місію Расеі.

Расейскія фашысцкія партыі ў 30-я гады дзейнічалі на тэрыторыі Нямеччыны і Манчжурыі. У Харбіне была заснаваная РФП на чале з Канстанцінам Радзаеўскім. Манчжурскія фашысты цалкам капіявалі гітлераўскіх нацыстаў (уніформа, свастыка, часопісы “Нация” і “Наш путь” зь перадрукамі карыкатураў са “Штурмэра”); супрацоўнічалі з Квантунскай арміяй.

Трапіўшы ў рукі саветаў, Радзаеўскі з сумам прызнаў, што ягоная барацьба была заснаваная на прыкрай недарэчнасьці: “Сталінізм — гэта якраз тое, што мы памылкова называлі “расейскім фашызмам”. Гэта і ёсьць наш расейскі фашызм, толькі ачышчаны ад скрайнасьцяў, ілюзіяў ды памылак”.

Капіявала стэрэатыпы Бэрліну ды Рыму і “Всероссийская фашистская организация” (ВФО) Анастасія Вансяцкага, заснаваная ў 1933 годзе ў штаце Канэктыкут. Ніякага рэальнага ўплыву на палітыку Злучаных Штатаў ВФО ня мела.

Найбольш уплывовы быў “Народно-Трудовой Союз” (НТС), створаны эміграцкай моладзьдзю ў Югаславіі ў 20-х гадах. НТС існуе да сёньняшняга дня.

У 30-я гады НТС засьведчыў сяброўскія адносіны да нацыянал-сацыялізму, у якім ён бачыў ідэю слуганьня нацыянальным інтарэсам. НТС не займаўся перайманьнем, імітацыяй нацызму, устрымваўся ад капіяваньня найбольш жорсткіх ягоных рысаў. У часе вайны энтээсаўцы супрацоўнічалі з РОА генэрала Ўласава. У наш час НТС мае мінімальны ўплыў на ідэалёгію новых расейскіх правых.

Правыя ў сучаснай Расеі

Фашызм, пэрсаніфікаваны ў асобах Мусаліні і Гітлера, перастаў існаваць. Але, як сьведчыць разьвіцьцё падзеяў, у пэўных умовах брунатная чума можа вярнуцца. У посткамуністычнай Расеі рост фашысцкіх настрояў падмацоўваецца няжжытымі камуністычнымі ілюзіямі і жаданьнем аднавіць імпэрыю. Расейскаму фашызму ўласьцівыя ксэнафобія, антысэмітызм ды экстрэмізм у самых розных праявах. Ён запаўзае і ў прафсаюзныя структуры, і ў студэнцкія аўдыторыі, і ў расейскі “белы дом”. Фашысцкія партыі Расеі спрабуюць укараніцца ў войску, органах правапарадку і дзяржбясьпекі. У Санкт-Пецярбурзе, напрыклад, на выбарах у гарадзкі сход значную частку кандыдатаў ад нацыянал-патрыятычнага блёку “Вялікая Расея” склалі кіраўнікі акцыянэрных таварыстваў “Навінка”, “Кітэкс”, ахоўнае фірмы “Рубікон”...

Сёньня са шматлікіх расейскіх партыяў можна вылучыць наступныя аб’яднаньні фашысцкае скіраванасьці:

Нацыянальна-Патрыятычны Фронт “Памяць”. Узьнік у сярэдзіне 80-х. Колькасьць — блізу 500 чалавек. Лідар — Дзьмітры Васільеў, які ў 1992 г. абвясьціў сябе “манарха-фашыстам”.

Расейскае Нацыянальнае Адзінства (РНЕ). Ваенізаваная арганізацыя нацыянальнай арыентацыі. Створана ў кастрычніку 1990 г. некалькімі былымі сябрамі НПФ “Памяць”. Выступае за ўсталяваньне дыктатуры з дапамогай ваенных. Кіраўнік — Аляксандар Баркашоў. Баркашоўцы супрацоўнічаюць з Саюзам афіцэраў падпалкоўніка Церахава, з Фондам абароны патрыятызму генэрала Ачалава, маюць падтрымку газэты “Завтра” (рэдактар А.Праханаў).

Народна-Сацыялістычная Партыя Расеі (НСПР). Выйшла зь нетраў Навасібірскае філіі РНЕ, што ініцыявала Першую ўсерасейскую канфэрэнцыю, на якую зьявілася 46 дэлегатаў ад 17 рэгіёнаў —прадстаўнікі мясцовых арганізацыяў РНЕ, а таксама дэлегаты ад омскай арганізацыі “Белая Гвардия”, томскага Расейскага Нацыянальнага Сабору, ад Сібірскага казацкага войска. Партыйны орган — газэта “Эра России”, на старонках якой дэманструецца глыбокая сымпатыя да фашызму.

Нацыянальна-Рэспубліканская Партыя Расеі (НРПР). Нацыянал-радыкальная арганізацыя з цэнтрам у Санкт-Пецярбурзе. Створана ў красавіку 90-га. З 1991 году пры НРПР утвараецца ваенізаваны Расейскі Нацыянальны Легіён.

Расейскі Нацыянальны Саюз (РНС). Узьнік з групы моладзі, што адкалолася ад “Памяці” Васільева. Будучыню Расеі бачыць ва ўсталяваньні нацыянальна-дзяржаўнага манархічнага ладу.

Паводле зьвестак Маскоўскага антыфашысцкага цэнтру, у Расеі дзейнічае каля 100 арганізацыяў фа-

ФАШЫЗМ-2

шысцкага кшталту з колькасьцю членаў 5000. Найбольш актыўныя групы — у Маскве (600 чалавек), Санкт-Пецярбурзе, Волагдзе, Навасібірску, Чарапаўцы, Краснадары, Стаўрапалі.

Найбольшую небясьпеку ўяўляе РНЕ. Адзін з намесьнікаў Баркашова М.Фёдараў балятаваўся ў Дзярждуму ў 109-й Мыцішчынскай акрузе, дзе набраў 5% галасоў.

Фашысцкія арганізацыі выдаюць на сёньня 157

назваў пэрыядычнай літаратуры.

*

1996 год. Яраслаўскі абласны суд вынес прыгавор абвінавачаным у справе фашысцкага легіёну "Вэрвольф". Кіраўнік групоўкі Ігар Піражок атрымаў 5 гадоў пазбаўленьня волі ў калёніі агульнага рэжыму. 9 гадоў атрымаў В.Баранаў, прызнаны ў забойстве свайго паплечніка Старчыкава, — з трупа былі зрэзаны вушы, якія Піражок выкарыстоўваў для падтрыманьня дысцыпліны ў арганізацыі.

Расейскі фашызм у Беларусі

Россия должна быть унитарным государством Русских и Россиян. Под Русскими понимаются представители Русской Нации, состоящей из триединого Русского Народа — Великороссов, Малороссов (украинцев), Белороссов.

З праграмы РНЕ

Соратник обязан постоянно помнить, что у России друзей нет. Забывший об этом становится предателем.

З кодэксу гонару РНЕ

Дзейнасьць расейскіх правых (расейскае "пятай калёны") на тэрыторыі Рэспублікі Беларусі ажыцьцяўляецца дваякім чынам: праз структуры "вэртыкальнай" улады пад шыльдаю славянскай ідэі і шляхам адкрытага пашырэньня ў нашым грамадзтве фашысцкіх і нацысцкіх антыбеларускіх ідэяў і настрояў, заклікаў да тэрору супраць грамадзянаў, якія не паддаюцца дэбеларусізацыі.

Цалкам антыбеларуская арганізацыя, якая дзейнічае на нашай тэрыторыі, — філія РНЕ пад кіраўніцтвам Андрэя Валіуліна. Пра гэтую маргінальную групу тутэйшыя газэты пачалі пісаць у 1994-м, пасьля прыходу да ўлады Лукашэнкі. У "раскрутцы" баркашоўцаў на старонках пэрыядычнага друку асабліва вызначылася колішняя карэспандэнтка газэты "Беларуская маладзёжная" Ц.Клыкоўская. 1 верасьня 1994 году яе матэрыял пад назваю "Опричники" выйшаў у першым нумары газэты "Мужской клуб". Гэта разгорнутае інтэрвію з галоўным баркашоўцам у Беларусі. Ажно два здымкі мальца пры партупэі...

Малец Андруша — з наежджых. Штосьці не затрымаўся ён у расейскай мэтраполіі, — пацягнула ў Беларусь. Працаваў на Менскім аўтамабільным, вучыўся ў веннай вучэльні... Тып нэрвічны, з парушанай каардынацыяй руху. Інтэнсіўная патлівасьць лучыць яго з другім нэрвічным тыпам —Жырыноўскім. Працуе Андруша вартаўніком на будоўлі ў сталічным мікрараёне "Уручча".

Валіулін — фанатычны антысэміт, змагаецца за ўмацаваньне нацыянальнае самасьвядомасьці славяна-расейскага народу. Ён шчыра прызнаецца: "У нас нет конфликтов с милицией, ведь там работают такие же русские люди. Я разговаривал с некоторыми работниками милиции и ОМОНа, в целом им импонирует наша идеология".

Самадзейніца-журналістка Клыкоўская захапляецца: "Да, это единственная организация, поражающая безукоризненной выдержанной доброжелательностью и открытостью... Да, это по-настоящему мобильное, почти боевое подразделение. Но это не "пятая колонна".

І далей: "У час перадвыбарчай кампаніі баркашоўцы працавалі ў ахове штабу цяперашняга прэзыдэнта РБ".

Як вынікае са шчыраваньняў Валіуліна, РНЕ мае шчыльны кантакт з "Славянскім саборам".

Акрамя матэрыялу ў "Мужском клубе" інтэрвію з баркашоўцам А.В. за подпісам Ц.Клыкоўскай было надрукавана ў "Газете Андрея Климова". Аж два разы расейскаму нацыянал-фашысту даваў слова на старонках "7 дней" рэдактар тыднёвіка І.Гукоўскі.

Філія РНЕ ў Беларусі фінансуецца маскоўскім цэнтрам. Кожны месяц "баркашаты" атрымліваюць грашовую дапамогу ў межах 500 даляраў. Дапамагаюць ім і некаторыя фірмы, якія знаходзяцца ў Беларусі.

Як паведамляе інфармаваная крыніца, блізкая да ваенных колаў, апошнім часам стала яўна адчувацца, што тутэйшае РНЕ "вядзе" моцная рука з нашага Міністэрства абароны. Ёсьць зьвесткі, што заняткі саратнікаў адбываюцца на палігонах на Уруччы ды Мар'інай Горцы.

У маскоўскім штабе РНЕ заведзены асабістыя справы на лідараў беларускага руху і тых палітыкаў, якія сёньня знаходзяцца ў апазыцыі да існага ў Беларусі рэжыму. Дасье стала папаўняецца, бо рэгіянальны кіраўнік А.Валіулін ведае, што за невыкананьне загаду аб зборы інфармацыі ён будзе жорстка пакараны.

Працяг на старонцы 20

Юнна Морыц

Каралі гуляюць у хованкі

з цыклю "Валасатае цела фашызму"

Гульня з агнём. Двудушнасьці задушша.
Дзяцінае шальмоўства каралёў!
Рыхтуецца — ура! — аблога сушы,
Аблога сушы з чорных караблёў,
А выгляд робіцца, што ўсё ўрачыста,
Парад, салют, цудоўны перабег,
І што кароль — забаўнік і няўрымста,
Вясёлы, таварыскі чалавек!

Скал зіхацяць выносістыя ўступы,
Атручанае музыкі зварот.
Яшчэ гуляюць кандыдаты ў трупы,
Ня здраднік шчэ ніхто, не патрыёт.
Ды пах крыві, паветра мору злое,
Нібыта дым, паўзе ўжо з-за скалы...
Ды ясны лёс краіны, да якое
Ў любові сяньня кляліся паслы.

Яшчэ лятуць да опэры карэты.
На сьпіне выраз сукні шчэ відаць.
Але ў сакрэтаў — голыя шкілеты,
І па краіне косткамі грымяць!
І дзьве дзяўчыны зь пёрамі на ўборах
Ад бабнікаў выпадкам вызнаюць,
Што ноччу ў штабе ладзіліся зборы
І што ў сабе ўрачыстасьці нясуць!

І разабраўшыся ў двудушшы справы
І што крывёй ад рызыкі сьмярдзіць,
Яны бягуць з купленых месцаў жвава
І хусткай віск імкнуцца ў глоткі ўбіць!
А дзьве зямлі, два самадзержцы — квіты!
Над караблём бярэ даносчык верх.
І па палях, як чорныя тэрміты,
Паўзуць ужо калёны — зьнізу ўверх.

Пакуль выведнік напівае віны
І лічбы больш дакладна назаве,
Ваеначальнік гэта ўсё прыкіне,
Дыхтоўную расправу падбярэ!
Ён так складзе даручаныя косьці,
Так пералічыць колькасьць перамог,
Што ТОЙ кароль задушыцца ад злосьці —
Няздара! Ёлуп! Дармаед! Ня змог!

Дадумацца: пяхоту — і на ўступы!
Дадумацца: наперад выслаць флёт!
Яшчэ гуляюць кандыдаты ў трупы.
Ня здраднік шчэ ніхто, не патрыёт.
І ў ашуканстве шчэ кароль ня блудзіць.
І ложак мерцьвяка астыў наўрад.
А сьмерць растворам мажа ўсіх, хто будзе
Занесены ў калёнку людзкіх страт!

Пераклаў з расейскай
Зьміцер Дзядзенка

ГАННА МАТУСЭВІЧ

Койданаўскі дыярыюш

20.03. Ён быў нашым суседам. Ён быў дзядзькам, а я – дзіцём. Петкавіч Франак. Ён скончыў журфак і працаваў настаўнікам у Станькаве. Дзеці яго любілі. Пасьля сьпіўся і рабіў на розных работах у нашым калгасе. Яго п'янога дызэль завозіў то ў Баранавічы, то ў Берасьце. Ён пісаў у раёнку нейкія вершы пра вайну: "...і Негарэлае гарэла". Ягоная змучаная маці ўжо прасіла, каб яго прыбраў Бог. І ў адзін вечар ён згарэў ад гарэлкі.

А сёньня мне бацька прызнаўся, што Франак сьпяваў яму словы да Палянэза Агінскага. Якія гэтыя словы, я, пэўна, ніколі не даведаюся...

23.03. Янка Брыль не разумее, за што ў вучэньні Рэрыха ўхваляецца Сувораў.

"А я кажу вам: любіце ворагаў вашых, дабраслаўляйце кляцьбітаў вашых, рабіце дабро ненавісьнікам вашым і маліцеся за крыўдзіцеляў вашых і за ганіцеляў вашых".

У Койданава не прыйшоў другі нумар "НН". І канцоў не знайду. Пэўна згубіўся недзе ў сьвяточных клопатах зьняважанай Канстытуцыі.

24.03. Была на мітынгу. І не была. Пляц віраваў. А ў маёй душы – пустата, нават абыякавасьць. Можа таму, што я ўсё перажыла раней, альбо таму, што Неба дае мне гэты тужлівы спакой, як перадых перад нечым новым, нязьведаным...

25.03. Сяджу зь дзецьмі ў вёсцы, як у турме. І тое няможна, і туды няможна. Цяпер ужо й наш інтэрнат здаецца мне вольніцай. Нашая вёска – вытак духовага ўбоства і вышэйшай духовай узьнёсласьці.

26.03. Вераніка ўстроілася ў чырвоную куртку й зялёныя боты ды сама зь сябе пакеплівае: "Прыбралася, як лукашэнкаўскі сьцяг".

Уздоўж чыгуначнага палатна, на сьнезе, выпальваюць дрэвы. "Мама, глянь! Наш сьцяг!" – крычыць Міколка.

27.03. У нашым інтэрнаце, нібы пры Бабілёнскай вежы, сышліся розныя традыцыі, культуры, нацыі... Маладая габрайка выправіла малую дачку да суседкі з цыдулкай наступнага зьместу: "Люба, дай мне один презерватив. Я знаю, что у тебя есть". У паважнай украінкі запунсавалі шчокі: "Що це таке?!"

29.03. Прывезла дзяцей зь вёскі. Як з ланцуга сарваліся! Уключылі магнітафон, усчалі шалёныя скокі:

А воля на ратным полі
Мільгнула між лесу дзід!

31.03. Яшчэ зь дзяцінства не люблю нядзеляў. Насунецца пякучы прыступ тугі...

1.04. Дзень, і вечар, і ноч... Дык вось што мяне так душыла! І сёньня яшчэ аж два пальцы на дзьвюх руках парэзала!

Прыйшоў муж з працы, прынес мокрую муку. Кажа: не мука гэта, ды мука. Сёньня цэлы дзень круціць шалёны вецер з мокрым сьнегам. І ўначы круціла, і наступная ноч нічога добрага не абяцае. Як хто павесіўся... Праўда, павесіўся. Віця Амбражэвіч, майстар ГСП-42 (некалі СУ-42). У сталярцы, на працы. Нашы мужчыны зь пятлі яго здымалі. Займчалі ў рэанімацыю бедака. Хацеў чалавек звальняцца, ды Камушэнка яго не пускаў, як матэрыяльна-адказную асобу. Ня вытрымаў мужык! Эх вы, дужая палова чалавецтва!

Прыйшоў да нас п'яненькі Ваня Грыбок. Я яго нейк адразу "Бусьлікам" перайменавала. Высокі, худы, даўганосы, добры і ня дужа мудры. Паставіў "Двух буслоў" на стол: "Я хадзіў, я казаў яму... Яны маўчаць... Усе баяцца... Я дурань..." І бясконцыя мацюкі. Што ж рабіць? Ага, сабраць людзей! Хто пойдзе? Я адна пайду. Заўтра ў 9.00 – у кантору! Да кожнага падыйду, кожнаму скажу, і кожны хай сам вырашае...

– Ну, сядзіце. Я пабегла...

P.S. Хадзілі тэлефанаваць. У цяжкім стане. Божачка, памажы яму! Божа, дай нам усім Прасьвятленьня, ратуй Беларусь!

Койданава

УКРАІНА

Народныя дэпутаты пра беларускі варыянт

Нягледзячы на тое, што практычна ўсе ўкраінскія палітыкі на пытаньне пра ацэнку расейска-беларускага пагадненьня адказваюць унікліва: "Гэта іхнае права", – заклапочанасьць і трывога ў водгуках, тым ня менш, ёсьць. Пры гэтым усе згодныя ў адным: з аб'яднаньнем Масквы і Менску сытуацыя для Кіева значна ўскладніцца, але непасрэднай пагрозы ўкраінскай незалежнасьці пакуль няма.

Барыс Алейнік, Камуністычная фракцыя парлямэнту:

– Аб'ядноўвацца ці не – справа сувэрэнных дзяржаваў. Нам пра сваё трэба думаць. Не лічу, што аб'яднаньне Расеі і Беларусі можа паўплываць на Ўкраіну. Мы выбралі свой шлях. І спробаў ціску на нас з боку Масквы, каб прымусіць пайсьці за прыкладам Беларусі, упэўнены, ня будзе. Расейцы ня ведаюць, што ім рабіць зь Беларусяй – навошта ім яшчэ і Ўкраіна? Папросту Ельцын прагуляў выбары ў Думу і цяпер наганяе. А з Украінай беларускага варыянту не атрымаецца. Ня тыя маштабы. Мы нават не ўваходзім у СНГ. Украіна – толькі асацыяваны сябра. Наш пункт гледжаньня даўно ўсім вядомы – сувэрэнная дзяржава.

Зблізжэньне дзяржаваў не павінна адбівацца на нашым сувэрэнітэце. Беларускі варыянт нявыгадны ня толькі нам, але і Расеі. Сябраваць могуць адно свабодныя. Бо калі адзін сябра старэйшы – гэта ўжо ад нячысьціка.

Леанід Краўчук, экс-прэзыдэнт:

– Не хачу ўмешвацца ва ўнутраныя справы Расеі і Беларусі. Народы, дзяржавы павінныя самі вырашаць. Я заўсёды толькі вітаў супрацоўніцтва. Думаю, акрамя эканамічнае мэтазгоднасьці, ніякіх абмежаваньняў быць ня можа, калі рэч зводзіцца да эканамічнай інтэграцыі. Але ў выпадку з Расеяй і Беларусяй, як я зразумеў, гутарка ідзе пра інтэграцыю палітычную. Прасьцей кажучы, пра стварэньне новай дзяржавы. Яны ўжо прынялі рашэньне стварыць наддзяржаўную структуру: Найвышэйшую выканаўчую раду, пастановы якой для абодвух бакоў абавязковыя. Будзе створана і нейкая міжпарлямэнцкая структура, якая зоймецца "прыстасаваньнем" заканадаўстваў абедзьвюх краінаў. І самае галоўнае: прадугледжваецца агульны бюджэт пад мэтавыя (пакуль што!) праграмы. Усё гэта сьведчыць пра тое, што ўтвараецца нават не канфэдэрацыя. Лічу, што Расея і Беларусь ствараюць фэдэрацыю. А размовы пра канфэдэрацыю – самападман. Усё сьведчыць пра тое, што нараджаецца адзіная дзяржава.

Дарэчы, першыя прыкметы таго, што яна амаль створана – відавочныя. Прыклад? Успомнім першы афіцыйны візыт Лукашэнкі ў Маскву: прымалі яго ў гранавітай палаце, была такая пампэзная сустрэча, абед. А ў гэты ягоны прыезд як усё адбывалася? Ад Менску выступае Лукашэнка, ад Масквы – толькі прэс-сакратар Ельцына... Цікавая сытуацыя. Крэмаль прымаў першага сакратара ЦК Кампартыі саюзнай рэспублікі – проста як кіраўніка рэспубліканскай арганізацыі – ня больш. Разумееце, толькі адзін гэты эпізод расстаўляе ўсіх на свае месцы. Пасьля гэтага казаць пра дзяржаўнасьць Беларусі – прынамсі фарс. Але – я паўтараю – гэта справа Лукашэнкі, Ельцына і тых людзей, якія іх абралі.

Зрэшты, вядома ж, на Ўкраіну падобныя рашэньні таксама могуць паўплываць. Як? У рамках СНГ цяпер будуць тры ўзроўні інтэграцыі. Зразумела, адносіны на гэтых узроўнях будуць розныя. Уласна СНГ адыдзе на апошні плян. Зразумела, Расея да Ўкраіны цяпер будзе ўжываць больш жорсткія формулы. І гэта, натуральна, паўплывае на нашы эканамічныя магчымасьці. І яшчэ: перад левымі сіламі Ўкраіны цяпер увесь час будзе мігцець прыклад шчыльнага "единения". Пойдуць размовы: "Расея і Беларусь ужо аб'ядналіся, і мы, славянскі народ, таксама павінны". Гэта будзе бутаражыць людзей. Але ёсьць, думаю, і станоўчы бок: канструктыўныя, прагрэсіўныя сілы, якія хочуць бачыць Украіну незалежнай і свабоднай, цалкам магчыма, нарэшце аб'яднаюцца.

Алег Вітовіч, лідар Украінскай нацыянальнай асамблеі:

– Аб'яднаньне Беларусі з Расеяй азначае павелічэньне мяжы з нашым магчымым супраціўнікам больш чым на 500 кілямэтраў. Гістарычна так склалася, што апошнія некалькі стагодзьдзяў найбольш верагодным нашым супраціўнікам (хоць даволі часта і саюзьнікам таксама) была Расея. Такім чынам павялічваецца фактар ваеннай пагрозы Ўкраіне з боку Масквы. Павышаецца і фактар палітычнае небясьпекі. Акрамя таго, цяпер магчымая актывізацыя ўкраінскіх левых. Пад пагрозу пастаўленая стабільнасьць у Эўрапейскім рэгіёне, ды і ва ўсім сьвеце.

Гэта вельмі сур'ёзна, бо гутарка ў дадзеным выпадку ідзе пра ўтварэньне новай дзяржавы. Нават больш – пра аднаўленьне былога Савецкага Саюзу. Натуральна, гэта ня можа ня выклікаць трывогі ва ўсім сьвеце. Мы на такі крок Расеі і Беларусі пазіраем зь вялікай заклапочанасьцю. Таму УНА будзе спрыяць сябрам з радыкальнага кола Беларускага Народнага Фронту. Мы гатовыя даць ім маральную і палітычную падтрымку. Пакуль што нічога іншага яны ў нас не прасілі. Калі будзе просьба пра іншыя віды падтрымкі – мы разгледзім і такую магчымасьць.

"Всеукраинские Ведомости"

ЛІТВА

ЯЦЬВЯГІ. Залаты мэдаль на традыцыйнай штогадовай выставе "Літва філятэлістычная" атрымаў жыхар Клайпеды Жыгімонт Юшка за калекцыю капэртаў і паштовых марак, прысьвечаных яцьвягам і беларускаму Заходняму Палесьсю. Увогуле яцьвяская тэматыка ў Літве сёньня, можна сказаць, у модзе. У кожнай віленскай краме можна набыць каўбасу, названую ў гонар невядома куды зьніклага балцкага племені; у кнігарнях прадаюцца зборнікі яцьвяскіх казак. А днямі газэта "Lietuvos Aidas" пачала друкаваць зводкі навінаў з Заходняга Палесься. Зарэгістраваны "Літоўска-яцьвяскі зьвяз", які, праўда, пакуль ніяк сябе не праяўляе.

MASS MEDIA. На мяжы банкруцтва апынулася найбуйнейшае літоўскае агенцтва навінаў ELTA. Сёньня гэтае прадпрыемства ня здольнае ані заплаціць партнэрам за падпісныя пакеты інфармацыі, ані выплаціць заробак сваім супрацоўнікам. Прычына крызысу зьвязваецца з тым, што толькі 20% капіталу тэлеграфнага агенцтва знаходзіцца ў прыватных руках. Астатнія належаць дзяржаве, у якой няма сродкаў на ўтрыманьне гэтай структуры.

МЯЖА. На чацьвярговай прэс-канфэрэнцыі фракцыі таўтынінкаў (нацыяналістаў), лідар гэтае правае партыі Р.Смятона заявіў, што ягоная фракцыя ўнясе ў Сэйм прапанову не ратыфікоўваць літоўска-беларускае пагадненьне аб дзяржаўнай мяжы, а прапануе вярнуцца да межаў, вызначаных літоўска-савецкім пагадненьнем 1920 году, паводле якога да Літвы адыходзіць блізу 25% беларускай тэрыторыі.

Падрыхтаваў Андранік Антанян

ТАНЦЫ. 30 сакавіка ў Літоўскім акадэмічным драмтэатры адбыўся паказ "Новага літоўскага танцавальнага праекту". Дзясятак маладых харэографаў разам з сваімі выканаўчымі групамі дэманстравалі міні-спэктаклі, альтэрнатыўны балет, дзе "нékананічны" рух, плястыка цела спалучаліся з самай рознай музыкай, сцэнаграфіяй і нават вершамі. Неверагодная фэерычная дзея сабрала поўную залю моладзі. На думку карэспандэнта "НН", найбольш плястычны міні-спэктакаль –"Дзяўчынка на шары" паводле матыву П.Пікаса – паказаў беларускі мім-віленчук Валеры Самусёнак у пары з зоркаю літоўскага сучаснага балету Расаю Алькснітэ. *(брат)*

ПОЛЬШЧА

Абвінавачваецца сыстэма

У Гданьску распачаўся судовы працэс у справе "Сьнежня 1970-га". На лаву падсудных ваяводзкага суда селі 12 чалавек, сярод якіх і генэрал Войцех Ярузэльскі. Пракуратура абвінавачвае іх у гібелі 44-х рабочых 26 гадоў таму падчас разгону дэманстрацыі, скіраванай супраць павышэньня цэнаў. На думку Я.Рыбіцкага, кіраўніка Прэзыдыюму Ўправы "Салідарнасьці" гданьскага рэгіёну, гэта будзе адзін з найважнейшых судовых працэсаў у сучаснай гісторыі Польшчы. На лаву падсудных упершыню селі не непасрэдныя выканаўцы загадаў, а тыя, хто іх аддаваў. Абвінавачваецца сыстэма ў цэлым.

Польскі экспарт на Ўсход

Летась экспарт польскае прадукцыі ва Ўкраіну вырас утрая, а ў Беларусь – падвоіўся. Экспэрты сьцьвярджаюць, што гэты год можа быць яшчэ лепшым. Польскія гандляры прадалі на ўсходніх рынках прадукцыі на 800 млн. даляраў, што на 33% болей за пазалеташнія паказьнікі. Пры гэтым на Расею прыпадае 514 млн., на Украі-

Працяг на старонцы 19

Чачэнскі народ ніколі ня будзе жыць у складзе Расеі

Інтэрвію Джахара Дудаева амэрыканскаму часопісу Time

Вайна ў краіне прымушае прэзыдэнта Чачэніі Джахара Дудаева жыць "на колах", кожную ноч ён праводзіць у іншым месцы. Карэспандэнт Time сустрэўся з чачэнскім лідарам у бясьпечным месцы – за 500 м ад посту расейскага войска.

Time: За апошнія шэсьць месяцаў Вашы людзі два разы захоплівалі цывільныя шпіталі ў Расеі, бралі закладнікаў. Ці спадзяецеся Вы адваяваць сваю незалежнасьць, выкарыстоўваючы тактыку тэрору?

Джахар Дудаеў: Захад ігнаруе тэрарыстычную тактыку Расейскай дзяржавы. Расейскае войска зьнішчыла ўсе нашы шпіталі й школы. Нашым людзям засталося толькі зьбіраць парэшткі сваіх дзяцей пасьля расейскіх бамбардовак. І вы яшчэ абвінавачваеце чачэнцаў у тэрарызме! Аднак абедзьве памянёныя вамі акцыі былі грубымі парушэньнямі маіх загадаў. Мы арганізуем вайну сабатажу ў Расеі, і ў ёй ня будзе тэрарызму або захопу закладнікаў.

Time: Ці бачыце Вы магчымасьць спыніць вайну?

Дж.Д.: Вайну можна было спыніць адным росчыркам пяра – безь якіх-кольвек агаворак з абодвух лягераў. Ельцыну трэба падпісаць загад са свайго боку, а мне – са свайго. Не патрэбная нават мая асабістая сустрэча зь Ельцыным. Ельцын зусім не жадае такой сустрэчы, і ў мяне таксама няма ніякага жаданьня глядзець на яго. Мала таго, я ведаю, што шматлікія сілы каля Ельцына проста не дазваляюць са мною сустрэцца.

Нам варта адкінуць дробныя амбіцыі і скончыць вайну. Цяпер я магу даць гарантыі, што сілы Расеі змогуць адысьці мірна. Некалькі месяцаў таму я ня мог гарантаваць ім бясьпечную дарогу дадому.

Time: Вы сказалі, што плянуецца разьвіваць ваенныя дзеяньні ў Заходняй Эўропе. Як гэта разумець?

Дж.Д.: Журналіст пытаецца ў мяне, ці рыхтуемся мы наступаць на Маскву, а я проста адказваю – чаму б не наступаць на Заходнюю Эўропу?

Time: Ці тлумачыцца агрэсія Расеі тым, што Ваш народ вызнае іслам?

Дж.Д.: Так. Яны прымусілі нас абраць гэты шлях, хоць мы яшчэ не былі гатовыя належным чынам прыняць ісламскія каштоўнасьці. Сёньня мы можам схінуцца да вычварнай формы ісламу, якая можа быць небясьпечная для Захаду.

Time: Што маглі б зрабіць ЗША, каб дапамагчы ўрэгуляваць канфлікт у Чачэніі?

Дж.Д.: ЗША варта было б адыграць сваю ролю – гаранта патэнцыйных пагадненьняў, партнэра, зацікаўленага ў распрацоўцы і транспартаваньні нафты і ў агульнай стабільнасьці.

Time: Як Вы ўяўляеце ў будучыні адносіны паміж Расеяй і Чачэніяй?

Дж.Д.: Мае няшчасьце ў тым, што я заўсёды нашу будучыню бачыў толькі ў шчыльнай сувязі з Расеяй. Мы не глядзім на Расею толькі як на ворага. У Расеі самой шмат клопатаў, і яны ўзьнікаюць не таму, што так хочацца, а таму, што там проста ня ведаюць, што рабіць. Аднак чачэнскі народ ніколі не пагодзіцца фармальна быць у складзе Расеі.

Time: Што магла б атрымаць Расея ад прызнаньня незалежнасьці Чачэніі?

Дж.Д.: Найперш быў бы ліквідаваны галоўны на Каўказе цэнтар нестабільнасьці. У адваротным выпадку наступны цэнтар утворыцца бліжэйшым часам у Дагестане. Падругое, Расеі не спатрэбіцца траціць трыльёны рублёў, бо пасьля ўрэгуляваньня канфлікту мы не зьбіраемся патрабаваць ад Расеі грошы. Мы зможам супольна выкарыстоўваць нетры гэтай зямлі, уключна з даходамі ад праезду транспарту праз геаграфічна важную тэрыторыю.

Time: Перамога камуністаў на прэзыдэнцкіх выбарах у Расеі магла б зьмяніць сытуацыю ў Чачэніі?

Дж.Д.: Гэта ня мае ніякага значэньня. Камуністы або фашысты, яны заўсёды хварэлі на расейскую манію – дамінаваць у сьвеце. Але ж калі яны пераможуць, ім будзе трэба добра папрацаваць, каб паказаць сваю прыхільнасьць да закону і дэмакратыі, бо цяперашні рэжым – абсалютна крымінальны.

Падрыхтаваў Уладзімер Слабін

№ 4/96
8 красавіка — 14 красавіка

ШТОТЫДНЁВЫ ІНФАРМАЦЫЙНЫ ДАДАТАК ДА ГАЗЭТЫ НАША НІВА

Новае слова на рынку беларускае прэсы — штотыдзень 12 палосаў патрэбнае інфармацыі

ІНФАРМАТАР
НАША НІВА

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ЗАБЕСЬПЯЧЭНЬНЕ
BELARUSIAN PUBLIC RELATIONS ASSOCIATION

БІРЖА ПРАЦЫ • КНІГІ • РЫНАК • ТРАНСПАРТ • АДПАЧЫНАК • АДУКАЦЫЯ • СПАЖЫВЕЦ • ЗДАРОЎЕ • КІНО • ТБ • ТЭЛЕСАТ • РАДЫЁ • СПОРТ • МУЗЫКА • ЗА МЯЖОЮ

Доля вакансіяў для працоўных працягвае зьмяншацца. Рэзка зьмянілася таксама прафэсійна-кваліфікацыйная структура попыту на працоўную сілу. Асабліва выразна гэтая зьмена адлюстравалася ў штоквартальным Сьпісе прафэсіяў, якія карыстаюцца попытам на рынку працы гораду. Чытайце больш падрабязна на стар. 2 у нашай сталай рубрыцы **БІРЖА ПРАЦЫ**

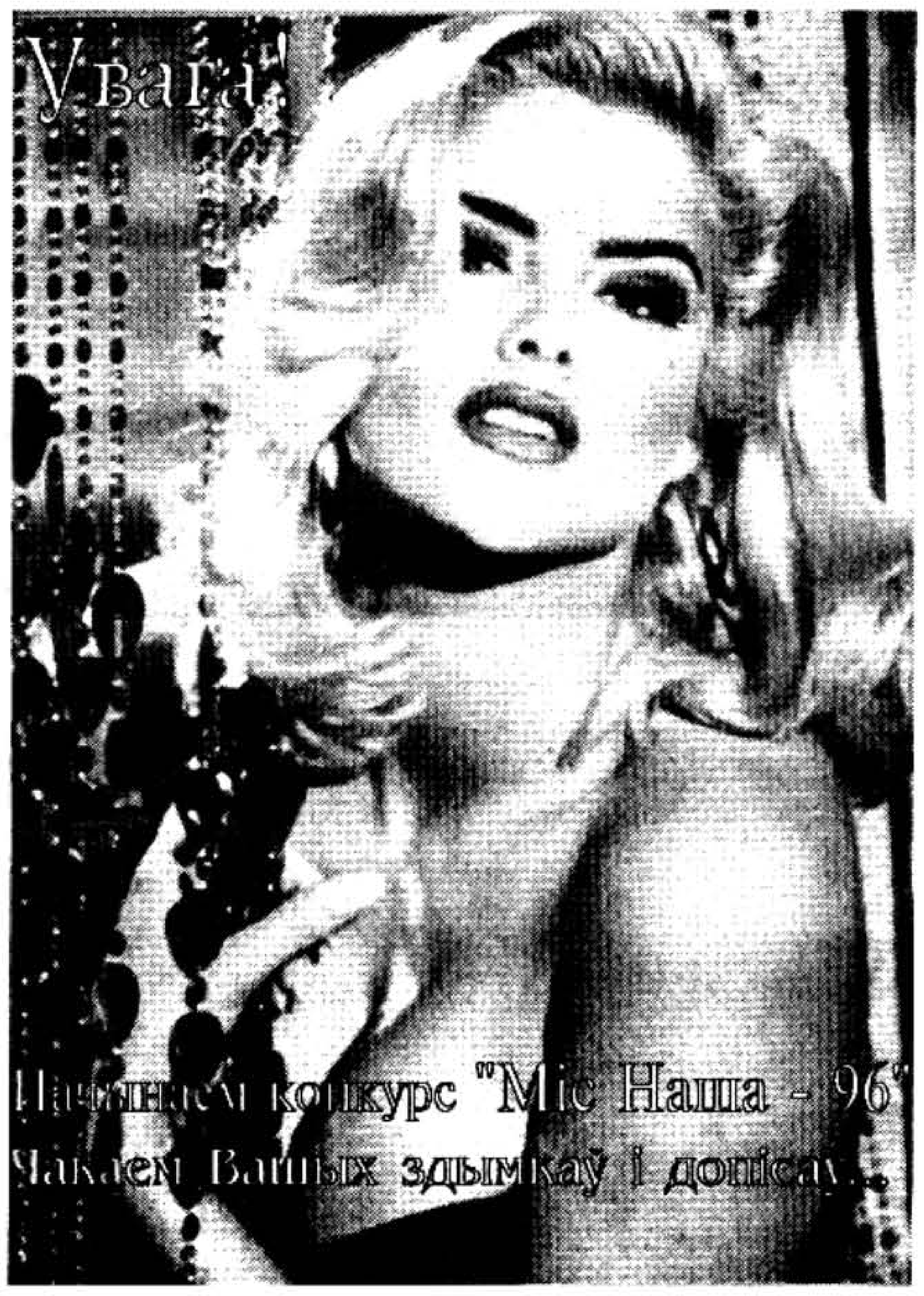

Пра тое, як кінуць паліць, чытайце ў нашай новай сталай рубрыцы **ЗДАРОЎЕ** на стар. 4

Мы скончваем распачатую ў нумарах 2 і 3 ІНФАРМАТАРА прэзэнтацыю дзяржаўных і камэрцыйных ВНУ г. Менску, што прапануюць платнае навучаньне. Чытайце ў наступных нумарах у рубрыцы **АДУКАЦЫЯ**: Сярэдняя і сярэдне-спэцыяльная адукацыя ў Менску; Адукацыя ў ЗША.

Менскі рынак кампакт-дыскаў

сёньня прэзэнтуе фірма **"Новы Гук"**. Сьпіс з сотні кампакт-дыскаў, якія дадуць Вам магчымасьць прасачыць тэндэнцыю коштаўтварэньня на гэты прадукт у залежнасьці ад жанру музыкі, краіны вытворцы CD і папулярнасьці выканаўцы. Клясыка, фольк, кантры, хэві-мэтал-рок, опэра, поп-музыка — колькі што каштуе, чытайце ў рубрыцы **РЫНАК** **на стар. 3.**

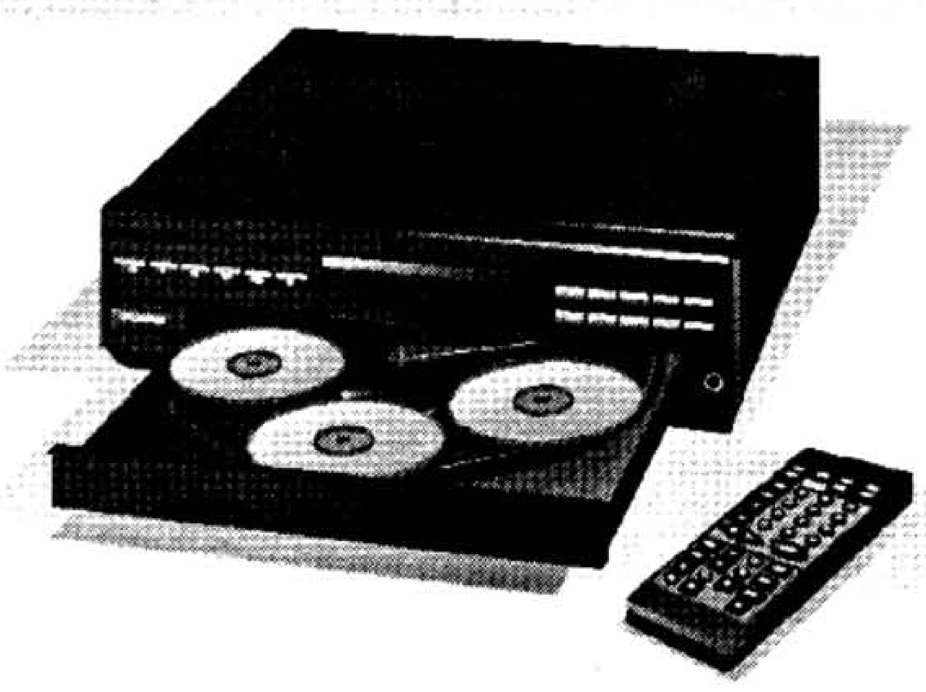

У рубрыцы **ГАСПАДАРКА** на шматлікія просьбы нашых чытачоў мы зьмяшчаем

МЕСЯЦОВЫ ПАСЯЎНЫ КАЛЯНДАР

на 1996 год. У гэтым календары пададзеныя аптымальныя тэрміны пасадкі найбольш распаўсюджаных культураў гародніны. Разам з тым аўтар календара В. Васілевіч зьвяртае ўвагу на тое, што гэты каляндар не выключае працу і ў іншыя дні, акрамя тых, якія пазначаны як неспрыяльныя і непажаданыя. Каляндар разьлічаны да канца году, што дае магчымасьць карыстацца ім штодня пры вырошчваньні гародніны ў ацяпляльных парніках, на гаўбцах і ў хатніх умовах.

Глядзіце каляндар на стар. 10

На гэтым тыдні канал ARTE **прэзэнтуе:**

Панядзелак 8.04 — У тэме вечара "Жуль Вэрн" м/ф "Падарожжа да цэнтру Зямлі". Рэж. Анры Левін (ЗША 1959) — 01.35; "Чатыры сотні ўдараў" (Францыя 1959). Рэж. Франсуа Труфо — 21.45. "Мона Ліза" т/ф (Ірляндыя 1986). Рэж. Нэйл Джордан — 23.25.

Аўторак 9.04 — У тэме вечара "Квадратура сэксу" м/ф "Голы слуга" (Вялікабрытанія 1975). Рэж. Джэк Голд — 22.45.

Серада 10.04 — Музыка. "Сакрэт Афэнбаха". Фільм-опэра (Нямеччына 1996) — 22.45. "Ніколі ў нядзелю" м/ф (Грэцыя-ЗША 1960). Рэж. Жуль Дасэн — 00.15.

Чацьвер 11.04 — "Туман" м/ф (Нямеччына 1995). Рэж. Іван Філа — 01.20. "Генэрал" нямы фільм (ЗША 1926). Рэж. Бастэр Кітан — 02.20. Поп-галерэя — Майкл Джэксан — 01.05.

Пятніца 12.04 — "Распуцін" д/ф (Нямеччына 1996).

Субота 13.04 — Поп-галерэя — "Пінк Флёйд" — 23.50.

Нядзеля 14.04 — У тэме вечара "Бокс" м/ф "Шалёны бык". Рэж. Мартын Скарсэзэ (ЗША 1980) — 21.45.

РАДЫЁАНОНС

Праграма "Дыялёг" — гэта аналіз самых істотных палітычных падзеяў гэтага тыдня. У працэсе вольнай дыскусіі

ўдзельнікі праграмы выказваюць розныя пункты гледжаньня, знаёмства зь якімі дапаможа Вам скласьці ўласную думку.

У штотыднёвай дыскусіі "Дыялёг" бяруць сталы ўдзел два вядомыя амэрыканскія палітычныя аглядальнікі, якія гавораць па-расейску — Дзьмітры Саймс і Леон Арон. Апрача таго, як госьці на "Дыялёг" запрашаюцца знаныя журналісты, вучоныя, палітыкі, дзяржаўныя дзеячы. Праграма перадаецца штачацьвер у асноўных вечаровых праграмах "Голасу Амэрыкі". Вядзе праграму Ўладзімер Марцін.

Хто ты? Чалавек слабахарактарны, неўраўнаважаны і бесклапотны? Альбо належыш да ліку людзей настойлівых і з дастатковым пачуцьцём адказнасьці? Адкажы сабе на гэтае пытаньне, прачытаўшы наш тэст "Ці моцны ў Вас характар?"

КОШТЫ НА РЭКЛЯМУ Ў ГАЗЭЦЕ "НАША НІВА" І ІНФАРМАЦЫЙНЫМ ДАДАТКУ "ІНФАРМАТАР"

	"НАША НІВА"	"ІНФАРМАТАР"
Базавая стаўка ч/б	$0,5 см.кв.	$0,4 см.кв.
Замова ў рэклямным бюро	$0,5 см.кв.	$0,4 см.кв.
Замова праз тэлефон	$0,6 см.кв.	$0,5 см.кв.
Першая паласа	ч/б — $1 см.кв. Колер (ня меней за 100 см.кв.) — $2,5 см.кв.	ч/б — $0,9 см.кв.
Радковая рэклама на паласе "Біржа працы"		5.000 руб. (зьмяшчаецца запар у двух нумарах)
Колер	ня меней за 50 см.кв. — $1	ня меней за 20 см.кв. — $1,5 см.кв.
TV—праграма		ч/б — $1 см.кв. колер — $1,5 см.кв. (ня меней за 50 см.кв.)

Замовіць рэкляму можна праз тэлефон 36—76—75 з 10.00 да 20.00 штодня ці на адрасе: вул. Пуліхава, 29, кв. 61 да 18.00.

Пры гэтых коштах ня ўлічваецца выраб арыгінал-макету.

Падпісны кошт **12.000 на месяц**
36.000 на квартал

*** Прадугледжаны скідкі на колькасьць выхадаў і плошчу рэклямных аб'яваў**

Падпіска на газэту
"НАША НІВА"
праз пошту і "САЮЗДРУК"
індэкс 63125
Падпіска праз недзяржаўную сетку дастаўкі
тэлефон 29-22-10 (Цыбульскі Леанід)

НОВЫЯ ВАКАНСІІ Й ПРАЦОЎНЫЯ МЕСЦЫ. МЕНСК

ГРУПА "ПРАЦА БЕЗ СПЭЦЫЯЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ"

ШПІТАЛЬ ЧЫГУНАЧНЫ, вул. Каржанеўскага, 4, тэл. 78-21-21

Ліфцёр
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 5 чалавек. Заробак 500.000 руб. З пасьведчаньнем.

УНІВЭРСЫТЭТ ЭКАНАМІЧНЫ (БДЭУ РБ), пр. Партызанскі, 26, тэл. 49-00-44

Сталяр-станочнік 4-5 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 4 чалавекі. Заробак 600.000—700.000 руб.

Сталяр 4-5 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 4 чалавекі. Заробак 600.000—700.000 руб.

УПРАВА ВУ "МЕНСКРАМБУД" Першамайскага р-ну, вул. Багратыёна, 62, тэл. 35-55-31

Электрагазазваршчік (газаэлектразваршчік) 4-5 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 4 чалавекі. Адукацыя сярэдняя, пачаткова-сярэдняя. Заробак 1.000.000 руб.

ГРУПА СТАНОЧНІКІ

"БУДТЭХПРАГРЭС" СП, Старабарысаўскі тракт, 15а, тэл. 64-40-62

Электрагазазваршчік (газаэлектразваршчік) 5-6 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 3 чалавекі. Адукацыя сярэдняя, пачаткова-сярэдняя. Заробак 1.500.000 руб.

КАМЭРЦЫЙНАЯ ФІРМА "НОК", вул. Кнорына, 55, тэл. 65-13-76

Сталяр 5-6 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 3 чалавекі. Адукацыя сярэдняя, пачаткова-сярэдняя. Заробак дамоўны.

ЗАВОД (ВМЗ) "БЕЛСЕЛЬБУД", вул. Казінца, 11, тэл. 77-50-31

Сьлесар МЗР (мэханічна-зборных работ) 4-6 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 6 чалавек. Заробак 1.500.000 руб.

"РАМДРЭЎГ" ВРСП, вул. Валгаградзкая, 18, тэл. 66-62-28

Маляр 4-6 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 8 чалавек. Адукацыя сярэдняя, нескончаная сярэдняя. Заробак дамоўны.

ГРУПА СЬЛЕСАРЫ. ЭЛЕКТРЫКІ. ЭЛЕКТРАМАНЦЁРЫ.

ЗАВОД МЕНСКІ ГАДЗІНЬНІКАВЫ (МГЗ), пр. Ф.Скарыны, 95, тэл. 66-15-71

Сьлесар вытворчасьці дэт. і вузл. сыстэм., вэнтылят., кандыцыян. І г. д. 4-5 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 4 чалавекі. Адукацыя сярэдняя, пачаткова-сярэдняя. Заробак да 2.000.000 руб.

Сьлесар-рамонтнік
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 5 чалавек. Адукацыя сярэдняя, пачаткова-сярэдняя. Заробак 750.000 руб. Рамонт абсталяваньня.

ЭКСПЭДЫЦЫЯ ГЕАФІЗЫЧНАЯ, вул. Геалягічная, 117, тэл. 68-13-10

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 4 чалавекі. Адукацыя сярэдняя. Заробак 600.000 руб.

Электраманцёр
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 3 чалавекі. Адукацыя сярэдняя. Заробак 600.000 руб.

ЗАВОД (ВЭЗ) НВА "МЭХЖЫВТЭХАБСЛУГОЎВАНЬНЕ", вул. Сьцебянёва, 20, тэл. 75-65-51

Сьлесар МЗР (мэханічна-зборных работ) 5-6 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 3 чалавекі. Заробак дамоўны.

АЎТАБАЗА МЕНСКАГА "АБЛСПАЖЫЎСАЮЗУ", вул. Грушаўская, 123, тэл. 26-39-34

Сьлесар-рамонтнік аўтамабіляў (аўтасьлесар)
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 3 чалавекі. Заробак дамоўны.

ФАБРЫКА КАРТАГРАФІЧНАЯ КАМІТЭТУ ГЕАДЭЗІІ РБ, вул. Валадарскага, 3, тэл.20-83-44

Сьлесар-рамонтнік
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 3 чалавек. Заробак дамоўны.

ЗАВОД ОПТЫКА-МЭХАНІЧНЫ ІМЯ ВАВІЛАВА АБ'ЯДНАНЬНЯ "БЕЛОМА", вул. Макаёнка, 23, тэл. 64-15-61

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 5 чалавек. Адукацыя сярэдняя. Заробак 1.000.000 руб. Усталяваньне сантэхнічнага абстал.

ЗАВОД СПЭЦІНСТРУМЭНТАЎ І ТЭХАБСТАЛЯВАНЬНЯ, вул. Даўгабродзкая, 29, тэл. 38-63-01

Сьлесар-інтрумэнтальнік
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 4 чалавекі. Адукацыя сярэдняя, пачаткова-сярэдняя. Заробак 1.000.000 руб.

ДОМ ВЭТЭРАНАЎ N1. Менскага гарадзкога аддзелу сац. забесьпячэньня, пр. Ракасоўскага, 50, тэл. 38-46-20

Сьлесар-сантэхнік
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 3 чалавек. Заробак 350.000 руб. Зьвяртацца на тэл. 38-43-21. Абслугоўваньню будынкаў.

"РАМВААЎТА", зав. Асаналіева, 3-3-1, тэл. 75-24-51

Сьлесар-рамонтнік аўтамабіляў (аўтасьлесар)
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 4 чалавекі. Заробак дамоўны. З досьведам працы.

"РЭТРАСЬВЕТ" ПРАДПРЫЕМСТВА, вул. Платонава, 41, тэл. 32-03-38

Сьлесар-зборнік 3-4 ступені
Сталая занятасьць, поўны працоўны дзень. Усяго 15 чалавек. Адукацыя сярэдняя. Заробак дамоўны. Зборка асьвятляльнікаў.

Фірма запрашае на працу:
– нам. галоўнага бугальтара (заробак $300);
– загадчыка вытворча-плянавага аддзелу (заробак ад $200);
– загадчыка аддзелу дамоваў (заробак ад $200);
– загадчыка цэху з досьведам працы ў вытворчасьці (заробак $300);
– хіміка-тэхноляга пакаў і фарбаў на тканінах (заробак $150);
– спэцыяліста ў афармленьні мытных дакумэнтаў зь веданьнем нямецкае мовы (заробак $150);
– аўтамэханіка (заробак $150);
– наладніка швачнага абсталяваньня (заробак $150).

Тэлефануйце: 69-01-86 (з 9.00 да 17.30).

Фірма "САД" запрашае:
– на псыхалягічнае тэставаньне для вызначэньня схільнасьці да працы камэрцыйным (рэклямным, страхавым) агентам;
– увайсьці ў інфармацыйны банк зьвестак з мэтаю далейшага працаўладкаваньня.

Даведкі на тэл. 69-10-23, 62-30-37 з 9 да 17.

Прадпрыемства запрашае на працу камэрцыйных агентаў у продажы аргтэхнікі (вышэйшая адукацыя пажаданая).

Тэл. 32-24-62, 32-63-09.

Супрацоўніцтва ў працы зь нерухомасьцю: запрашаем маклераў, свабодных агентаў, дыспэтчараў, сакратара (кампутар, пачуцьцё гумару). Магчыма поўная альбо частковая занятасьць.

Тэл. 36-65-17.

Саюз маладых прадпрымальнікаў фармуе кампутарны банк зьвестак студэнтаў эканамічнага профілю для атрыманьня магчымасьцяў дадатковага навучаньня і садзеяньня ў пошуку працы.

Тэл. 77-77-42 (пасьля 18.00, Канстанцін).

Запрашаем на конкурснай аснове жанчынаў да 35 гадоў, якія маюць досьвед працы на пасадзе:
– таваразнаўца прадуктовых і прамысловых тавараў;
– адміністратара гандлёвае залі;
– намесьніка загадчыка аддзелу;
– а таксама секара мяса.
Тэл. 49-99-68, 48-67-55.

Арганізацыя запрашае на працу бугальтара з досьведам працы ў грамадзкім харчаваньні (кам. структ.).

Тэл. 70-32-74 з 18 да 21.

Запрашаем дыплямаванага вэтэрынарнага лекара зь менскаю прапіскай, які мае аўтамабіль. Тэл. 66-25-01.

Менскі завод шасьцёрняў запрашае спэцыяліста з вышэйшай адукацыяй на пасаду загадчыка аддзелу праграмаваньня і вылічальнае тэхнікі.

Мужчына, які мае практычны досьвед ня меншы за тры гады ў распрацоўваньні праграмаў на пэрсанальных кампутарах.

Адрэса: г. Менск, вул. Даўгабродзкая, 17, тэл. 38-76-05, 38-75-07.

Арганізацыя запрашае на працу ахоўнікаў (ахова стацыянарных аб'ектаў), пажадана з вартавымі сабакамі.

Тэл. (0172) 65-15-52.

Арганізацыя запрашае на працу:
– кухараў 4-5 ступені са стажам працы ня меншым за 5 гадоў;
– прадаўцоў чабурэкаў;
– мыйніцу посуду;
– сталяроў-станочнікаў са стажам працы ня меншым за 5 гадоў;
– кіроўцу катэгорыі "D";
– кіроўцу з асабістым легкавым а/м;
– кіроўцу з асабістым а/м;
– забесьпячэнца ў галіне сталярнай вытворчасьці;
– маладых энэргічных людзей, пажадана з вышэйшай адукацыяй.

Тэл. 61-91-78.

Менскі экспэрымэнтальны завод тэхналягічнага абсталяваньня запрашае на працу:
– майстра-электрыка 6 ступені;
– заточніка 6 ступені;
– токара-расточніка 6 ступені;
– шліхтара 6 ступені;
– фрэзавальніка 6 ступені;
– сьлесара-электрыка;
– сьлесара-сантэхніка;
– машыніста кампрэсарнага абсталяваньня;
– сьлесара-рамонтніка 5-6 ступені.
Адрэса: г. Менск, вул. Варвашэні, 15, тэл. 39-48-39.

Менскаму заводу шасьцёрняў на базу адпачынку "Мара" тэрмінова патрабуюцца:
– загадчык базы адпачынку (аклад 1100 тыс. руб. + 40% прэмія);
– лекар-ардынатар (аклад 840 тыс. руб. + 40% прэмія);
– старэйшая мэдычная сястра (аклад 660 тыс. руб. + 40% прэмія);
– мэдычная сястра (аклад 660 тыс. руб. + 40% прэмія);
– сьлесар-сантэхнік 4-5 ступені (аплата пагадзінна + 40% прэмія);
– электраманцёр 5-6 ступені з досьведам працы з радыё- і тэлеапаратурай (аплата пагадзінна + 40% прэмія).

Тэл. 38-75-07, 38-76-05.

Патрабуюцца:
– інжынэры-канструктары для праектаваньня высокахуткасных транспартных сродкаў, абалонкавых канструкцыяў з кампазыцыйных і мэталічных матэрыялаў, электрапрыводу і сыстэмаў яго кіраваньня;
– праектавальнікі ж/бэтонных апораў і асноваў падвясных канатных дарог і мастоў;
– патэнтазнаўца з інжынэрна-тэхнічнай адукацыяй;
– спэцыяліст у ваганьнях падвесак транспартных сродкаў і канатных дарог.
Усе спэцыялісты павінныя мець досьвед працы ў пазначаных галінах.
Тэл. 27-40-75, 26-02-39 (з 10.00 да 18.00).

ТАА НВТК запрашае на працу:
– мэханіка-гідраўліка высокае кваліфікацыі;
– электрыка-электроніка высокае кваліфікацыі.
Адрэса: г. Менск, вул. Славінскага, 9. Тэл. 44-40-42.

Вытворчай фірме патрабуюцца:
– высокакваліфікаваныя сталяры-станочнікі (тэл. 22-07-45);
– кіроўца зь легкавым а/м, катэгорыя "С" абавязковая (тэл. 57-96-38, 59-58-68);
– кіроўца грузавога а/м (тэл. 57-96-38, 59-58-68).
Тэлефанаваць з 16.00 да 17.30.

Запрашаем энэргічных супрацоўнікаў без абмежаваньня ўзросту, якія жадаюць мець асноўны і дадатковы заробак.

Тэл. 55-26-28 (з 8.00 да 21.00).

Карпарацыя "Генэральная ліцэнзія" запрашае на працу ахоўнікаў са зброяй, сабакамі, рост ня меншы за 180 см, узрост 21-40 гадоў.

Адрэса: г. Менск, вул. Кастрычніцкая, 12а, тэл. 27-17-82, 27-18-75.

Вытворча-камэрцыйны канцэрн "БСВ і К" запрашае на працу:
– прараба ў будаўнічую фірму;
– кіроўцу катэгорыі "В".
Адрэса: г. Менск, вул. Ульянская, 31, тэл. 27-84-63.

– інжынэра-забесьпячэнца будаўнічымі матэрыяламі (тэл. 57-96-38, з 16.00 да 17.30);
– кіроўцу з асабістым а/м, катэгорыя "С" абавязковая (тэл. 57-96-38, 59-58-68 з 16.00 да 17.30).

Запрашаем на працу кіроўцаў з аўтамабілем "РАФ". Тэл. 59-76-09.

Менскі оптыка-мэханічны завод імя Вавілава запрашае на працу:
– галоўнага юрыста;
– інжынэра кампрэсарнага абсталяваньня;
– інжынэра наладкі вэнтыляцыі;
– газаэлектразваршчіка (заробак ад 1 млн. руб.).
Адрэса: г. Менск, вул. Макаёнка, 23, тэл. 64-62-51, 64-15-61.

Гандлёвая кампанія зьдзяйсьняе адбор кандыдатаў на вансіі кіраўнікоў вышэйшага і сярэдняга зьвёнаў:
1. Дырэктар менскага аддзелу. Асаблівыя патрабаваньні:
– досьвед кіраваньня буйным аддзелам ці самастойнай камэрцыйнай структурай;
– імкненьне да кіраваньня з дапамогай сучасных бізнэс-тэхналёгіяў.
2. Кіраўнік аддзелу збыту. Асаблівыя патрабаваньні:
– веданьне рынку аптовага продажу тавару масавага спажываньня РБ;
– досьвед працы ў збыце ў буйных камэрцыйных структурах.
3. Галоўны бугальтар. Асаблівыя патрабаваньні:
– веданьне асаблівасьцяў бугальтарскага ўліку гандлёвых кампаніяў у поўным аб'ёме;
– досьвед працы галоўным бугальтарам у камэрцыйных структурвах.
4. Кіраўнік аўтаматызаванага складу. Асаблівыя патрабаваньні:
– досьвед кіраваньня працоўным калектывам колькасьцю да 50 чалавек;
– досьвед працы з рамонтнымі і эксплюатацыйнымі арганізацыямі, а таксама арэндадаўцамі і дзяржаўнымі органамі.
5. Адміністратар АСКП. Асаблівыя патрабаваньні:
– досьвед працы с СКБД CLIPPER;
– досьвед працы з OS NOVELL;
– досьвед працы ў абслугоўваньні лякальных сетак;
– веданьне рынку аргтэхнікі.
Абавязковае патрабаваньне да ўсіх кандыдатаў:
– разглядаюцца толькі кандыдатуры мужчынаў;
– узрост ад 25 да 40 гадоў (неабходная ўмова);
– вышэйшая адукацыя;
– валоданьне пэрсанальным кампутарам на ўзроўні крыстальніка;
– наяўнасьць мясцовай прапіскі.
Пажаданыя патрабаваньні:
– досьвед працы ў буйных камэрцыйных структурах;
– веданьне асаблівасьцяў рынку спажывецкіх тавараў;
– станоўчыя рэкамэндацыі з папярэдніх месцаў працы.
Мы гарантуем:
– творчую працу ў калектыве аднадумцаў;
– прафэсійнае навучаньне і разьвіцьцё Вашай асобы;
– стабільны і заманлівы заробак;
– пэрспэктывы для кар'еры.
Тэлефануйце: 68-07-16, 49-64-80 (з 9.00 да 18.00 штодня).

МВКП "РЫТМ" запрашае на працу:
1. Кіраўніка камэрцыйнага аддзелу. Патрабаваньні:
– вышэйшая адукацыя;
– узрост да 35 гадоў;
– досьвед працы ў камэрцыйнай структуры.
2. Дырэктара крамы. Патрабаваньні:
– вышэйшая адукацыя;
– узрост да 35 гадоў;
– досьвед працы ў камэрцыйнай структуры.
3. Юрысконсульта. Патрабаваньні:
– вышэйшая адукацыя;
– узрост да 40 гадоў;
– досьвед працы ў камэрцынай структуры на вытворчасьці і з замежнымі фірмамі.
4. Сакратара-рэфэрэнта. Патрабаваньні:
– вышэйшая адукацыя;
– ангельская мова;
– валоданьне ПЭВМ.
5. Спэцыяліста турызму.
6. Бляхароў.
Адрэса: г. Менск, вул. Агарова, 1/4, тэл. 46-68-07.

36-я паліклініка возьме на працу:
– лекара траўматоляга-артапэда;
– лекара-пэдыятра (участковага).
Адрэса: г. Менск, вул. Бачылы, 9, тэл. 44-28-01.

Вайсковая частка запрашае на працу фэльшара на пасаду прапаршчыка (кантракт на 5 гадоў).

Патрабаваньне — узрост да 33 гадоў.

Тэл. 38-19-17.

МВСП запрашае да супрацоўніцтва галоўнага бугальтара.
Патрабаваньні:
– узрост пасьля 35 гадоў;
– досьвед працы ня меншы за 10 гадоў.
Адрэса: г. Менск, пр. Партызанскі, 14, тэл. 49-80-86, 43-30-32.

БУ "Цепламантаж" запрашае на працу галоўнага бугальтара (з досьведам працы ў будаўнічых арганізацыях ня меншым за 5 гадоў).

Адрэса: г. Менск, зав. Нагорны, 6б, тэл. 36-81-03.

Завод сродкаў комплекснай аўтаматызацыі запрашае на працу:
– токараў 4-6 ступені;
– шліхтароў 4-6 ступені;
– фрэзавальнікаў;
– інжынэраў-тэхнолягаў: мэталяапрацоўваньня, зваркі, штампаваньня;
– загадчыка бюро штампаў мэталяапрацоўваньня і зваркі;
– інжынэра-канструктара прыстасаваньняў;
– загадчыка бюро праектаваньня тэхналягічнага абсталяваньня.
Адрэса: г. Менск, вул. Ляшчынскага, 8, тэл. 58-71-23.

Геафізычная экспэдыцыя запрашае на працу:
– тапографа;
– геадэзіста (палявыя ўмовы працы);
– электраманцёра 4-5 ступені;
– токара.
Адрэса: г. Менск, вул. Геалягічная, 117, тэл. 68-13-10.

ААТ "Communication" запрашае на працу камэрцыйных агентаў.

Адрэса: г. Менск, пр. Скарыны, 117, тэл. 64-60-74.

Прадпрыемства "Белінвэнтаргандаль" запрашае да супрацоўніцтва інжынэра-праграміста.

Адрэса: г. Менск, вул. Чыгуначная, 19, тэл. 25-50-70, 70-54-86.

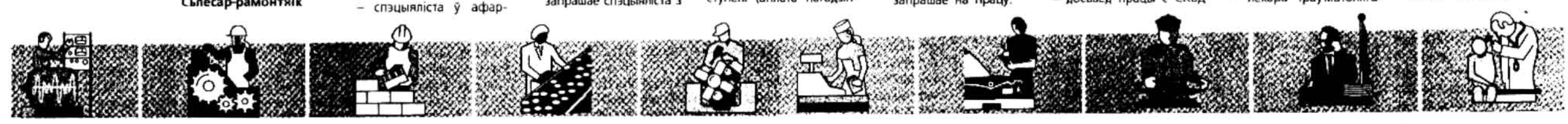

Рынак працы: студзень - сьнежань 1995

5. Попыт на працоўную сілу

Працяг. Пачатак у "Інфарматары" N 3

На наш погляд, зьмена структуры попыту тлумачыцца крызысным спадам у асноўных галінах матэрыяльнай вытворчасьці, бо пры агульным падзеньні попыту ў параўнаньні са сьнежнем 1994 г. у 2,1 раза, попыт у галінах матэрыяльнай вытворчасьці зьнізіўся амаль у 3 разы, у невытворчай сфэры — толькі ў 1,5 раза. Попыт на працоўную сілу ў прамысловасьці й будаўніцтве скараціўся амаль у 4 разы, доля іх у аб'ёме попыту скарацілася з 49,3% да 27,5%. Значны попыт выявілі галіны адукацыі й аховы здароўя, адкуль, праз нізкі ўзровень заробку, пачаліся "ўцёкі" працоўнае сілы. Асноўны попыт на працоўную сілу фармуе дзяржаўны сэктар (63,2%), які, нягледзячы на значнае зьніжэньне ягонае долі ў аб'ёме попыту, працягвае заставацца апорай эканомікі.

Табліца 9
(у працэнтах)

Структура попыту на працоўную сілу (на канец году)

	1995 г.	1994 г.
Попыт на працоўную сілу	100,0	100,0
У тым ліку:		
Дзяржаўны сэктар	63,2	80,0
Калектыўны сэктар	32,4	15,4
Прыватны сэктар	4,4	4,6

Пры рэзкім падзеньні попыту на працоўную сілу наагул, попыт у калектыўным сэктары эканомікі ў абсалютным выяўленьні захаваўся на ўзроўні леташняга сьнежня, ягоная доля ў аб'ёме попыту ўзрасла болей чым у 2 разы, што сьведчыць пра больш стабільнае яго становішча ў параўнаньні зь дзяржаўным. Доля прыватнага сэктару ў аб'ёме попыту працягвае заставацца вельмі нізкай праз адсутнасьць рэальных рынкавых рэформаў. Рынак працоўных месцаў складаецца пераважна з вакансіяў для працоўных (82,4%). Толькі кожная шостая вакансія прызначаецца для працаўладкаваньня службоўцаў.

Табліца 10

	Попыт на працоўную сілу, чал.*			Структура попыту на працоўную сілу, %		
	Усяго	У тым ліку		Усяго	У тым ліку	
		прац.	служб.		прац.	служб.
1995 г	8114	6686	1428	100,0	82,4	17,6
1994 г	8130	7040	1090	100,0	85,6	14,4

(* — у сярэднім за год)

Доля вакансіяў для працоўных працягвае скарачацца. Калі ў параўнаньні з 1994 г. зьніжэньне яе сярэдняга значэньня нязначнае, дык у параўнаньні са сьнежнем яно складае 7,8% (сьнежань 1994 г. — 84,5%, сьнежань 1995 г. —76,7%), што таксама сьведчыць пра структурныя зьмены попыту. Сярэднія суадносіны вакансіяў для працоўных і службоўцаў складаюць 4,7:1, тымчасам як у 1994 г. яны складалі 6,5:1. Рэзка зьмянілася таксама прафэсійна-кваліфікацыйная структура попыту на працоўную сілу. Асабліва выразна гэтыя зьмены адлюстраваліся ў штоквартальным Пераліку прафэсіяў, якія маюць попыт на рынку працы гораду. Пералік, зроблены на пачатак 1995 г., складаўся з 34 рабочых прафэсіяў, зь якіх 25 датычыліся прафэсіяў кваліфікаванае працы. Пералік, складзены на канец году, зьмяшчае толькі 16 прафэсіяў (у 2 разы менш), зь якіх 7 — кваліфікаванае працы. За мінулы пэрыяд зь Пераліку зьніклі многія прафэсіі, на якія раней быў устойлівы попыт. Паводле прафэсійнае прыкметы рынак працоўных месцаў структуруецца наступным чынам.

Табліца 11

Прафэсійна-кваліфікацыйная структура вакансіяў (на канец сьнежня 1995 г.)

	чал.	%
Вакантныя працоўныя месцы — усяго	3964	100,0
У тым ліку:		
Працоўныя	3042	76,7
Зь іх:		
Кіроўцы, машыністы, трактарысты	481	12,1
Будаўнікі	299	7,5
Зварнікі	124	3,1
Сьлесары	231	5,8
Токары	80	2,0
Электраманцёры	36	0,9
Закройнікі, краўцы, швачкі	76	1,9
Прадаўцы, буфэтчыкі, касіры	184	4,6
Мантажнікі	33	0,8
Фрэзавальнікі	29	0,7
Шліхтары (шліфавальнікі)	23	0,6
Некваліфікаваныя рабочыя (без прафэсіі, вартаўнікі, грузчыкі, дапаможныя рабочыя і да т.п.)	666	16,8
Іншыя	780	19,9
Службоўцы	922	23,3
Зь іх:		
Агенты (камэрцыйныя, страхавыя, рэклямныя)	120	3,0
Бугальтары, эканамісты	82	2,0
Інжынэры, тэхнікі	97	2,4
Дактары, фэльчары, мэдсёстры	83	2,1
Выхавальнікі, настаўнікі, выкладчыкі	195	4,9
Юрысты	28	0,7
Сакратары, справаводы, машыністкі	26	0,7
Іншыя	295	7,5

Аналіз зьвестак дазволіў праранжаваць прафэсіі рабочых, якія патрабуюцца на рынку працы.

Прафэсія	% да агульнай патрэбы ў рабочых
Прафэсіі некваліфікаванае працы	21,7
Кіроўцы, машыністы, трактарысты	15,8
Будаўнікі	9,8
Сьлесары	7,6
Прадаўцы, буфэтчыкі, касіры	6,0
Зварнікі	4,1
Токары	2,6
Закройнікі, краўцы, швачкі	2,5
Электраманцёры	1,2
Мантажнікі	1,1
Фрэзавальнікі	1,0
Іншыя прафэсіі	26,6
Усяго	100,0

Кожнае чацьвертае-пятае вольнае працоўнае месца прэзэнтаванае прафэсіямі некваліфікаванае працы, кожнае шостае — прафэсіямі кіроўцы, машыніста, трактарыста, кожнае дзясятае — будаўнічымі прафэсіямі. Сярод вакансіяў службоўцаў найбольшую ўдзельную вагу складаюць вакансіі выхавальнікаў, настаўнікаў, выкладчыкаў (21,0%), агентаў (13,0%), інжынэраў і тэхнікаў розных спэцыяльнасьцяў (10,5%). Наяўныя банкі зьвестак МГЦЗН пакуль не дазваляюць рэальна ацаніць прычыны значнага незадаволенага попыту ў асобных прафэсіях. На наш погляд, прычынай таму ёсьць надзвычай нізкі ўзровень заробку за некваліфікаваную, часта цяжкую фізычную працу; дастаткова высокія патрабаваньні працадаўцаў да прафэсійнага ўзроўню працаўніка пры параўнальна нізкім заробку; адсутнасьць на рынку працы адпаведнае падрыхтоўкі й кваліфікацыі.

Кан'юктура рынку працы Менску (студзень-сьнежань 1995 г.)

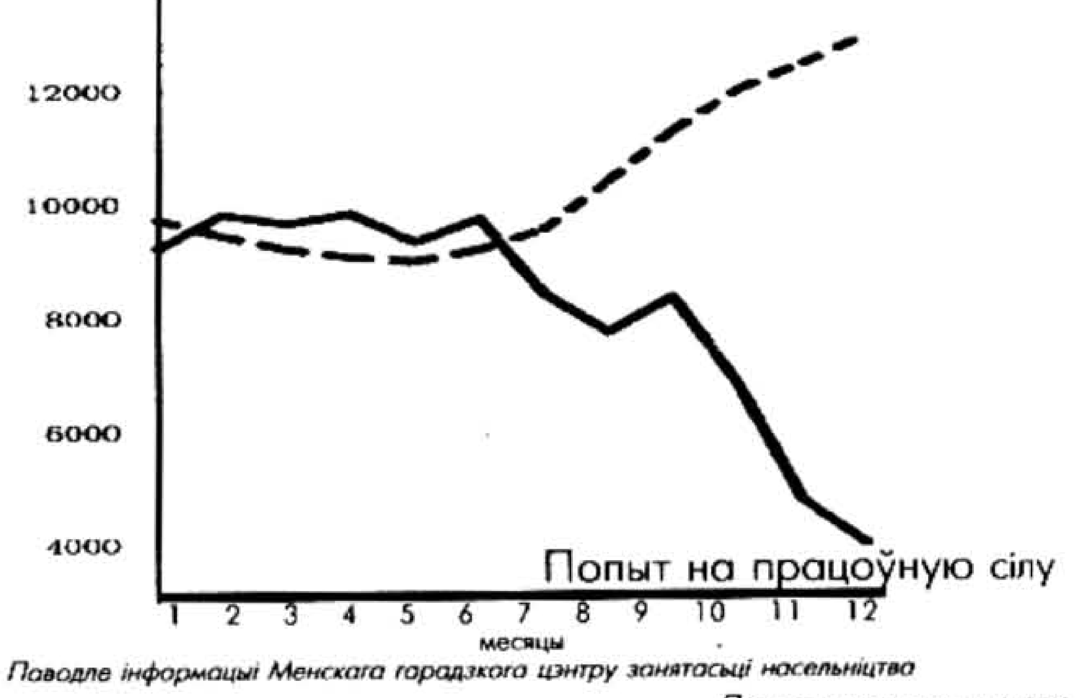

Паводле інфармацыі Менскага гарадзкога цэнтру занятасьці насельніцтва

Працяг у наступным нумары

РЫНАК КАМПАКТ-ДЫСКАЎ

NEW SOUND
ЗАА "НОВЫ ГУК"
Мінск, Прытыцкага,
гат. "Алгарытм", п.135
т.586-762, 587-829

Гурт/выканаўца	Альбом/твор	Год	краіна	кошт у.а.
A-HA	HITS OF A-HA	1981	Germ	16
A-HA	HUNTING HIGH	1985	Germ	14
ABBA	ABBA REVIVAL BAND	1991	Germ	11
AC/DC	BLOW UP YOUR VIDEO	1988	Germ	14
AC/DC	FLICK OF THE SWITCH	1983	Germ	14
AC/DC	FLY ON THE WALL	1985	Germ	14
AC/DC	FOR THOSE ABOUT TO ROCK	1981	Germ	14
AC/DC	HIGH VOLTAGE (REMASTERS)	1976	Germ	16
AC/DC	LET THERE BE ROCK	1977	Germ	14
AC/DC	LIVE	1991	Germ	14
AC/DC	POWERAGE	1982	Germ	14
AC/DC	WHO MADE WHO	1982	Germ	14
ACCEPT	BALLS ON THE WALL	1994	Germ	14
ACCEPT	BEST OF ACCEPT	1985	Germ	14
ACCEPT	BREAKER	1981	Germ	14
ACCEPT	DEATH ROW	1994	Germ	16
ACCEPT	EAT THE HEAT	1989	Germ	14
ACCEPT	HUNGRY YEARS	1983	Germ	14
ACCEPT	METALL MASTERS	1984	Germ	14
ACCEPT	OBJECTION OVERULE	1993	Germ	16
ACCEPT	RESTLESS & WIND	1982	Germ	14
ADAMS, BRYAN	BRYAN ADAMS	1980	France	14
ADAMS, BRYAN	CUTS LIKE A KNIFE	1983	Germ	14
ADAMS, BRYAN	INTO THE FIRE	1987	France	14
ADAMS, BRYAN	RECLESS	1984	France	16
ADAMS, BRYAN	WAKING UP THE NEIGHBOURD	1991	France	16
ADAMS, BRYAN	YOU WANT IT YOU'VE GOT IT	1981	Germ	14
AEROSMITH	CREATEST HITS	1974	Germ	14
AEROSMITH	GET A GRIP	1993	Germ	16
AEROSMITH	PERMANENT VOCATION	1987	Germ	14
AIREY, DON	K2 - TALES OF TRIUMPH	1988	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	AMNONIA AVENUE	1983	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	BEST OF ALAN PARSONS	1988	Germ	16
ALAN PARSONS PROJECT	EVE	1979	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	EYE IN THE SKY	1982	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	GAUDI	1987	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	ROBOT	1977	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	PYRAMID	1978	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	THE TURN OF A FREENDLY CARD	1980	Germ	14
ALAN PARSONS PROJECT	TRY ANYTHIG ONCE	1993	Germ	16
ALAN PARSONS PROJECT	VULTURE CULTURE	1984	Germ	14
ALPHAVILLE	FOREVER YOUNG	1984	Germ	14
ANDERS, THOMAS	DOWN ON SUNSET	1992	Germ	16
ANDERS, THOMAS	WHISPERS	1991	Germ	16
ANDERSON, JAN	DISCO	1994	Germ	16
ANDERSON, LAURE	BRIGHT RED	1994	Germ	16
ANDERSON, LAURE	HOME OF THE BRAVE	1986	Germ	14
ANDERSON, LAURE	STRANGE ANGELS	1989	Germ	14
ARMSTRONG, LOUIS	HEART FULL OF RHYTHM	1993	Austr	14
ARMSTRONG, LOUIS	HELLO, LOUIS (2 CD)	1990	Germ	25
ARMSTRONG, LOUIS	SING THE BLUES	1993	France	14
ARNSTRONG, LOUIS	THE GOOD BOOK	1980	Germ	14
ARMSTRONG, LOUIS	WHAT A WONDERFULL WORLD	1988	Germ	14
ART OF NOISE	BELOW THE WASTE	1989	Germ	16
ART OF NOISE	DAFT	1984	Germ	16
ART OF NOISE	INVISIBLE SILENCE	1988	Germ	16
ASIA	ALPHA	1983	Germ	14
ASIA	ASIA	1982	Germ	14
ASIA	ASTRA	1985	France	14
ASIA	THEN & NOW	1990	Germ	14
ASTLEY, RICK	HOLD ME' IN YOUR ARMS	1988	Germ	16
ASTLEY, RICK	NHENEWER YOU NEED SOMEBODY	1987	Germ	14
BACCARA	THE COLLECTION	1993	Germ	16
BACCARA	THE ORIGINAL HITS	1990	Germ	16
BACCARA	YES SIR, I CAN BOOGIE	1994	Germ	14
ASTLEY, RICK	BODY AND SOUL	1993	Germ	16
ASTLEY, RICK	FREE	1991	Germ	14
BAD BOYS BLUE	YOU,RE A WOMAN	1994	Germ	14
BAD BOYS BLUE	SUPER 20	1993	Germ	12
BAD COMPANY	10 FROM 6	1985	Germ	14
BAD COMPANY	DANGEROUS AGE	1988	Germ	14
BAD COMPANY	DESOLATION ANGELS (REMASTER)	1979	Germ	16
BAD COMPANY	FAME & FORTUNE	1988	Germ	16
BAD COMPANY	RUN WITH THE PACK (REMASTER)	1976	Germ	16
BAD COMPANY	STRAIGHT SHOOTER (REMASTER)	1974	Germ	16
BANANARAMA	BANANARAMA	1984	Germ	12
BANANARAMA	CREATEST HITS	1988	Germ	14
BANANARAMA	PLEASE YOURSELF	1993	Germ	12
BANANARAMA	POP LIFE	1991	Germ	12
BANANARAMA	TRUE CONFESSION	1990	Germ	12
BANO, AL & ROMINA POWER	THE COLLECTION (FELICITA)	1985	Germ	14
BARCLAY JAMES HARVEST	COMPACT STORY	1985	Germ	14
BASIA	LONDON, WARSAW	1989	Germ	14
BASIE, COUNT	BRAND NEW WAGON	1990	Austr	14
BASIE, COUNT	THE INDISPENSABLE (2 CD)	1992	France	25
B.B.KING	BEST OF B.B.KING	1987	Germ	14
B.B.KING	KING OF THE BLUES	1988	Germ	14
BEATLES	BEATLES TAPES (2 CD)	1976	Germ	18
BEATLES	WITH TONY SHERIDAN	1961	Germ	14
BECK, JEFF	BIG TOWN CRAZY	1993	Germ	14
BECK, JEFF	FLASH	1985	UK	14
BECK, JEFF	GOT THE FEELIN	1993	Italy	6
BEE GEES	2 YEARS ON	1971	Germ	14
BEE GEES	CHILDREN OF THE WORLD	1976	Germ	14
BEE GEES	HERE AT LAST (2 CD)	1977	Germ	18
BEE GEES	HORISONTAL	1968	Germ	14
BEE GEES	LIFE IN A TIN CAN	1973	Germ	14
BEE GEES	MAIN COURSE	1967	Germ	14
BEE GEES	MR NATURAL	1974	Germ	14
BEE GEES	ODESSA	1967	Germ	14
BEE GEES	TALES FROM (4 CD BOX SET)	1990	Germ	55
BEE GEES	TO WHOM IT MAY	1972	Germ	14
BEE GEES	TRAFELGAR	1971	Germ	14
BENSON, GEORGE	20/20	1985	Germ	16
BENSON, GEORGE	BREEZIN	1976	Germ	16
BENSON, GEORGE	GIVE ME THE NIGHT	1980	Germ	16
BENSON, GEORGE	IN YOUR EYES	1983	Germ	16
BENSON, GEORGE	IN FLIGHT	1977	Germ	16
BENSON, KLUGH	COLLABORATION	1987	Germ	16
BERRY, CHUCK	20 SUPER HITS (REMASTERS)	1980	Germ	14
BERRY, CHUCK	CHESS BOX (3 CD BOX SET)	1988	USA	35
BERRY, CHUCK	CREAT 28 HITS	1984	France	16
BERRY, CHUCK	IS ON TOP	1993	Germ	14
BLACKFOOT	MARAUDER	1981	Germ	10
BLACK GROWES	AMORICA	1994	Germ	16
BLACKMORE, RITHIE	ROCK PROFILE, VOL 1	1989	UK	14
BLACKNORE, RITHIE	ROCK PROFILE, VOL 2	1991	UK	14
BLACK SABATH	DELIUMONIZER	1992	USA	12
BLOW MONKEYS	CHOICES, SINGLE COLLECTION	1989	Germ	14
BLUE SYSTEM	BACKSTREET DREAMS	1993	Germ	16
BLUE SYSTEM	X	1994	Germ	16
BONEY M	BEST OF 10 YEARS (D.REMIX)	1986	Germ	14
BONEY M	DADDY COOL	1994	Germ	12
BONEY M	MAGIC OFF BONEY M	1983	Germ	14
BONEY M	MOST BEAUTIFUL OF BONEY M	1991	Germ	14
BONEY M	NIGHTFLIGHT TO VENUS	1978	Germ	14
BONEY M	OCEANS OF FANTASY	1979	Germ	14
BONFIRE	KNOCK OUT	1991	Germ	12
BONFIRE	THE BEST	1993	Germ	12
BON JOVI, JON	7800 FAHRENHETE	1985	France	14
BON JOVI, JON	BLAZE OF GLORY	1990	France	16
BON JOVI, JON	BON JOVI	1984	France	14
BON JOVI, JON	KEEP THE FAITH	1992	France	16
BON JOVI, JON	NEW JERSY	1988	France	14
BON JOVI, JON	SLIPPERY WHEN WET	1986	France	14
BOSTON	DONT LOOCK BACK	1978	Aust	14
BOSTON	THIRD STAGE	1986	Germ	14
BOSTON	WALK ON	1994	Germ	16
BOWIE, DAVID	BLACK TIE WHITE NOISE	1993	Germ	16
BOWIE, DAVID	THE BUDDHA OF SUBURBIA	1993	Germ	16
BRANIGAN, LAURIE	LAURA BRANIGAN	1984	Germ	14
BRANIGAN, LAURIE	SELF CONTROL	1991	Germ	14
BROWN, BOBBY	BOBBY BROWN	1992	Germ	16
BROWN, BOBBY	HITS REMIXED	1993	Germ	16
BROWN, JAMES	SEX MASHINE (BEST OF J.B.)	1991	France	16
BUFFALO SPRINGFIELD	AGAIN	1967	Germ	10
BUFFALO SPRINGFIELD	RETROSPECTIVE	1969	Germ	10
BURGH, CHRIS DE	AT THE END OF PERFECT DAY	1977	France	14
BURGH, CHRIS DE	BEST MOVES	1985	France	16
BURGH, CHRIS DE	CRUSADER	1979	France	14
BURGH, CHRIS DE	EASTERN WIND	1980	Germ	14
BURGH, CHRIS DE	FLYING COLOURS	1988	Germ	14
BURGH, CHRIS DE	PAR BEYOND THESE CASTLE WALLS	1975	Germ	14
BURGH, CHRIS DE	GETAWAY	1982	Germ	16
BURGH, CHRIS DE	INTO THE LIGHT	1986	Germ	14
BURGH, CHRIS DB	MAN ON THE LINE	1984	France	14
BURGH, CHRIS DE	POWER OF TEN	1997	Germ	16
BURNE, DAVID	THE CATHERINE	1981	Germ	14
BYRON, DAVID	BABY PACED KILLER	1978	Germ	16
CALE, JOHN	PARIS 1919	1973	Germ	14
CAREY, TONY	COLD WAR KIDS	1994	Germ	16
CAREY, TONY	THE LONG ROAD	1992	Germ	16
CARLTON, LARRY	KID GROVES	1992	Germ	18
CARLTON, LARRY	RENEGABE GENTLEMAN	1993	France	18
CARS	GREATEST HITS	1985	Germ	14
CARS	HEARTBEAT CITY	1984	Germ	14
C.C.CATH	SACK SEAT OF YOUR CADILLAC	1994	Germ	12
C.C.CATH	SUPER DISCO HITS	1994	Germ	12
CHAPMAN, ROGER	CHAPPO	1987	Germ	14
CHAPMAN, ROGER	WALKING THE CAT	1987	Germ	14
CHICAGO	16	1982	Germ	14
CHICAGO	17	1984	Germ	14
CHICAGO	18	1986	Germ	14
CHICAGO	21	1991	Germ	16
CHINA CRISIS	COLLECTION	1992	UK	12
CLANNAD	ANAM	1990	Germ	16
CLANNAD	BANBA	1993	UK	16
CLANNAD	MACALLA	1985	Germ	14
CLANNAD	MAGICAL RING	1983	Germ	14
CLANNAD	PAST PRESENT	1989	Germ	16
CLAPTON, ERIC	461 OCEAN BOULEVARD	1974	Germ	14
CLAPTON, ERIC	ANOTHER TICKET	1981	Germ	14
CLAPTON, ERIC	BACKLESS	1978	Germ	14
CLAPTON, ERIC	BACKTRACKIN (2 CD)	1984	Germ	20
CLAPTON, ERIC	CROSSROADS (4 CD BOX SET)	1989	Germ	60
CLAPTON, ERIC	JUST ONE NIGHT (2 CD)	1980	Germ	20
CLAPTON, ERIC	SLOW HAND	1977	Germ	14
CLAPTON, ERIC	TIMEPIECES, VOL.2	1985	Germ	14
CLAPTON, ERIC	UNPLUGGED	1992	Germ	18
CLAPTON, ERIC	WAS HERB	1975	Germ	14
COCKER, JOE	THE RAW VOICE	1993	Italy	10
COCKER, JOE	THE VERY BEST	1989	Holl	14
COLLINS, PHIL	BOTH SIDES	1993	Germ	16
COLLINS, PHIL	BUT SERIOUSLY	1989	Germ	16
COLLINS, PHIL	FACE VALUE	1981	Germ	14
COLLINS, PHIL	HELLO, I MUST BE GOING	1982	Germ	14
COLLINS, PHIL	NO JACKET REQUIRED	1985	Germ	14
COLLINS, PHIL	THE STORY OF	1993	Germ	10
CON DIOS, VAYA	NIGHT OWLS	1990	Germ	18
COOPER, ALICE	BILLION DOLLAR BABY	1973	Germ	14
COOPER, ALICE	CONSTRICTOR	1986	Germ	14
COOPER, ALICE	DADA	1982	Germ	14
COOPER, ALICE	GOES TO HELL	1976	Germ	14
COOPER, ALICE	GREATEST HITS	1974	Germ	14
COOPER, ALICE	RAISE YOUR FIST YELL	1987	Germ	14
COOPER, ALICE	SCHOOL'S OUT	1972	.Germ	14
COOPER, ALICE	SPECIAL FORSES	1982	Germ	14
COOPER, ALICE	TRASH	1989	Germ	14
COOPER, ALICE	WELCOME TO MY NIGHTMORE	1975	Germ	14
COOPER, ALICE	ZIPPER CATCHES SKIN	1982	Germ	14
COREA, CHICK	AGAIN & AGAIN	1983	Germ	14
COREA, CHICK	COREA/HANCOCK	1976	Gem	14
COREA, CHICK	PAINT THE WORLD (D.MASTER)	1993	Germ	18
CREAM	DISRAELI GEARS	1967	Germ	14
CREAM	FRESH CREAM	1967	Germ	14
CREEDENCE	VOL 1 (68-70)	1994	Italy	12
CRBEDENCE	VOL 2 (70-72)	1994	Italy	12
CRISS, PETER (KISS)	PETER CRISS-SOLO	1978	Germ	14
CROSBY, STILLS & NASH	4 WAY STREET (2 CD)	1992	Germ	20
CROSBY, STILLS & NASH	AMERICAN DREAN	1988	Germ	14
CROSBY, STILLS & NASH	CARRY ON (REMAST)	1991	Germ	14
CROSBY, STILLS & NASH	CROSBY, STILLS E NASH	1977	Germ	14
CROSBY, STILLS & NASH	C.S.N & Y	1977	Germ	14
CROSBY, STILLS & NASH	DEJA VU	1970	Germ	14
CROSBY, STILLS & NASH	LIVE IT UP	1990	Germ	14
CROSBY, STILLS & NASH	SO PAR	1974	Germ	14
CURE	CONCERT	1984	Germ	16
CURE	DESINTEGRATION	1989	Germ	16
CURE	PAITH	1981	Germ	16
CURE	JAPANESE WHISPERS	1983	Germ	14
CURE	KISS ME, KISS ME	1987	Germ	16
CURE	PORNOGRAPHY	1982	Germ	16
CURE	SEVENTEEN SECONDS	1980	Germ	16
CURE	THE HEAD ON THE DOOR	1985	Germ	16
CURE	THE TOP	1984	Germ	16
CURE	THE SINGLES	1986	Germ	16
CURE	THREE IMAGINARY BOYS	1979	Germ	16
DAMNED	PHANTASMAGORIA	1985	Germ	14
DAVIS, MILES	DOO-BOP	1992	Germ	14
DAVIS, MILES	TUTU	1986	Germ	14
DEAD, KENNEDYS	FRESH FRUIT FOR ROTTING VEG	1980	Germ	14
DEEP PURPLE	BATTLE RAGES ON	1993	Gera	16
DEEP PURPLE	KNEBWORTH 85 (2 CD)	1985	Germ	20
DEEP PURPLE	MACHINE HEAD	1972	UK	14
DEEP PURPLE	NOBODYS PERFECT	1988	France	14
DEEP PURPLE	SLAVES & MASTERS	1990	Germ	14
DEEP PURPLE	THE BATLLE RAGES ON	1993	Germ	16
DEEP PURPLE	THE BEST OF D.P	1991	France	14
DEF LEPPARD	ADRENALIZE	1992	France	16
DEF LEPPARD	HIGH 4 DRY	1981	France	14
DEF LEPPARD	ON TROUGH THE NIGHT	1986	Germ	14
DJ JAZZY	HE'S THE DJ	1988	Germ	14
DJ JAZZY	HOMEBASE	1991	Germ	14
DJ JAZZY	THIS CORNER	1989	Germ	14
DIO RONNIE JAMES	BEST OF DIO	1992	Germ	16
DIO RONNIE JAMES	DREAM EVIL	1987	Germ	14
DIO RONNIE JAMBS	HOLY DIVER	1983	France	14
DIO RONNIE JAMES	INTERMISSION	1986	Germ	14
DIO RONNIE JAMES	LAST IN LINE	1984	Germ	14
DIO RONNIE JAMES	LOOK UP THE WOLVES	1982	Germ	14
DIO RONNIE JAMES	SACRED HEART	1985	Germ	14
DIRE STRAITS	ON EVERY STREET	1991	France	16
DIRB STRAITS	ON THE NIGHT	1993	France	16
DIXON, WILLIE	CHESS BOX - 2 CD BOX	1988	USA	25
DOMINGO, PLACIDO	COLLECTION	1972	Germ	14
DOMINGO, PLACIDO	THE COLLECTION	1992	Germ	14
DONOVAN	GOLD	1993	Germ	12
DOORS	L.A WOMEN	1971	Germ	14
DOORS	MORRISON HOTEL	1970	Germ	14
DOORS	SOFT PARADE	1989	Germ	14
DORO	DORO	1990	Germ	14
DORO	FORCE MAJEURE	1989	France	14
DORO + WARLOCK	RARE DIAMONDS	1991	France	14
DREAM THEATER	ALWAKE	1994	Germ	16
DSCHINGHIS KHAN	HUH HAH	1993	Germ	16
D.SCHUUR + B.B.KING	HEART TO HEART (D.MASTER)	1994	Germ	16
DURAN, DURAN	ARENA	1984	Germ	14
DUVAL, FRANK	ANGEL OF MINE	1981	Germ	14
DUVAL, FRANK	FACE TO FACE	1982	Germ	14
DUVAL, FRANK	IF I COULD FLY AWAY	1984	Germ	14
DUVAL, FRANK	LIVING LIKE A CRY	1984	Germ	14
DUVAL, FRANK	TOUCH MY SOUL	1989	Germ	14
DUVAL, FRANK	VISION	1994	Germ	16
DUVAL, FRANK	WHEN YOU WERE MINE	1987	Germ	14
DYLAN, BOB	DESIRE	1975	Austr	14
DYLAN, BOB	GREATEST HITS	1967	Austr	14
DYLAN, BOB	P.GARRET, BILLY	1973	Austr	14
DYLAN, BOB	SLOW TRAIN COMING	1979	Austr	14
EAGLES	HOTEL CALIFORNIA	1976	Germ	14
EAGLES	LONG RUN	1979	Germ	16
EAST 17	WALTHAMSON	1992	Germ	16
ELEMENT OF CRIME	BALLAD OF JIMMY	1989	Germ	12
ELEMENT OF CRIME	BASICALLU SAD	1986	Germ	12
ELLINGTON & COLTRANE	ELINGSTON + COLTRANE (REMAST)	1988	Germ	16
ELLINGTON, DUKE	BLACK, BROWN 8 BEIGE (3 CD)	1988	Germ	30
E.L.O	GREATEST HITS	1979	Austr	14
E.L.O	ON THE THIRD DAY	1973	USA	16
E.L.O	OUT OF THE BLUE	1977	Austr	14
E.L.O	SECRET MESSAGE	1986	USA	16
ENO, BRIAN	NERVE NET	1992	Germ	16
ENO, BRIAN	SHUTTOV ASSEMBLE	1992	Germ	16
ENYA	SHEPHERD MOON	1991	Germ	16
ENYA	THE CELTS	1992	Germ	16
ERASURE	CHORUS	1991	UK	14
EUROPE	FINAL CONDAWN	1986	UK	14
EURYTHMICS	BE YOURSELF TONIGHT	1985	Germ	14
EURYTHMICS	IN THE GARDEN	1981	Germ	14
EURYTHMICS	REVENGE	1986	Germ	14
EURYTHMICS	SAVAGE	1987	Germ	14
EURYTHMICS	TOUCH DANCE	1984	Germ	14
EURYTHMICS	WE TOO ARE ONE	1989	Germ	16
EVANS, CHRIS	STONEHENGE	1992	Germ	14
EXTRBNE	III SIDES TO EVER	1992	Germ	16
EXTREME	EXTREME	1989	Germ	14
EXTREME	PORNOGRAPHITY	1989	Germ	14
FALCO	REMIX HITS	1991	Germ	16
FELICIANO, JOSE	A SPANISH PORTRAIT (2 CD)	1990	Germ	22
FELICIANO, JOSE	BEST OF JOSE FELICIANO	1985	Germ	14
FITSGERALD, ELLA	75-h BIRTHDAY CELEBRATION 2CD	1993	USA	30
FITSGERALD, ELLA	EARLY EYEARS PART 1 (2 CD)	1993	Germ	20
PITSGERALD, ELLA	EARLY EYEARS PART 2 (2 CD)	1993	Germ	20
PITSGERALD, ELLA	PURE ELLA (DIGITAL REMASTER)	1994	France	14
FIXX	PHANTOMS	1984	Germ	10
FLASH & THE PAN	BURNING UP THE NIGHT	1992	Austr	14
PLASH & THE PAN	NIGHT IN FRANCE	1987	Austr	14
FLEETWOOD MAC	MIRAGE	1982	Germ	14
FLEETWOOD MAC	RUMOURS	1977	Germ	16
FLEETWOOD MAC	TANGO IN THE NIGHT	1987	Germ	14
FLEETWOOD MAC	TUSK	1979	Germ	18
FORD, LITA	DANGEROUS CURVES	1991	Germ	14
FORD, LITA	LITA	1988	Germ	14
FORD, LITA	STILETTO	1990	Germ	14
FOREIGNER	4	1981	Germ	14
FOREIGNER	DOUBLE VISION	1978	Germ	14
FOREIGNER	FOREIGNER	1977	Germ	14
FOREIGNER	HEAD GAMES	1979	Germ	14
FOREIGNER	RECORDS	1982	Germ	14
FOREIGNER	UNUSUAL HEAT	1991	Germ	14
FRANKLIN, ARETHA	GREATEST HITS	1994	Germ	18
FREHLEY, ACE (KISS),	ACE FREHLEY - SOLO	1978	Germ	14
GARY MOORE	PARISIENNE WALKWAYS	1989	Germ	14
GAZEBO	A LIKE CHOPIN	1983	Germ	14
GELDOF, BOB	DEEP IN THE HEART	1986	France	12
GELDOF, BOB	THE HAPPY CLUB	1992	France	12
GENESIS	AND THEN THERE WERE	1978	UK	14
GENESIS	THE ORIGINAL ALBUM	1969	France	12
GENESIS ABACAB	THRLE SIDES LIVE (2 CD)	1982	France	20
GENESIS FRANCE-81	TURN IT ON AGAIN	1991	France	14
GILLAN, IAN	NAKED THUNDER	1990	Germ	16
GILLAN, IAN	TOOLBOX	1991	Germ	16
GILLESPIE, DIZZY	GREATES OF DIZZY GILESPIE	1993	Germ	14
GLITTER, GARY	STARKE ZEITEN	1988	Germ	14
GONG	DOWN WIMD	1979	Germ	14
GORKY PARK	MOSCOW CALLING	1993	Germ	14
GRAMM, LOU	LONG HARD LOOK	1989	Germ	16
GRAMM, LOU	READY OR NOT	1987	Germ	14
GRUSIN, DAVE	CINEMATIC (DIGITAL REMASTERS)	1987	Germ	18
GRUSIN, DAVE	HARLEQUIN (DIGITAL REMASTERS)	1985	Germ	18
GUNS & ROSES	APPETITE FOR DEST	1987	Germ	14
GUNS & ROSES	LIES	1988	Germ	14
GUNS & ROSES	THE SPAGHETTY INCIDENTS	1993	Germ	14
GUNS & ROSES	USE YOUR ILLUSION 1	1991	Germ	14
GUNS & ROSES	USE YOUR ILLUSION 2	1991	Germ	14
GUY, BUDDY	FEELS LIKE RAIN	1993	UK	18
HADDAWAY	THE ALBUM	1993	Germ	16
HALL & OATES	H20	1982	Germ	12
HALL & OATES	ROCK & SOUL	1983	Germ	12
HAMMER	THE PANKY	1994	Germ	16
HANCOCK, HERBIE	QUARTET	1986	Germ	14
HARRISON, GEORGE	BEST OF DARK HORSE	1989	Germ	18
HARRISON, GEORGE	CLOUD NINE	1987	Germ	16
HARRISON, GEORGE	SOMEWHERE IN ENGLAND	1981	Germ	16
HAZA, OFRA	DESERT WIND	1989	Germ	16
HAZA, OFRA	KYRYA	1992	Germ	16
HAZA, OFRA	SHADAY	1988	Germ	16
HEART ROCK	VOL.1	1990	Germ	22
HEART ROCK	VOL.2 (2 CD)	1990	Germ	22
HEART ROCK	VOL.3 (2 CD)	1991	Germ	22
HEART ROCK	VOL.6 (2 CD)	1994	Germ	25
HENDRIX, JIMI	AXIS, BOLD AS LOVE	1967	Germ	18
HENDRIX, JIMI	BAND OF GYPSYS	1970	Germ	16
HENDRIX, JIMI	CRUSH LANDING	1975	Germ	14
HENDRIX, JIMI	ELECTRIC LADYLAND	1968	Germ	18
HENDRIX, JIMI	ISLE OF WIGHT	1969	Germ	14
HENDRIX, JIMI	LIVE AT WINTERLAND	1987	Germ	14
HENDRIX, JIMI	THE CRY OF LOVE	1971	Germ	14
HENDRIX, JIMI	THE ULTIMATE EXPERIENCE	1992	Germ	16
HENDRIX, JIMI	WAR HEROES	1972	Germ	14
HENLEY, DON	BUILDING THE PERFECT BEASR	1984	Germ	16
HENLEY, DON	THE END OF INNOCENCE	1989	Germ	16
HENLEY, DON (EAGLES)	I CANT STAND STILL	1982	Germ	16
HOLLY, BUDDY	MY GREATEST SONGS	1991	Germ	14
HOOKER, JOHN LEE	HOUSE OF THE BLUES	1987	Germ	14
HOOKER, JOHN LEE	MR LUCKY	1991	Germ	18
HOOKER, JOHN LEE	THE HEALER	1989	Germ	16
HOUSTON, WHITNEY	I AM YOUR BABY TON	1990	Germ	16
HOUSTON, WHITNEY	WHITNEY	1987	Germ	16
JACKSON, JANET	CONTROL-THE REMIX	1986	Germ	10
JACKSON, JANET	JANET JACKSON	1982	Germ	10
JACKSON, JANET	RHYTM NATION 1814	1989	Germ	10
JACKSON, MICHAEL	ANTHOLOGY (2 CD)	1986	Germ	16
JACKSON, MICHAEL	MOTOWN GREATEST	1992	France	10
JACKSON, MICHAEL	OF THE WALL	1979	Austr	12
JAGGER, MICK	PRIMITIVE COOL	1987	Germ	16
JAGGER, MICK	WANDERING SPIRIT	1993	Germ	16
JAPAN	ASSEMBLAGE 1981	1981	Germ	12
JAPAN	QUIET LIFE	1980	Germ	14
JARREAU, AL	ALL FLY HOME	1978	Germ	17
JARREAU, AL	BREAKIN AWAY	1981	Germ	17
JARREAU, AL	GLOW	1976	Germ	17
JARREAU, AL	HEAVEN & EARTH	1992	Germ	18
JARREAU, AL	HIGH CRIME	1984	Germ	18
JARREAU, AL	LIS FOR LOVER	1986	Germ	18
JARREAU, AL	LIVE LONDON	1985	Germ	17
JARREAU, AL	LOOK TO THE RAINBOW	1977	Germ	17
JARREAU, AL	TENDERNESS	1994	Germ	17
JARREAU, AL	THIS TIME	1980	Germ	18
JARREAU, AL	WE GOT BY	1975	Germ	18
JARRETH, KEITH	DEATH AND THE FLOVER (REMAST)	1991	Germ	14
JEFERSON AIRPLANE	A RETROSPECTIVE	1993	Germ	12
JEFF HEALEY BAND	FEEL THIS	1992	Germ	16
JEFF HEALEY BAND	HELL TO PAY	1990	Germ	16
JESUS CHRIST SUPERSTAR	ROCK-OPERA (2 CD)	1970	Germ	28
J.J.CALE	NUMBER TEN	1992	Germ	14
J.J.CALE	TRAVEL-LOG	1989	Germ	14
JOEL, BILLY	INNOCENT MAN	1983	Austr	12
JOEL, BILLY	КОНЦЕРТ	1987	Austr	12
JOHN, ELTON	21 AT 33	1980	Germ	14
JOHN, ELTON	BREAKING HEARTS	1984	France	14
JOHN, ELTON	DONT SHOOTH ME	1973	Germ	14
JOHN, ELTON	ELTON JOHN	1970	Germ	14
JOHN, ELTON	JUMP UP	1982	France	14
JOHN, ELTON	ICE ON FIRE	1985	Germ	14
JOHN, ELTON	LEATHER JACKETS	1986	Germ	14
JOHN, ELTON	LIVE IN AUSTRALIA	1987	France	16
JOHN, ELTON	LOVE SONGS	1982	Germ	16
JOHN, ELTON	REG STRIKES BACK	1988	Germ	14
JOHN, ELTON	SLEEPING WITH THE PAST	1989	France	16
JOHN, ELTON	THE POX	1981	Germ	14
JOHN, ELTON	TOO LOW FOR ZERO	1983	France	14
JOHN, ELTON	VICTIM OF LOVE	1979	France	14
JON & VANGELIS	PAGES OF LIFE	1991	Germ	14
JONES TOM	AT THIS MOMENT	1989	Germ	14
JOPLIN, JANIS	PEARL	1971	Austr	14
IRON BUTTERFLY	IN A GADDA DA VIDA	1968	Germ	12
IRON BUTTERFLY	LIVE	1970	Germ	10
IRON MAIDEN	IRON MAIDEN	1981	UK	14
IRON MAIDEN	KILLERS	1982	UK	14
IRON MAIDEN	LIVE AFTER DEATH	1985	Holl	14
IRON MAIDEN	PEACE OF MIND	1983	UK	14
IRON MAIDEN	SOMEWHERE IN TIME	1986	Holl	14
IRON MAIDEN	THE NUMBER OF THE BEAST	1985	UK	14
INXS	INXS	1989	Germ	14
INXS	KICK	1987	Germ	16
INXS	LISTEN LIKE THIEVES	1985	Germ	16
INXS	LIVE BABY LIVE	1991	Germ	16
INXS	SHABOOH SABOOH	1983	Germ	14
INXS	THE SWING	1984	Germ	14
INXS	UNDERNEATH THE COLOUR	1981	Germ	14
INXS	WELCOME TO WHEREVER	1992	Germ	16
INXS	X	1990	Germ	16
ISAAK, CHRIS	SILVERTONE	1985	Germ	14
KANSAS	POWER	1986	Germ	12
KENNY G	BREATHLESS	1992	Germ	16
KENNY G	SILHOETTE	1988	Germ	16
KING'S X	GRETCHEN GOES ON	1989	Germ	14
KING'S X	HITS SINGLES	1990	Germ	14
KINKS	THE COLLECTION	1990	E.E.C	10
KISS	ALIVE (2 CD)	1974	Germ	20
KISS	ALIVE 2 (2 CD)	1977	Germ	20
KISS	ALIVE III (2 CD)	1993	Germ	20
KISS	ANIMALISE	1984	Germ	14
KISS	ASYLUM	1985	Germ	14
KISS	CRAZY NIGHTS	1987	Germ	14
KISS	CREATURES OF THE NIGHT	1982	Germ	14
KISS	KILLERS	1982	Germ	14
KISS	LICK IT UP	1983	Germ	14
KISS	LOVE GUN	1977	Germ	14
KISS	MUSIC FROM THE ELDER	1981	Germ	14
KISS	REVENGE	1992	Germ	16
KISS	ROCK & ROLL OVER	1976	Germ	14
KISS	SMASHES, TRASHES	1988	Germ	14
KITARO	DREAM	1992	Germ	16
KITARO	KOJIKI	1990	Germ	16
KITARO	TEN YEARS (2 CD)	1988	Germ	25
KITARO	THE LIGHT OF THE SPIRITS	1987	Germ	16
KLUGH, EARL	LIFE STORIES	1986	Germ	16
KLUGH, EARL	SODA FOUNTAIN	1985	Germ	16
KOPPFLER, MARC	CAL	1984	Germ	14
KROL & GANG	GREAT dc REMIXED 91	1991	Germ	12
KROL & GANG	THE HEART	1983	Germ	12
KROKUS	HEART ATTACK	1988	Germ	12
KROKUS	METALL RENDEZ-VOUS	1979	Germ	12
KROKUS	THE BLITZ	1984	Germ	10
LAIMA VAIKULE	TANGO	1993	Germ	18
LANOIS, DANIEL	ACADIA	1989	Germ	14
LANOIS, DANIEL	FOR THE BEATIFUL	1993	Germ	16
LAUPER, CYNDI	SHE'S SO UNUSUAL	1983	Austr	14
LAUPER, CYNDI	TRUE COLORS	1986	Austr	14
LEAR, AMANDA	SUPER 20 HITS	1984	Germ	14
LED ZEPPELIN	10 CD BOX	1993	USA	140
LED ZEPPELIN	CODA	1982	Germ	12
LED ZEPPELIN	PRESENCE	1976	Germ	14
LED ZEPPELIN	SONG REMAINS THE SANE (2 CD)	1976	Germ	26
LENNOX, ANNIE	DIVA	1992	Germ	16
LENNOX, ANNIE	MEDUSA,	1995	Germ	18
LEVEL 42	GUARANTEED	1991	Germ	16
LITTLE RIVER BAND	GET LUCKY	1990	Germ	14
LITTLE RIVER BAND	MOONSOON	1988	Germ	14
LONDONBEAT	HARMONY	1992	Germ	14
LONDONBEAT	IN THE BLOOD	1990	Germ	14
LONDONBEAT	SPEAK	1988	Germ	12
LYNYRD SKYNYRD	1991	1991	Germ	16
LYNYRD SKYNYRD	SECOND HELPING	1972	Germ	14
M-PEOPLE	NORTHER	1991	Germ	16
MADONNA	EROTICA-REMIX (32 min)	1992	Germ	8
MADONNA	LIKE A PLAYER	1989	Germ	14
MADONNA	THE FIRST ALBUM	1985	Germ	14
MADONNA	TRUE BLUE	1986	Germ	14
MAHAVISHNU ORCHESTRA	BIRDS OF PIRE	1991	UK	14
MALMSTEEN, YOUNGWIE	PIRE dc ICE	1992	Germ	14
MANFRED MANN'S	BEST OF MMEB (2 CD)	1993	Germ	25
MANFRED MANN'S	GLORIFIED MAGNIFIED	1972	UK	14
MANFRED MANN'S	GOOD EARTH	1974	UK	14
MANFRED MANN'S	MANFRED MANN	1972	UK	14
MANFRED MANN'S	SOLAR PIRE	1974	UK	14
MANFRED MANN'S	SOMEWHERE IN AFRICA	1982	Germ	14
MANFRED MANN'S	WATCH	1978	UK	14
MANHATTAN TRANSFER	BODIES & SOULS	1983	Germ	14
MANHATTAN TRANSFER	BOP DOO-WOPP	1984	Germ	14
MANHATTAN TRANSFER	BRASIL	1987	Germ	14
MANHATTAN TRANSFER	COMMING OUT	1976	Germ	14
MANHATTAN TRANSFER	EXTENSIONS	1979	Germ	14
MANHATTAN TRANSFER	LIVE	1987	Germ	12
MANHATTAN TRANSFER	MANHATTEN TRANSFER	1975	Germ	14
MANHATTAN TRANSFER	MECCA FOR MODERNS	1981	Germ	14
MANOVAR	HAIL TO ENGLAND'	1984	Germ	14
MANOVAR	KINGS OF METALL	1988	Germ	12
MATT BIANCO	WHO'S SIDE ARE	1984	Germ	14
MATT BIANCO	YEAN YEAN	1985	Germ	14
MEAT LOAF	HITS OUT OF HELL	1984	Germ	12
NEAT LOAF	PRIME CUTS	1987	Germ	12
MEGADETH	PEACE SELLS	1986	UK	14
MERCURY & COBALLE	BARSELONA	1988	France	16
NERMAIDS (CHER)	SOUNDTRACK	1990	UK	16
METALL BALLADS	NEW METALL BALLADS	1994	Germ	18
METALL BALLADS	PLATINUM	1992	Germ	16
METALL BALLADS	VOL.1	1988	Germ	16
METALL BALLADS	VOL.2	1989	Germ	16
METALL BALLADS	VOL.3	1990	Germ	16
METALL BALLADS	VOL.4	1991	Germ	16
MEZZOFORTE	FORTISSIMOS	1991	Germ	18
MBZZOFORTE	OBSERVATIONS	1984	Germ	18
MINISTRY	TWITICH	1986	Germ	12
MODERN TALKING	COLLECTION	1991	Germ	14
MODERN TALKING	ROMANTIC DREAMS	1994	Germ	14
MOORE, GARY	CORRIDORS OF POWER	1982	UK	14
NOORE, GARY	VICTIMS OF THE FUTURE	1983	UK	14
MORRICONE, ENNIO	BEST OF ENNIO MORRICONE	1984	Germ	16
MORRICONE, ENNIO	FILM HITS	1989	Germ	14
MORRICONE, ENNIO	IN THE PIRE (SOUNDTRACK)	1993	Germ	14
NORRICONE, ENNIO	LES PLUS	1978	France	14
MORRISON, VAN	ASTRAL WEEKS	1968	Austr	14
MR BIG	MR BIG	1989	Germ	14
MR BIG	LEAN INTO IT	1991	Germ	14
NIRVANA	BLEACH	1989	Germ	14
NIRVANA	INSECTICIDE	1992	Germ	16
NIRVANA	MTV UNPLUGGED IN NEW YORK	1994	UK	18
NIRVANA	NEVERMIND	1991	Germ	16
NIAGARA	QUELL ENFER	1988	Germ	14
NORMAN, CHRIS	MIDNIGHT LADY	1994	Germ	14
OCEAN, BILLY	GREATEST HITS	1989	Germ	16
OLDFIELD, MIKE	FIVE MILES OUT	1982	UK	14
OLDFIELD, MIKE	HERGESRTRIDGE	1974	UK	14
OLDFIELD, MIKE	OMMADAWN	1975	Germ	14
OLDFIELD, MIKE	TUBULAR BELLS ORCHES	1975	France	14
OTTAVAN	DISCO	1994	E.E.C	14
OVERKILL	HORRORSCOPE	1991	Germ	14
OVERKILL	UNDER THE INPLUENCE	1988	Germ	14
PAGEOS JIMMY	OUTRIDER	1988	Germ	14
PALMER, DAVID	SYMPHONIC PINK FLOYD	1989	Germ	14
PASSPORT	ATARAXIA	1978	Germ	14
PASSPORT	BALANCE OF	1990	Germ	14
PASSPORT	DOLDINGER	1975	Germ	14
PASSPORT	EARTHBORN	1982	Germ	14
PASTORIONS, JAKO	WORLD OF MONTH	1986	Germ	14
PAT METHENY GROUP	STILL LIFE	1982	Germ	14
PATTITUCCI, 3OHN	SKETCHBOOK (DIGITAL MASTER)	1990	Germ	18
PAVAROTTI, LUCIANO	SONGBOOCK	1993	Germ	18
PETTY, TOM	GREATEST HITS	1993	Germ	16
PETTY, TOM	INTO THE GREAT WIDE OPEN	1991	Germ	14
PLANET P	PINK WORLD	1984	Germ	16
PLANET P	PROJECT	1983	Germ	16
PLANT, ROBERT	MANIC NIRVANA	1990	Germ	16
PLANT, ROBERT	NOW & ZEN	1988	Germ	14
PLANT, ROBERT	PICTURES AT ELEVEN	1982	Germ	14
PLANT, ROBERT	PRINCIPLE OF MOMENTS	1983	Germ	14
PLANT, ROBERT	SNAKEN,N'STIRRED	1985	Germ	14
POP, IGGY	THE STORY OF IGGY POP (2 CD)	1992	Germ	20
PRESLEY, ELVIS	BLUE HAVAI	1961	Germ	16
PRESLEY, ELVIS	ELVIS FOREVER (2 CD)	1983	Germ	25
PRESLEY, ELVIS	GOLD (2 CD) (DIGITAL REMAST.)	1995	Germ	25
PRESLEY, ELVIS	THE TOP TEN HITS (2 CD)	1987	Germ	25
PRINCE	PARADE	1986	Germ	14
PROCOL HARUM	PRODIGAL STRANGER	1991	USA	14
QUATRO, SUSIE	ROCK HARD	1986	Germ	14
RAMAZOTTI, EROS	ADESSO TU	1986	Germ	12
RATT	DANCING UNDERCOVER	1986	Germ	12
RATT	INVASION OF YOUR PRIV	1985	Germ	12
RATT	RATT & ROLL	1991	Germ	14
REA, CHRIS	CHRIS REA	1981	Gem	14
REA, CHRIS	DANCING WITH STRANGE	1987	Germ	14
REA, CHRIS	DELTICS	1979	Germ	14
REA, CHRIS	SHAMROCK DIARIES	1985	Germ	14
REA, CHRIS	TENNIS	1980	Germ	14
REA, CHRIS	WATER SIGH	1983	Germ	14
RED HOT CHILY PEPPERS	MOTHRER'S MILK	1989	USA	14
R.E.M	AUTOMATIC FOR PEOPLE	1992	Germ	16
RITENOUR, LEE	COLOR RIT (DIGITAL MASTER)	1989	Germ	18
RITENOUR, LEE	PORTRAIT (DIGITAL MASTER)	1987	Germ	18
RITENOUR, LEE	WES BOUND (DIGITAL MASTER)	1993	Germ	18
RODGERS, KENNY	HIT SINGLES COLLECTION	1985	Germ	14
RONDO VENEZIANO	CONCERTO PER MOZART	1990	Germ	16
RONDO VENEZIANO	CONCERTO PER VIVALDI	1990	Germ	16
RONDO VENEZIANO	VENEZIA 2000	1983	Germ	16
RONDO VENEZIANO	VENECIA ROMANTICA	1992	Germ	16
ROXETTE	LOOK SHARP	1991	UK	16
ROXY MUSIC	AVALON	1982	UK	14
ROXY MUSIC	PLESH & BLOOD	1980	UK	14
RUBETTES	I CAN DO IT	1976	UK	12
RUSH	PRESTO	1989	Germ	16
RUSH	ROLL THE BONES	1991	Germ	16
SAIGON KICK	SAIGON	1991	Germ	12
SAILOR	GREATEST HITS	1994	Germ	14
SANBORN, DAVID	ANOTHER HAND	1991	Germ	16
SANBORN, DAVID	AS WE SPEAK	1982	Germ	14
SANBORN, DAVID	BACK STREET	1983	Germ	14
SANBORN, DAVID	CHANGE OF HEART	1987	Germ	14
SANBORN, DAVID	CLOSE UP	1988	Germ	14
SANBORN, DAVID	DAVID SANBORN	1976	Germ	14
SANBORN, DAVID	HEARSAY	1994	Germ	16
SANBORN, DAVID	HIDEAWAY	1980	Germ	14
SANBORN, DAVID	STRAIGHT TO THE HEART	1984	Germ	14
SANBORN, DAVID	TAKING OFF	1975	Germ	16
SANBORN, DAVID	UPFRONT	1992	Germ	14
SANBORN, DAVID	VOYEUR	1981	Germ	14
SARAGOSSA BAND	DAS TOTALE (2 CD)	1982	Germ	14
SARAGOSSA BAND	SARAGOSSA	1980	Germ	8
SATRIANI, JOE	FLYING IN A BLUE DREAM	1989	Austr	14
SATRIANI, JOE	NOT OF THIS EARTH	1988	Austr	14
SAVATAGE	GUTTER BALLET	1989	Germ	14
SAVATAGE	HALL OF THE MOUNTAIN	1987	Germ	14
SAVATAGE	STREETS A ROCK OPERA	1991	Germ	14
SAX-O-PHONE	(2 CD)	1994	Germ	20
SCORPIONS	BEST OF ROCKERS	1989	UK	12
SCORPIONS'	BEST OF SCORPIONS	1984	Germ	12
SCORPIONS	IN TRANCE	1975	Germ	12
SCORPIONS	LOVE OF FIRST	1984	Holl	12
SCHUUR L B.B.KING	HEART TO HEART (D MASTER)	1994	Germ	18
SHAQU O,NEAL	SHAC DIESEL	1993	Germ	14
SIMMONS, GENE	GENE SIMMONS SOLO	1978	Germ	14
SIMON & GARFUNKEL	BRIDGE OVER TROUBLE WATER	1970	Austr	14
SIMON & GARFUNKEL	SOUNDS OF SILENCE	1968	Austr	14
SIMPLY RED	A NEW PLANE	1989	Germ	16
SIMPLY RED	MEN & WOMEN	1987	Germ	16
SIMPLY RED	PICTURE BOOK	1985	Germ	16
SKID ROM	SKID ROW	1989	Germ	14
SKID ROW	SLAVE TO THE GRIN	1991	Germ	14
SLADE	AMASING KAMIKADSE SYNDROME	1983	Germ	14
SLADE	COLLECTION 81-87	1991	Germ	14
SLADE	ON STAGE	1982	Germ	14
SLADE	YOU BOYZ MAKE BIG NOIZE	1986	Germ	14
SLAYER	DIVINE	1994	Germ	18
SMOKIE	BRIGHT LIGHTS	1977	Germ	16
SMOKIE	MIDNIGHT CAFE	1976	Germ	14
SMOKIE	PASS IT AROUND	1976	Germ	14
SNAP	THE MADMAN	1993	Germ	12
SOUNDTRACK	ALLADIN	1993	Germ	14
SOUNDTRACK	TWIN PEAKS	1990	Germ	14
SOUNDTRACK	TWIN PEAKS - LAST	1992	Germ	14
SPRINGSTEEN,BRUCE	DARKNESS ON THE TUNNEL	1978	Germ	12
SPRINGSTEEN,BRUCE	GREETINGS FROM ASBURY PARK	1975	Germ	12
SPRINGSTEEN,BRUCE	NEBRASCA	1982	Germ	12
SPRINGSTEEN,BRUCE	WILD 8r INNOSENT	1973	Germ	12
SRYRO GYRA	DREAMS BEYOUND DREAMO	1993	Germ	18
SPYRO GYRA	LOVE 4 OTHER (DIGITAL MASTER)	1995	Germ	18
SRYRO GYRA	THREE WISHES (DIGITAL MASTER)	1992	Germ	16
STANSPIELD, LISA	AFFECTION	1989	Germ	14
STARSHIP	GREATEST HITS 79-91	1991	Austr	14
STATUS QUO	ON THE LEVEL	1974	Germ	12
STATUS QUO	PORTRAIT	1990	E.E.C	12
STATUS QUO	THE HITMASHINE	1992	E.E.C	12
STATUS QUO	TUNE TO THE MUSIC	1991	E.E.C	12
STEELY DAN	BEST OF STEELY DAN (REMAST.)	1993	Germ	16
STEPPENWOLF	16 GREATEST HITS	1991	Germ	14
STEPPENWOLF	AT YOUR BIRDTHDAY PARTY	1969	Germ	14
STEWART, ROD	TONIGHT I,M YOURS	1981	Germ	14
STONE ROSES	STONE ROSES	1989	Germ	16
STRANGLERS	DREAMTIME	1986	Holl	14
STYX	BEST OF STYX	1991	Germ	12
SUPERMAX	ELECTRICITY	1983	Germ	14
SUPERMAX	WORLD OF TOMORROW	1990	Germ	14
SUPERMAX	WORLD OF TODAY	1987	Germ	14
SWEET	BIGGEST HITS	1992	Germ	10
TAKE THAT	EVERYTHING CHANGES	1993	Germ	16
TANGERINE DREAM	LE PARC	1985	Germ	14
TANGERINE DREAM	MELROSE	1990	Germ	14
TANGERINE DREAM	STORY OF TANGERINE D (2 CD)	1992	Germ	22
TANGERINE DREAM	TANGRAN	1980	UK	14
TANGERINE DREAM	TYGER	1987	UK	14
TANGERINE DREAM	WHITE EAGLE	1982	Holl	14
TESTAMENT	PRACTICE WHAT YOU	1989	Germ	14
TESTAMENT	SOULS OF BLACK	1990	Germ	14
TESTAMENT	THE NEW ORDER	1988	Germ	14
THOMPSON, CHRIS	BEAT OF LOVE	1991	Germ	14
TIKARAM, TANITA	ANCIENT HEART	1988	Germ	18
TIKARAN, TANITA	ELEVEN KINDS OF	1992	Germ	16
TOMITA	BEST OF	1984	Germ	16
TWISTED SISTER	BIG HITS & NASTY	1992	Germ	14
TWISTED SISTER	COME OUT AND PLAY	1985	Germ	14
TWISTED SISTER	LOVE IS' FOR SUCKE	1987	Germ	14
TWISTED SISTER	STAY HUNGRU	1984	Germ	14
TWISTED SISTER	YOU CAN,T STOP	1983	Germ	14
U.D.O	ANIMAL HOUSE	1987	Germ	14
U.D.O	FASELES WORLD	1990	Germ	14
U.D.O	MEAN MASHINE	1989	Germ	14
U.D.O	TIMEBOMB	1991	Germ	14
VANDENBERG	THE BEST OF VANDENBERG	1988	Germ	10
VANGELIS	DIRECT	1988	Germ	14
VANGELIS	HEAVEN & HELL	1975	Germ	14
VANGELIS	SPIRAL	1977	Germ	14
VANGELIS	THE CITY	1990	Germ	14
VARIOUS	DANCE SENSATION (2CD)	1993	Germ	14
VARIOUS	DISCO DANSING VOL.2	1989	Germ	12
VARIOUS	DRIVIN ROCK 1	1993	France	12
VARIOUS	DRIVIN ROCK 2	1993	France	12
VARIOUS	ENERGY RUSH FACTOR	1993	Germ	12
VARIOUS	ENERGY RUSH SAFE	1993	Germ	12
VARIOUS	FALLING IN LOVE (2 CD)	1993	Holl	16
VARIOUS	HEART ROCK V.4 (2 CD)	1992	Germ	20
VARIOUS	HEART ROCK V.5 (2 CD)	1993	Germ	20
VARIOUS	HITS 94 (2 CD)	1994	Germ	20
VARIOUS	METALL BALLADS	1988	Germ	16
VARIOUS	METALL BALLADS PLATINUM	1991	Germ	16
VARIOUS	METALL HEART	1989	Germ	10
VARIOUS	ROCK BALLADS	1993	Germ	12
VARIOUS	ROCK ROMANCE VOL.3	1993	Holl	14
VARIOUS	ROCK THE WORLD	1991	Germ	10
VARIOUS	WE WILL ROCK YOU (2CD)	1993	Germ	16
VARIOUS	WOMAN IN LOVE	1993	Germ	14
VARIOUS	YOU SEXY THING	1993	Germ	10
VARRIOR SOUL ,	CHILL PILL	1993	France	16
WAITS, TOM	HEARTATTACH R VINE	1986	Germ	16
WASHINGTON, GROVER	ANTOLOGY	1985	Germ	16
WASHINGTON, GROVER	COME MORNING	1981	Germ	16
WASHINGTON, GROVER	PARADISE	1979	Germ	16
WASHINGTON, GROVER	THE BEST IS YET	1982	Germ	16
W.A.S.P	LIVE	1987	UK	14
WAYA CON DIOS	NIGHT OWLS	1990	Germ	16
WECKL, DAVE	HARD-WIRED (DIGITAL MASTER)	1994	Germ	18
WELVET UNDERGROUND	LIVE	1972	Germ	10
WELVET UNDERGROUND	UNDERGROUND LOADED	1970	Germ	10
WHITE LION	BIG GAME	1989	Germ	12
WHITE LION	MANE ATTRACTION	1991	Germ	10
WHITE LION	PRIDE	1987	Germ	10
WHITESNAKE	IN THE HEART OF CITY	1980	UK	14
WHITESNAKE	NORTHWINDS	1978	UK	14
WHITESNAKE	WHITESNAKE	1978	UK	14
WHO	COLLECTION	1991	Germ	10
WILDE, KIM	ANOTHER STEP	1956	Germ	12
WILDE, KIM	CLOSE	1988	Germ	12
WILDE, KIM	TEASES & DARES	1984	Germ	12
WILDE, KIM	VERY BEST OF KIM WILDE	1987	Holl	14
WINGER	IN THE HEART	1990	Germ	10
WINGER	WINGER	1988	Germ	10
WINTER, JONNY	WINTER OF '88	1988	Germ	16
WISHBONE ASH	ARGUS	1972	Germ	14
WOLLENWEIDER, ANDREAS	EOLIAN	1993	Swiss	16
WOOD, RON	I'VE GOT MY OWN	1974	Germ	14
WOOD, RON	NOW LOOK	1975	Germ	14
YELLOWJACKETS	RUN FOR YOUR LIFE (DIGITAL)	1994	Germ	18
YES	90 125	1983	Germ	14
YES	BIG GENERATOR	1987	Germ	14
YES	CLASSIC YES	1981	Germ	14
YES	FRAGILE	1972	Germ	14
YES	TIME & WORLD	1970	Germ	14
YES	UNION	1991	Germ	14
YES	YESSONGS (2 CD)	1973	Germ	20
YES	YESSTORY (2 CD)	1991	Germ	26
YES	YESTERDAYS	1974	Germ	14
YOUNG, NEIL	LIFE	1987	France	14
YOUNG, PAUL	NO PARLEZ	1983	Germ	10
ZAPPA, FRANK	LIVE (2 CD)	1993	Germ	14
ZZ TOP	ANTENNA	1994	Germ	14

МЕСЯЦОВЫ ПАСЯЎНЫ КАЛЯНДАР НА 1996 ГОД

КУЛЬТУРЫ	ХАРАКТАРЫСТЫКА ДЗЁН	СТУДЗЕНЬ	ЛЮТЫ	САКАВІК	КРАСАВІК	ТРАВЕНЬ	ЧЭРВЕНЬ	ЛІПЕНЬ	ЖНІВЕНЬ	ВЕРАСЕНЬ	КАСТРЫЧНІК	ЛІСТАПАД	СЬНЕЖАНЬ
Бакляжаны, кабачкі,	найлепшыя	5	1,2,28,29	27,28	2,3	2,28-31	24-28	24,25	-	25,26	22,23	19	-
патысоны, гарбуз	добрыя -	20	-	23,24	20-22	17,18	21-23	18-21	14-17	14,15	-	-	
	іншыя спрыяльныя	23,24	-	22,23	30	3	-	-	-	-	-	-	-
Бабовыя	найлепшыя	1,5,27,28	1,2,28,29	27,28	2,3	2,28-31 24-28	24,25	-	25,26	22,23	19,23,24	20,21	
	добрыя -	20,23-25	22,23	19	20-22	17,18	21-23	18-21	14-17	14,15	-	-	
	іншыя спрыяльныя	23,24	-	-	30	3	-	-	-	-	26	-	-
Капуста белакачанная	найлепшыя	27	20,23-25	22,23	19,23,24	20-22	17-18	21-23	18-21	14-17	14-15	-	-
	добрыя	28	1,2,28,29	27,28	2,3	2,28-31 24-28	24,25	-	25,26	22,23	19,23,24	20,21	
	іншыя спрыяльныя	5	-	-	30	3	-	-	-	-	26	-	-
Капуста чырвона-	найлепшыя -	23-25	-	23,24	20-22	17,18	-	-	19	16,17	12,13	-	
качанная	добрыя	5	1,2	27,28	-	-	1,29	26,27	22,23	20	-	-	-
	іншыя спрыяльныя	23,24	28,29	-	19	-	3,31	26-28,30	24,25	-	-	14,15	-
Капуста квяцістая,	найлепшыя	20,21	17	14,15	-	-							
брокалі	добрыя	27	23-25	-	19	3,31	17,18	24,25	-	-	-	-	-
	іншыя спрыяльныя	23,24,28	28,29	22,23,27,28	23,24	20-22	26-28	-	-	25,26	-	-	20,21
Бульба	найлепшыя	6,12,13	8-12 7-12	4-10	4-8	2-4	1	5	-	25,26	22,23	19	-
	іншыя спрыяльныя	5	28,29	21	-	3	-	-	-	-	24,25	-	19
Таматы	найлепшыя	6	1,2,28,29	27,28	-	31	26,27	24,25	-	25,26	22,23	19	-
	добрыя -	20	-	23,24	20-22	17,18	-	20,21	16,17	24,25	21,22	19	
	іншыя спрыяльныя	25,26	21,22	21	-	3	28	-	-	-	-	-	-
Рэдзькаўка	найлепшыя	12,13	8-12	7-10	4-8	7,8	3,4,7,8 1,5,6	1,2,5,29	2,3,29,30	27	-	-	
	добрыя	14-16	15,16	11-14	9,10	4-6,11,12	2	9,10	6	-	5,11	1,8,9,27-29	5-8,25,26
	іншыя спрыяльныя	17,18	13,14	-	-	-	-	14	10,11	6,7	4,31	-	9
Рэдзька, рэпа, бручка	найлепшыя	12,13 8-12	7-10	4-8	7,8	3,4,7,8 1,5,6	1,2,5,29	2,3,29,30	4,27,31	1,27-29	25,26		
	добрыя	1	4-16	15,16	11-14	9,10	4-6,11,12	2	9,10,14	6,10,11 6,7	5,11	8,9	5-8
	іншыя спрыяльныя	17,18	13,14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
Салата	найлепшыя	23,24	20,23-25	22,23	19,23,24	20-22	17,18	21-23	18-21	14-17	14,15	-	-
	добрыя	25,26	1,2,21,22	21,27,28	2,3	2,28-31 24-28	24,25	-	25,26	22,23	19,23,24	20,21	
	іншыя спрыяльныя	5	28,29	-	30	3	-	-	-	-	24-26	21,22	19
Буракі	найлепшыя	12-15	8,12-15,16	7-10,13,14	4-6,10,14,15	4,7,8,11,12	3,4,7,8	1,5,6,9,10,14	1,2,5,10,11,29	2,3,6,7,29,30	4,5,11,27,31	1,8,9,27-29	5-8,25,26
	добрыя	16	-	-	9	5,6	12,13	-	-	-	-	-	-
	іншыя спрыяльныя	17,18	13,14	11,12	7,8	16	2	-	-	-	-	-	9
Кроп	найлепшыя	23-24	20	-	23,24	20-22	17,18	21-23	18-21	14-17	14-15	-	-
	добрыя	5	1,2,23-25	22,23,27,28	19	2,28-31 24-28	24,25	25	21,22,25,26	18,19,22,23	19	-	
	іншыя спрыяльныя	1,27,28 28,29	-	-	3	-	-	24	-	26	23,24	20,21	
Хрэн	найлепшыя -	-	-	14,15	11,12	7,8	-	-	-	-	-	-	-
	добрыя	14-16	15,16	13,14	-	-	-	5,6	6	2,3	27	8,9	7,8
	іншыя спрыяльныя	12,13	11,12	-	4,10	4,7,8	3,4	-	5	-	11	-	5,6
Часнык	найлепшыя	14-18 11-14	9-12	5-8	4,6	2	-	5,6	-	-	-	7,9	
	добрыя -	15,16	13,14	9-10	7,8	3,4,12,13	1,9,10 -	2,3	27	-	-	-	
	іншыя спрыяльныя	6	-	-	-	16	-	-	-	-	-	-	-
Шпінат	найлепшыя	23,24 20	-	23,24	20-22	17,18	-	20,21	16,17	14,15	-	-	
	добрыя	5,25,26	1,2,21,22	21,27,28	-	2,28-31 26,27	24,25	-	25,26	22,23	19	-	
	іншыя спрыяльныя	27,28	28,29	-	-	-	-	-	-	-	24,25	21,22	19
Дні, неспрыяльныя для пасадкі ўсялякае культуры		19-22	17-19	15-20	12,13,17,18	9,10,17-19	5,6,15,16	2,4,15,16,30,31	13-15,26-28	12,13,23,24	12,13,20,21	10,11,16-18	9-14
Дні, у якія пасадка гароднiны непажаданая		7-9	3-5	2,3,29-31	25-27	23,24	19-21	17,18	12	9-11	6-8	2-4,30,31	1,27-29

НЕДЗЯРЖАЎНЫЯ НАВУЧАЛЬНЫЯ ЎСТАНОВЫ ПЕРАПАДРЫХТОЎКІ І ПАДВЫШЭНЬНЯ КВАЛІФІКАЦЫІ

НЕДЗЯРЖАЎНЫ ІНСТЫТУТ БІЗНЭСОВАГА АДМІНІСТРАВАНЬНЯ

Год заснаваньня: **1994 г.**
Заснавальнік:
Фонд разьвіцьця і падтрымкі незалежных навукі і вышэйшае школы.
Адрэса:
220121, г. Менск, вул. Прытыцкага, 62, к. 318.
Тэлефон:
53-12-16.
Рэктар:
Бязьлюдаў Артур Восіпавіч, доктар эканамічных навук.
Ліцэнзія:
N 49 Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусі ад 30 сьнежня 1994 году.
Інстытут акрэдытаваны на права выдачы дыплёму дзяржаўнага ўзору ў 1994 годзе, пасьведчаньне №128 Міністэрства адукацыі і навукі РБ ад 1 студзеня 1995 г.
Прыём на перападрыхтоўку:
Спэцыяльнасьць:
Эканоміка і кіраваньне вытворчасьцю.
Кваліфікацыя:
Эканаміст-мэнэджэр.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Эканоміка й кіраваньне прадпрыемствам.
Кваліфікацыя:
інжынэр-эканаміст.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Фінансы і крэдыт.
Кваліфікацыя:
Эканаміст.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Бугальтарскі ўлік, аналіз і аўдыт.
Кваліфікацыя:
Эканаміст.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Міжнародныя эканамічныя зносіны.
Кваліфікацыя:
Эканаміст-мэнэджэр.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Камэрцыйная дзейнасьць.
Кваліфікацыя:
Эканаміст-мэнэджэр.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Актуарная матэматыка.
Кваліфікацыя:
Матэматык-фінансіст.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Мэнэджмэнт.
Кваліфікацыя:
Эканаміст-мэнэджэр.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Маркетынг.
Кваліфікацыя:
Мэнэджэр.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Правазнаўства.
Кваліфікацыя:
Юрыст.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Міжнароднае права.
Кваліфікацыя:
Юрыст-міжнароднік.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Сацыялёгія.
Кваліфікацыя:
Сацыёляг.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Паліталёгія.
Кваліфікацыя:
Паліталяг.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Псыхалёгія.
Кваліфікацыя:
Псыхоляг.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Спэцыяльнасьць:
Журналістыка.
Кваліфікацыя:
Журналіст.
Умовы прыёму:
Залічэньне на падставе конкурснага адбору.
Кошт для ўсіх спэцыяльнасьцяў — 600 $.
Адукацыйная база: сярэдняя і вышэйшая адукацыя.
Форма навучаньня: дзённая і завочная.
Тэрмін навучаньня: **10 месяцаў (дзённая) і 20 месяцаў (завочная).**
Неабходныя дакумэнты:
-заява на імя рэктара;
-дакумэнт аб адукацыі (арыгінал);
-мэдычная даведка па формы 086/У;
-6 фатакартак памерам 3х4 см.
Інстытут ажыцьцяўляе таксама навучаньне на курсах: бугальтараў; супрацоўнікаў банку, фінансавых кампаніяў; кіраўнікоў вышэйшага і сярэдняга рангу; прадпрымальнікаў; мэнэджэраў; сакратароў-рэфэрэнтаў; стратэгічнага пляінаваньня і прагназаваньня дзейнасьці прадпрыемстваў; сыстэмнага праектаваньня вытворчасьці; замежных моваў; спэцыялістаў масажу, біяэнэргетыкі, гіпнозу. Тэрмін навучаньня ад 1 да 9 месяцаў.

МІЖНАРОДНЫ ІНСТЫТУТ МЭНЭДЖМЭНТУ (МІМ-БЕЛАРУСЬ)

Год заснаваньня: **1993 г.**
Заснавальнік:
Беларуска-нямецкае СП МІМ-Беларусь.
Адрэса:
220050, г. Менск, вул. К.Маркса, 18.
Тэлефоны:
27-76-34, 27-76-59, факс: **27-13-30.**
Рэктар:
Цярэшчанка Віктар Іванавіч, кандыдат эканамічных навук.
Ліцэнзія:
N 24 Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусі ад 1 сьнежня 1993 году.
Інстытут акрэдытаваны на права выдачы дыплёму дзяржаўнага ўзору, пасьведчаньне №63 Міністэрства адукацыі і навукі РБ ад 5 траўня 1995 г.
Прыём на перападрыхтоўку:
Спэцыяльнасьць:
Міжнародныя эканамічныя зносіны.
Кваліфікацыя:
Мэнэджэр у галіне міжнароднай эканамічнай дзейнасьці.
Умовы прыёму:
Сумоўе.
Кошт:
650 $ за год.
Спэцыяльнасьць:
Міжнародныя зносіны.
Кваліфікацыя:
Спэцыяліст-міжнароднік (дыплямат);
эканаміст-міжнароднік (гандлёвы прадстаўнік).
Умовы прыёму:
Сумоўе.
Кошт:
650 $ за год.
Адукацыйная база: вышэйшая адукацыя.
Форма навучаньня: дзённая і завочная.
Тэрмін навучаньня: **9 месяцаў (дз) і 1 год і 8 месяцоў (з).**
Прыём дакумэнтаў: **з 15 жніўня па 1 кастрычніка.**
Іспыты: **сумоўе ў тыя ж тэрміны.**
Пачатак заняткаў: **1 кастрычніка.**
Неабходныя дакумэнты:
-заява на імя рэктара;
-дакумэнт аб адукацыі (арыгінал);
-мэдычная даведка формы 086/У;
-выпіска з працоўнае кніжкі;
-дамова аб аплаце навучаньня;
-3 фатакарткі памерам 3х4 см.

НЕДЗЯРЖАЎНАЕ НАВУЧАЛЬНАЕ ПРАДПРЫЕМСТВА "АКАДЭМІЯ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА І САЦЫЯНОМІІ".

Год заснаваньня: **1993 г.**
Заснавальнік:
Менскае ТАА падвышэньня кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў (зарэгістравана ў Франкфурцена-Майне, Нямеччына).
Адрэса:
220038, г. Менск, зав. Уральскі, 15.
Тэлефон:
35-22-22, факс: **35-22-22.**
Рэктар:
Пусель Уладзімер Уладзімеравіч, кандыдат эканам. навук.
Ліцэнзія:
N 23 Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусі ад 4 жніўня 1993 году.
Акадэмія акрэдытавана на права выдачы дыплёму дзяржаўнага ўзору, пасьведчаньне №54 Міністэрства адукацыі і навукі РБ, сьнежань 1993 г.
Акадэмія прапануе наступныя курсы:
1) **Падрыхтоўка фінансістаў вышэйшае катэгорыі на базе вышэйшай адукацыі.** Фінансавы мэнэджмэнт. Форма навучаньня вечаровая. Тэрмін навучаньня: 3 месяцы.
2) **Рынак каштоўных папераў.** На базе сярэдняй ці сярэдне-спэцыяльнай адукацыі. Выдаецца сэртыфікат на права працы з каштоўнымі паперамі. Форма навучаньня вечаровая. Тэрмін навучаньня: **2 тыдні.**
Прапануюцца таксама курсы:
Асновы прадпрымальніцтва (3 месяцы).
Падвышэньне кваліфікацыі галоўных бугальтараў усіх формаў уласнасьці (3 тыдні).
Ангельская мова (3 месяцы).
Падрыхтоўка мэнэджэраў міжнароднай эканамічнай дзейнасьці (6 месяцаў).
Умовы прыёму:
Групы фармуюцца паводле паступленьня заяваў.
Кошт:
Фінансавы мэнэджмэнт. **Для пр. асобаў: $78; для юр. асобаў: $88.**
Рынак каштоўных папераў. **Для прыватных асобаў: $95; для юр. асобаў: $105.**

Пасьля заканьчэньня курсаў паводле вынікаў дзяржіспыту выдаецца сэртыфікат эўрапейскага ўзору.
Вучэбныя групы фармуюцца паводле заявак.

Неабходныя ўмовы:
-копія дакумэнта аб аплаце;
-дакумэнт аб адукацыі (пры неабходнасьці).

Найлепшае ўкладаньне грошай — прэстыжная адукацыя ў прыватных школах Вялікабрытаніі

Усяго **7%** ад агульнай колькасьці навучэнцаў складаюць вучні прыватных школаў. Аднак іх выпускнікі — гэта **25%** студэнтаў унівэрсытэтаў Вялікабрытаніі і ўжо **50%** — студэнты сусьветнавядомых Оксфарду і Кэмбрыджу.
Паводле анкетных звестак школьніка і з улікам вашых фінансавых мажлівасьцяў **ISIS International** падбярэ адну з 1355 прыватных закрытых школаў менавіта для вашага дзіцяці. Зацікавіліся?

Усе падрабязнасьці па тэлефонах (2)33-01-97, (2)43-45-73

ДЗЯРЖАЎНЫЯ НАВУЧАЛЬНЫЯ ЎСТАНОВЫ

(Працяг. Пачатак у "Інфарматары" №3)

Менскі дзяржаўны лінгвістычны ўнівэрсытэт

Адрэса: 220662, г. Менск, вул. Захарава, 21
Тэл.: 36-71-14, 36-76-32, 33-22-54
Факс: 36-75-04
Рэктар: Макараў Уладзімер Васілевіч, доктар філялягічных навук (33-05-44)

Прыём:

Факультэт	Спэцыяльнасьць	Іспыты
перакладчыцкі	перакладчык-рэфэрэнт зь дзьвюх моваў у галіне міжнароднай эканамічнай дзейнасьці і міжнародных зносінаў (ангельская, нямецкая, француская мовы)	замежная мова (вусна); замежная мова (пісьмова – лексычна-граматычны тэст); аўдыяваньне (пісьмова) на замежнай мове; беларуская (расейская) мова (дыктоўка)
ангельскай, францускай, нямецкае моваў	асноўная й другая замежныя мовы	замежная мова (вусна); замежная мова (пісьмова – лексычна-граматычны тэст); аўдыяваньне (пісьмова) на замежнай мове; беларуская (расейская) мова (дыктоўка)
	замежная мова, беларуская мова й літаратура	замежная мова (вусна); замежная мова (пісьмова – лексычна-граматычны тэст); беларуская мова (дыктоўка); беларуская мова (вусна)
гішпанскае мовы	гішпанская мова й другая замежная мова	замежная мова (вусна); замежная мова (пісьмова – лексычна-граматычны тэст)
заходне-эўрапейскіх моваў	перакладчык-рэфэрэнт з ангельскай, нямецкай, францускае моваў	замежная мова (вусна); замежная мова (пісьмова – лексычна-граматычны тэст); беларуская (расейская) мова (дыктоўка) (залік/незалік)

Заўвага да табліцы.

Навучаньне на факультэце заходнеэўрапейскіх моваў толькі платнае (прыблізны кошт 100 мінімальных заробкаў за год).
Паступоўцы на спэцыяльнасьць "замежная мова, беларуская мова й літаратура" удзельнічаюць у асобным конкурсе.
Адукацыйная база: сярэдняя адукацыя.
Форма навучаньня: дзённая.
Тэрмін навучаньня: 4 гады (5 гадоў — на факультэтах ангельскай, нямецкай, францускай, гішпанскае моваў).
Прыём дакумэнтаў: з 26 чэрвеня да 15 ліпеня (на факультэт заходнеэўрапейскіх моваў — з 25 ліпеня).
На завочным аддзяленьні ўнівэрсытэту рыхтуюцца настаўнікі нямецкае мовы для школаў РБ.
Тэрмін навучаньня 5 гадоў.
Прыём дакумэнтаў з 26 чэрвеня да 15 ліпеня, здача іспытаў з 17 ліпеня.
Іспыты: нямецкая мова (вусна); нямецкая мова (пісьмова — лексычна-граматычны тэст); беларуская (расейская) мова (дыктоўка).
Ёсьць таксама магчымасьць атрымаць адукацыю платна для асобаў, якія здалі ўступныя іспыты, але не прайшлі конкурс.
Прыблізны кошт навучаньня: 100 (дз) і 50 (з) мінімальных заробкаў за год.
Другую вышэйшую адукацыю можна атрымаць толькі платна.
Без аплаты прымаюцца:
— воіны-інтэрнацыяналісты;
— асобы, якім супрацьпаказана праца ў атрыманай раней спэцыяльнасьці праз пагаршэньне стану здароўя пры наяўнасьці дакумэнту мэдычна-рэабілітацыйнай экспэртнай камісіі;
— асобы, якія пераехалі зь сямейных абставінаў на новае месца жыхарства, дзе адсутнічае праца ў спэцыяльнасьці, альбо згубілі працу, пры што сьведчыць дакумэнт службы занятасьці насельніцтва;
— пэдагагічныя работнікі пры паступленьні на іншую пэдагагічную спэцыяльнасьць пры наяўнасьці хадайніцтва зь месца працы.
Падрыхтоўчыя курсы: з 27 жніўня — 10 месяцаў (тэл. 36-76-63, 33-21-43).

Неабходныя дакумэнты:

— заява на імя рэктара;
— дакумэнт аб сярэдняй адукацыі (арыгінал альбо копія дыплёму);
— мэдычная даведка формы 086/У;
— выпіска з працоўнае кніжкі (пры завочнай форме навучаньня);
— 6 фотакартак памерам 3х4 см;
— пашпарт (паказваецца асабіста).

Менскі дзяржаўны мэдычны інстытут

Адрэса: 220116, г. Менск, пр. Дзяржынскага, 83
Тэл.: 72-62-96, 72-63-94
Рэктар: Кабарка Аляксей Іванавіч, доктар мэдычных навук (72-61-96)

Прыём:

Спэцыяльнасьць	Іспыты
лекава-прафіляктычная справа	фізыка (вусна); хімія (пісьмова) біялёгія (вусна); беларуская (расейская) мова (дыктоўка)
стаматалёгія	хімія (пісьмова); біялёгія (вусна); беларуская (расейская) мова (дыктоўка)
мэдычна-прафіляктычная справа	хімія (пісьмова); біялёгія (вусна); беларуская (расейская) мова (дыктоўка)

Адукацыйная база: сярэдняя адукацыя.
Форма навучаньня: дзённая.
Тэрмін навучаньня: 6 гадоў (5 гадоў — "стаматалёгія").
Прыём дакумэнтаў: з 26 чэрвеня да 15 ліпеня.
Здача іспытаў: з 16 ліпеня.
Ёсьць таксама магчымасьць атрымаць адукацыю платна для асобаў, якія здалі ўступныя іспыты, але не прайшлі конкурс.
Прыблізны кошт навучаньня: $800 за год.

Неабходныя дакумэнты:

— заява на імя рэктара;
— дакумэнт аб сярэдняй адукацыі (арыгінал);
— мэдычная даведка формы 086/У;
— 6 фатакартак памерам 3х4 см;
— пашпарт і вайсковы білет (паказваецца асабіста).

ТЭАТРЫ 8 - 14 КРАСАВІКА

ТЭАТРЫ, КАНЦЭРТЫ

Опэрны тэатар

тэл. 34-11-56 (галоўны адміністратар), 34-10-41 (каса)

Рыгалета.
11 чацьвер Дж.Вэрдзі. Опэра ў 3-х дзеях.

Кармэн.
13 субота Ж.Бізэ. Опэра ў 4-х дзеях.

Балет

тэл. 34-06-66 (каса), 34-11-42, 34-80-74

Спартак.
10 серада А.Хачатуран. Балет у 3-х дзеях.

Сьпячая прыгажуня.
12 пятніца П.Чайкоўскі. Балет у 4-х дзеях.

Тэатар імя Янкі Купалы

Ідылія.
10 серада, 11 чацьвер В.Дунін-Марцінкевіч. Пастараль у 2-х актах.

Паехалі!..
12 пятніца, 22 панядзелак М.Захаранка. Нябоская камэдыя ў 2-х дзеях паводле твораў М.Крапіўніцкага.

Памінальная малітва.
13 субота Р.Горын. Камэдыя ў 2-х частках на матывы твораў Шалом-Алейхема.

Малая сцэна:

Чайка.
6 субота А.Чэхаў. Камэдыя ў 4-х дзеях.

Дзяржаўны расейскі тэатар

Букееў і кампанія...
10 серада, 17 серада М.Горкі. Драма каханьня ў 2-х частках.

Ад'ютант-ша яго вялікасьці.
11 чацьвер, 18 чацьвер І.Губач. Камэдыя ў 2-х частках.

Мадам, мэсье і...
12 пятніца, 25 чацьвер Р.Мэрль. Камэдыя ў 2-х частках.

Адзіны спадкаемца.
13 субота Ж.-Ф.Рэньяр. Камэдыя ў 2-х частках.

Тэатар музычнай камэдыі

тэл. 20-81-26, 20-92-54

Шклянка вады.
10 серада У.Кандрусевіч. Мюзыкал у 2-х дзеях.

Вясёлая ўдава.
11 чацьвер, 21 нядзеля Ф.Лягар. Апэрэта ў 3-х дзеях.

Бяда ад пяшчотнага сэрца.
12 пятніца А.Шарамецьеў. Вадэвіль у 2-х дзеях.

Дон Кіхот.
13 субота Л.Мінкус. Балет у 2-х дзеях.

Тэатар сатыры й гумару "Хрыстафор"

(тэл. 76-84-96)

Добра сядзім!
12 пятніца

Кавалеры запрашаюць дамаў!
13 субота. Шансаньe — Анатоль Дзускі.

Трэцім будзеш?
14 нядзеля. (безалькагольныя вячоркі з гледачом).

Пачатак спэктакляў а 18.00 і 19.00.

Тэатар-студыя кінаактора

Тэатар купца Япішкіна.
9 аўторак, 10 серада Е.Міровіч.

Нябачны сябар.
11 чацьвер Ю.Оснас.

Айсэдора.
12 пятніца, 13 субота. Танец каханьня.

Дом Афіцэраў

Шоў Любы Успенскай
12 пятніцаЛюба Успенская (ЗША), балет "Дэнс-хол" і гурт "Брайтан Біч".

Пачатак а 19.00.

МУЗЭІ

Нацыянальны музэй культуры Беларусі

К.Маркса, 12, тэл. 27-43-22. Час наведваньня з 11.00 да 19.00. Выхадны — серада.

Экспазыцыя **"Старажытная Беларусь"**, тэматычная выстава **"Побыт гараджанаў"** (канец XIX — пач. XX ст.), **"Сьвятло таямнічай сымболікі"**, **"З гісторыі зброі"**. Кошты: увaходны вучнёўскі 2000 руб., на экскурсію 10.000; увaходны дарослы 5000 руб., на экскурсію 15.000.

Дзяржаўны мастацкі музэй Рэспублікі Беларусь

Леніна, 20, тэл. 27-71-63. Час наведваньня з 11.00 да 19.00. Выхадны — аўторак.

Экспазыцыя **"Беларускае й расейскае мастацтва па працягу стагодзьдзяў"**.

Часовыя выставы:

Выстава да 125-х угодкаў Таварыства перасоўных мастацкіх выставаў. Працуе да 9 красавіка.

"И образ милый, незабвенный..." Расейскае мастацтва першай паловы XIX ст. са збораў музэю.

Кошты: вучнёўскі увaходны — 2000 руб., экскурсія — 20.000 руб.; студэнцкі ўваходны — 3000 руб., экскурсія — 40.000 руб.; дарослы увaходны — 5000 руб., экскурсія 75.000 руб.; экскурсія для замежнікаў зь перакладам на ангельскую мову — 150.000 руб.

Беларускі дзяржаўны музэй гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

(пр. Ф.Скарыны, 25, тэл. 27-56-11). Час для наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Выставы: **"Трафэі вайны"** з сэрыі **"Невядомыя музэйныя калекцыі"**. Кошт увaходу — вучнёўскі 1000 руб., дарослы 5000 руб.

"Нацысцкія злачынцы перад судом беларускага народу" (уваход вольны).

Да 23-га лютага адчынілася пэрсанальная **выстава скульптара М.Кандрацьева.**

Да 100-х угодкаў К.Крапівы адчынілася выстава **"Слова пра Крапіву"**.

Музэй гісторыі беларускай літаратуры

(М.Багдановіча, 15, тэл. 34-99-32). Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Стацыянарная выстава **"Покліч"** — літаратурнае разьвіцьцё ў 20-30-я гады.

Выстава **"Любоў мая... Мая Беларусь"**, прысьвечаная жанчыне.

Выстава **"К.Крапіва — вядомы й невядомы"**.

Літаратурны музэй мае філіі: в. Кушляны — "Літаратурны музэй Ф.Багушэвіча", в. Цімкавічы — "Літаратурны музэй К.Чорнага", в. М.Багацькаўка — "Літаратурны музэй М.Гарэцкага", Гарадок — "Гісторыка-літаратурны музэй".

Выстава **"Глыбокія плыні жыцьця"** да 75-годзьдзя з дня нараджэньня Івана Шамякіна.

19 сакавіка адчынілася выстава жывапісу і графікі Натальлі і Сяргея Квачоў (Малыя Горкі).

Літаратурны музэй М.Багдановіча

М.Багдановіча, 7а, тэл. 34-42-69. Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Экспазыцыя **"Жыцьцёвы й творчы шлях М.Багдановіча"**. Кошт увaходу: вучнёўскі — 500 руб. (экскурсія — 3000 руб.); студэнцкі — 1000 руб. (экскурсія — 5000 руб.); дарослы — 2000 руб. (экскурсія — 10.000 руб.).

Дзейнасьць клюбу беларускай інтэлігенцыі ў 1916-17 гадах XX ст.

Філія "Беларуская хатка" (Рабкораўская, 12, тэл. 20-62-13). Тэатар лялек "Батлейка" працуе на папярэднюю замову.

Філія ў вёсцы Ракуцёўшчына.

Літаратурны музэй Я.Купалы

(вул. Я.Купалы, 4, тэл. 27-78-66). Час наведваньня з 10.00 да 17.00. Выхадны — пятніца.

Экспазыцыя **"Жыцьцё й дзейнасьць народнага песьняра Беларусі"**.

Выставы: **Да 50-х угодкаў творчае дзейнасьці Ніла Гілевіча;**

Да 75-годзьдзя народнага пісьменьніка І.Мележа **"Ажываюць успаміны"**;

Выстава **"Нязгасныя зоркі"**.

19 Вечарына да 65-х угодкаў Інстытуту літаратуры імя Я.Купалы. Пачатак — 15.00.

Дзяржаўны музэй народнай архітэктуры і побыту

Вёска Азярцы, недалёка ад Менску (тэл. 34-02-31). Час наведваньня з 9.00 да 17.00. Выхадны — панядзелак.

Прэзэнтаваныя наступныя рэгіёны: Цэнтральная Беларусь (дзейнічае царква) — Падняпроўе — Паазер'е. Кошты ўваходу: вучнёўскі 2000 руб., на экскурсію 4000 руб.; дарослы 6000 руб., экскурсія 6000 руб.

Музэй тэатральнай і музычнай культуры Беларусі

(тэл. 68-64-03). Час наведваньня з 10.00 да 16.00. Выхадны — субота, нядзеля.

Экспазыцыя **"Музычныя інструмэнты беларускіх майстроў"**

Дзяржаўны музэй вайсковай гісторыі

(тэл. 69-57-01). Час наведваньня з 9.00 да 17.30. Выхадны - субота, нядзеля.

Выставы: Да 100-годзьдзя зь дня нараджэньня маршала Жукава. Да 50-годзьдзя перамогі. Уваход вольны.

Музэй беларускай міліцыі

(тэл. 27-82-66). Час наведваньня з 9.00 да 18.00. Выхадны - субота, нядзеля. Экскурсіі групам — па пярэдняй дамове.

Музэй гісторыі мэдыцыны Беларусі.

Час наведваньня з 10.00 да 17.45, пятніца да 16.45. Выхадны - субота, нядзеля.

Музэй прыроды і экалёгіі Беларусі

К.Маркса,12, тэл. 27-56-12 Час для наведваньняў з 11.00 да 19.00 выхадны - серада.

Дом-музэй І зьезду РСДРП

(пр. Ф.Скарыны, 31а, тэл. 36-68-47). Час наведваньня з 10.00 да 18.00. Выхадны — серада.

Экспазыцыя + выстава **"З гісторыі палітычнай агітацыі"**. Уваход вольны. Экскурсіі праз папярэднюю замову.

МЕНСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЦЫРК

праграма сэзону 1995-1996

Вялікае цыркавое шоў МЯДЗЬВЕДЖЫ ЦЫРК Аўтасэрвіс у цырку. Кіраўнік — Уладзімер Дзярабін.

Штодзённа, пачатак а 19.00. У суботу двойчы – 15.00, 19.00. У нядзелю – тры разы – 11.30, 15.00, 19.00.

ГОМЕЛЬСКАЯ АФІША

Дыскаклюб "ЛАЙТ"

прапануе адпачыць ад 22-й вечара да 4-й г. раніцы Працуе штодня ў фае к/т імя Калініна (акрамя панядзелка).

Кошт : 50000 БРБ, па суботах 70.000 BRB, для пань і студэнтаў скідка 50%.

Чырвоная заля рэстарацыі "ТУРЫСТ"

Савецкая,87

прэзэнтуе вар"етэ "СЮРПРЫЗ".

Штовечар (акрамя панядзелка й серады) ад 20-й да 21-й гадзіны Вас чакае відовішча яркае, даведзенае да... Адно зь нешматлікіх месцаў у горадзе, дзе сапраўды можна прыгожа пажыць некалькі гадзін, прагледзеўшы калейдаскоп танцаў ад наскага Крыжачка да іхняга Кан-кану ў яркай, з добрым густам пастаўленай шоў-праграме.

Кошт: 50000 БРБ

КІНО. МЕНСК

АЎРОРА

Прытыцкага, 23, тэл. 533-360, 533-361

Жалезны арол 2 8–14 — 16.30 (ільготны), 18.30, 20.30.

Для дзяцей:

Сьледапыт (героі Ф.Купэра на экране) 8–14 — 14.30.

Кэці (мультфільм) 13–14 — 13.00.

БЕРАСЬЦЕ

пр. газэты "Праўда", 25, тэл. 728-660, 716-888

Два дурні з парсючком 8–14

Дзікае жаданьне (эротыка) 8–14

Інфармацыйна-забаўляльная праграма 12–14 — 20.30.

Для дзяцей:

Мультфільмы 10 — 15.20; 13 — 14.20.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма для дзяцей 14 — 13.30.

ВІЛЬНЯ

Каліноўскага, 55, тэл. 655-262

Чалавек, які бяжыць (у галоўнай ролі А.Шварцэнэгер) 8 — 13.30 (ільготны); 9–14 — 13.30.

Апошні, хто застаўся жывы (баявік) 8–13 — 15.10, 20.00; 14 — 15.10 (ільготны), 20.00.

Эмілія 8–14 — 16.40, 18.20, 21.30.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма "Ўсьмешка" 8–9, 12–14 — 20.30.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма "Славянскі кірмаш" 11 — 20.30.

Кіна-дыска-шоў 14 — 12.00 (для дзяцей 6–10 гадоў), 14.00 (для дзяцей 10-15 гадоў).

ДРУЖБА

Ташкенцкая, 9, тэл. 409-013, 408-254

Скрайнія захады 8–11, 13–14 — 15.00, 18.50.

Аднойчы ўкушаны 8–11, 13–14 — 17.00, 20.30.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма 9–14 — 20.00—23.00; 13 — 23.30—5.00.

Працуе відэабар 8–11, 13–14 — 13.00 (уваход вольны).

Працуюць кавярня й більярд 8–11, 13–14 — 10.00—21.00.

ЗЬМЕНА

Даўгабродзкая, 4, тэл. 353-903

Неверагодныя прыгоды янкі ў Афрыцы 8–9, 11–14 — 14.00, 18.00.

Айчым 2 8–14 — 16.00, 20.00.

Для дзяцей:

Чыпаліна 10 — 10.00, 14.00; 12 — 10.00.

У госьцях у гномаў 13–14 — 12.00.

КАМСАМОЛЕЦ

Жылуновіча, 39, тэл. 454-194

Маладая вядзьмарка 8–11 — 12.00, 17.00, 19.00, 20.30; 12–13 — 12.00, 14.00, 19.00, 20.30; 14 — 12.00, 14.00, 17.00, 19.00, 20.30.

Асаблівасьці нацыянальнага паляваньня 8–11, 14 — 15.00, 18.00, 20.00; 12–13 — 15.00, 17.00.

Шукальнікі прыгодаў 8–11, 14 — 13.00, 16.00; 12–13 — 13.00, 15.30.

ПАМЯНЯЕМ
струйны прынтар
Fujitsu Breeze – 100+
на факс-апарат.
Тэл. 43-56-43
35-14-17

Кіналекцыі для тых, хто вывучае гісторыю Біблії 10 — 14.00 (уваход вольны).

Музычна-забаўляльная праграма 12–13 — 19.00.

Відэазаля:

Забойцы 8–11 — 18.30; 12–14 — 16.20.

Нагода для размоваў 8–11 — 17.00; 12–14 — 14.00.

Для дзяцей:

Вялікая прыгода Зора 8–11 — 10.30; 12–14 — 11.00.

КАСТРЫЧНІК

пр. Ф.Скарыны, 73, тэл. 329-325, 329-429

З парушэньнем правілаў 8–12, 14 — 16.00, 17.40, 21.00; 13 — 21.00.

Сканэр-паліцыянт 8–12 — 14.20, 19.20; 13 — 19.20; 14 — 14.20 (ільготны), 19.20.

Макс-шоў 8–14 — 22.00.

КІЕЎ

бульвар Шаўчэнкі, тэл. 373-270

Зухаватая парачка 9–12, 14 — 15.00, 16.50; 13 — 15.00 (ільготны), 16.50.

Імпэрыя пачуцьцяў 9–14 — 18.20, 20.10.

Чаму згарэў садовы домік 9–14 перад пачаткам сэансу на 15.00 (дак. фільм).

Для дзяцей:

Дыскатэка 10, 12–13 — 20.00.

Ільля Мурамец 9 — 13.30.

Ласкава запрашаем, ці Староньнім уваход забаронены 14 — 13.30.

МАСКВА

пр. Машэрава, 13, тэл. 231-448, 231-533

На залатым ганку сядзелі (прыгодніцкі стэрэафільм) 8–12 — 14.00, 16.00, 18.00, 20.00; 13–14 — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00.

Джуманджы 8–14 — 12.30, 17.00, 21.00.

Дзевяць грамаў абаяльнасьці 8–9, 11–14 — 15.00, 19.00; 10 — 19.00.

Я — Чалавек (хран.-публіц. фільм), Найвышэйшы суд, **Кінаматэрыялы** 10 — 15.00 (дабрачынны).

Працуе бар 8–14 — 11.00—21.00.

МІР

Казлова, 4а, тэл. 333-771

На залатым ганку сядзелі (прыгодніцкі стэрэафільм) 8–12 — 14.00, 16.00, 18.00, 20.00; 13–14 — 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00.

Джуманджы 8–14 — 12.30, 17.00, 21.00.

Дзевяць грамаў абаяльнасьці 8–9, 11–14 — 15.00, 19.00; 10 — 19.00.

Я — Чалавек (хран.-публіц. фільм), **Найвышэйшы суд, Кінаматэрыялы** 10 — 15.00 (дабрачынны).

Працуе бар 8–14 — 11.00—21.00.

КІНО, ВІДЭА 8 - 14 КРАСАВІКА

НАДРУКУЕМ, ПАМНОЖЫМ

Бланкі, візытоўкі, рэкламовыя ды інфармацыйныя ўлёткі.

Тонна — **1.000** асобнікаў за **10** хвілінаў.

Хутка — ад **96** рублёў за копію

На паперы любой шчыльнасьці і на картоне.

Тэл. **35-14-17, 43-56-43**

ПАРТЫЗАН

Талбухіна, 18, тэл. 663-526

Гнеў 8–14 — 15.00, 18.20, 21.40.

Жорсткае правасудзьдзе 8–14 — 16.40, 20.00.

Для дзяцей:

Вундэркід (маст. фільм), Кінапекцыя 10 — 12.00.

ПЕРАМОГА

Інтэрнацыянальная, 20, тэл. 237-245

Сьмяротны захоп 8–14 — 13.00 (10 — ільготны), 18.00.

Сьпіс каханак (сучаснае польскае кіно, рэж. Ежы Штур) 8–14 — 16.30.

Прынада (псыхалягічны дэтэктыў) 8–11 — 14.40, 19.40; 12–14 — 14.40.

Інфармацыйна-забаўляльная праграма для моладзі 10, 12–14 — 21.00.

Данс-шоў 12–13 — 24.00—6.00 (начная дыскатэка).

Інфармацыйна-забаўляльная праграма для падлеткаў 14 — 16.00—18.00.

ПІЯНЭР

Энгельса, 20, тэл. 278-945

Тупы і яшчэ тупейшы 8–9 — 15.00, 17.00, 19.00; 10 — 13.20, 17.00, 19.00; 11 — 13.00, 17.00, 19.00; 12 — 17.00, 19.00; 13–14 — 15.00, 17.00.

Для дзяцей:

Іван-царэвіч і Шэры Воўк 8, 11, 13–14 — 10.00.

Вораг мой 8 — 11.20; 9 — 13.00; 10, 12 — 10.00, 15.00; 11 — 15.00.

Робат Джокс 10, 12 — 11.40; 13–14 — 13.00.

Таямніцы мадам Вонг 8 — 13.00; 11, 13–14 — 11.20; 12 — 13.30.

РАДЗІМА

Лізы Чайкінай, 16, тэл. 426-779

Эліза 10–11, 13–14 — 15.00, 18.20, 20.20; 8 — 15.00 (ільготны), 18.20, 20.20; 12 — 18.20, 20.20.

Сьпіс для забойстваў 8, 10–14 — 16.40.

Відэазаля:

Скарб рыцара Мілёты (дзіцячы) 10–14 — 16.00.

Выйдзі на крывавы рынг 10–14 — 18.00.

Бафары — зьнішчальніца вупыраў 10–14 — 20.00.

Для дзяцей:

Ну, пачакай! (вып. N16) 10–11 — 10.30; 13–14 — 14.00.

Кінаклюб "Казка" 11 — 12.00.

Кінаклюб "Падлетак" 12 — 14.00.

РАКЕТА

Рабочы зав., 3, тэл. 260-620

Сны юрлівасьці 8–12 — 17.00, 20.20; 13–14 — 15.00, 18.20, 20.00.

Згубленая імпэрыя 8–12 — 18.40; 13–14 — 16.40.

Відэазаля:

Неверагодныя прыгоды янкі ў Афрыцы 9–12 — 16.50; 13–14 — 15.30.

Кібарг-паліцыянт 3 9–12 — 19.00; 13–14 — 17.40.

САЛЮТ

пр. Ракасоўскага, 150а, тэл. 474-167

На ўзаемную згоду 8–10 — 16.00, 17.40, 19.20, 21.00; 11–14 — 16.00, 17.40.

Музычна-забаўляльны цэнтар "Ляззэрнае шоў". Працуюць бары 11–14 — 21.00—6.00.

Для дзяцей:

Зачараваны хлопчык, Сівы мядзьведзь, Агалец (мультфільмы) 12 — 14.10.

СУЧАСЬНІК

Харкаўская, 70а, тэл. 515-563

Сэксуальны маньяк, ці Без усялякага жалю 8–14 — 18.30.

Блакітная кітаянка 8–14 — 16.30, 20.30.

Музычна-забаўляльная праграма 12–14 — 19.00—23.00.

Для дзяцей:

Хлопчык з кулачок 8 — 13.00; 9 — 14.30.

Чынгачгук — Вялікі Зьмей 14 — 13.00.

СЬЦЯГ

Вялікаморская, 3, тэл. 211-009

Жахі на вуліцы Вязаў 8–10, 12 — 16.20; 13–14 — 12.20, 16.20.

Кемлівыя дзяўчаткі 8–10, 12 — 18.00, 20.00; 13–14 — 14.00, 18.00, 20.00.

Для дзяцей:

Рок-н-рол для прынцэсаў (2 сэрыі) 8 — 13.50.

Інспэктар ДАІ 14 — 11.00.

УДАРНІК

Жукоўскага, 15б, тэл. 259-630

Шукай, дзе горача 8 — 17.10; 9–10 — 15.30, 18.50; 13–14 — 15.10.

Гарэзьнік з вар'ятні 8 — 15.30; 9–10 — 17.10; 13–14 — 16.50.

Сіла каханьня 8, 13–14 — 18.30.

Для дзяцей:

Вандроўка пана Кляксы (1 сэрыя), **Пасланцы казкі** 8, 10 — 14.00.

Ну, пачакай! і інш. мультфільмы 13–14 — 14.00.

ЦЭНТРАЛЬНЫ

пр. Ф.Скарыны, 13, тэл. 208-297

Мак мільёньнік 8–14 — 11.30, 14.40, 16.15, 19.25, 21.00.

Бэрмудзкі трохкутнік 8–14 — 13.05, 17.50.

ЭЛЕКТРОН

Казінца, 117, тэл. 789-563

Парыскія гарэзьніцы 8 — 17.50, 21.40; 9–14 — 17.30, 21.20.

Зона будучыні 8 — 12.30, 18.50; 9–14 — 16.00, 20.00.

Уцекачы 8 — 14.00, 20.20; 9–14 — 14.30, 18.30.

Знахар (2 сэрыі) 8 — 15.40.

Чужы 13–14 — 12.20.

Кошт квітка 2.000 руб.

Для дзяцей:

У трыдзявятым царстве 8 — 11.10.

Зачараваны хлопчык 13–14 — 11.10.

АДРАСЫ ВІДЭАЗАЛЯЎ

"ГАЛЯКТЫКА" пр. газэты "Известия", 18, тэл. 714-512;

"ПАЛЯНЭЗ" вул. Бачылы, 16, тэл. 441-342;

"ПОЎНАЧ" вул. Герасіменкі, 26, тэл. 433-813.

"Сканэр-паліцыянт" ("Кастрычнік")

Гэта цудоўна выкананы фантастычны баявік, дзе ёсьць шмат з таго, што нашым гледачам ужо даводзілася бачыць у фільмах такога жанру. Але ёсьць і нешта "сьвежае", па-свойму новае і, можна сказаць, нават арыгінальнае.

Галоўны герой стужкі, як Вы ўжо самі зразумелі, паліцыянт. Іншая рэч, што ён, хоць і паліцыянт, але ня просты, а ўладальнік дзіўных, звышнатуральных здольнасьцяў. Клічуць яго Самуэль Стазіяк, і ён можа... чытаць чужыя думкі. І ня толькі гэта — ён таксама валодае здольнасьцямі кіраваць чужой воляй. Гэтыя амаль магічныя магчымасьці ён атрымаў у спадчыну ад бацькі, які быў сканэрам. Бацьку ў свой час забілі, а хлопчыка ўсынавіў адзін паліцыянт.

Хто б мог падумаць, што праз нейкі час, ужо паліцыянтам, Самуэлю Стазіяку давядзецца скарыстаць сваю звышнатуральную здольнасьць, каб ўратаваць ад сьмерці многіх паліцыянтаў, на якіх паляваў нейкі маньяк-доктар!..

Цікава граюць свае ролі Дарлэйн Флюгель і Даніэль Куін.

Рэжысэр стужкі П'ер Давід.

ЗША.

"Пракляты траўнік, ці Каханьне ўтрох" ("Масква")

Як няцяжка здагадацца з назову, гэты фільм пра "гэта". Так, эротыка заўсёды карысталася попытам, а цяпер ёсьць і прапанова.

Паглядзець добры мастацкі (падкрэсьліваем гэтае слова) эратычны фільм ня сорамна, пэўна ж, кожны, калі ён ці яна, натуральна, не сьвятой(-ка).

Гэтым разам увазе гледачоў прэзэнтуецца эратычная эксцэнтрычная камэдыя, дзеяньне якой разгортваецца ў доме параўнальна маладых сужэнцаў. Двое маленькіх дзяцей і хатнія клопаты пакуль утрымліваюць Ляры ад скандалу. Яна ведае, але пакуль трывае, што Ляран, ейны муж, ёй здраджвае.

Магчыма, нядоўга заставалася ёй трываць, але ў адзін найцудоўнейшы дзень усё зьмянілася. У доме зьяўляецца чароўная Мары Жо — жанчына, позірк ад якой адвесьці роўна страшнаму катаваньню. Меначвіта яна і спакушае... каго б вы думалі? Так-так, Ляры! Парачка атрымлівае асалоду. Але аднаго разу іх засьпявае разам Ляран...

"Соладка" адыгралі ролі Вікторыя Абрыль, Жазьен Баляско, Ален Шаба.

Стужку паставіў паводле свайго сцэнара Жазьен Баляско.

Францыя.

НАЙЛЕПШЫЯ ФІЛЬМЫ МЕНСКАГА ВІДЭАРЫНКУ НА 29.03 - 04.04

Камэдыя:

СЭРЖАНТ БІЛКА ЗША, 1996

105 хв., +++, Sgt. Bilco; рэж. Джанатан Лін, у р. Стыў Мартын, Дэн Эйкрайд, Глен Хэдлі. Сэржант Білка — картачны шулер і прайдзісьвет — трывала замацаваўся ў войску. Для жаўнераў і сваіх падначаленых ён з казармы зрабіў казыно, дзе рэгулярна ладзяцца вечарынкі. А ў вольны ад уцехаў час вайскоўцы на дзяржаўнай тэхніцы наведваюць зь нечаканымі візітамі сваіх блізкіх і далёкіх сваякоў. Але неўзабаве вайсковую базу наведала начальства з праверкай...

ГОНКІ ЗА СОНЦАМ / У ПАГОНІ ЗА СОНЦАМ ЗША, 1996

96 хв., ++1/2, Race The Sun; рэж. Чарльз Канганіс, у р. Джэймс Бэлюшы, Холі Бэры. Фільм прысьвечаны вучням адной зь сярэдніх школаў, якія змаглі перамагчы сваіх аднагодкаў зь іншых навучальных установаў у спаборніцтве аўтамабіляў, якія працуюць выключна на сонечных батарэях! Нам бы іхныя праблемы...

Баявік:

МОЦ ПЯЦЁХ ЗША, 1995

92 хв., +1/2, Force Five; рэж. Робэрт Клёўс, у р. Джо Люіс, Рычард Нортан. Падразьдзяленьне зь пяці байцоў-спэцназаўцаў распачынае няроўны бой з главарамі жорсткай культавай сэкты...

УДАР МАЛАНКІ ЗША-ГАНКОНГ, 1995

115 хв., +++, Thunderbolt; рэж. Джэкі Чан, в р. Джэкі Чан, Майкл Вонг, Каям Язза. Супэрбаявік+аўтагонкі. Бліскучы адказ Джэкі Чана на нашумелы і вельмі папулярны амэрыканскі фільм "Дні перуна" з Томам Крузам. Сьпяшайцеся пабачыць!

АПОШНІ ЗАПАД ЗША, 1995

90 хв., ++, Final Sanction; рэж. Дэвід Праер, у р. Тэд Праер, Робэрт З'Дар. Дзьве ядзярныя звышдзяржавы, з мэтаю праверкі, чыя армія лепей падрыхтавана, ладзяць сьмяротны двубой паміж двума супэржаўнерамі: спэцназаўцам Сяргеем Свачковым з Расеі і сэржантам Томасам Патанікам з Амэрыкі.

КРОЎ НА ПАЛІЦЭЙСКІМ ЖЭТОНЕ ЗША, 1995

92 хв., ++, Blood On The Badge; рэж. Брэт МакКормік, у р. Джо Эстэвэс, Дэвід Хэрад. Паліцэйская мусяць абяззброіць групу тэрарыстаў, якія заваладалі сакрэтнай зброяй масавага зьнішчэньня...

ЗОНА ВАЙНЫ ЗША, 1995

87 хв., ++1/2, War Zone; рэж. Майкал Пірс, у р. Чак Норыс, Клярэнс Гільярд. Новая стужка з папулярнага сэрыялу "Уолкер — тэхаскі рэйнджэр". Двое паліцэйскіх помсьцяць за свайго забітага прыяцеля бандзе рабаўнікоў...

Трылер:

Д'ЯБАЛЬШЧЫНА / Д'ЯБАЛЬСКАЯ ГІСТОРЫЯ ЗША, 1996

110 хв., +++, Diabolique; рэж. Джэрымая Чэчык, у р. Шэран Стоўн, Ізабэль Аджані, Кэці Бэйтс. Дзьве жанчыны забіваюць мужчыну з-за спадчыны, а труп скідваюць у басэйн. Усё б было нармалёва, але забіты кудысьці зьнікае...

БЯРЛОГ ЗША, 1996

90 хв., ++1/2, Undertow; рэж. Эрык Рэд, у р. Мія Сара, Лю Філіпс. Трылер+баявік. Джэк пасьля аўтаавары апынуўся закладнікам у незнаёмым доме, дарэшты запоўненым зброяй...

Мэлядрама:

РОЗУМ І ПАЧУЦЬЦЁ / ПАЧУЦЬЦЁ І ЎСПРЫМАЛЬНАСЬЦЬ ЗША, 1995

136 хв., +++1/2, Sense And Sensibility; рэж. Энг Лі, у р. Х'ю Грант, Эма Томпсан, Алан Рыкман. Выкшталцонае кіно, прэмія "Оскар-96" у 7 намінацыях. Стары пан, паміраючы, пакінуў маёнтак сыну, а сваёй другой жонцы й тром ейным дочкам – мізэрную пэнсію. Выйсьце для бедных жанчынаў адно — хутчэй выйсьці замуж. Попыт нараджае прапанову, зьяўляюцца й жаніхі... Фільм сапраўды варты Вашае ўвагі!

Гістарычны:

РАСПУЦІН ЗША, 1995

91 хв., +++, Rasputin; рэж. Улі Эдэль, у р. Алан Рыкман, Грэта Скакі. Гістарычная драма+містыка+трылер. У стужке раскрываецца (аповед вядзецца ад асобы царэвіча Аляксея) фэномэн Грыгорыя Распуціна, сібірская старца, гэтак сур'ёзна паўзьдзейнічаў на сям'ю імпэратара Мікалая II...

Акрамя таго, упершыню ў добрай якасьці ў Менску зьявіліся

КАСЕЦ ЛУЖКОЎ-2: ЗА МЕЖАМІ КІБЭРПРАСТОРЫ (у р. Патрык Бэрджын, Мэт Фруер); СТРАЛЯЙ! / НЯНАВІСЬЦЬ (ў р. Антоніё Бандэрас);

САМАЕ СЬВЕЖАЕ ЗЬ ВІДЭАХІТОЎ

VIDEO+

Адрасы пунктаў пракату відэакасэтаў: пр. Ракасоўскага, 11а; вул. Пляханава, 42; пр. Партызанскі, 117; вул. Багдановіча, 147; вул. В.Харужай, 18.

8.04 — 14.04

Панядзелак 8 красавіка

Беларускае тэлебачаньне 8.00 "Прастора каханьня". Д/ф. 9.10 Студыя "Калыханка". 9.35 Тэлебом у Магілёве. Ч. 1. 10.35 Пра шахматы і шахматыстаў. 11.05 Ківач. 11.55, 13.35 Н.Гогаль. "Рэвізор". Спэкт. 13.30 Канцэртны сэзон. 15.20 "Покліч вясны". Фальклёрна-этнаграфічная дзея. 16.05 КВН. 17.05 Беларускі мэрыдыян. 17.40 Прэм'ер-кіно. 18.30 Экасьвет-96. 19.05 Рыск-вэрсія. 19.40 Гэта мы не праходзілі... 19.55 Музычны салён Э.Язерскай. 20.40 Калыханка. 21.00 Навіны. 21.45 Спартовы тэлекур'ер. 22.10 Фільматэка. "Дзяўчаты". 23.50 Мультфільм для дарослых. 24.00 Навіны.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.05 Поле цудаў. 10.05 Мультфільм. 10.15 Захавай сябе. 11.00 Навіны. 11.10 Фільм Стэнлі Кубрыка "Касьмічная Адысэя 2001 году". 13.30 Чалавек і закон. 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Супэрчарвяк". 14.40 Маратон-15. 15.00 Зорны час. 15.35 "Элен і хлопцы". 16.05 Джэм. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.10 Час пік. 18.35 Адгадай мэлёдыю. 19.00 Калі... 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.45 Сэрыял "Віртуальная рэальнасьць". 21.35 Да і пасьля... 22.25 Навіны. 22.35 Лінія кіно. "У гушчы, якая страляе".

Канал "Расея" 6.35 "Мядзьведжыя гісторыі". Мультсэрыял. 7.00, 10.00,13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 23.00 Весткі. 7.20 У гэты дзень... 7.30 Час спраўных людзей. 8.00 Кліп-антракт. 8.10 Свая гульня. 8.40 "Санта-Барбара". 9.35 Вас запрашае фірма. 9.45 Сялянскае пытаньне. 10.20 "Унутраны вораг". Спэкт. 12.00 Дэпэша. 12.30 Рэтра-шлягер. 14.50 Кола гісторыі. 15.45 Там-там навіны. 16.20 Расея ў асобах. 16.35 Выратаваньне 911. 17.30 Тэлечасопіс "О.Т." 17.40 L-клюб. 18.25 Лідар-прагноз. 19.35 "Санта-Барбара". 20.30 Жыў-быў Мэйсан. 21.05 "Херувім і сэрафім". М/ф. 23.15 Міліцэйская кроніка. 23.25 Лепшыя гульні НБА.

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40 СІП. 7.50 Сьпяваю для Вас. 7.55 Ваш адвакат. 8.00 АБВГДэйка. 8.20 Майстрыха. 8.35 У пошуках літаратуры. 9.15 "Меліхава". В/ф. 9.25 Тэлегазэта. 9.30 Расейскі жывапіс. 10.00 Італьянская мова. 10.30 СІП. 10.35 Сьвет грошай Адама Сьміта. 11.30 Апоўдні. 12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы. 13.00 "Вялікая амэрыканская прырода". Ф. 13. 13.20 Мультфільм. 13.30 СІП. 13.35 "Падлетак". с. 5. 14.55 Відэапаэзія. 15.05 Суседзі па плянэце. 15.35 Музычныя навіны. 15.45 Прыклады Фэміды. 16.15 Муззон. 16.45 СІП. 17.00 Мультсэрыял "Сям'я Флінстоўн". 17.30 Футбольны клюб. 18.00 Сёньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Фільм "Сьмяротная гульня". 21.00 Сёньня. 21.35 Час сэрыялу. "Езус з Назарэту". 22.30 Часінка. 23.00 Сёньня. 23.20 Тэніс апоўначы.

СПБ 12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-TV. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садаводам. 13.50 Тэлеслужба бясьпекі. 14.10 "Крысьці". М/ф. 15.00 Ток-шоў "Як выйдзе". 15.40 Стыль жыцьця. 15.50 Сьпявае Л.Агуцін. 17.30 Казка за казкай. 17.15 Овэртайм. 17.30 Ўік-энд з дэтэктывам. 18.10 Вялікі фэстываль. 18.50 Спартовыя навіны. 18.55 "Першае каханьне". 19.45 Тэлеслужба бясьпекі. 19.55 "Крысьці". М/ф. 20.45 Храм. 21.15 "Мужчынская работа". Ф. 3. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Дом кіно. 23.00 Хакей. Міжнародны турнір другіх зборных. Расея — Швэцыя. п. 3.

Аўторак 9 красавіка

Беларускае тэлебачаньне 7.30 Ранішні кактэйль. 7.50 Эканамікст. 8.00 Навіны. 8.15 Аўта-парк. 8.30 Абібок. 9.00 ТБ — школе. 9.40 "Вяртаньне ў Эдэм". 10.35 Гэта мы не праходзілі... 10.50 Мультфільм. 12.00 "Клопат". М/ф. 12.30 "Інспэктар Лосеў". М/ф. с. 1. 15.00 Навіны. 15.15 "Ад прысака..." Д/ф. 15.35 "Цырк прыехаў". Ф/к. 16.25 ТБ — школе. 16.55 Усё пра ўсё. 17.20 Заняткі Н.Наважылавай. 17.50 Музычны антракт. 18.00 Твае вочы зялёныя... 18.15 Бывайце здаровы. 18.25 Эканамікст. 18.35 MTV. 18.50 Навіны. 19.05 "Вяртаньне ў Эдэм". 20.05 Супэргол. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.55 Музычны антракт. 22.05 М/ф "Расейскі рахунак". 23.25 Галасы мінуўшчыны. Старажытная музыка для гітары. 23.50 Мультфільм для дарослых. 24.00 Навіны.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.00 Калі... 9.45 Сьмехапанарама. 10.15 Мультфільм. 10.30 Адгадай мэлёдыю. 11.00 Навіны. 11.10 Мы і рынак. 11.50 "Міхайла Ламаносаў". Ф. 1. с. 3. 13.05 Рэзэрвы 5. 13.10 "Т.С.Н.". 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Супэрчарвяк". 14.40 Квар'етэ "Вясёлая квампанія". 14.50 Мультыропія. 15.10 Чароўны сьвет, або Сынэма. 15.35 "Элен і хлопцы". 16.05 ...Да 16 і ня толькі. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.05 Футбол. Кубак Расеі. 1/4 фіналу. 20.00 Час. 20.45 Фільм "Сярожка". 22.15 Прэс-клюб. 23.10 Навіны. 23.25 MTV. 0.15 "Дні Турбіных". М/ф. с. 1. 1.30 Сем дзён спорту.

Канал "Расея" 6.35 "Мядзьведжыя гісторыі". 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.55 Весткі. 7.20 У гэты дзень... 7.30 Час спраўных людзей. 8.00 Міліцэйская кроніка. 8.10 Вуснамі дзіцяці. 8.40 "Санта-Барбара". 9.35 Вас запрашае фірма. 9.45 Сялянскае пытаньне. 12.00 Суайчыньнікі. 12.30 Рамансы П.Чайкоўскага. 15.10 Месяцаслоў. 15.20 Чароўная валіза. 15.30 Компас "Роста". 15.45 Там-там навіны. 16.20 Расея у асобах. 16.45 "Брэмэнскія музыкі". 17.15 Вас запрашае "Рэформа". 17.25 Музыка ўсіх пакаленьняў. 17.55 Прасьцей за ўсё. 18.25 Надзвычайны канал. 19.35 "Санта-Барбара". 20.30 Джэнтльмэн-шоў. 21.05 Фільм "Штосьці сьветлае". 23.10 ЭКС. 23.20 XX стагодзьдзе ў кадры і па-за кадрам. С.Эйзэнштэйн.

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40 СІП. 7.50 Сьпяваю для Вас. 7.55 Ваш адвокат. 8.00 Француская для дзетак. 8.20 "Шкоп-фільм" прээнтуе. 8.30 Ці помніш ты. 8.50 Прафэсійца. 9.15 "Агульная малітва". Д/ф. 9.25 Тэлегазэта. 9.30 Француская мова. 10.30 СІП. 10.35 "Крыжовы шлях". Д/ф. 11.30 Апоўдні. 12.30 Чалавек у рынкавай эканаміцы. 13.00 Нетэлефонная размова. 13.30 СІП. 13.35 "Падлетак". с. 6. 14.50 Відэапаэзія. 15.05 Навука-відэа. 15.35 Музычныя навіны. 15.45 Маленькі канцэрт. 16.00 Вэрнісаж. 16.15 Муззон. 16.45 СІП. 17.00 "Сям'я Флінстоўн". 17.30 "Заможная жанчына". с. 4. 18.00 Сёньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Фільм Джозэфа Зіты "Зьніклыя бяз вестак на полі бітвы". 20.50 Доктар Кут. 21.00 Сёньня. 21.35 Час сэрыялу. "Езус з Назарэту". 22.30 Часінка. 23.00 Сёньня. 23.20 Вялікі рынг. 23.50 Мэляманія.

СПБ 12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-TV. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садаводам. 13.50 Тэлеслужба бясьпекі. 14.10 "Крысьці". М/ф. 15.00 За вочы. 15.25 Тэлебліц. 15.40 Стыль жыцьця. 15.45 Аляксандар Рэцюнскі — сын Рэцюнскага. 16.10 Дзіцячая ТВ. 16.35 "Дзікія лебедзі". Рок-опэра. 17.00 Па ўсёй Расеі. 17.15 Вялікі фэстываль. 17.30 ЛАТ. 18.50 Спартовыя навіны. 18.55 "Першае каханьне". 19.45 Тэлеслужба бясьпекі. 19.55 "Крысьці". М/ф. 20.45 Галя-канцэрт II Міжнароднага конкурсу ім. Н.Рымскага-Корсакава. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Залатая карэта. 23.05 Хакей. Фінляндыя — Швэцыя. п. 3.

Серада 10 красавіка

Беларускае тэлебачаньне 7.30 Ранішні кактэйль. 7.50 Эканамікст. 8.00 Навіны. 8.15 "Дом ля дарогі". Ф/б. 9.00 ТБ — школе. 9.30 "Вяртаньне ў Эдэм". 10.25 Мультфільмы. 11.05 Зорная ростань. 11.45 Відзьма-нявідзьма. 12.45 "Інспэктар Лосеў". с. 2. 15.00 Навіны. 15.15 "Вікторыя". М/ф. 16.40 Як нараджаецца музыка? 17.00 Крэда. 17.20 Госьці ў дом. 17.50 Музычны антракт. 18.00 "Пакуты паводле Хармса". Д/ф. 18.25 Эканамікст. 18.35 MTV. 18.50 Навіны. 19.05 "Вяртаньне ў Эдэм". 20.00 Хто гэта? 20.05 "Сьпякотнае лета 41-га". М/ф. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.50 Хакей. Чэмпіянат сьвету. Зборная Беларусі — зборная Швэйцарыі. 23.50 "Тэма для аргану". Д/ф. 24.00 Навіны. 0.15 Каралеўскае паляваньне.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.05 Футбол. Кубак Расеі. 9.55 У сьвеце жывёлаў. 10.30 Адгадай мэлёдыю. 11.00 Навіны. 11.10 Кантакт. 11.50 "Міхайла Ламаносаў". Ф. 2. с. 1. 13.02 Мультфільм. 13.10 "Т.С.Н.". 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Супэрчарвяк". 14.40 Кактус і К°. 14.50 До-мі-соль. 15.10 Покліч джунгляў. 15.35 "Элен і хлопцы". 16.05 Тэт-а-тэт. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.10 Час пік. 18.35 Адгадай мэлёдыю. 19.00 Парыскія тайны. Ані Жырардо. 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.45 А.Таркоўскі "Пакуты па Андрэю". 0.15 Навіны. 0.35 MTV. 1.00 "Дні Турбіных". с. 7.

Канал "Расея" 6.35 "Мядзьведжыя гісторыі". 7.00,10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.30 Весткі. 7.20 У гэты дзень... 7.30 Час спраўных людзей. 8.00 ЭКС. 8.10 Прасьцей за ўсё. 8.40 "Санта-Барбара". 9.35 Вас запрашае фірма. 9.45 Сялянскае пытаньне. 10.20 "Расея маладая". с. 4. 11.25 Кліп-антракт. 11.30 21 кабінэт. 12.00 Надзвычайны канал. 12.30 Музыка ўсіх пакаленьняў. 14.55 Імпэрыя гульняў. 15.45 Там-там навіны. 16.20 Расея ў асобах. 16.45 "Брэмэнскія музыкі". 17.15 Здароўе. 17.25 Заставайцеся ў капелюху. 17.55 Свая гульня. 18.25 Як жыць будзем? 19.35 "Санта-Барбара". 20.30 Сам сабе рэжысэр. 21.05 "Вустрыцы зь Лязаны". М/ф. 22.45 Міліцэйская кроніка. 22.55 Гукавая дарожка.

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40 СІП. 7.50 Сьпяваю для Вас. 7.55 Ваш адвакат. 8.00 АБВГДэйка. 8.20 Карысныя рэчы. 8.40 Думкі пра Рыхтэра. 9.25 Тэлегазэта. 9.35 Нямецкая мова. 10.30 СІП. 10.35 Цэнтар. 10.45 Расейскія рамансы. 11.30 Апоўдні. 12.30 Чалавек у рынкавай эканоміцы. 13.00 Наш сад. 13.30 СІП. 13.35 "Клюб жанчын". М/ф. с. 1. 14.40 Сьпяваю для Вас. 14.45 "Адзіная энэргетычная. 40 год пасьля". Д/ф. 15.00 Аўдыторыя. 15.35 Музычныя навіны. 15.45 Раманс "срэбнага веку". 16.15 Муззон. 16.45 СІП. 17.00 "Сям'я Флінстоўн". 17.30 "Зможная жанчына". с. 5. 18.00 Сёньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Сьвет кіно. "Сакрэт майго посьпеху". 21.00 Сёньня. 21.35 Час сэрыялу. "Езус з Назарэту". 22.30 Часінка. 23.00 Сёньня. 23.20 Такое спартовае жыцьцё. 23.50 Кавярня Абломаў.

СПБ 12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-TV. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садаводам. 13.50 Тэлеслужба бясьпекі. 14.10 "Крысьці". М/ф. 15.00 Тэатральная правінцыя? 15.40 Стыль жыцьця. 16.00 Дзіцячая ТВ. 16.30 Шэльмы. 17.15 Вялікі фэстываль. 17.30 ЛАТ. 18.50 Спартовыя навіны. 18.55 "Першае каханьне". 19.45 Тэлеслужба бясьпекі. 19.55 "Крысьці". М/ф. 20.40 "Мужчынская работа". Ф. 4. 21.10 Блефклюб. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Парадоксы гісторыі. 22.45 "Заход". М/ф.

Чацьвер 11 красавіка

Беларускае тэлебачаньне 7.30 Ранішні кактэйль. 7.50 Эканамікст. 8.00 Навіны. 8.15 "Кінь у мяне яблыкам". М/ф. 8.50 "Ансамбаль танцу Рэспублікі Беларусь". Канцэрт. 9.30 "Вяртаньне ў Эдэм". 10.25 Каралеўскае паляваньне. 11.05 "Зайцовае сэрца". М/ф. 12.20 "Падарожжа ў краіну Чаянава". Д/ф. 13.20 "Інспэктар Лосеў". М/ф. 15.00 Навіны. 15.15 Мультфільмы. 16.00 ТБ — школе. 16.30 Арсэнал. 17.00 Заняткі Н.Наважылавай. 17.30 Нельга забыць. 17.50 Музычны антракт. 18.00 Свой чалавек. 18.15 "Музыка подводнага сьвету". Д/ф. 18.25 Эканамікст. 18.35 MTV. 18.50 Навіны. 19.05 "Вяртаньне ў Эдэм". 20.05 Кантрасты. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.55 Музычны антракт. 22.05 "Інспэктар крымінальнай паліцыі". с. 6. 23.45 Крок. 0.15 Навіны.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.05 Парыскія тайны. Ані Жырардо. 9.45 Клюб падарожнікаў. 10.30 Мультфільм. 10.40 Смак. 11.00 Навіны. 11.10 Пад дахам сьвету. 11.50 "Міхайла Ламаносаў". Ф. 2. с. 2. 13.07 Рэзэрвы 3. 13.10 "Т.С.Н.". 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Супэрчарвяк". 14.40 Лега-го! 15.05 Цін-Тонік. 15.35 "Элен і хлопцы". 16.00 Рок-урок. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.05 Футбол. Кубак Расеі. 20.00 Час. 20.45 Фільм "Трыюмф духу". 22.55 "Агляд" Дзямідава. 23.45 Навіны. 0.05 MTV. 0.30 "Дні Турбіных". с. 3. 1.45 Сем дзён спорту.

Канал "Расея" 6.35 "Мядзьведжыя гісторыі". 7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.45 Весткі. 7.20 У гэты дзень... 7.30 Час спраўных людзей. 8.00 Міліцэйская кроніка. 8.10 Сам сабе рэжысэр. 8.40 "Санта-Барбара". 9.35 Вас запрашае фірма. 9.45 Рэпартажы зь месцаў. 10.20 "Расея маладая". с. 5. 11.25 Мультфільм. 11.45 Як жыць будзем? 12.15 Гукавая дарожка. 15.05 Чароўная валіза. 15.15 Кніжкаў тыдзень. 15.45 Там-там навіны. 16.20 Расея ў асобах. 16.45 "Брэмэнскія музыкі". 17.10 Кліп-антракт. 17.15 Залатая візытоўка. 17.25 Твар з вокладкі. 17.40 Мультфільм. 17.55 Прасьцей за ўсё. 18.25 "Удалося". В/ф. 19.35 "Санта-Барбара". 20.30 Маскі-шоў. 21.05 Прагноз надвор'я. 21.10 "Крымінальны квартэт". М/ф. 23.00 ЭКС. 23.10 Арт-абстрэл. 23.40 У сьвеце аўта- і мотаспорту.

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40 СІП. 7.50 Сьпяваю для Вас... 7.55 Ваш адвакат. 8.00 Нямецкая для дзетак. 8.20 Дотык. 9.25 Тэлегазэта. 9.30 Гішпанская мова. 10.30 СІП. 10.35 АРЫЁС. 11.30 Апоўдні. 12.30 Чалавек в рынкавай эканаміцы. 13.00 Кампутарны весьнік. 13.30 СІП. 13.35 "Клюб жанчын". с. 2. 14.55 Мультфільм. 15.05 Сярэдняя школа сёньня. 15.35 Музычныя навіны. 15.45 Ілюзіі і гукі. 16.15 Муззон. 16.45 СІП. 17.00 "Сям'я Флінстоўн". 17.30 "Заможная жанчына". с. 6. 18.00 Сёньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Сьвет кіно. "Паліцыя Маямі. Дэпартамэнт нораваў". 20.40 "ТЭФІ-96": хто ёсьць хто. 20.50 Доктар Кут. 21.00 Сёньня. 21.35 Час сэрыялу. "Езус з Назарэту". 22.30 Часінка. 23.00 Сёньня. 23.20 Кіно не для ўсіх. "Сэйшэлы".

СПБ 12.00,13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-TV. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садаводам. 13.50 Тэлеслужба бясьпекі. 14.10 "Крысьці". М/ф. 14.55 Рандэву. 15.40 Стыль жыцьця. 15.50 Канцэрт. 16.10 Маленькія зорачкі. 16.30 Іржавы дрот. 17.00 Па ўсёй Расеі. 17.15 Вялікі фэстываль. 17.30 ЛАТ. 18.50 Спартовыя навіны. 18.55 "Першае каханьне". 19.45 Тэлеслужба бясьпекі. 19.55 "Крысьці". М/ф. 20.45 Справы гарадзкія. 21.00 Тэлебліц. 21.05 "Я —выпрабавальнік І.Дыхавічны". 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Прыватная справа. 22.45 Хакей. Расея — Фінляндыя. п. 3. 23.20 Футбол. Чэмпіянат Італіі. т. 2.

Пятніца, 12 красавіка

Беларускае тэлебачаньне 7.30 Ранішні кактэйль. 7.50 Эканамікст. 8.00 Навіны. 8.15 Яшчэ ня вечар... 8.30 "Мэлёдыяў пяшчотных чарадзей". Ф/к. 9.00 ТБ — школе. 9.30 "Вяртаньне ў Эдэм". 10.25 "Міколка-паравоз". М/ф. 11.55 "Таямніцы каменных лябірынтаў". Д/ф. 12.15 "Зачараваны вандроўнік". М/ф. 15.00 Навіны. 15.15 Мультфільм. 15.25 "Дзеці Галяктыкі". Д/ф. 16.30 Я жыву на сьвеце. 17.05 На добры лад. 17.20 Крок. 17.50 Музычны антракт. 18.00 Мультфільмы. 18.25 Эканамікст. 18.35 MTV. 18.50 Навіны. 19.05 "Вяртаньне ў Эдэм". 20.05 Міжнародны кур'ер. 20.40 Калыханка. 21.00 Панарама. 21.55 Музычны антракт. 22.05 "Каўкаская палоньніца, або Новыя прыгоды Шурыка". М/ф. 23.35 12-ая, або На ноч гледзячы. 24.00 Навіны. 0.15 Хакей. Чэмпіянат сьвету. Зборная Беларусі — зборная Галяндыі.

ОРТ 5.00 Тэлераніца. 8.00 Навіны. 8.15 "Сакрэт трапіканкі". 9.10 Футбол. Кубок Расеі. 9.55 Грай, гармонік любы! 10.25 Пакуль усе дома. 11.00 Навіны. 11.10 Ад пятніцы да пятніцы. 11.50 "Міхайла Ламаносаў". Ф. 2. с. 3. 13.10 "Т.С.Н.". 14.00 Навіны. 14.20 "Джымі Супэрчарвяк". 14.40 "Вечназялёная Рына". Тэлеспэкт. 15.00 Фільм-казка "Ільля Мурамец". 16.27 Рэзэрвы 3. 16.30 Сем дзён спорту. 17.00 Навіны. 17.20 "Сакрэт трапіканкі". 18.14 Рэзэрв 3. 18.15 Чалавек і закон. 18.45 Поле цудаў. 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 20.45 "Дэтэктыўнае агенцтва "Месяцовае сьвятло". 21.45 Пагляд. 22.30 Навіны. 22.40 Фільм Рабэрта Расэліні "Мэсія". 1.15 MTV. 2.15 "Толькі ў мюзік-холе". Т/ф.

Канал "Расея" 6.35 "Мядзьведжыя гісторыі". 7.00,10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.45 Весткі. 7.20 У гэты дзень... 7.30 Час спраўных людзей. 8.00 ЭКС. 8.10 Прасьцей за ўсё. 8.40 "Санта-Барбара". 9.35 Мультфільм. 9.45 "Царква на беразе Ціхвінкі". 10.20 Гандлёвы дом. 10.35 "Расея маладая". с. 6. 11.45 Сын Зямлі. Ю.Гагарын. 12.15 Музыка на дэсэрт. 12.30 "Удалося". В/ф. 15.05 Месяцаслоў. 15.15 Чароўная валіза. 15.25 Чый бок? 15.45 Там-там навіны. 16.20 Паехалі. 16.35 Дыснэй штопятніцы. 18.15 Рэпартэр. 18.25 Вэртыкаль. 19.35 "Санта-Барбара". 20.30 Ад фортэ да п'яна. 21.05 "Шулеры". М/ф. 23.05 Праграма "А".

IV канал, НТВ 7.30 Мір вашаму дому. 7.40 СІП. 7.50 Сьпяваю для Вас... 7.55 Ваш адвакат. 8.00 Ангельская для дзетак. 8.20 "Да якіх зорак мы ляцім". Д/ф. 9.25 Тэлегазэта. 9.30 Ангельская мова. 10.30 СІП. 10.35 Здароўе. 11.30 Апоўдні. 12.30 Чалавек у рынкавай эканаміцы. 13.00 Як зладжаны сьвет. 13.30 СІП. 13.35 Мультфільм. 14.25 Г.Сьвірыдаў. Песнапеньні. 14.35 Шанец. 14.50 М.Булгакаў. "Майстар і Маргарыта". 15.35 Музычныя навіны. 15.45 Галоўны тут я. 16.15 Муззон. 16.45 СІП. 17.00 "Сям'я Флінстоўн". 17.30 Футбольны клюб. 18.00 Сёньня. 18.35 Герой дня. 19.00 Фільм "Прыходзьце заўтра" 20.40 Доктар Кут. 21.00 Сёньня. 21.35 Час сэрыялу. "Езус з Назарэту". 22.30 Часінка. 23.00 Сёньня. 23.20 Сьвет кіно. "Тая віла побач з могілкамі".

СПБ 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм-TV. 12.10 "Першае каханьне". 13.10 Хуткая дапамога. 13.40 Парады садаводам. 13.50 Тэлеслужба бясьпекі. 14.10 "Крысьці". М/ф. 15.00 Прыватная справа. 15.40 Стыль жыцьця. 15.50 "Трыюмф у Марыінскім. Мая Плісецкая". 16.10 Дзіцячая ТВ. 16.30 Сем пятніцаў на тыдзень. 16.50 Маленькія зорачкі. 17.15 Вялікой фэстываль. 17.30 ЛОТ. 18.50 Спартовыя навіны. 18.55 "Першае каханьне". 19.45 Тэлеслужба бясьпекі. 20.00 "Крысткі". М/ф. 20.50 Хакей. Расея — Чэхія. п. 2 і 3. 22.00 Спорт, спорт, спорт... 22.15 "Брудны сэзон". М/ф.

Субота, 13 красавіка

Беларускае тэлебачаньне 8.00 Навіны. 8.15 "Мэлёдыі экрану". Ф/к. 8.50 Памежжа. 9.10 Крок. 9.40 Заняткі Н.Наважылавай. 10.10 Здароўе. 10.50 "Ералаш". 11.10 Усё пра ўсё. 11.35 Студыя "Калыханка". 12.05 Эўрапейская дваццатка MTV. 12.50 "Сьвет прыроды й захапленьняў". 13.35 Кампазытары Беларусі. 14.20 Калаж. 14.50 Тэлевізійны Дом кіно. 15.30 Шматгалосьсе. 16.00 "Алімпійскі сылюэт". Спартовая гімнастыка. Жанчыны. 16.20 Беларускі Дом. 17.00 Зорная ростань. 17.45 Чацьвертае вымярэньне. 18.30 Гаперэя. 19.05 Слоік коміксаў. 19.35 Відзьма-нявідзьма. 20.40 Калыханка. 21.00 Навіны. 21.45 "Пяць вечароў". М/ф. 23.35 "Фантазія". Ф/к. 23.55 Сьвяточнае набажэнства ў Вялікдзень. Трансьляцыя зь Менскага катэдральнага Сьвята-Духава сабору.

ОРТ 6.45, 8.10 Пад'ём! 7.45 Слова пастыра. 8.00 Навіны. 9.00 Усе зоркі. 9.30 Не пазіхай! 10.00 Ранішняя пошта. 10.35 Смак. 10.50 "Эрмітаж". 11.25 Фільм Р.Балаяна "Воўк". 12.50 Тэатар + TV. 13.30 Кінэматограф. 14.00 Навіны. 14.40 У сьвеце жывёлаў. 15.15 Рэзэрвы 3. 15.20 Амэрыка з М.Таратутам. 15.50 Бамонд. 16.10 Разумнікі й разумніцы. 17.00 Навіны. 17.20 Тэлескоп. 18.00, 20.45 Залатая сэрыя. "Белы Бім Чорнае вуха". 19.45 Дабранач, дзеці! 20.00 Час. 22.20 Вялікдзень. Трансьляцыя набажэнства з Багаяўленскага катэдральнага сабору.

Канал "Расея" 7.00,13.00, 19.00, 22.00, 23.50 Весткі. 7.20 У гэты дзень... 7.30 Усяго покрыху. 8.20 Ваўкалакія, або Таямніца доктара Нікадзіма. 8.35 Залатыя ключык. 8.50 Падоўжанка. 9.15 Мультфільм. 9.30 Вуснамі дзіцяці. 10.00 Весткі аб адзінаццатай. 10.15 Добрае раніцы. 10.45 Парлямэнцкі тыдзень. 11.25 Кліп-антракт. 11.30 Белы крумкач. 12.00 "Твае магчымасьці, чалавек". 12.30 Паэт у Расеі — больш, чым паэт. 13.20 Дэ-факта. 13.35 "Блянш". 14.25 Пілігрым. 15.10 "Расейскія цары". Ч. 2. 15.55 Футбол. Чэмпіянат Расеі. 17.55 Кліп-антракт. 18.00 "Графіня Эльвіра". Спэкт. 19.25 Суботні вечар. 21.00 Мультфільм для дарослых. 21.05 Момант ісьціны. 22.05, 0.05 "Уваскрашэньне". М/ф.

IV канал, НТВ 7.00 СІП. 7.10 Хор "Дабравест". 7.35 "Скарбы". Ф. 2. 8.00 Грош у квадраце. 8.30 Анонс Сямейнага каналу. 8.35 Набытак. 8.55 Тэлегазэта. 9.00 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 9.20 Домаўладальнік. 9.35 Кансыліюм. 10.05 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 10.25 Пэнсіён. 10.30 СІП. 10.35 Ноў-хаў. 11.05 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 11.25 Часопіс часопісаў. 11.35 У сямейны нататнік. 12.00 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 12.20 Вялікі хакей. 13.00 Запрашальнік. 13.30 СІП. 13.35 З паўслова. 14.05 "Літургія". Д/ф. 15.20 СІП. "Навіны кіно". 15.40 Кветкі Расеі. 16.30 Ці выклікалі гумарыста? 16.45 СІП. 17.00 Дог-шоў. Я і мой сабака. 17.30 Вэрнісаж І.Рэзьніка. 18.00 Сёньня. 18.30 Характары. 19.10 "Паліцыя Маямі. Дэпартамэнт нораваў". Сэрыял. 20.00 Надоечы. 20.45 Лялькі. 21.00 Сёньня. 21.35 Сьвет кіно. "Езус Хрыстос — Супэрзорка". 23.25 Трэцяе вока.

СПБ 8.25 Актуальна-надзённа. 9.00 Стыль жыцьця. 9.05 М/ф "Бег зайца па палях". 11.20 Нічога, акрамя... 11.30 Ток-шоў "Як выйдзе". 12.00 "Сны пра Гогаля". Тэлеспэкт. 13.30 Овэртайм. 13.45 Яшчэ адна Расея. 15.00 Тэатральная правінцыя? 15.30 Ва ўсіх на віду. 15.40 Мы і банк. 16.20 Студыя "Уяві". 16.35 Цырк ад Валянтына. 17.05 Парад парадаў. 18.10 Вялікі фэстываль. 18.30, 21.00 Інфарм-TV. 18.50 "Альфрэда, Альфрэда". М/ф. 20.30 Рандэву. 21.20 "Сімфонія танца". Балет. 22.05 Храм. 22.35 Вялікдзень. Трансьляцыя са Сьвята-Траецкага сабору Аляксандра-Неўскай Лаўры.

Нядзеля 14 красавіка

Беларускае тэлебачаньне 8.00 "Зорачка". Ф/к. 8.40 "У сьветлы Вялікдзень". Д/ф. 9.05 "Конан". 9.30 Лепшыя хіты MTV. 10.00 Пераможца. 10.20 Усё нармальна, мама! 10.50 Тураб'ектыў. 11.10 Усе мы родам зь дзяцінства. 12.40 Слова на Вялікдзень. 12.55 Велікодная сябрына. 13.25 Вяршыня сьвету. 13.45 Студыя "Вакно". 14.15 Тэатар у фатэлі. 14.55 Аўта-парк. 15.10 Вечныя каштоўнасьці. 16.10 Радавод. 16.40 Велікодная сябрына. 17.10 Мост. 17.35 "Дзікі поўдзень". Д/ф. 18.05 Госьці ў дом. 18.15 Велікодная сябрына. 18.45 Вяршыня сьвету. 19.05 Абібок. 19.40 Калыханка. 20.00 Рэзананс. 20.50 Навіны-ТВ. 21.05 Ток-шоў "Карамболь". 21.45 "Маці Езуса". М/ф. 23.10 Аксамітны сэзон. 23.40 Хакей. Чэмпіянат сьвету. Зборная Беларусі — зборная Латвіі.

ОРТ 6.50 Тыраж "Спортлято". 7.00, 8.10 Пад'ём! 8.00 Навіны. 9.05 Шалапутныя зацемкі. 9.25 Пакуль усе дома. 10.00 Ранішняя зорка. 10.50 Зь першых рук. 11.00 Служу Расеі! 11.30 Грай, гармонік любы! 12.00 У горадзе N. 12.25 Відавочнае-неверагоднае. 12.55 Сьмехапанарама. 13.25 Сэрыял "Мера за меру". 14.00 Навіны. 14.20 "Фальстаф" Джузэпе Вэрды. 15.15 Неяк раз. 15.25 Клуб падарожнікаў. 16.10 Рэзэрвы 3. 16.15 Мультфэервэрк. 17.00 Навіны. 17.20 Велікодная вячэра ў Храме Хрыста Выратавальніка. 17.45 Футбольны агляд. 18.15 Песьня-96. 18.59 19:59. 19.55 КВН-96. 21.50 "Дэтэктыўнае агенцтва "Месяцовае сьвятло". 22.50 Навіны. 23.00 Каханьне зь першага позірку. 23.45 Музычая праграма. 0.45 "Марыца". Т/ф.

Канал "Расея" 7.00 У гэты дзень... 7.10 Усяго покрыху. 8.00 Ня высекчы... 8.15 Вас запрашае. 8.30 Гасьцёўня деда Мазая. 8.45 Першы дубаль. 9.00 Сьветлы Вялікдзень. 9.30 Аты-баты... 10.00 Весткі аб адзінаццатай. 10.15 Расейскае лято. 10.55 Кліп-антракт. 11.00 "Воўк —выгнаньнік Гішпаніі". Д/ф. 11.55 Футбол бязь межаў. 12.25 Кніжная паўка. 12.55 Віншаваньне Патрыярха Маскоўскага Алексія II зь Вялікднём. 13.00, 19.00, 23.35 Весткі. 13.20 Кароткая памяць. 13.35 "Блянш". 14.25 Расейскае караоке. 14.45 Імпэрыя гульні. 15.35 "Крышталёвы палац". Балет. 16.05 Кола гісторыі. 17.00 Чароўны сьвет Дыснэю. 17.55 Кліп-антракт. 18.00 Гэты сучасны "Сучасьнік". 19.25 Фільм "Інкогніта зь Пецярбургу". 21.05 Аншлаг і Ко. 22.00 Пэрпэндыкулярнае кіно. 22.50 У Ксюшы. 23.20 Рэк-тайм. 23.50 Аналізы тыдня.

IV канал, НТВ 7.00 СІП. 7.10 Ключы срэбныя. 7.40 "...Пралягае праз стагодзьдзі". Д/ф. 8.30 Анонс Сямейнага каналу. 8.35 Дзіцячая пляцоўка. 8.55 Тэлегазэта. 9.00 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 9.20 Касьмічная тэлеантэна. 9.35 Пэнсіён. 9.40 Карысныя парады. 10.05 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 10.30 СІП. 10.35 Графаман. 10.45 "Тытунёвы капітан". М/ф. 12.05 У гасьцёўні Сямейнага каналу. 12.30 Вечныя каштоўнасьці. 13.30 СІП. 13.35 Ключавы момант. 13.45 Вас запрашае. 13.55 Музычная кунсткамера. 14.25 "Бурда модэн" прапануе... 14.55 Футбол. Чэмпіянат Расеі. 15.55 Хатнія гадаванцы. 16.15 Пад'ём пераваротам. 16.45 СІП. 17.00 "Паліцэйскі Кэтс і ягоны сабака". 17.30 Сто да аднаго. 18.00 Сёньня. 18.30 Авацыя. 19.00 "Паліцыя Маямі. Дэпартамэнт нораваў". 20.00 Вынікі. 21.10 Фільм Бэры Левінсона "Чалавек дажджу". 23.35 Лепшыя шоў і вар'етэ сьвету. "Лідо".

СПБ 7.55 Гэта ваш дзень. 8.20 Гаючае слова. 8.55 Стыль жыцьця. 9.00 "Альфрэда, Альфрэда". М/ф. 10.35 Храм. 11.05 Расея. Выбар шляху. 11.35 М/ф "Ўік-энд у Зюйдкоце". 13.35 Клясіка-5. 14.30 Дзіцячая ТВ. 14.55 Кідай-ка. 15.40 "Верабей на лёдзе". М/ф. 16.40 Анонс тэлепраграмаў. 16.55 Чэмпіянат Італіі па футболе. 19.00, 21.00 Інфарм-TV. 19.20 "Прастак". М/ф. 21.25 Ноў смокінг. 22.10 "Корпус тарпэда". М/ф.

ПРАГРАМА ПЕРАДАЧАЎ. 08.04 — 14.04

Панядзелак 08.04

DW Экскурсы ў клясыку. Пэтэр Шраер дырыжуе "Стварэньнем" Ёзафа Гайдна 02.00 (н). Кампакт. Падзеі мінулага тыдня 04.00 (н), 06.00 (г), 07.00, 10.00 (а). 100 градусаў 04.30 (н). Посьпех у Нямеччыне. Першыя 40 05.30 (н), 15.30 (а). Нарыс. Работа Эвангелічнай царквы Нямеччыны за мяжой 06.30 (г). Эўрапейскі калейдаскоп 07.30, 11.00 (а), 23.30 (г). Спартовы рэпартаж 08.15 (н). Гартаючы старонкі. Фрыдрых В.Баўшультэ чытае "Гэта люстэрка, кіска" Готфрыда Келера, ч.1 08.30 (н). Швэйцарскія замалёўкі 10.00 (н). Нарысы. "Мір дому твайму" — Царква Сьв. Паўла ў Франкфурце-на-Майне. Выратавальная выспа ў бурлівым моры рэвалюцыі 1848 году 10.30 (а). Прыборка сьмецьця? Няма праблемаў! — Абарона асяродзьдзя як чыньнік эканомікі 19.30 (н). Новае нараджэньне старога кірмашу — Кёльн 20.30 (н). На покліч сьвятла. Дытрых Банхофэр, удзельнік руху Супраціву 22.30 (а). Афіцыйны Бон 11.30 (а). Што Вы сказалі? Размоўны курс: ням./анг. (38) 11.45; ням./рас. (38) 14.15. Прэс-клюб 12.15 (н). Аўстрыйскія замалёўкі 13.00 (н). УХ ТЫ! — Забавы й хіты 14.30 (а). Весткі з фэдэральных земляў 17.00, 00.30 (н). "Ноеў каўчэг". Тэлечасопіс пра экалёгію 17.30 (н). Пра мастацтва й ня толькі 19.00 (а). Тэлекабінэт доктара 21.45 (н).

TV5 "Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30. Матч 09.35. 52 на адну 10.15. Cogito 11.15. Геаполіс 11.35, 05.00. Сем дзён у Афрыцы 12.20, 05.50. Цяперашні час 12.30, 06.00. Парыж Люм'ер 14.00, 20.00. Страчаны з поля зроку 14.30, 02.45. Бібі й яе сябры 17.15. Музычная гульня 17.45. Студыя Габрыэля 18.15. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45, 23.35. Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30. Таласа 21.00. Стаўка/бал 22.00. Пабачым усё 01.10. Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS Lovin' News 02.15. "Экстазы Шарлёты" ("Les exstases de Charlotte") францускі фільм 02.20. Cache-cache ("Гульня ў хованкі": здымкі схаванаю камэрай) 03.35. Lovin' News 03.40. "Tara en Vagenza Sexual" гішпанскі фільм 03.50. Love Connexion 05.15. Прэзэнтуе Летыцыя: аматарскі фільм (Францыя) 05.25.

EUROSPORT Спартовыя танцы 09.30. Аэробіка. Чэмпіянат ЗША 10.30. Фігурнае катаньне. Чэмпіянат ЗША сярод аматараў і прафэсійцаў 11.30. Мотацыкл. Гран-Пры ў катэгорыях: 125, 250 і 500 куб. см 13.00. Формула 1. Гран-Пры Аргентыны ў Буэнас-Айрасе 15.00, 19.30. Фэстываль баявых мастацтваў у Бэрсі 16.30. Tractor Pulling. Спаборніцтвы ў закрытых памяшканьнях у Ратэрдоме, Нідэрлянды 18.30. Футбол. Eurogoals 20.30, 00.00. Speedworld 21.00. Спартовыя танцы. XII адкрыты чэмпіянат Францыі ў Пары-Кубэртэне 22.00. Часопіс Eurogolf 01.00. Trickshot. Чэмпіянат сьвету 1996. Рэпартаж з Сан-Сіці, Паўднёвая Афрыка 02.00.

ARTE "Маленькі вампір" 13-сэрыйны т/ф, рэж. Крыстыян Гэрліц (Нямеччына 1992). Сэрыя 1 "Начны жах" 20.00. Легенды спорту. Гісторыя боксу (3) 21.00. Кінавечар. "Чатыры сотні ўдараў" м/ф (Францыя 1959), рэж. Франсуа Труфо 21.45. "Мона Ліза" т/ф (Ірляндыя 1986), рэж. Нэйл Джордан 23.25. "Жанчына, якая выйшла замуж за Кларка Гэйбла" кар/ф (Ірляндыя 1985), рэж. Тадэвуш О'Саліван 01.05. "Падарожжа да цэнтру Зямлі", рэж. Анры Левін (ЗША, 1959) 01.35.

EUROTICA "Strap on Sally 1" драма 01.10. "Toungle in Cheek" м/ф 02.30. "Дзяўчаты на дзяжурстве" ("Girls on Duty") м/ф 03.55.

RTL Сьвет Дыснэя 07.05. Starla und die Kristalretter 08.00, 08.30, 08.55. "Сындбад-марахо д" м/ф, Японія, 1986, 43 хв. 09.20. "Боўдзіла на першай парце: незадавальняльныя паводзіны" камэдыя, Ханзі Краўс і Тэа Лінген (Нямеччына 1972), 91 хв. 10.10. Рэпартаж Дыснэя 11.50. Фільм-парад Дыснэя: "Полі" муз. м/ф, (ЗША 1989), 100 хв. 12.05. "Бігфут" прыг. фільм (ЗША 1987), 90 хв. 14.05. "Марскі пірат" ("Il Corsaro Nero") прыг. фільм, Бад Спэнсэр і Тэрэнс Хіл (Гішпанія 1971), 95 хв. 16.00. "Два місіянэры" ("Porgi L'Altra Guancia") камэдыя, Тэрэнс Хіл і Бад Спэнсэр (Італія/Францыя/ВБ 1974), 87 хв. 18.00. Exclusiv Лётар і Ляпіта 20.10. "Паліцэйскі й яго палова" ("Cop and a Half") камэдыя, Бэрт Рэйнальдз (ЗША 1993), 89 хв. (dd) 21.15, 03.30. "Тэрмінатар II — судны дзень" ("Terminator II — Judgement Day") н/ф. фільм (ЗША 1991), Арнольд Шварцэнэгер і Лінда Гамільтан, 133 хв. (dd) 23.05. Зона агню (st) 01.45. Шоў Ханса Майзэра (st) 05.00. Успышка-часопіс 05.55. Exclusiv часопіс зорак 06.15.

NBC Эўропа 2000 (Г+Н) 07.00, 06,30. Сусьветныя навіны ITN 07.30. Сёньня. Агляд. Сусьветныя навіны ITN. Ранішняя бізнэс-інфармацыя FT 08.00. Супэрмаркет 10.00. Скарбніца Англіі. Вандроўка па васьмі найбольш вядомых маёнтках: Bealieu, Blenheim Palace, Broadlands, Castle Howard, Chatsworth, Hariwood House, Warwick Castle 11.00, 12.00. Плянэта на зрэзе часу 13.00, 15.00. Часопіс навінаў NBC 14.00. Рупар 16.00. Амэрыканскі грашовы гармідар 17.00. Вечаровыя бізнэс-навіны FT 18.30. Сусьветныя навіны ITN 19.00. Нарыс. Інтэрвію з Фростам (Г+Н) 19.30. Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00. Буйным плянам (А) 21.30. Сусьветныя навіны ITN 22.30. Тыдзень НХЛ 23.00. Nightshift NBC: Найлепшыя ўрыўкі зь вечаровага шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00. Найлепшыя ўрыўкі з шоў Конана О'Браена (Г+Н) 01.00. Найлепшыя ўрыўкі з ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00. Начныя навіны NBC з Томам Брокаў 02.30. Гутаркі пра блюз (Г+Н) 05.00.

Аўторак 09.04

DW Нарысы. Прыборка сьмецьця? Няма праблемаў! — Абарона асяродзьдзя як чыньнік эканомікі 02.30, 11.30 (а). Новае нараджэньне старога кірмашу — Кёльн 04.30, 09.30, 13.30 (н). На покліч сьвятла. Дытрых Банхофэр, удзельнік руху Супраціву 10.30, 15.30 (а). Тайвань — у ценю волата (а) 19.30. Месца працы — круізны карабель. На борце цеплаходу "Эўропа" 20.30 (н). Нью-Ёрскія баварцы 22.30 (а). Швачныя машыны заміж аўтаматаў Калашнікова. Доўгі шлях Мазамбіку да міру 23.30 (г). Тэлекабінэт доктара 05.15, 08.15 (н). "Ноеў каўчэг". Тэлечасопіс пра экалёгію 05.30, 09.00 (н). Эўрапейскі калейдаскоп 06.30 (г). Пра мастацтва й ня толькі 07.30, 11.00, 15.00 (а). Весткі з фэдэральных земляў 08.30, 13.00 (н). Здароўе 10.15 (а). Зроблена ў Нямеччыне 17.00, 00.30 (н). Адзін на адзін. Інтэрвію 17.30 (н). Тэма — Нямеччына. Навіны з фэдэральных земляў 19.00 (а). D16 21.45.

TV5 "Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30. Поўночнае кола 09.35. Шапік 11.00. Азбука ў малюнках 11.15. Таласа 11.35, 05.00. Стаўка/бал 12.35, 06.00. Парыж Люм'ер 14.00, 20.00. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня 14.30, 18.45, 02.45. Пабачым усё 16.00, 04.15. Бібі й яе сябры 17.15. Музычная гульня 17.45. Студыя Габрыэля 18.15. Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30. Спэцыяльны выпуск 21.00. Пэрфэкта 22.30. Маскі долу 23.35. Віва 01.00. Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS Lovin' News 02.15. Аматарскае кіно: Летыцыя 02.20. MusiX 03.20. Lovin' News 03.35. "Sesso Alchemico" італьянскі фільм 03.50. Love Connexion 05.00. "Service Anal Compris" францускі фільм 05.05.

EUROSPORT Роварны спорт. Кубак сьвету: тур Фляндэрс, Бэльгія 09.30. Матацыкл. Гран-Пры Індanэзыі ў Сэнтулі ў катэгорыях: 125, 250 і 500 куб. см 10.30. Часопіс пра матаспорт 12.00. Футбол. Eurogoals 13.00. Бокс 14.00. Speedworld 15.00. Горны ровар. Спаборніцтвы Super Mountainbike "La Poste" у Бэрсі 16.00. Trickshot. Чэмпіянат сьвету 1996 г. Рэпартаж з Сон-Сіці, Паўднёвая Афрыка 17.00. Дартс. Спаборніцтвы European Big Open на Канарскіх выспах, Гішпанія 19.00. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат сьвету ў Гуанчжоў, Кітай 20.00. Чэмпіянат сьвету ў падняцьці цяжкасьцяў у Пары, Фінляндыя 21.00. Бокс. Міжнародная сустрэча. Чэмпіянат Брытаніі і краінаў Брытанскай садружнасьці (жыв. тр.) 22.00. Баскетбол. Чэмпіянат Эўропы для Men's Clubs. Фінальная чацьвёрка ў Бэрсі, паўфінал 00.00. Эўрапейская ліга снукеру 1996 г. Матч 9: Стэфан Хендры — Кэн Догерці. Запіс з 14 студзеня 01.30

ARTE "Маленькі вампір" 13-сэрыйны т/ф, рэж. Крыстыян Гэрліц (Нямеччына 1992). Сэрыя "Ганна ў нэндзы" 20.00. Архімэд 21.00. "Бэрлінская Фрыдрыхштрасэ" д/ф (Нямеччына 1996) 21.45. Тэма вечара "Квадратура сэксу". "Аголены слуга" м/ф (Вялікабрытанія 1975), рэж. Джэк Голд 22.45. "Дзіцячыя гульні" т/ф (Нямеччына 1992), рэж. Вольфганг Бэкер 02.00.

EUROTICA "Прадмет каханьня" ("Body of Love") трылер 01.10. "Начныя гульні" ("Night Games") м/ф 02.30. "Сеткі жаданьня" ("Web of Desire") трылер 03.45.

RTL Добрае раніцы 06.32. Багаты й добры 06.35, 11.00. Sledge Hammer! Вайсковая гульня 07.05, 02.00. Добрыя часы, кепскія часы (st) 07.40, 20.40. Пункт 7 08.00. Паміж намі (st) 08.35, 18.30. Спрынфілдзкая гісторыя (st) 09.05. Каліфарнійскі клян (st) 10.05. "Я ніколі не забываў Саледад" 11.30. "Каталёг цэнаў" тэлегульня 12.00. "Сямейныя спаборніцтвы" тэлегульня 12.30. Пункт 12 13.00. Залатая моладзь 13.30, 02.30. Забойства — ейнае хобі 14.00. Ток-шоў (st) 15.00, 16.00, 17.00, 03.00, 04.20, 05.10. "Рызыкні!" шоў "Свая гульня" для зорак 18.00. Добры вечар 19.00. Exclusiv Часопіс зорак 19.30. Успышка-часопіс 20.10, 06.05. "Кобра II, неспакой" т/с (st) 21.15. "У імя закону" (st) 22.15. Куінсі 23.10. Маямі. Паліцыя нораваў 23.10. Начны часопіс RTL 01.00, 03.55. Урыўкі зь фільмаў 01.30.

NBC Нарыс. Ушуая (Г+Н) 19.30. Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00. Нарыс: Расея сёньня. Прэзэнтуе сэр Пітэр Усьцінаў (Г+Н) 21.30, 05.30. Эўропа 2000 (Г+Н) 22.00. Жылет — асаблівы сьвет спорту 23.00. Калёсы палаюць. Часопіс пра матаспорт 23.30. Nightshift NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00. Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00. Ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00. Гутаркі пра джаз (Г+Н) 05.00

Серада 10.04

DW Нарысы. Тайвань — у ценю волата 02.30, 11.30 (а). Месца працы — круізны карабель. На борце цеплаходу "Эўропа" 04.30, 09.30, 13.30, 17.30 (н). Швачныя машыны заміж аўтаматаў Калашнікова. Доўгі шлях Мазамбіку да міру 06.30 (г). Нью-Ёрскія баварцы 10.30, 15.30 (а). D16 05.15, 08.15, 10.15 (н). Адзін на адзін. Інтэрвію 05.30, 09.00 (н). Тэма — Нямеччына. Навіны з фэдэральных земляў 07.30, 11.00, 15.00 (а). Зроблена ў Нямеччыне 08.30, 13.00 (н), 19.00 (а). Рэпартаж 17.00 (н), 22.30 (а), 00.30 (г). Эка-рэха. Экалягічныя навіны 19.30 (а). Гульня ў сьценку. Футбольны агляд. 1-я бундэсліга (г) 20.30, 00.30 (н). Скарбы сьвету — спадчына чалавецтва (VI): Варшава — стары горад 21.45 (н).

TV5 "Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30. Франкафоны 09.35. Магелян 10.30. Стольскі ведаць: Хуткасны экспрэс 11.00. Спэцыяльны выпуск 11.35, 05.00. Пэрфэкта 13.00, 06.30. Парыж Люм'ер 14.00, 20.00. "Судзьдзя" фільм Філіпа Ляфэбра 14.30. Каротакамэтражны фільм 16.10. Бібі й яе сябры 17.15. Музычная гульня 17.45. Студыя Габрыэля 18.15. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45. Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30. Ня трэба марыць 21.00. Стрыптыз 22.30. Нарыс "З нашага боку" 23.35. Болей ведаць 00.30. Начны ўнівэрсытэт 02.15. Сумесь 04.15.

RENDEZ-VOUS Lovin' News 02.15. "Backdoor Mistress" амэрыканскі фільм 02.20. Active' Nightlife (эратычныя шоў начных клюбаў) 03.40. Lovin' News 03.45. "La gynEcologue aime sucer" францускі фільм 03.55. Love Connexion 05.20. Прэзэнтуе Летыцыя: аматарскі фільм (Францыя) 05.30.

EUROSPORT Алімпійскі часопіс 09.30. Алімпійскія гульні. PreOlympics: D-200 перад Атлянтай 10.00. Скачкі з трампліну. Кубак Эўропы ў Аахене, Нямеччына 10.30. Алімпійскія гульні. PreOlympics: D-100. Цырымонія запальваньня Алімпійскага агню ў Атэнах, а таксама ў старажытнай Алімпіі для Алімпійскіх гульняў 1996 году ў Атлянце 30 сакавіка 12.30. Баскетбол. Часопіс Slam 13.00. Горны ровар 13.30. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат сьвету ў Гуанчжоў, Кітай 14.00. Тэніс. Турнір ATP у Эстарыле, Партугалія. Дзень трэці (жыв. тр.) 15.00. Роварны спорт. Гент — Вэвэльгем, Бэльгія (жыв. тр.) 17.00. Героі Алімпійскіх гульняў 18.00, 00.30. Motors 18.30. Формула 1. Часопіс Гран-Пры 19.30. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчын у Ставангеры, Нарвэгія. Уладальнікі тытулаў у катэгорыях 54 і 59 кг: Халіл Мутлу (Турцыя, 54 кг) і Н.Пяшалаў (Баўгарыя, 59 кг) (жыв. тр.) 20.00. Бокс 22.00. Гонкі грузавікоў 23.00. Алімпійскія гульні. PreOlympics: D-100. Сьвяткаваньне стагодзьдзя з дня ўзнаўленьня Алімпійскіх гульняў у Атэнах 23.30. Тэніс. Агляд турніру ATP 01.00. Конны спорт. Фінал Кубка сьвету ў Гётэборгу, Швэцыя 01.30.

ARTE "Маленькі вампір" 13-сэрыйны т/ф, рэж. Крыстыян Гэрліц (Нямеччына 1992). Сэрыя 3 "Начная нечаканасьць" 20.00. "Вулканічныя выспы паўднёвых мораў" д/ф (Нямеччына 1996) 21.00. Гісторыя штосерады. "Вайна ў Альжэры" д/ф. Ч.1 (Францыя 1972) 21.45. Музыка. "Сакрэт Афэнбаха" фільм-опэра (Нямеччына 1996) 22.45. "Ніколі ў нядзелю" м/ф (Грэцыя/ЗША 1960), рэж. Жуль Дасэн 00.15. "Чатыры сотні ўдараў" м/ф (Францыя 1959) рэж. Франсуа Труфо 01.45.

EUROTICA "Raunch5" з Тэйлар Ўэйн, камэдыя 01.10. "Пасажыр без квітка" ("Stowaway, The") м/ф 02.30. "Паліцыя нораваў" ("Vice") м/ф 03.50.

RTL Добрае раніцы 06.32. Багаты й добры 06.35, 11.00. Sledge Hammer! Вайсковая гульня 07.05, 02.00. Добрыя часы, кепскія часы (st) 07.40, 20.40. Пункт 7 08.00. Паміж намі (st) 08.35, 18.30. Спрынфілдзкая гісторыя (st) 09.05. Каліфарнійскі клян (st) 10.05. "Я ніколі не забываў Саледад" 11.30. "Каталёг цэнаў" тэлегульня 12.00. "Сямейныя спаборніцтвы" тэлегульня 12.30. Пункт 12 13.00. Залатая моладзь 13.30, 02.30. Забойства — ейнае хобі 14.00. Ток-шоў (st) 15.00, 16.00, 17.00, 03.00, 04.20, 05.10. "Рызыкні!" шоў "Свая гульня" для зорак 18.00. Добры вечар 19.00. Exclusiv Часопіс зорак 19.30. Успышка-часопіс 20.10, 06.05. "Сьмяротны перасьлед" ("Deadly Pursuits") драма (ЗША 1996), 90 хв. (st) 21.15. Зорнае тэлебачаньне 23.10. Начны часопіс RTL 01.00, 03.55. Урыўкі зь фільмаў 01.30.

NBC Падарожнік (Г+Н) 19.30, 05.30, (Г+Н) 20.00. Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00. Плянэта на зрэзе часу (Г+Н) 21.30. Супэрспорт NBC. Гольф. Эўрапейскі чэмпіянат PGA 23.00. Nightshift NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00. Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00. Ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00. Гутаркі пра джаз (Г+Н) 05.00.

Чацьвер 11.04

DW Эка-Рэха. Часопіс пра экалёгію 02.30, 11.30 (а). Рэпартаж 04.30, 09.30, 13.30 (н), 06.30 (г), 10.30, 15.30 (а). Скарбы сьвету — спадчына чалавецтва (VI): Варшава — стары горад 05.15, 08.15 (н), 10.15 (а). Гульня ў сьценку. Футбольны агляд. Найлепшыя гульні 1 і 2 бундэслігі (II) 05.30, 09.00; 1-я бундэсліга (г) 08.30, 13.00 (н). Нарысы. У водбліску Формулы 1 — узьлёт папулярнасьці аўтаспорту ў Нямеччыне пасьля перамогаў Шумахера 17.30 (н). "Золата ў канцы вясёлкі". Пералом у разьвіцьці ўсходненямецкага спорту 19.00 (а). На шляху да зорак — ад Цыялкоўскага да Спадарожніка 1 22.30 (а). Зроблена ў Нямеччыне 07.30, 11.00, 15.00 (а). Гледзішча 17.00, 00.30 (н). Буйным плянам 19.30 (а), 23.30 (г). S-Zett 21.45 (н).

TV5 "Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30. На ўсе літары 09.35. Водбліскі 10.30. Манрэаль, адкрыты горад 11.35, 05.00. Культурны асяродак 12.15, 05.45. Парыж Люм'ер 14.00, 20.00. Маскі долу 14.30, 02.45. Віва 15.45, 04.00. Бібі й яе сябры 17.15. Музычная гульня 17.45. Студыя Габрыэля 18.15. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45. Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30. "Напляваць на сьмерць" фільм Клер Дэні 21.00. 30 мільёнаў сяброў 22.30. Ліставаньне 23.20. Напежыць абмеркаваць 23.35. Такі які 01.10. Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS Lovin' News 02.15. "У доктаркі вялікія грудзі" ("La Doctoresse a de gros seins") францускі фільм 02.20. MusiX 03.35. Top Video/C.D.ROM X 03.40. "Greatful grandma Gangbang" амэрыканскі фільм 03.45. Love Connexion 05.00. Прэзэнтуе Летыцыя: аматарскі фільм (Францыя) 05.05.

EUROSPORT Конны спорт. Фінал Кубка сьвету ў Гётэборгу, Швэцыя 09.30. Героі Алімпійскіх гульняў 10.30. Роварны спорт. Гент — Вэвэльгем, Бэльгія 11.00. Motors 12.00. Матацыкл. Часопіс Гран-Пры 13.00. Формула 1. Часопіс Гран-Пры 13.30, 01.30, 02.00. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчын у Ставангеры, Нарвэгія. Катэгорыя 54 і 59 кг 14.00. Эўрапейская ліга снукеру 1996. Матч 9: Стэфан Хендры — Кэн Догерці. Запіс з 14 студзеня 15.00. Тэніс. Турнір АРТ у Эстарыле, Партугалія. Дзень чацьвёрты (жыв. тр.) 16.30. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчынаў у Ставангеры, Нарвэгія. Уладальнікі тытулаў у катэгорыях 64 і 70 кг: Наім Сулейманаглу (Турцыя, 64 кг) і Фэдаіль Гулер (Турцыя, 70 кг) (жыв. тр.) 20.30. Прафэсійцы баруканьня. Рукапашны бой 22.00. Дартс. Спаборніцтвы European Big Open на Канарскіх выспах, Гішпанія 23.00. Баскетбол. Чэмпіянат Эўропы для Men's Clubs. Фінальная чацьвёрка ў Бэрсі, фінал 00.00.

ARTE "Маленькі вампір" 13-сэрыйны т/ф, рэж. Крыстыян Гэрліц (Нямеччына 1992). Сэрыя 4 "Падазрэньне" 20.00. Палітра. Карціна "Шулер" мастака Жоржа дэ ля Тура (1593—1652) 21.00. Тэма вечара "Чароўнасьць Сталіна" 21.45. "Туман" м/ф (Нямеччына 1995), рэж. Іван Філа 01.20. "Генэрал" нямы фільм (ЗША 1926), рэж. Бастэр Кітан 02.20.

EUROTICA "Вяртаньне порназоркі 70-х" ("Comeback, The") камэдыя 01.10. "Hindfeld" камэдыя 02.35. "Голенькія пампушкі 8 1/2" ("Naked Buns 8 1/2") камэдыя 03.50.

RTL Добрае раніцы 06.32. Багаты й добры 06.35, 11.00. Sledge Hammer! Вайсковая гульня 07.05, 02.00. Добрыя часы, кепскія часы (st) 07.40, 20.40. Пункт 7 08.00. Паміж намі (st) 08.35, 18.30. Спрынфілдзкая гісторыя (st) 09.05. Каліфарнійскі клян (st) 10.05. "Я ніколі не забываў Саледад" 11.30. "Каталёг цэнаў" тэлегульня 12.00. "Сямейныя спаборніцтвы" тэлегульня 12.30. Пункт 12 13.00. Залатая моладзь 13.30, 02.30. Забойства — ейнае хобі 14.00. Ток-шоў (st) 15.00, 16.00, 17.00, 03.00, 04.20, 05.10. "Рызыкні!" шоў "Свая гульня" для зорак 18.00. Добры вечар 19.00. Exclusiv Часопіс зорак 19.30. Успышка-часопіс 20.10, 06.05. Доктар Стэфан Франк —лекар, якому давяраюць жанчыны (st) 21.15. "Гарадзкі шпіталь" т/с (st) 22.15. Папярэджаньне аб небясьпецы (dd) 00.15. "Я хачу жыць, каб думаць і пакутаваць..." перадача пра любоў да жыцьця 00.15. Начны часопіс RTL 01.00, 03.55. Урыўкі зь фільмаў 01.30.

NBC Нарысы. Ушуая (Г+Н) 19.30. Месца адпачынку 05.30. Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 04.00, 06.00. Часопіс навінаў NBC (Г+Н) 19.30. Супэрспорт NBC. Найвышэйшая бэйсбольная ліга. Асноўныя падзеі 23.00. Nightshift NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 03.00. Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00. Ток-шоў Грэга Кінэара (Г+Н) 02.00. Гутаркі пра джаз (Г+Н) 05.00.

Пятніца 12.04

DW Буйным плянам 02.30, 11.30 (а), 04.30, 09.30, 13.30 (н), 06.30 (г). S-Zett 05.15, 08.15 (н), 10.15 (а). Нарысы. У водбліску Формулы 1 — узьлёт папулярнасьці аўтаспорту ў Нямеччыне пасьля перамогаў Шумахера 05.30, 09.00 (н). "Золата ў канцы вясёлкі". Пералом у разьвіцьці ўсходненямецкага спорту 07.30, 11.00, 15.00 (а). На шляху да зорак — ад Цыялкоўскага да Спадарожніка 1 10.30, 15.30 (а). Тычкі культуры: Але-ап! — Бэрлінская школа цыркавых артыстаў 20.30 (н). Генрых фон Кляйст — у пошуках шчасьця. Вільгельміна, Ульрыка, Марыя, Генрыета — іхная роля ў ягоным жыцьці і кнігах 22.30 (а). Гледзішча 08.30, 13.00 (н), 19.00 (а). Эўрапейскі калейдаскоп 17.00, 00.30 (н). 3 нагоды. Тэма тыдня 17.30 (н), 19.30 (а), 23.30 (г). На тэму сучаснасьці 21.45 (н).

TV5 "Паненкі сэрца" тэлераман 07.00, 16.30. Веданьне навукі 09.35. Адкрыцьцё 10.30. Шлях школьнікаў 11.00. Ня трэба марыць 11.35, 05.00. Стрыптыз 12.35, 06.00. Парыж Люм'ер 14.00, 20.00. "Імажэн": Заручыны Імажэн 14.30. Такі які 16.00, 04.15. Бібі й яе сябры 17.15. Музычная гульня 17.45. Студыя Габрыэля 18.15. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45. Погляд на Амэрыку 19.15, 02.30. Сюрпрыз 21.00. Гарун Тазіеў: "Агонь Зямлі" (2/6) 22.00. Таратата 04.35. Вольнае выйсьце 00.45. Належыць абмеркаваць 02.45. Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS Manga X 02.15. Фільм 02.25. Activ' Nightlife (эратычныя шоў начных клюбаў) 03.50. "Maximes X" францускі фільм 04.00. Love Connexion 05.10. Прэзэнтуе Летыцыя: аматарскі фільм (Францыя) 05.15.

EUROSPORT Картынг. Агляд сэзону 09.30. Матацыкл. Часопіс Гран-Пры 10.30. IndyCar. PPG IndyCar World Series у Сэрфэс Пэрдайз, Квінслэнд, Аўстралія 11.00. Баскетбол. Чэмпіянат Эўропы для Men's Clubs. Фінальная чацьвёрка ў Бэрсі, фінал 12.30. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчын у Ставангеры, Нарвэгія. Катэгорыя 64 і 70 кг 14.00. Часопіс пра матаспорт 15.00. Сноўбард. Сусьветны турнір прафэсійцаў ISF 1995/1996 у Давосе, Швэйцарыя. Хафпайп і сьлялям 16.00. Тэніс. Турнір ATP у Эстарыле, Партугалія. Чвэрцьфінал (жыв. тр.) 16.30. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчын у Ставангеры, Нарвэгія. Уладальнікі тытулаў у катэгорыях 76 і 83 кг: А.Казлоўскі (Польшча, 76 кг) і Пірас Дымас (Грэцыя, 83 кг) (жыв. тр.) 20.30, 01.00. Сумо. Вялікі турнір у Парыжы 22.00. Прафэсійцы баруканьня. Рукапашны бой 00.00. Гонкі грузавікоў 02.00.

ARTE "Сьфінкс": "Распуцін" д/ф (Нямеччына 1996) 20.00. "Тэрарыст —Халед Келкал" рэпартаж 21.00. "Груз мінуўшчыны" т/ф (Нямеччына 1993) 21.45. Буйным плянам. "Парыж — Рубэкс, уваскрошаньне ў пекле" д/ф (Данія 1976) 23.20. "Спадчына Дзюрэра" д/ф (Нямеччына 1996) 01.05. Поп-галерэя. Майкал Джэксан 02.05.

EUROTICA "Жарсьць" ("Passion, The") м/ф 01.10. "Валадарства" ("Domination") м/ф 02.40. "З таго боку" ("Other Side, The") 04.00.

RTL Добрае раніцы 06.32. Багаты й добры 06.35, 11.00. Sledge Hammer! Вайсковая гульня 07.05, 02.00. Добрыя часы, кепскія часы (st) 07.35, 20.40. Пункт 7 08.00. Паміж намі (st) 08.35, 18.30. Спрынфілдзкая гісторыя (st) 09.05. Каліфарнійскі клян (st) 10.05. "Я ніколі не забываў Саледад" 11.30. "Каталёг цэнаў" тэлегульня 12.00. "Сямейныя спаборніцтвы" тэлегульня 12.30. Пункт 12 13.00. Залатая моладзь 13.30, 02.25. Забойства — ейнае хобі 14.00. Ток-шоў (st) 15.00, 16.00, 17.00. "Рызыкні!" шоў "Свая гульня" для зорак 18.00. Добры вечар 19.00. Exclusiv Часопіс зорак 19.30. Успышка-часопіс 20.10. Красавік, Красавік 21.15. "Гісторыі Сыльтэра" т/с 22.15. Сем дзён — сем галоваў 23.15, 02.50. Робат-паліцэйскі (st) 00.10. Начны часопіс RTL 01.00, 03.45. Жудасна прыемная сям'я 01.30, 02.00. Зорнае тэлебачаньне 04.15. Мультсэрыял 05.55.

NBC Нарысы (Г+Н): Інтэрвію з Фростам 19.30. Выключны лад жыцьця 22.00, 05.30. Найлепшыя ўрыўкі з шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 06.00. Відэамода! Шлях у Парыж. Сьвет моды прэзэнтуюць знаныя мадэльеры: Кэнзо, Лягэрфэльд, Хлёэ, Лякруа і інш. 21.30. Гольф. Чэмпіянат PGA у ЗША. Bellsouth Classic 23.00. Nightshift NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00. Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00. Супэрспорт NBC. Найвышэйшая бэйсбольная ліга (жыв. тр.) 02.00.

Субота 13.04

DW 3 нагоды. Тэма тыдня 02.30, 11.30 (а), 05.30, 09.00 (н), 06.30 (г). Нарысы. Тычкі культуры: Але-ап! — Бэрлінская школа цыркавых артыстаў 04.30, 09.30, 13.30 (н). Генрых фон Кляйст — у пошуках шчасьця. Вільгельміна, Ульрыка, Марыя, Генрыета — іхная роля ў ягоным жыцьці і кнігах 10.30, 15.30 (а). Партрэт нямецкага экспрэсіяніста Эміля Нольдэ 22.30 (а). Скалалаз Лютц Протцэ, ч. 2: Штурм Эвэрэсту 23.30 (г). На тэму сучаснасьці 05.15, 08.15 (н). Гледзішча 07.30, 11.00, 15.00 (а). Эўрапейскі калейдаскоп 08.30, 13.00 (н). Царква й грамадзтва 10.15 (а). Пленум 16.15, 01.15 (н). Пра мастацтва й ня толькі 16.30, 00.30 (н). Нямеччына ў жывым эфіры. Эрфурт 17.00 (н). Да 75-гадовага юбілею. Пітэр Усьцінаў: "Славячы Гайдна" 18.00 (н). Бульвар Біё 19.00 (н). 100 градусаў 20.30 (н). Посьпех у Нямеччыне. Першыя 40 21.30 (н). Гартаючы старонкі. Фрыдрых В.Баўшультэ чытае "Гэта люстэрка, кіска" Готфрыда Келлера, ч. 2 01.30 (н).

TV5 Водбліскі 07.00. Сындбад 08.00. Гексагон 08.30. Занятак францускае 08.45. Бібі й яе сябры 09.35. Міжнародная стаўка 10.30. У фокусе — Эўропа 11.00. Кантэкт. Філіп Салер (Гутаркі) 11.35. Спорт Афрыка 12.30. Снідніфа 13.15. Далягляды 14.00. Клер Лямарш 14.30. Пад покрывам 15.15. Гара 16.00. Уцёкі 16.30. Франкафолія: Жэрар Ленарман 1/3 17.15. Геніі ў траве 17.45. Люна-парк 18.15. "Пытаньне да чэмпіёна" гульня 18.45. 7 дзён у Афрыцы 19.15. Матчу няма 20.00. "Імажэн": 36-15 Марскі брыз 21.00. Кіназаля 22.30. Музычная гульня 23.35. Усё пра Парыж 01.20 (уводзіны), 02.30.

RENDEZ-VOUS Lovin' News 02.15. Фільм 02.20. Cache-cache ("Гульня ў хованкі": здымкі схаванаю камэрай) 03.35. Lovin' News 03.40. "Галівуд на лёдзе" ("Hollywood on Ice") амэрыканскі фільм 03.50. Love Connexion 05.10. Прэзэнтуе Летыцыя: аматарскі фільм (Францыя) 05.20.

EUROSPORT Баскетбол. Часопіс Slam 09.30. Сноўбард. Сусьветны турнір прафэсійцаў ISF 1995/1996 у Давосе, Швэйцарыя. Хафпайп і сьлялям 10.00. Формула 1. Часопіс Гран-Пры 10.30. Горны ровар. Спаборніцтвы Super Mountainbike "La Poste" у Бэрсі 11.00. Сумо. Чэмпіянат Эўропы ў Інгольштоце, Нямеччына 12.00. Бокс 13.00. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчынаў у Ставангеры, Нарвэгія. Катэгорыя 76 і 83 кг 14.00. Тэніс. Турнір ATP у Эстэрыле, Партугалія. Паўфінал (жыв. тр.) 15.00. Бокс 19.00. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчынаў у Ставангеры, Нарвэгія. Уладальнікі тытулаў у катэгорыях 91 і 99 кг: Кахі Кахіяшвіліс (Грэцыя, 91 кг) і Алег Цірыца (Беларусь, 99 кг) (жыв. тр.) 20.00, 01.00. Фэстываль баявых мастацтваў у Бэрсі 22.00. Бокс. "Супэрбой" 00.00. Часопіс пра матаспорт 02.00.

ARTE Дзівацтвы. "Гэто — не дзевяцігадзінныя навіны" (2) камэдыя ў 8 сэрыях (Вялікабрытанія 1995), рэж. Біл Ўілсан 20.00. Паралельная гісторыя. "Эўропа: пачатак узбраеньня. 1946" 20.30. На зваротным баку мапы. Эгіпэт 21.20. "Тасіла — прыватная стратэгія" т/ф ч.2 (Нямеччына 1990) 21.45. Мэтраполіс. Часопіс пра эўрапейскую культуру 22.45. "Заключны погляд" кар/ф 00.45. Поп-галерэя. Пінк Флёйд 00.50. "Смага" т/ф (Нямеччына 1992), рэж. Мартын Вайнхарт 01.05. Мультфільмы (Вугоршчына) 02.35. Фабрыка мультфільмаў 03.05.

EUROTICA "Выкрадальнікі аўтамабіляў" ("Street Legal") драма 01.10. "Мільён гадоў таму" ("One Million Years DD") камэдыя 02.35. "Непераборлівая ў сувязях" ("Reckless Encounters") м/ф 03.55.

RTL Мультфільмы 06.30. Энэргетычныя падарожнікі (st) 11.40. Хімэры (st) 12.05. Бэтховэн (st) 12.25. "Непераможны жалезны чалавек" (st) 12.30. Саўдзельнікі: Каратыст і кампанія 12.55. Поўны дом (st) 13.25. "Я і маё жыцьцё" сэрыял 13.55. Моцная сям'я (st) 14.25, 05.25. Прынц крыштальнага паветра (st) 14.50, 05.00. "Ноньні" сэрыял з 5 сэрыяў 15.15. Жудасна прыемная сям'я 15.45, 16.15. "Пікнік на пецярых" 16.45. Бэвэрлі Хілз, 90210 (dd) 17.45, 04.15. Мэлроўз Плэйс (dd) 18.45, 02.40. Успышка-Ўік-энд 20.10. Шоў травэстыя (st) 21.15. "Што Вы сказалі?" шоў (st) 23.00. Суботняя ноч з RTL (st) 00.00, 03.25. "Небясьпечныя інстынкты" ("Tomcat: Dangerous Desires") баявік-трылер (ЗША 1993), Рычард Грэка й Наталі Рэдфард, 91 хв. 01.00. "M.A.N.T.I.S." т/с 05.45.

NBC Пераможцы 07.00. Група МакЛяфліна 08.00. Прывітаньне, Аўстрыя! Прывітаньне, Вена! 08.30. Эўрапейскі калейдаскоп 09.30. Спытай у кампутару 10.00. Супэрмаркет 12.00. Месца адпачынку (Г+Н) 13.00. Відэамода! (Г+Н) 13.30. Нарыс (Г+Н): Ушуая 14.00. Дакумэнтальны фільм пра Нацыянальную Футбольную Лігу. 100 найвыбітнейшых touchdowns 15.00. Гольф. Эўрапейскі Чэмпіянат PGA-TBC 16.00. Тыдзень НХЛ (TBC) 17.00. Чэмпіянат PGA у ЗША. Месячны спэцвыпуск 18.00. Нарыс. Морскі бой. Супэравіяносцы (Г+Н) 19.30. Шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 03.30, 06.00. Плянэта на зрэзе часу 21.30. Супэрспорт NBC. Гольф у Дубаі. General Motors 23.00. Nightshift NBC: Вечаровае шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 02.30. Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00. Гутаркі пра блюз (Г+Н) 02.00, 04.30. Жыцьцё Рыўеры 05.00.

Нядзеля 14.04

DW УХ ТЫ! Забавы й хіты 02.30, 18.30 (а). Посьпех у Нямеччыне. Першыя 40 03.30, 19.30 (а), 12.30 (н). Пра мастацтва й ня толькі 04.30, 00.30 (н). Аўстрыйскія замалёўкі 05.00 (н). Нарысы. Скалалаз Лютц Протцэ, ч. 2: Штурм Эвэрэсту 06.30 (г). Партрэт нямецкага экспрэсіяніста Эміля Нольдэ 07.30, 15.30 (а). Мсьціслаў Растраповіч 23.30 (г). Пленум 08.15, 20.15 (н). Гартаючы старонкі. Фрыдрых В.Баўшультэ чытае "Гэта люстэрка, кіска" Готфрыда Келера ч.2 08.30, 01.30 (н). Бульвар Біё 09.00 (н). Да 75-гадовага юбілею. Пітэр Усьцінаў: "Славячы Гайдна" 10.00 (н). Нямеччына ў жывым эфіры. Эрфурт 11.00, 21.00 (н). Што Вы сказалі? Размоўны курс ням./рас. (39) 12.15; ням./гішп. (39) і ням./амэр. (39) 14.30; ням./анг. (39) 18.15. 100 градусаў 13.00 (н). Афіцыйны Бон 14.15 (а). Эўрапейскі калейдаскоп 15.00, 22.30 (а). Прэс-клюб 16.15 (н). Швэйцарскія замалёўкі 17.00 (н). Кампакт. Падзеі мінулага тыдня 20.30, 00.00 (н), 22.00 (а), 23.00 (г). Спартовы рэпартаж 01.15 (а).

TV5 Кантакт 07.00. Сьвет франкафонаў 08.00, 02.45. Адкрыцьцё 08.30. Бібі й яе сябры 09.35. Музыка сэрцу 10.30. Сюрпрыз 11.35, 05.00. Спасылка 13.00, 06.30. Азбука ў малюнках 13.25. Маршрут гурмана 14.00. Манрэаль, адкрыты горад 8/13 14.30. Культурны асяродак 15.15. Выспы 16.30. Ca Cartonne! 17.15. Фаншкола 18.00. Прыемнага адпачынку 18.45. Ліставаньне 19.15. 30 мільёнаў сяброў 20.00. Сем зь сямі 21.00. Цяперашні час 22.00. "Напляваць на сьмерць" фільм Клер Дэні 23.35. Калейдаскоп 01.00. Погляд на Амэрыку 02.30. "Імажэн" 03.15. Сумесь 04.45.

RENDEZ-VOUS Lovin' News (спэцыяльны гей-выпуск) 02.14. Фільм 02.20. Gay Nightlife 04.15. Гей-фільм "Mat Gonter and Friends" ЗША 04.20. Love Connexion 05.40. Аматарскі гей-фільм 05.50.

EUROSPORT Горны ровар 09.30. Аэробіка 10.00. Тэніс. Турнір ATP у Ганконзе, фінал 11.00. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчын у Ставангеры, Нарвэгія. Катэгорыя 91 і 99 кг 13.00. Роварны спорт. Кубак сьвету: Парыж-Рубэкс (жыв. тр) 14.00. Тэніс. Турнір ATP у Эстарыле, Партугалія. Фінал 18.00. Цяжкая атлетыка. Чэмпіянат Эўропы сярод мужчынаў у Ставангеры, Нарвэгія. Уладальнікі тытулаў у катэгорыях больш за 108 кг: Сяргей Сырцоў (Расея, 108 кг) і А.Чамеркін (Расея, +108 кг) (жыв. тр.) 20.00, 01.00. All sports 22.00. Гонкі грузавікоў 22.30. IndyCar. PPG IndyCar World Series у Лёнг-Біч, Каліфорнія (жыв. тр.) 23.00.

ARTE Фабрыка мультфільмаў (ЗША 1922-1939) 20.00. Маэстра. "Hudson Shad" 20.30. Тэма вечара "Бокс" з м/ф "Разьятраны бык", рэж. Мартын Скарсэзэ (ЗША 1980) 21.45. Мэтраполіс 02.40.

EUROTICA "Душэўны клопат" ("Tender Loving Care") м/ф 01.10. "Шлях да асалоды" ("Passage to Pleasure") драма 02.30. "Аголенае лязо" ("Naked Edge") драма 04.00

RTL Мультфільмы 06.35. Хімэры (st) 11.10. Жаўнеры віртуальных сусьветаў (st) 11.35. Sledge Hammer! Вайсковая гульня 11.55, 12.25. Рэпартаж Дыснэя 12.50. Фільм-парад Дыснэя. "Паліяна" ("Pollyanna") камэдыя (ЗША 1960), 129 хв. 13.05. ITC 15.25. "M.A.N.T.I.S." т/с 16.45. Падводныя глыбіні (dd) 17.45, 02.30. "Прыродны сьвет" часопіс пра зьвяроў 18.45. "Заклік па дапамогу" т/с 20.10. "Дэйв" ("Dave") камэдыя (ЗША 1933), Кэвін Кляйн і Сігурні Ўівэр, 101 хв. 21.15. Агляд часопіса "Шпігэль" 23.25. Галоўныя навіны. Начны выпуск 00.10. Жудасна прыемная сям'я 00.30, 00.55. Канал 4. Скрыпічны ключ 01.20. Масавае апытаньне Ханса Клярына. Гастроль 02.00. Ток-шоў (st) 03.25, 04.15, 05.05. Успышка-часопіс 05.55. Exclusiv Часопіс зорак 06.15.

NBC Бізнэс за тыдзень 07.00. Пра бізнэс сур'ёзна 08.00. Пераможцы 08.30. Натхненьне 09.00. Нарысы: Морскі бой. Супэравіяносцы (Г+Н) 10.30. Расея сёньня (Г+Н) 11.30. Супэрмаркет 12.00. Група МакЛяфліна (Г+Н) 13.00. Эўропа 2000 (Г+Н) 13.30. Інтэрвію з Фростам 14.00. Супэрспорт NBC. "Колы, якія палаюць" 15.00. Міжнародныя скачкі 15.30. Агляд Чэмпіянату PGA 16.00. Агляд Senior PGA 16.30. Баскетбол NCAA. Фінал 17.00. Позірк на прэсу 18.00. Вандроўнік 19.30. Найлепшае з шоў Сэліны Скот (Г+Н) 20.30, 03.30, 06.00. Пітэр Усьцінаў: таямніца Моцарта ч.2 21.30. Супэрспорт NBC. Гольф. Асноўныя падзеі фіналу Чэмпіянату Anderson 23.00. Nightshift NBC: Найлепшыя ўрыўкі зь вечаровага шоў з Джэем Лена (Г+Ф+Н) 00.00, 02.30. Позна ўвечары з Конанам О'Браенам (Г+Н) 01.00. Гутаркі пра джаз (Г+Н) 02.00. Жыцьцё Рыўеры 05.00.

Зімовы хвалевы расклад расейскае службы BBC

Менскі час						
05.30-06.30	М	49	49	41	41	25
	кГц	5875	6010	7030	7320	11845
09.00-09.15	М	41	31	25	25	19
	кГц	7210	9635	1680	11845	15325
11.00-11.15	М	31	25	22	19	16
	кГц	9750	11680	13745	15325	17750
12.50-13.00	М	25	22	19	16	16
	кГц	11805	13745	15325	17695	17750
13.00-13.15	М	25	22	19	16	16
	кГц	11805	13745	15325	17695	17750
15.00-16.00	М	25	22	19	19	16
	кГц	11845	13745	15260	15325	17695
18.00-20.00	М	31	31	25	22	22
	кГц	9635	9825	11845	12040	13745
20.00-21.00	М	41	31	31	25	22
	кГц	7120	9835	9825	11845	12040
21.00-23.30	М	19	31	31	31	25
	кГц	5990	6010	9635	9825	11845

Панядзелак 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Праграма рок-музыкі. 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёагляд "Уэст-Энд". 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. Радыюс. Кароткая зборка навінаў. Музычная студыя. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная перадача. 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Аўторак 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёагляд "Уэст-Энд". 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная перадача. 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумант". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц) 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Парадыгма". "Ваша здароўе" (раз на месяц). 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Серада 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная парадача. 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Парадыгма". "Ваша здароўе" (раз на месяц) 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Джаз. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс пра жыцьцё ў Вялікабрытаніі. 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумант". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Чацьвер 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Парадыгма". "Ваша здароўе" (раз на месяц). 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс пра жыцьцё ў Вялікабрытаніі. 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Тэматычная перадача. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Сёньня ў фокусе". 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка "Гледзячы зь Лёндану".

Пятніца 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс пра жыцьцё ў Вялікабрытаніі. 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Сёньня ў фокусе". 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Музычная студыя. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лендану". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц). 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Радыёгазэта "Аргумэнт". Ангельская ў радыё. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Праграма рок-музыкі.

Субота 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Сёньня ў фокусе". 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц). 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. "Уік-Энд". 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. Тыднёвік "Радыюс". Кароткая зборка навінаў. Праграма рок-музыкі. 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёчасопіс "Уваскрашэньне". 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. "Севазварот". 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Джаз.

Нядзеля 05.30-06.30 Праграма "Брыфінг". Апошнія паведамленьні. Ангельская ў радыё. 12.30-13.00 Радыёчасопіс "Уваскрашэньне". 09.00-09.15 Апошнія паведамленьні. 11.00-11.15 Інфармацыйная праграма. 13.00-13.15 Да гэтае гадзіны. 15.00-16.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. "Паварот Вінта". "Кнігарня" (раз на месяц). 18.00-19.00 Апошнія паведамленьні. Радыёкроніка апошніх падзеяў "Гледзячы зь Лёндану". Радыёчасопіс "Уваскрашэньне". 19.00-20.00 Апошнія паведамленьні. "Севазварот". 20.00-21.00 Апошнія паведамленьні. "Уік-Энд". 21.00-22.00 Апошнія паведамленьні. "Гледзячы зь Лёндану". Кароткая зборка навінаў. Радыёагляд "Уэст-Энд". 22.00-23.00 Апошнія паведамленьні. Тыднёвік "Радыюс" Джаз. 23.00-23.30 Апошнія паведамленьні. Музычная студыя.

Расклад праграмаў Радыё "Свабода"

З 1 сакавіка 1996 г. у частотах кароткіх хваляў, на якіх можна слухаць праграмы Радыё Свабода на расейскай мове, адбыліся зьмены:
Ад 23 гадзіны да 1 гадзіны ночы паводле менскага часу праграмы Радыё Свабода можна слухаць таксама й на частаце 9645 кГц.
Ад 6 да 7 гадзіны паводле менскага часу зьявілася частата 9725 кГц.
Ад 9 да 11 гадзіны паводле менскага часу Радыё Свабода можна слухаць і на частаце 15205 кГц. Дадаткова да гэтага ад 10 да 11 паводле менскага часу праграмы йдуць і на частаце 15215 кГц, а з 15 да 16 зьяўляецца дадатковая частата 15445 кГц.
Ад 18 да 19 гадзіны паводле менскага часу праграмы Радыё Свабода па-расейску слухайце на новай частаце 11805 кГц.

Панядзелак 05.00 Спорт 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Эксьлібрыс 09.00 Выбары 95-96 (пт) 10.00 Спартовы агляд 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Твар да твару 15.00 Жывы эфір 16.00 Спартовы агляд 17.00 Жывы эфір 18.00 Кантынэнт Эўропа 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Твар да твару 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў 02.00 Спэцыяльная праграма 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Аўторак 05.00 Кантынэнт Эўропа 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў. 10.00 Кантынэнт Эўропа 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Круглы стол. Навука 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Выбары 95-96 (Пт) 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Выбары 95-96 (Пт) 02.00 Круглы стол. Мэдыцына. 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Серада 05.00 Выбары 95-96 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Выбары 95-96 10.00 Круглы стол. Навука 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Выбары 95-96 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Скрыжаваньне 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 02.00 Скрыжаваньне 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Чацьвер 05.00 Спэцыяльная праграма 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 10.00 Скрыжаваньне 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Круглы стол 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Выбары 95-96 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Выбары 95-96 02.00 Круглы стол. Мэдыцына 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Пятніца 05.00 Выбары 95-96 06.00 Жывы эфір 07.00 Жывы эфір 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Выбары 95-96 10.00 Круглы стол. Мэдыцына 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Жывы эфір 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Жывы эфір 16.00 Выбары 95-96 17.00.00 Жывы эфір 18.00 Бізнэс і грошы 19.00 Жывы эфір 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Жывы эфір 22.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 23.00 Жывы эфір 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 02.00 Бізнэс і грошы 03.00 Жывы эфір 04.00 Спэцыяльная праграма

Субота 05.00 Бізнэс і грошы 06.00 Кантакты 07.00 Дзёньнік джазу 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра 10.00 Бізнэс і грошы 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Кантынэнт Эўропа 14.00 Па-над бар'ерамі 15.00 Тэма тыдня 16.00 Бізнэс і грошы 17.00.00 Тэма тыдня 18.00 Круглы стол. Навука 19.00 Тэма тыдня 20.00 Па-над бар'ерамі 21.00 Кантакты 22.00 Выбары 95-96 23.00 Тэма тыдня 00.00 Па-над бар'ерамі 01.00 Выбары 95-96 02.00 Дзёньнік джазу 03.00 Тэма тыдня 04.00 Спэцыяльная праграма

Нядзеля 05.00 Кантынэнт Эўропа 06.00 Круглы стол. Мэдыцына 07.00 Выбары 95-96 08.00 Па-над бар'ерамі 09.00 Дзёньнік джазу 10.00 Кантакты 11.00 Спэцыяльная праграма 12.00 Спэцыяльная праграма 13.00 Твар да твару 14.00 Эксьлібрыс 15.00 Выбары 95-96 16.00 Круглы стол. Мэдыцына 17.00 Кантынэнт Эўропа 18.00 Сац.-эканамічная гадзіна 19.00 Твар да твару 20.00 Эксьлібрыс 21.00 Спорт 22.00 Расея ўчора, сёньня, заўтра — Загалоўкі газэтаў 23.00 Спорт 00.00 Дзёньнік джазу 01.00 Твар да твару 02.00 Круглы стол. Мэдыцына 03.00 Кантынэнт Эўропа 04.00 Спэцыяльная праграма

Расклад праграмаў "Голас Амэрыкі".

Менск	Мэтровыя дыяпазоны			Кілягерцы			Праграмы
11.00	16 25	19 31	17865	15445 15410 15370 15290 5250	11930 11885 11725	9625 9520	НА ЎСХОД Агляд наступнага часу
12.00	16 25	19 31	17865	15445 15410 15370 15290 15250	11930 11885 11725	9625 9520	НА ЎСХОД Усходні мэрыдыян
16.00	16 19 31	25 41	17805	15290	11885 11725	9520 7220	Радыё-аб'ектыў
20.00	25 31 49	41	11770	9670 9660 9520	7220	6105	Мазаіка Навіны каротка
21.00	31 49	41		9660 9520	7270 7220	6105 6060	Падзеі і думкі
04.00	31 41	49		9520	7245 7220 7155	6105 5995	Ранішняя праграма

Панядзелак 11.00 Вашынгтонская кроніка. Амэрыканская сям'я. Дзёньнік мастацтваў. Прыхільнікам джазу. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Жыцьцё ў ЗША. Музыка кантры. У сьвеце бізнэсу. Улада закону. Стваараючы нацыю. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Жыцьцё ў ЗША. Музыка кантры. У сьвеце бізнэсу. Улада закону. Ствараючы нацыю. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Аўторак 11.00 Жыцьцё ў ЗША. Музыка кантры. У сьвеце бізнэсу. Улада закону. Ствараючы нацыю. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Круглы стол. Форум. Спартовая праграма. Нью-Ёрк. Амэрыканскія фэрмэры. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Круглы стол. Форум. Спартовая праграма. Нью-Ёрк. Амэрыканскія фэрмэры. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Серада 11.00 Круглы стол. Форум. Спартовая праграма. Нью-Ёрк. Амэрыканскія фэрмэры. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Так кажуць у Амэрыцы. Маладзёжная праграма. Для жанчын. Мэдыцына. 21.00 Падзеі і роздум 22.00 Так кажуць у Амэрыцы. Маладзёжная праграма. Для жанчын. Мэдыцына. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Чацьвер 11.00 Так кажуць у Амэрыцы. Маладзёжная праграма. Для жанчын. Мэдыцына. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Размаўляючы з Амэрыкай. У фокусе Амэрыка. Асновы кіраваньня. Навука. Агляд лістоў. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Размаўляючы з Амэрыкай. У фокусе Амэрыка. Асновы кіраваньня. Навука. Агляд лістоў. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Пятніца 11.00 Размаўляючы з Амэрыкай. У фокусе Амэрыка. Асновы кіраваньня. Навука. Агляд лістоў. 12.00 Усходні мэрыдыян. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 12.00. 20.00 Канцэрт пап-музыкі. Кніжны агляд. Кіно. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Канцэрт пап-музыкі. Кніжны агляд. Кіно. 23.00 Паўтор з 12.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Субота 11.00 Агляд габрайскага жыцьця. Кніжны агляд. Кіно. 12.00 Канцэрт пап-музыкі. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Канцэрт пап-музыкі. 20.00 Агляд габрайскага жыцьця. У падарожжы па Амэрыцы. Пра словы і людзей. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Агляд сямейнага жыцьця. У падарожжы па Амэрыцы. Пра словы і людзей. 23.00 Паўтор з 13.00. 04.00 Размаўляючы з Амэрыкай. Прафсаюзы. Вашынгтонская кроніка. Агляд лістоў. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Нядзеля 11.00 Рэлігія ў нашым жыцьці. У падарожжы па Амэрыцы. Пра словы і людзей. 12.00 Вынікі тыдня. Закон і этыка. Далёкаўсходні кур'ер. 16.00 Радыёаб'ектыў. 19.00 Паўтор з 13.00 20.00 Рэлігія ў нашым жыцьці. Дзёньнік мастацтваў. Прыхільнікам джазу. 21.00 Падзеі і роздум. 22.00 Рэлігія ў нашым жыцьці. Дзёньнік мастацтваў. Прыхільнікам джазу. 23.00 Паўтор з 13.00. 04.00 Ранішняя праграма. 06.00-06.30 Паўтор з 05.00.

Радыё 101,2

Інфармацыйныя перадачы:
08.05 Навіны 08.30 Дайджэст прэсы 09.30 Бізнэс-агляд 10.00 Замежныя навіны 11.00 Навіны Беларусі 12.00 Сусьветныя навіны Бі-Бі-Сі 13.00 Выпуск навінаў БелаПАН 13.30 Гарадзкі экспрэс 14.00 Навіны 15.00 Навіны 16.00 Навіны (БелТА, БелаПАН) 16.15 Бі-Бі-Сі (музычныя праграмы) 17.00 Праграма Беларускае службы Польскага радыё 18.00 Навіны
Аўтарскія праграмы:
11.15 "Бізнэс-актуаліі" (серада, пятніца) 11.15 "NRG", перадача пра французскую музыку (нядзеля) 11.30 "Квадракола", гумарыстычная перадача (субота) 11.30 "Два колеры", праграма пра ўкраінскую музыку (чацьвер) 12.15 "Музыка тоўстых", джазавая праграма (аўторак) 12.30 "ПраРок", музычная перадача (пятніца) 12.30 "Паехалі!", аўтаперадача (чацьвер, субота) 14.15 "Т.Б. Дэнс", танцавальная праграма (нядзеля) 15.15 "Вака-Джавака", музычная праграма (чацьвер) 16.45 "Бабілёнская бібліятэка", літаратурная перадача (панядзелак)

Радыё "Нямецкая хваля"

Панядзелак 23.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Культура сёньня. Занятак нямецкае, курс 3. 23.50 Афіша тыдня. 02.00 Навіны. Занятак нямецкае, курс 1. Парад зорак. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рэлігія і царква. Трыбуна. Музыка: джаз. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рэлігія і царква. Трыбуна. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Аўторак 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Рэлігія і царква. Трыбуна. Музыка: джаз. 06.50 Інфармацыя пра парадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Трыбуна. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Эўропа і эўрапейцы. Культура сёньня. Музыка: клясыка. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Трыбуна. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Эўропа і эўрапейцы. Культура сёньня. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Серада 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Эўропа і эўрапейцы. Культура сёньня. Музыка: клясыка. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Эўропа і эўрапейцы. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рынак і чалавек. Чытальная заля. Музыка: фанатэка. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Эўропа і эўрапейцы. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Рынак і чалавек. Чытальная заля. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Чацьвер 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Рынак і чалавек. Чытальная заля. Музыка: фанатэка. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Рынак і чалавек. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Нямеччына зь першых рук. Масты. Паштовая скрыня. Народныя мэлёдыі. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Рынак і чалавек. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Нямеччына зь першых рук. Масты. Паштовая скрыня. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Пятніца 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Нямеччына зь першых рук. Масты. Паштовая скрыня. Народныя мэлёдыі. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Нямеччына зь першых рук. 19.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Дыскусійны клюб. Музыка: топ-хітс. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Радыёкроніка. Нямеччына зь першых рук. 21.00 Навіны. Агляд расейскага друку. Занятак нямецкае, курс 1. Народныя мэлёдыі. Афіша тыдня. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Субота 23.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Дыскусійны клюб. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Дыскусійны клюб. Музыка: топ-хітс. 06.50 Інфармацыя пра перадачы. 18.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Дыскусійны клюб. Масты. Паштовая скрыня. 19.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Ліст з Парыжу/ Бэрліну. Парад зорак. 20.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Дыскусійны клюб. Масты. 21.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Ліст з Парыжу/Бэрліну. Афіша тыдня. Занятак нямецкае, курс 1. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Нядзеля 23.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Кроніка тыдня. 23.50 Інфармацыя пра перадачы. 02.00 Навіны. Кроніка тыдня. Ліст з Парыжу/Бэрліну. Афіша тыдня. 18.00 Навіны. Агляд сусьветнага друку. Занятак нямецкае, курс 3. Парад зорак. 19.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Кроніка тыдня. Музыка: топ-хітс. 20.00 Навіны. Агляд нямецкага друку. Ліст з Парыжу/Бэрліну. Афіша тыдня. Культура сёньня. Чытальная заля. 21.00 Навіны. Агляд тыднёвага друку. Рэлігія і царква. Занятак нямецкае, курс 3. 21.50 Інфармацыя пра перадачы.

Схема перадаваньня НХ

Менскі час	Частоты ў кілягерцах (КХ)				
23.00-23.50	5925	5980	6000	7130	7235
02.00-02.50	5925	6035	7285	9815	9865
06.00-06.50	6055	7120	7285	9690	
18.00-19.55	5945	5980	6010	7145	9715
20.00-21.30	5945	5980	6010	7145	9715
20.00-21.50	5980	6010	7145	9715	

Радыё Ватыкан

Менскі час	Праграма	Дыяпазон
05.30	Расейская	5880-BC/49м, 6185-BC/49м, 7365-CD/41м
06.00	Украінская	5880-BC/49м, 6185-BC/49м
06.20	Беларуская	4015-B/75м, 6185-B/49м
06.40	Літоўская	4015-B/75м, 6185-B/49м
07.00	Латыская	4015-B/75м, 6185-B/49м
09.15	Украінская	9660-C/31м, 11740-C/25м
15.00	Расейская	11740-BC/25м, 15570-BC/19м
19.10	Расейская	5880-BC/49м, 6185-BC/49м, 7365-CD/41м
19.40	Украінская	5880-BC/49м, 6185-BC/49м
20.00	Беларуская	4015-B/75м, 6185-B/49м
20.20	Літоўская	4015-B/75м, 6185-B/49м
20.40	Латыская	4015-B/75м, 6185-B/49м
23.00	Расейская	6065-BC/49м, 7310-BC/41м.

ICI PARIS
ГАВОРЫЦЬ ПАРЫЖ

Штодзённа: Навіны, Факты і думкі, Агляд францускіх газэтаў.
Панядзелак: Навука і тэхніка (апошнія дасягненьні й тэхнічныя дасьледаваньні), (з паўсядзённага жыцьця сярэдняга француза).
Аўторак: Эканамічны кур'ер (бізнэс, фінансы, эканоміка ў Францыі), Жыцьцё ідэяў (філязофія, сацыялёгія, рэлігія ў найноўшых публікацыях).
Серада: Паштовая скрыня (адказы на лісты слухачоў), Мэдыцына (апошнія адкрыцьці й дасьледаваньні на Захадзе), аповеды пра расейскую эміграцыю.
Чацьвер: Літаратурнае скрыжаваньне (францускія пісьменьнікі "ўчора" і "сёньня", Францыя як месца сустрэчы розных літаратураў), Знакамітыя людзі Францыі (гісторыя Францыі ў біяграфіях).
Пятніца: Шпацыр па Францыі (забаўляльнае радыёпадарожжа ў найцікавейшыя куткі краіны), Курс францускае мовы.
Субота: Праграма на замовы (адказы на допісы слухачоў), Кінапанарама (агляд навінаў экрану), Курс францускае мовы (паўтор праграмы).
Нядзеля: Агляд францускіх тыднёвікаў, Культурная панарама (жыцьцё францускіх музэяў і тэатраў), Нядзельны канцэрт.

Праграмы Міжнароднага Францускага радыё можна слухаць: у Парыжы і яговых прадмесьцях: з 20 да 21 гадзіны паводле мясцовага часу на частаце 738 кГц. Па ўсім сьвеце: з 16 да 17 гадзіны паводле менскага часу на частотах 11 670 кГц, 15 605 кГц і 15 155 кГц (19 м), з 21 да 22 гадзіны паводле менскага часу на частотах 5 900 кГц (49 м) і 7 350 кГц.

Беларуская Рэдакцыя Польскага Радыё

14.30 (панядзелак), 18.30 (нядзеля) Беларускі літаратурны рух у Польшчы — гутарка Алеся Барскага. **16.30 (панядзелак), 14.30 (аўторак)** Агляд тыднёвіка "НІВА". **18.30 (панядзелак), 16.30 (нядзеля)** Разважаньні пра мову — што думаюць слухачы наконт месца беларускае мовы ў сьвеце і ейнае будучыні. **19.00 (панядзелак), 17.00 (нядзеля)** Канцэрт віншаваньняў, дзе кожны слухач зможа перадаць пажаданьні сваім блізкім і знаёмым, каханай і каханаму — усім. **18.30 (аўторак), 14.30 (серада)** Эканамічны блёк — бізнэс, банкі, Варшаўская Акцыянэрная Біржа, курсы валютаў, эканамічнае супрацоўніцтва Польшчы і Беларусі. **16.30 (аўторак), 18.30 (пятніца)** Хроніка спорту, усякая ўсячына. **16.30 (серада), 14.30 (чацьвер)** Культурныя актуальнасьці — тэатральныя прэм'еры, выставы, сустрэчы з польскімі і беларускімі мастакамі, кіно, кнігі. **18.30 (серада)** "Пад знакамі Арла і Пагоні" — гістарычная гутарка. **18.30 (чацьвер)** Гісторыя беларускае мовы. **18.30 (чацьвер), 14.30 (пятніца)** Навукова-тэхнічная перадача — досьледы знакамітых навукоўцаў, тэхнічныя "разыначкі", недаступнае. **16.30 (пятніца), 14.30 (субота)** Госьць тыдня. **18.30 (субота), 14.30 (нядзеля)** Гутаркі Сакрата Яновіча "Ад Біблії да беларускае літаратуры". **16.30, 19.00 (субота)** Рэдакцыйная пошта — адказы на лісты нашых слухачоў. **14.30 (нядзеля)** Рэлігійныя гутаркі айца Ўладзімера Месюка. Усё гэта пераплецена цікавою музыкай: як клясычнаю, гэтак і лёгкаю.
19.00 (серада) Агляд Czasopisu i Przeglšdu Prawosławnego (кожны трэці тыдзень месяца)
Трансьлююцца:
а 14.30 на кароткіх хвалях 41,18 м і 50,04 м (адпаведныя частоты 7285 і 5995 кГц), а 16.30 на кароткіх хвалях 41,27 м і 49,22 м (а.ч. 7270, 6095 кГц), а 18.30 на кароткіх хвалях 49,22 м (а.ч. 6095 кГц).

ПЕРШ ЧЫМ ЗЬВЯРТАЦЦА ДА ЛЕКАРА

Калі дзіця захварэе, не панікуйце. Пастарайцеся найперш дапамагчы яму самастойна. Найчасьцей мы маем справу з высокаю тэмпэратурай.

Высокая тэмпэратура

Што звычайна робім? Губім дзіця! Хутаем яго ў коўдру і апранаем у тры піжамы. Ад такой ізаляцыі тэмпэратура падскоквае з 39°С да 40°С.

Тымчасам дзіця нельга пераграваць. Яно павінна быць убранае гэтак, каб не пацела. Нельга таксама ўвесь час трымаць яго ў ложку. Зрэшты, ніводнае дзіця, калі толькі ня мае якой цяжкое хваробы, гэтага ня вытрымае.

Калі дзіця пацее, піжаму й прасьціну трэба зьмяніць. Тэмпэратуру дапамагае зьнізіць прэпарат Пірасал, заснаваны на лекавых травах. На ўсялякі выпадак добра мець у доме прылады для клізмы (альбо грушы). Леватыва (клізма) халоднаю вадою ў тоўстую кішку значна паніжае тэмпэратуру цела.

Па зьніжэньні тэмпэратуры дзіцяці захочацца ўстаць. Цёпла апраніце яго, каб не прадзьмула. На ноч не накрывайце коўдраю, каб не ўставаць штогадзіны яе папраўляць. Лепш пакладзіце дзіця спаць у спальны мех.

Дзецям да 12 гадоў нельга даваць асьпірын (паляпірын, аспракол, скарбалямід). Пірамідон са старых запасаў выкіньце — ён таксычны. Пры высокай тэмпэратуры ў дзяцей здараюцца сутаргі. У такім разе трэба адразу ж зрабіць ахаладжальную ванну (тэмпэратура блізу 37°С) і выклікаць лекара.

Прыпаркі

Калі тэмпэратура перавышае 38,5°С, неабходна яе зьнізіць. Можна абкладваць дзіця халаднаватымі прыпаркамі (намачыць вадою ручнік). Імі абкладаюцца месцы, дзе найболей крываносных судзінак, а менавіта — унутраная паверхня локцяў і каленяў, лыткі, сьцёгны, пахвіна ды лоб.

Нельга ўжываць надта халодную ваду, бо можна выклікаць у дзіцяці тэрмічны шок. Найлепей браць ваду пакаёвай тэмпэратуры (блізу 20°С).

Катар

Калі ў дзіцяці катар, дбайце пра тое, каб ягоны нос быў чысты. Гэта дазволіць пазьбегнуць запаленьня вуха. Абавязкова апранайце ўзімку шапку.

Нос малому можна прачысьціць ігрушай, але з закругленым шырокім канцом. Засоўваць яе трэба толькі ў перадносьсе, не далей, каб не параніць дзіця. Тым болей нельга калупаць у носе.

Кроплі ў нос

Асьцярожна! Нельга іх рабіць немаўлятам. Старэйшым дзецям кропляў у нос трэба рабіць як найменш, і ніколі больш за тры дні. Далейшае ўжываньне можа выклікаць залежнасьць ад іх. Лярынголягі раяць ужываць кроплі толькі ў разе тыднёвага моцнага катару, калі ён не мінае.

Незалежна ад узросту нельга рабіць дзецям алейныя кроплі.

Інгаляцыі

Дзіцяці могуць дапамагчы інгаляцыі бульбяною парай альбо парай адвару рамонкаў ды мяты з лыжачкаю солі. Разнастайнымі этэрнымі алеямі для шмараваньня і інгаляцыі можна карыстацца пачатна з 12-13 гадоў. У ранейшым узросьце такія працэдуры выклікаюць раздражненьне сьлізьніцы.

Увільготненьне

Мокрыя ручнікі на калярыфэры ў пакоі дзіцяці дапамогуць яму лепш дыхаць. Аднак сьцеражыцеся выкарыстоўваць ручнікі, што мыліся з дапамогаю пахкіх парашкоў. У пакоі павінна быць хутчэй халодна, чым горача, хутчэй вільготна, чым суха.

Кашаль

Немаўлятам нельга даваць ніякіх сыропаў. Старэйшым дзецям пры сухім, цяжкім кашлі можна даць супрацькашлевы сыроп, але ўжываць яго нядоўга.

Цудоўна дапамагае адвар ільнянога семя (яго можна чымсьці заправіць, каб смачней пілося) альбо анісавая гарбата. Калі дзіця ўжо штосьці выкашлівае, дайце яму адперхвальны сыроп. Аднак нельга піць яго на ноч. Дзіця ў гэтым выпадку залішне кашляе, а макрота трапляе ў бронхі. Калі кашаль нагадвае брэх сабакі, дзіцяці трэба пабыць у моцна запараным ванным пакоі. Таксама можна вынесьці дзіця на гаўбец, папярэдне цёпла яго апрануўшы. Але найлепей адразу ж выклікаць лярынголяга, бо такі кашаль можа сьведчыць пра запаленьне гартані.

Боль горла

Досьледы паказваюць, што некаторыя лекі ад горла, якія трэба смактаць, — папросту дарагія цукеркі. Калі ўсё ж такі вырашыце скарыстаць іх, парайцеся зь лекарам. Пераканайцеся, ці гэты сродак сапраўды можа ўжывацца дзецьмі і ці няма ў ім чагосьці, што замест палёгкі выкліча дадатковае раздражненьне.

Паласканьне горла

Малыя дзеці ня ўмеюць гэтага рабіць, таму для іх паласканьне — бессэнсоўнае. Калі старэйшыя дзеці ўмеюць паласкаць горла і ня маюць ванітнага рэфлексу, можна выкарыстоўваць адвар рамонкаў, шалвеі, россып солі.

Банькі

Банькамі можна пасьпяхова карыстацца пры прастудзе з кашлем, катары. Можна не палохаць дзіця страшным абрадам награваньня — існуюць ужо банькі, якія ня трэба награваць. Але найперш лекар павінен пацьвердзіць, што няма супрацьпаказаньняў.

Напоі

Падчас прастуды дзіця мусіць шмат піць: часта і не памногу. Малако зь мёдам разагравае. Лепей піць яго з дадаткам часныку, аднак трэба пераканаць у гэтым дзіця. Добра ўплывае сок з малінаў, чорных парэчак, таксама гарбата з рамонкаў. Адвар зь ліпавага квету найлепей выпіць надвячоркам, паміж 15-18 гадзінамі, адзін альбо два кубкі. Тады дзіця зможа добра прапацець.

Ежа

Нельга прымушаць дзіця есьці. Дзіця, калі мае высокую тэмпэратуру, адмаўляецца есьці, і гэта нармальная рэакцыя. Калі ж захоча есьці, дайце яму тое, да чаго мае ахвоту. Калі дзіця скардзіцца на боль пры глытаньні, дайце яму кісель, печаны яблык, бульбу ў мундзірах. Сырая гародніна можа раздражніць страўнік.

Цыгарэты

Пры дзецях нельга паліць. Нават адна выпаленая пры іх цыгарэта робіць немагчымым рух бранхіяльных вейкаўкаў на працягу чатырох гадзінаў. А яны ачышчаюць дыхальныя шляхі ад вірусаў, бактэрыяў, пылу. Таму калі курэц ня хоча выходзіць на гаўбец, няхай не наракае, што дзіця ўвесь час хварэе.

Прафіляктыка

Загартоўвайце дзіця, не перагравайце. Так званае халоднае выхаваньне лепш засьцерагае ад працяглых прастудаў, чымсі залішняе ўхутваньне. Памятайце, што малыя дзеці часта прастуджваюцца ў самую сьпіну.

Ужывайце добрую разнастайную ежу. Падбайце пра тое, каб дзіця заўсёды мела сухія шкарпэткі, а зімою цёплыя рукавіцы ды шапку. Калі дзіця вяртаецца дахаты з санак са зьмерзлымі нагамі, прасачыце, каб папарыла ногі. Вельмі часта гэта дапамагае пазьбегнуць катару. Ледзяныя ногі і рукі трэба найперш засунуць пад халодную ваду, потым паступова адаграваць.

Калі дзіця ўсё трасецца ад холаду, найлепей зрабіць яму цёплую ванну, даць выпіць гарбаты з малінавым сочывам і пакласьці на гадзіну ў ложак.

Як лячыць горла

Паводле статыстыкі каля 80% запаленьняў горла ды інфэкцыяў верхніх дыхальных шляхоў у дзяцей выкліканыя вірусамі. А вылечыць вірус антыбіётыкамі цяжка. Таму добра падумайце, ці варта даваць яму антыбіётык.

Джаана перажыла шок ад цывілізацыі тры гады таму падчас навучаньня ў Капэнгагене. Адразу ж пасьля прыезду туды яе большы сын Ясік захварэў. Распухлы нос, чырвоныя вочы, кашаль і амаль 39°С — безумоўна, патрэбны быў лекар. Але лекар... нічога ня выпісаў. Ані таблетак, ані кропляў, ані ўколаў, ані нават сыропу — нічога.

Найлепей, — тлумачыў доктар, — калі Ясік сам адолее хваробу. Супраць вірусаў няма лекаў, таму зь імі павінен змагацца сам арганізм. Лекаваньне праяваў хваробы моцнымі сродкамі можа прынесьці больш шкоды, ніж палёгкі. А высокая тэмпэратура сьведчыць пра тое, што арганізм якраз і змагаецца з хваробаю.

Маючы трох сыноў, Джаана была вымушаная бясконца хадзіць зь імі да лекара. І ніколі не было выпадкаў, каб яна вярталася дадому без рэцэпту. Аднак гэта было ў Польшчы.

У мясцовай паліклініцы Джаане найчасьцей выпісвалі рэцэпты на антыбіётыкі. Але ж вірусныя хваробы вылечыць антыбіётыкамі нельга. Антыбіётыкі пасьпяхова дзейнічаюць толькі супраць бактэрыяў. Натуральна, вірусныя і бактэрыйныя інфэкцыі часта выступаюць сумесна, аднак у першы дзень хваробы і безь мікрабіялягічных дасьледаваньняў гэта выявіць немагчыма. І калі праз пару дзён хвароба адпускае, бацькі лічаць, што дзіцяці дапамаглі тыя ці іншыя лекі. Пры наступнымі звароце да доктара яны апавядаюць пра іх цудоўнае дзеяньне, і так утвараецца памылковы мэханізм ужывання антыбіётыкаў "на ўсялякі выпадак". Тым жа часам дзіця, хутчэй за ўсё, вылечылася праз уласныя сілы. Пры выкарыстаньні антыбіётыкаў дзіця хутка становіцца на ногі, але хварэе часьцей, бо зьніжаецца ахоўны бар'ер. Джаана неаднаразова пераконвалася ў гэтым. Варта было, каб хтосьці зь дзяцей у садку кашлянуў, як, здавалася б, вылечаны Ясік ізноў падхопліваў інфэкцыю.

Не страляйце з гарматы ў вераб'я

Да залішняга выкарыстаньня лекаў спрычыняюцца ня толькі лекары. Зазвычай большыня бацькоў супакойваецца толькі тады, калі трымаюць у руках стос рэцэптаў. Маткі просяць выпісаць антыбіётыкі, нават калі дзіця мае толькі крыху падвышаную тэмпэратуру.

"Сапраўды, цяжка захоўваць спакой, калі дзіця захварэла, — гаворыць Джаана. — І чым меншае дзіця, тым большая трывога". Праўда, падчас побыту Джааны ў Даніі здарылася аднойчы, што і там лекар выпісаў Ясіку антыбіётык. Аднак перад гэтым быў зроблены аналіз, каб высьветліць, якія лекі найболей падыходзяць пры гэтага кшталту інфэкцыі. Знэрваванай матцы ён патлумачыў, што затрымка ў лекаваньні — гэта меншае зло, чым ужываньне неадпаведных лекаў.

Не злоўжывайце хіміяй

Лукаш, сын Караліны, — ладны 16-гадовы хлапчына. Гледзячы на яго, аніяк не здагадаесься, што ў дзяцінстве ён шмат хварэў. Усё пачыналася ўвосень. Тэмпэратура, візыт у паліклініку, антыбіётык, бюлетэнь. Праз тыдзень дзіця здаровае, але празь месяц ізноў тое самае. Тэмпэратура, візыт у паліклініку, антыбіётык, бюлетэнь... Ажно пакуль не надыходзіла вясна. Дзесяць гадоў таму, падчас чарговае пакутнае зімы, Караліна патрапіла да разумнага лярынголяга, які сказаў: "Альбо мы і далей будзем труціць хлопца хіміяй, альбо зьбярыце грошы і паедзьце з сынам у санатор". Караліна гэтак і зрабіла, а прыехаўшы са здаровым сынам дахаты, пайшла да гамэапата. Гамэапат быў дыплямаваны спэцыяліст у галіне лярынгалёгіі, і па ўважлівым вывучэньні гісторыі хваробаў Лукаша ён падабраў адпаведныя лекі. Прафіляктычны курс трываў некалькі месяцаў, і ён зрабіў цуды. Цяпер Лукаш хварэе надзвычай рэдка. З таго часу Караліна імкнецца штогод езьдзіць зь дзецьмі куды-небудзь у часе летніх і зімовых вакацыяў. І сапраўды, невядома чаму яе найменшае дзіця зусім не хварэе: ці таму, што "такое ўрадзілася", ці таму, што дасьведчаная матка не давярае лекам.

З вухам не да жартаў

Лекар неабходны найчасьцей у двух выпадках: калі ёсьць праявы ангіны альбо калі баліць вуха, бо з вухам не да жартаў. Але як гэта высьветліць?

Ангіна — бактэрыйная хвароба. Зазвычай яна пачынаецца з болю галавы, тэмпэратуры, болю ў жываце, затым пачынае балець горла — стала, ня толькі пры глытаньні. Міндаліны малінавага колеру зь белаватым налётам. Белы налёт зьяўляецца гэтаксама на языку. Павялічваюцца лімфатычныя вузлы. Катару няма.

Віруснае запаленьне верхніх дыхальных шляхоў можа мець падобныя праявы, аднак працякае больш лагодна. Амаль заўсёды яму спадарожнічае катар, потым павышаецца тэмпэратура, у горле драпае й пячэ.

Вушы ў дзяцей звычайна пачынаюць балець уначы. Плач, енк, падвышаная тэмпэратура. У немаўлятаў выяўляецца так званая "сувязь вуха-жывот": дзіця ванітуе, паносіць. Адбываецца гэтак таму, што ў малых дзяцей лімфатычная сыстэма працуе ня так спраўна, як у дарослых (лімфатычныя вузлы ўтвараюць своеасаблівыя перашкоды для далейшага руху інфэкцыі). Нават калі боль праходзіць пасьля выхаду гною з вуха, таксама трэба ісьці да доктара. Прамаруджаньне ў гэтай справе можа прывесьці ў выніку да сур'ёзнага пашкоджаньня сярэдняга вуха.

Калі Джаана ці Караліна дае ўсё ж дзіцяці антыбіётык, бо ўсе хваробы бязь лекаў ня вылечыш, дык дакладна трымаецца парадаў лекара. Нельга спыняць прыём лекаў, калі дзіця пачало пачуваць сябе лепей.

У кожным выпадку праяваў інфэкцыі яны чакаюць 2, 3 дні, аглядаюць дзіця і консультуюцца праз тэлефон з доктарам. І найчасьцей здараецца, што хвароба мінае самастойна. Калі ж не — ідуць па параду ў паліклініку.

ЯК КІНУЦЬ ПАЛІЦЬ

Пра тое, што цыгарэты шкодзяць здароўю, ведае кожны. Інфаркт, рак лёгкіх, язва страўніка — вось толькі некаторыя з хваробаў, да якіх спрычыняецца паленьне. Мільёны людзей паміраюць штогод ад наступстваў цыгарэтнага дыму. Аднак мільярды працягваюць атручваць свой арганізм.

У нікатынавым раі

Наколькі лёгка пачаць паліць, нагэтулькі цяжка кінуць. Паленьне, як наркотыкі, выклікае фізычную і псыхічную залежнасьць. Выпаленая цыгарэта выклікае кароткачасовыя, але інтэнсіўныя прыемныя пачуцьці. Нікатын паскарае працу мозгу, павышае ціск і ўзровень адрэналіну ў крыві. Мы адчуваем прыток энэргіі і задавальненьне. Але гэты камфорт не дармовы. За яго мы расплочваемся хваробамі ўнутраных ворганаў і ўласнай залежнасьцю ад цыгарэтаў.

Адразу альбо паступова

Некаторыя людзі кажуць самі сабе: "Ад сёньняшняга дня не палю", і выкідаюць цыгарэты ў сьметніцу. Іншыя ж вырашаюць кідаць паліць паступова, крок за крокам. Дзень за днём яны зьмяншаюць колькасьць выпаленых цыгарэтаў, робяць штораз большыя перапынкі ў паленьні, пераходзяць на слабейшыя цыгарэты. Але ідучы гэтым шляхам, цяжка сябе кантраляваць. Заўсёды можа здарыцца нагода (Дзень нараджэньня, спатканьне ў кавярні), каб выпаліць на адну цыгарэту болей. А таму як зазвычай адной мы не абмяжоўваемся, увесь працэс страчвае сэнс. Найлепей кідаць паліць адразу.

Найцяжэйшы трэці дзень

Браць адпачынак не абавязкова, аднак добра было б гэтай парой мець болей часу для сябе. Займіцеся тым, што Вам найболей падабаецца, болей бывайце на сьвежым паветры, выберыцеся ў тэатар, у кіно, але старанна пазьбягайце месцаў, дзе паляць. Выкіньце з дому цыгарэты, попельніцы і запалкі. Часова адмоўцеся ад кавы, моцнай гарбаты і вострых прыправаў. Трэба таксама многа піць, асабліва мінэральную ваду і несаладжаныя сокі, каб арганізм хутчэй ачысьціўся ад таксынаў.

Найцяжэйшы, "пераломны" — гэта трэці дзень. Калі вам хопіць сілы волі, каб не пачаць паліць ізноў, потым ужо будзе лягчэй.

Што мы набываем, калі кідаем паліць

Ужо празь дзьве гадзіны кроў ачышчаецца ад нікатыну. Праз восем гадзінаў спадае ціск, супакойваецца сэрца. Праз тыдзень ачышчаюцца бронхі і лёгкія. Вяртаюцца праўдзівыя пачуцьці паху і смаку, што, на жаль, часта бывае прычынаю залішняга апэтыту. Таму кантралюйце колькасьць і калярыйнасьць спажываных стравaў, каб не патаўсьцець.

Праз 6 месяцаў жыцьця без цыгарэты ўзрастае супраціўляльнасьць інфэкцыям, скура ізноў набывае сьвежасьць. Праз 5 гадоў рызыка інфаркту зьніжаецца да ўзроўню тых, хто ня паліць. Яшчэ праз 5 зьніжаецца рызыка захворваньня на рак лёгкіх.

Што трэба прадугледзець у дыеце

Грэчку, аўсяныя шматкі, бананы, валоскія гарэхі, фінікі і яйкі. Цыстэін, амінакіслоты, што ўтрымліваюць гэтыя прадукты, блякуюць пачуцьці нікатынавага голаду.

Дрожджы. Падчас моцнага стрэсу патрэба ў вітаміне В узрастае. У дрожджах ёсьць гэтаксама сэлен, элемэнт, што выводзіць з тканкаў шкодны кадм, складнік цыгарэтнага дыму.

Расьлінныя алеі, хлебныя вырабы з цэльнага зерня. Яны ўтрымліваюць вітамін Е, што бярэ ўдзел у забесьпячэньні арганізму кіслародам.

Фасоля, шпінат, баклажаны, ігрушы. Яны карысныя тым, што зьніжаюць празьмерны апэтыт.

Падрыхтаваў П. Рагойша

ШТО ПАВІННЫ ВЕДАЦЬ ДОНАРЫ КРЫВІ

Перад здаваньнем крыві на пункце Чырвонага Крыжу патэнцыйны донар павінен прачытаць брашуру "Бясьпека пацыента", каб упэўніцца, ці адпавядае ён усім патрабаваньням донарства. У брашуры, акрамя гэтага, гаворыцца:

Не здавайце кроў, калі Вы рызыкуеце стаць носьбітам і перадавальнікам вірусу AIDS. Да групы высокае рызыкі належаць:

— мужчыны, якія мелі гомасэксуальную сувязь пасьля 1977 году хаця б адзін раз;

— асобы, якія прымалі наркотыкі ўнутрывенна хаця б адзін раз;

— мужчыны, якія мелі палавую сувязь з жанчынай-прастытуткай, альбо жанчыны, якія мелі палавую сувязь з мужчынам-прастытуткай за апошнія шэсьць месяцаў;

— асобы, якія заўважаюць хаця б адзіны з наступных сымптомаў хваробы AIDS:

а) беспадстаўная страта вагі (4,5 кг альбо больш за пэрыяд да двух месяцаў)

б) начная патлівасьць,

в) сінія альбо барвовыя плямы на скуры ці пад скураю,

г) белыя плямы альбо незразумелыя язвы ў роце, якія трымаюцца доўгі час,

д) зацьвярдзеньні на шыі, у падпахавых упадзінах ці ў пахвіннай вобласьці, якія не сыходзяць больш за месяц,

е) тэмпэратура большая за 37°С, якая трымаецца больш за 10 дзён,

ё) панос, які трымаецца больш за месяц.

Донары павінны адказаць на пытаньні рэгістрацыйнай анкеты, напрыклад:

Ці рабілі Вам пераліваньне крыві, ін'екцыі крыві, ці татуяваньне за апошнія 12 месяцаў?

Ці знаходзіліся Вы за апошнія 12 месяцаў у кантакце з хворымі на жаўтуху, гепатыт альбо з хворымі, якія карыстаюцца штучнаю ныркай?

Ці мелі Вы малярыю за апошнія тры гады?

Ці прымалі Вы за гэты час супрацьмалярыйныя прэпараты?

Ці былі Вы на Гаіці ці ў краінах Афрыкі пасьля 1977 году?

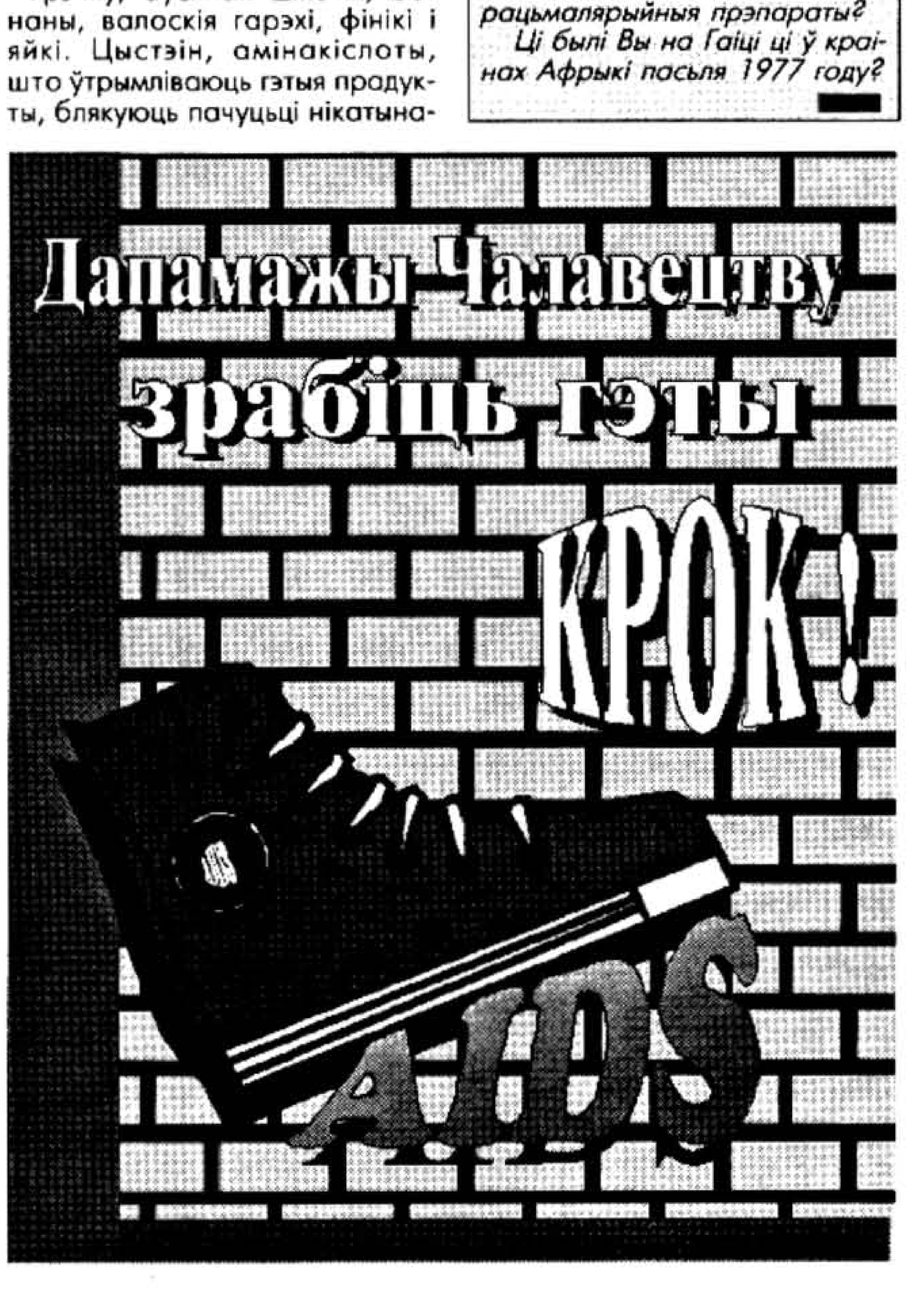

ЦІ МОЦНЫ Ў ВАС ХАРАКТАР?

Працэдура звычайная: вазьміце аркуш паперы, потым, адказваючы на пытаньні, запішыце свае вынікі й зьвярайце іх паводле шкалы ацэнкі адказаў зь лікам балаў. Пасьля адказаў на ўсе пытаньні паводле сумы набраных балаў Вы даведаецеся пра асаблівасьці свайго характару.

1. Ці часта Вы задумваецеся, як уплываюць Вашыя ўчынкі на навакольных: а) вельмі рэдка; б) рэдка; в) досыць часта; г) вельмі часта?

2. Ці здараецца Вам казаць нешта такое, у што Вы самі ня верыце, – праз упартасьць, насуперак іншым або з "прэстыжных" меркаваньняў: а) так; б) не?

3. Якія зь пералічаных якасьцяў Вы больш за ўсё цэніце ў людзях: а) настойлівасьць; б) шырыню мысьленьня; в) эфэктыўнасьць, уменьне "паказаць сябе"?

4. Ці маеце Вы схільнасьць да пэдантызму: а) так; б) не?

5. Ці хутка Вы забываеце пра непрыемнасьці, якія здараюцца з Вамі: а) так; б) не?

6. Ці любіце Вы аналізаваць свае ўчынкі: а) так; б) не?

7. Калі знаходзіцеся сярод добра вядомых Вам асобаў, Вы: а) стараецеся захаваць тон, прыняты ў гэтым асяродку; б) застаяцеся самім сабой?

8. Беручыся за цяжкое заданьне, ці стараецеся ня думаць пра будучыя цяжкасьці: а) так; б) не?

9. Якое зь пералічаных ніжэй вызначэньняў, на Вашую думку, больш за ўсё падыходзіць Вам: а) летуценьнік; б) "душа-чалавек"; в) руплівы ў працы; г) пунктуальны, акуратны; д) "філёзаф" у шырокім сэнсе гэтага слова; е) мітусьлівы чалавек?

10. Пры абмеркаваньні пэўнага пытаньня Вы: а) выказваеце свой пункт гледжаньня, які, можа быць, розьніцца ад большасьці іншых; б) лічыце, што ў гэтай сытуацыі лепей змаў-чаць, хаця й трымаецеся свае пазыцыі; в) падтрымліваеце большасьць, застаючыся пры сваёй думцы; г) не абцяжарваеце сябе роздумамі і прымаеце пункт гледжаньня, які пераважае?

11. Якое пачуцьцё ўзьнікае ў Вас пры нечаканым выкліку да кіраўніка: а) раздражнёнасьць; б) трывога; в) заклапочанасьць; г) нічога?

12. Калі ў запале спрэчкі Ваш апанэнт "сарвецца" й дапусьціць асабісты выпад супроць Вас, што Вы зробіце: а) адкажаце яму тым жа тонам; б) праігнаруеце гэты факт; в) дэманстратыўна пакрыўдзіцеся; г) прапануеце зрабіць перапынак?

13. Калі Вашая праца забракаваная, гэта выкліча ў Вас: а) прыкрасьць; б) сорам; в) гнеў?

14. Калі Вы трапляеце ў няёмкае становішча, каго абвінавачваеце найперш: а) сябе самога; б) "фатальны" нешанцунак; в) іншыя "аб'ектыўныя" акалічнасьці?

15. Ці не здаецца Вам, што людзі вакол Вас – хай гэта кіраўнікі, калегі ці падначаленыя – недаацэньваюць Вашыя здольнасьці й веды: а) так; б) не?

16. Калі Вашыя сябры ці калегі пачынаюць пакепліваць з Вас, што робіце Вы: а) злуецеся на іх; б) стараецеся адступіць; в) не раздражняючыся, пачынаеце падгульваць ім; г) адказваеце сьмехам і, як кажуць, "нуль увагі"; д) робіце абыякавы выгляд і нават усьміхаецеся, але ў душы злуецеся?

17. Калі Вы сьпяшаецеся і раптам на звыклым месцы не знаходзіце сваю валізку (парасон, пальчаткі й г. д.), то што Вы зробіце: а) будзеце працягваць пошук моўчкі; б) будзеце шукаць, аднačасова вінавацячы сваіх сямейнікаў у беспарадку; в) сыдзеце без патрэбнае Вам рэчы?

18. Што хутчэй за ўсё выведзе Вас з раўнавагі: а) доўгая чарга ў прымальні; б) штурханіна ў грамадзкім транспарце; в) неабходнасьць прыходзіць у пэўнае месца некалькі разоў дзеля аднаго й таго ж пытаньня?

19. Скончыўшы спрэчку, ці працягваеце Вы яе ў думках, прыводзячы ўсё новыя й новыя аргумэнты ў абарону свайго гледзішча: а) так; б) не?

20. Калі для выкананьня тэрміновае працы ў Вас зьявіцца магчымасьць выбраць сабе памочніка, каго з магчымых кандыдатаў Вы выбераце: а) чалавека выканаўчага, але безыніцыятыўнага; б) чалавека дасьведчанага, але спрэчніка й упартага; в) чалавека адоранага, аднак трохі лянотнага?

Шкала ацэнкі адказаў: **1.** а – 0; б – 1; в – 2; г – 3. **2.** а – 0; б – 1. **3.** а – 1; б – 1; в – 0. **4.** а – 2; б – 0. **5.** а – 0; б – 2. **6.** а – 2; б – 0. **7.** а – 2; б – 0. **8.** а – 0; б – 2. **9.** а – 0; б – 1; в – 3; г – 2; д – 2; е – 0. **10.** а – 2; б – 0; в – 0; г – 0. **11.** а – 0; б – 1; в – 2; г – 0. **12.** а – 0; б – 2; в – 1; г – 3. **13.** а – 2; б – 1; в – 0. **14.** а – 2; б – 0; в – 0. **15.** а – 0; б – 2. **16.** а – 0; б – 1; в – 2; г – 0; д – 0. **17.** а – 2; б – 0; в – 1. **18.** а – 1; б – 0; в – 2. **19.** а – 0; б – 2. **20.** а – 0; б – 1; в – 2.

Падлічыце агульную суму набраных балаў.

Менш за 15 балаў. На жаль, Вы чалавек слабахарактарны, неўраўнаважаны і, пэўна, бесклапотны. У непрыемнасьцях, якія здараюцца з Вамі, гатовы абвінавачваць каго заўгодна, толькі не сябе. І ў сяброўстве, і ў працы Вам цяжка даверыцца. Падумайце пра гэта!

15–25 балаў. У Вас дастаткова цьвёрды характар. Вам уласьцівыя рэалістычныя погляды на жыцьцё, але ня ўсе Вашыя ўчынкі раўнацэнныя. Бываюць у Вас і зрывы, і памылкі. Вы добрасумленны й нармальна ўваходзіце ў калектыў. І ўсё ж Вам ёсьць пра што задумацца, каб пазбавіцца некаторых недахопаў (можна не сумнявацца, што гэта Вам пад сілу!).

26–38 балаў. Вы належыце да ліку людзей настойлівых і з дастатковым пачуцьцём адказнасьці. Цэніце свае меркаваньні, але й заўважаеце меркаваньні іншых. Правільна арыентуецеся ў сытуацыях і ў большасьці выпадкаў умееце выбраць слушнае рашэньне. Гэта сьведчыць пра рысы моцнага характару. Пазьбягайце толькі самалюбаваньня й заўжды памятайце: моцны – гэта ня значыць жорсткі.

Больш за 38 балаў. Прабачце, але мы Вам нічога ня можам сказаць. Чаму? Бо проста ня верыцца, што ёсьць людзі з такім ідэальным характарам (а калі ёсьць, дык ім проста няма чаго параіць). А можа быць, такая сума балаў – гэта вынік не зусім аб'ектыўнай ацэнкі сваіх учынкаў і паводзінаў?

У ПАПЯРЭДНІХ НУМАРАХ (№1, 2, 3):

Кошты на менскіх рынках: Камароўка (ІНФАРМАТАР №1), рэчавы рынак "Дынама" (ІНФАРМАТАР №2), аўтарынак (ІНФАРМАТАР №3).

Транспарт: Расклад руху пасажырскіх цягнікоў ад станцыі Менск-Пасажырскі (ІНФАРМАТАР №1), расклад руху прыгарадных цягнікоў ад станцыі Менск-Пасажырскі (ІНФАРМАТАР №2), расклад руху аўтобусаў ад а/с Менск-Цэнтральны і Менск-Ўсходні (ІНФАРМАТАР №3).

Адукацыя: Замежнае навучаньне ў 1996 годзе (ІНФАРМАТАР №1), платнае навучаньне ў Менску. Камэрцыйныя ВНУ (ІНФАРМАТАР №2), дзяржаўныя ВНУ. Платнае навучаньне (ІНФАРМАТАР №3).

Біржа працы: Аналіз стану рынку працы паводле зьвестак Менскага гарадзкога цэнтру занятасьці насельніцтва (ІНФАРМАТАР №1-3).

Адпачынак: Вучымся гуляць у прэфэранс (ІНФАРМАТАР № 1-3), тэсты, шахматныя і інтэлектуальныя задачы (ІНФАРМАТАР №1-3).

Спажывец: Тэлефонныя коды гарадоў Беларусі, краінаў блізкага і далёкага замежжа (ІНФАРМАТАР №2); Твае правы, пасажыр (ІНФАРМАТАР №2); Як купляць і прадаваць кватэру. Што азначае спэцыяльнае маркаваньне (ІНФАРМАТАР №3).

ЧЫТАЙЦЕ Ў НАСТУПНЫХ НУМАРАХ:

Транспарт: Аўтазапраўкі. Расклад авіярэйсаў зь менскіх аэрапортаў.

Рынак: Кошты на кватэры ў Менску.

Адукацыя: Пасьлядыпломнае навучаньне ў ЗША.

Спажывец: Карыстаньне газам у хаце. Пазначэньні на электрапрыборах.

ПРЭФЭРАНС

ЗАНЯТАК 3

Ён можа адмовіцца гэтаксама ад віставаньня, заявіўшы "пас" ці сказаць "віст". Прыклад аб'яваў на віставаньне:

У	Пд	З
7 жалудоў	віст	віст

альбо:

У	Пд	З
-	9 вінаў	пас
пас		

альбо:

У	Пд	З
-	-	8 звонкаў
пас	віст	

Той, хто абвясьціў "віст", абавязаны ўзяць пэўную колькасьць бітак, якая залежыць ад прызначанае гульні. Усяго абодва віставальнікі пры аб'яве "віст" абавязаныя ўзяць: на шасьцёрнай – 4 біткі, на сямёрнай – 2 біткі, на васьмёрнай – 1 бітка, на дзявяцёрнай – 1 бітка. Калі яны возьмуць менш за пазначаную колькасьць, то хаця б адзін зь іх будзе аштрафаваны. Калі возьмуць столькі ці больш, ніводны віставальнік не штрафуецца. На шасьцёрнай гульні віставальнік пры абвестцы "віст" абавязваецца ўзяць 2 біткі. Напрыклад, аб'явы былі наступныя:

У	Пд	З
6 жалудоў	віст	віст

Значыць, гульцы Пд і З абавязаліся ўзяць па 2 біткі. Калі яны возьмуць менш за чатыры разам, дык той, хто ўзяў менш за два, будзе аштрафаваны. Да прыкладу, у выніку гульні гульцом Пд ўзята 4, гулец З бітак ня браў. Ніхто не штрафуецца. Дапусьцім, што Пд узяў 2 біткі, гулец З бітак ня ўзяў. Гулец З штрафуецца за няўзяцьце 2 бітак. Калі ў выніку гульні ўзята віставальнікамі па адной бітке, то штрафуюцца абодва за няўзяцьце другога. Адной з асаблівасьцяў ёсьць правіла, адпаведна зь якім пры прызначэньні гульцом "6 вінаў" супраціўнікі абавязаныя віставаць незалежна ад жаданьня. За сталом у гэтым разе гучыць адна фраза: "Шэсьць вінаў". Гульцы адразу пераходзяць да разгульваньня. Разгледзім выпадак, калі адзін гулец кажа "віст", а другі – "пас".

У	Пд	З
6 жалудоў	віст	пас

Значыць, гулец Пд абавязаўся ўзяць дзве біткі. Але гулец З на сябе ніякіх абавязкаў не бярэ. Цяпер гулец Пд павінен вырашыць, ці гатовы ён узяць на сябе адказнасьць за ўсе 4 біткі. Пры гатовасьці ўзяць на сябе такую адказнасьць, гулец проста ня кажа нічога. Пачынаецца разгульваньне. Калі ў выніку гульні віставальнікамі (гульцамі Пд і З) узята разам менш за 4 біткі, гулец З штрафуецца. Віставальнік, калі ягоны партнэр спасаваў, можа абвясьціць: "(сыходжу) за два" ці "(сыходжу) за свае". Гэта значыць, гулец адмаўляецца ад адказнасьці за больш чым 2 біткі. Віставальнік, які пасаваў, можа ў гэтым выпадку "вярнуць віст" і, узяўшы на сябе адказнасьць за 4 біткі, прапанаваць пачаць разгульваньне. Тады ён лічыцца віставальнікам, а той, хто "сыходзіў", нібыта сказаў "пас" і ніякай адказнасьці за вынік гульні не нясе. Аналягічныя правілы віставаньня на сямёрнай гульні. Толькі ўзяць трэба 2 біткі, а сыходзіць за 1. Напрыклад:

У	Пд	З
7 жалудоў	віст	пас
-	за адзін	не пярэчу

або:

У	Пд	З
-	7 вінаў	пас
-	за адзін	віступо

На васьмёрнай і дзевяцёрнай гульні гульцы бяруць ці не бяруць на сябе адказнасьць за ўзяцьце адной біткі. Ніякага "сыходу" на васьмёрнай і дзевяцёрнай гульні няма, так што той, хто сказаў "віст", адназначна бярэ на сябе адказнасьць узяць бітку. Калі "віст" кажуць абодва гульцы, то другі віст – адказны. Гэта значыць, гулец, які сказаў "віст" другім, адказвае за няўзяцьце біткі, а той, хто сказаў "віст" першым, – не. Напрыклад:

У	Пд	З
8 жалудоў	віст	віст

Калі віставальнікі ня возьмуць ніводнай біткі, З будзе аштрафаваны, Пд – не. Або:

У	Пд	З
9 вінаў	віст	пас

Пры няўзяцьці віставальнікамі біткі гулец Пд будзе аштрафаваны.

Пры чатырох гульцах здавальнік моўчкі чакае заканчэньня аб'яваў віставальнікаў. Пры наяўнасьці гульца, які ўзяў на сябе адказнасьць за вісты, ён так і застаецца па-за гульнёй. Але, калі віставальнікі адмаўляюцца ад разгульваньня картаў на гэтым здаваньні – сыходзяць "за свае" ці абодва пасуюць, – то здавальнік мае права, пагледзеўшы карты кожнага зь віставальнікаў, прыняць на сябе адказнасьць за ўзяцьце неабходнае колькасьці бітак. Ён лічыцца ў гэтым разе віставальнікам, а два іншыя – нібыта сказалі "пас". Напрыклад:

Пн	У	Пд	З (здавальнік)
-	9 вінаў	пас	пас
віст			

або:

Пн	У	Пд	З (здавальнік)
-	-	6 жалудоў	
віст	-	пас	-
за два	-	не пярэчу	
-	-	віст	

Дзесяцёрная гульня правяраецца. Гульцы кладуць свае карты на стол і разглядаюць варыянты разгульваньня. Ніякіх абавязкаў віставальнікі на сябе не бяруць.

Працяг у наступным нумары

Не-не, дзякуй, мне болей даспадобы, каб вось гэта дзяўчына дапамагла мне зрабіць пн-пі.

ШАХМАТЫ

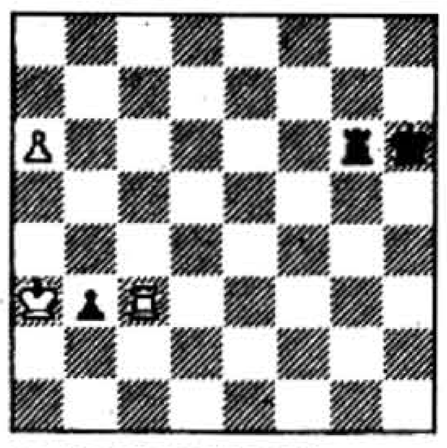

1п. Белыя перамагаюць

4п. Белыя перамагаюць

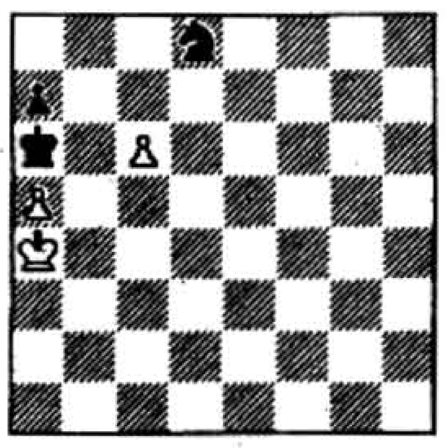

2п. Белыя перамагаюць

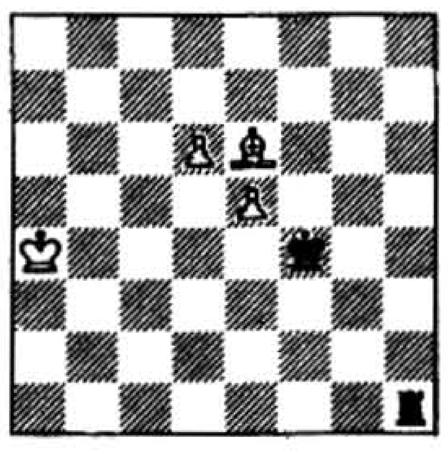

5п. Белыя перамагаюць

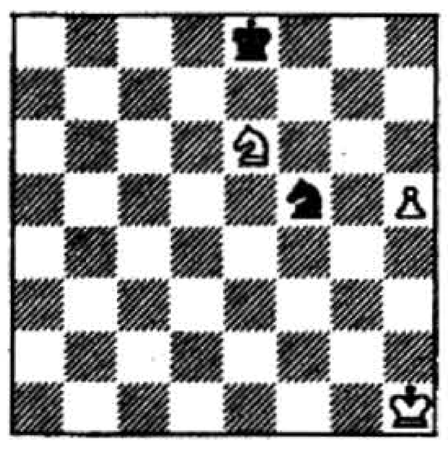

3п. Белыя перамагаюць

6п. Ці могуць белыя ўзяць ніжніка 1. hg ці 1. B:g7?

Адказы ў наступным нумары

АДКАЗЫ НА ПАПЯРЭДНІЯ ЗАДАНЬНІ

Шахматы

Тлумачэньні:
Кароль — **Кр**;
Гетман (Фэрзь) — **Г**;
Вежа (Тура) — **Вж**;
Вышнік (Слон) — **В**;
Конь — **К**.

1п. 1. Вс2! Вжd4 2. Вb1 і белыя дамагаюцца нічыёй.
2п. 1 Вf6! gf 2.Крf8.
3п. 1... Вжg7+ 2. Крf5 Вжf7+ 3. Крg6 Вжg7+ 4. Крh6 Вжh7+! 5. Кр:h7 пат ці 2. Крf6 Вж g6+ 3. Кр:g6 пат.
4п. 1. Ва1! Кр:а1 2. Крс2! b5 3. с6 b4 4. с7 b3+ 5. Кр:b3 Крb1 6. с8Г і белыя перамагаюць.
5п. 1. Вж:е8+! Крf7 2. Вжh8 Крg7 3. Вf6+! Кр:f6 4. Вжh6+ і белыя выгульваюць каня.
6п. 1. Вжа4 h5 2. Вжh4! Кр:а2 3. Вжа4Х.

Забаўкі
1. 3. **2.** 54.
3. INSOLUBLE.

ЗАБАЎКІ

Задача 1

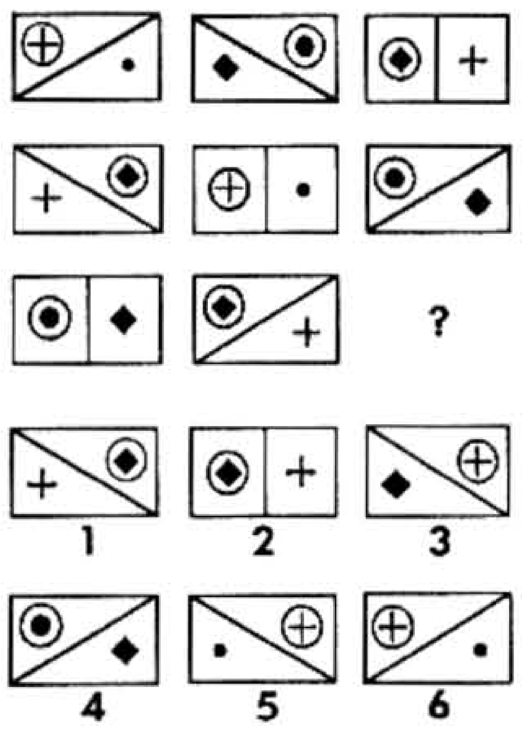

Задача 2

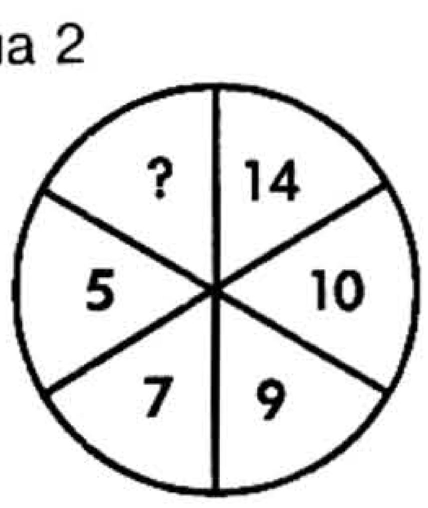

Задача 3

Падстаўце лічбу, якой не стае

118 199 226 235 ?

Адказы ў наступным нумары

Працяг са старонкі 6

ну 123 (год таму – 42,2 млн.), у Беларусь 74 млн. даляраў (у 1994 годзе – 37).

БЕЛАРУСЬ. У 1995 годзе палякі экспартавалі ў Беларусь вырабаў зь мяса і рыбы на 9 млн. даляраў (у 1994-м – трохі болей, чым на 1,6 млн.). Кошт экспарту мяса і вантробаў узрос з сымбалічных 85 тысячаў даляраў у 1994 годзе да 4,4 млн. у 1995-м. Падвоіўся экспарт садавіны і алейнага семя. Польшча прадала нам таксама шмат кавы, гарбаты і прыправаў (разам блізу 3,4 млн.), какавы (летась – на 10,2 млн. даляраў, гэта значыць у пяць разоў больш, чым у папярэдні сэзон).

Польская фірма "Анімэкс" займаецца продажам у Беларусь пераважна сьвіных паўтушаў, кілбасаў, сала, здору і кансэрваў. Апошнім часам пайшоў гандаль вэнджанай птушкай, а таксама марожанымі качкамі ды гусямі. Гандаль разьвіваецца настолькі хутка, што леташняй восеньню "Анімэкс" адкрыў у Менску сваё прадстаўніцтва – другое па ліку ў краінах былога СССР (першае – у Маскве годам раней). Леташні гандлёвы зварот "Анімэксу" з краінамі былога СССР склаў блізу 20 млн. даляраў.

УКРАІНА. Польскі экспарт ва Ўкраіну амаль удвая большы, чым у Беларусь. Украінцы купляюць польскую мінэральную ваду, сокі, локшыны, вяндліну, рыбныя паўфабрыкаты, а таксама касмэтыку. Летась польскія фірмы прадалі ва Ўкраіну цукру і кандытарскіх вырабаў на 10 млн. даляраў (у 1994 г. – на 3 млн.). Блізу 28 млн. даляраў палякі атрымалі за продаж сокаў, напояў ды алькаголю. Гэтаксама добра ідзе гандаль садавінай і гароднінай – іх Польшча прадала Ўкраіне на 12 млн. даляраў.

КАНКУРЭНЦЫЯ. Разам з тым працаваць на рынку былых краінаў СССР польскім фірмам становіцца ўсё цяжэй. Пакупнікі, акрамя беднасьці, сталі вызначацца патрабавальнасьцю да якасьці. Польскія фірмы не вытрымліваюць канкурэнцыі з экспартэрамі краінаў Эўрапейскага Зьвязу, якія да таго ж прапаноўваюць меншыя кошты.

Летась продаж польскай гародніны зьменшыўся напалову. Так сталася праз увядзеньне Расеяй ды Беларусяй у 1995 г. дадатковага мыта на яблыкі, цыбулю і бульбу. За кожны кіляграм палякі мусілі даплочваць дадаткова 0,2 ЭКЮ. Гэта зьнізіла экспарт, бо прадукцыя сталася даражэйшай за аналягічную заходнюю. Тавар заходніх фірмаў ужо на мяжы быў на адну трацiну таньнейшы. Цяпер гандаль гароднінай ажывіўся, бо са студзеня зьліквідаванае тое дадатковае мыта. Аднак невядома, ці такая сытуацыя будзе трываць доўга. У 1995 г. экспарт польскае гародніны ў Беларусь зьменшыўся з 3,3 да 2,8 млн. даляраў.

Кепска ідзе гандаль Польшчы з балтыйскімі краінамі. Да гэтага спрычынілася глыбокая лібэралізацыя гандлю паміж гэтымі краінамі ды Эўрапейскім Зьвязам, распачатая ў студзені 1995 г. Апрача таго Літва дамовілася пра вольны гандаль з Нарвэгіяй, Швэйцарыяй, Ліхтэнштэйнам, Эстоніяй і Латвіяй.

Пазыкі прыватныя і фірмовыя

Атрымальнікамі банкаўскіх крэдытаў усё часьцей становяцца ў Польшчы прыватныя асобы. Яшчэ пяць гадоў таму толькі 27-я частка ўсіх банкаўскіх пазыкаў выдавалася на прыватныя патрэбы. Але цяпер, у выніку разьвіцьця сыстэмы крэдытаў, што трэба аддаваць па частках, сытуацыя зьмяняецца на карысьць грамадзянаў. Напрыканцы мінулага году, паводле зьвестак Польскага Нацыянальнага Банку, ужо кожны дзясяты злоты банкаўскіх пазыкаў ішоў на асабістыя патрэбы насельніцтва. Гэткая ж тэндэнцыя назіраецца і сёлета. Кошт пазыкаў насельніцтву ўзрос у студзені на 6,5%, у лютым амаль на 4%. Тым жа часам пазыкі прадпрыемствам павялічыліся на 3,3 і 2,1%.

Польская прамысловасьць за год

У прыватным сэктары выпуск прадукцыі павялічыўся аж на 26%, а ў дзяржаўным зьменшыўся на 1,3%. Такі эфэкт дасягнуты галоўным чынам у выніку прыватызацыі – у 1995 г. дзейнічала на 10% болей прыватных фірмаў, чым за год да таго.

У 1995 годзе ўсе паказьнікі ў прамысловасьці былі лепшыя, чым у іншых сэктарах гаспадаркі. Паміж іншага, прамысловыя прадпрыемствы прадалі прадукцыі на 9,4% болей, чым летась, аднак на 8% менш, чым у 1989 г.

Ці патрэбны аборт?

У Польшчы дзейнічае вельмі суворы закон, які абмяжоўвае права жанчыны на аборт, што прымушае тысячы полек рабіць гэтую апэрацыю па-за межамі краіны.

Стаўленьне жыхароў Польшчы да спыненьня цяжарнасьці не зьмяняецца на працягу ўжо некалькіх гадоў. Паводле нядаўніх сацыялягічных дасьледаваньняў, пераважная большасьць (84%) дапускае аборт, калі цяжарнасьць наступіла ў выніку злачынства ці згвалтаваньня. Нараджаць у такой сытуацыі раіць толькі кожны дзясяты. 86% пагаджаюцца зь неабходнасьцю спыніць цяжарнасьць, калі жыцьцю альбо здароўю жанчыны пагражае небясьпека (супраць – 8%), а 82% дапускаюць аборт, калі плод цяжка і незваротна пашкоджаны (супраць – кожны дзясяты).

54% апытаных ня супраць аборту, калі жанчына знаходзіцца ў цяжкой жыцьцёвай сытуацыі (адмоўны адказ – 34%), аднак 58% не падтрымваюць права жанчыны на спыненьне цяжарнасьці, калі яна папросту ня хоча мець дзяцей (за – 32%).

Цяпер закон дазваляе аборт толькі ў першых трох выпадках. Але 62% палякаў выказаліся за зьмену існага парадку. Толькі кожны чацьверты лічыць, што нічога мяняць ня трэба.

Падрыхтаваў Пятро Рагойша

ЛАТВІЯ

"І забойцы некалі паміраюць"

Пад такім загалоўкам папулярная газэта "Vakara Zinas" зьмясьціла артыкул пра сьмерць Альфонса Новіка (Alfons Noviks). "Былы генэрал ЧК, наркам унутраных справаў Латвійскай ССР памёр у шпіталі цэнтральнае рыскай турмы, адбываючы пажыцьцёвае зьняволеньне за генацыд супраць латыскага народу, за злачынствы, для якіх у прававых дзяржавах няма тэрміну даўнасьці", – піша газэта.

"Сьмерць Новіка стала гістарычным фактам. Ён – адзіны ў краінах былога СССР чалавек, асуджаны за злачынствы, зьдзейсьненыя ў гады камуністычнай улады, і адзіны, хто цалкам адбыў прысуджанае пакараньне.

Жыцьцёвы шлях Новіка ў нейкім сэнсе тыповы для гэтага крывавага стагодзьдзя ў латыскай гісторыі. Нарадзіўся ў 1908 годзе недалёка ад Лудзы. Вялікімі талентамі ды ведамі не вызначаўся, але ўпарта спрабаваў "выйсьці ў людзі". На пачатку 30-х гадоў наладзіў сувязь зь нелегаламі, якія перайшлі ў свой час дзяржаўную мяжу, кіравалі кампартыяй і прапагандавалі ў Латвіі вартасьці сацыялізму. У 1932 годзе камуніст Новік разам з аднадумцамі-фанатыкамі наведаў запаветны горад Маскву, дзе прыняў удзел у сьвяточным парадзе 1 Мая. Паездка каштавала яму працы – Новік быў звольнены, а праз два гады за камуністычную агітацыю пасаджаны за краты. Вызвалены быў на 20-я ўгодкі абвяшчэньня незалежнасьці Латвійскай Рэспублікі. Жыцьцёвы "ўнівэрсытэт" выхаваў фанатыка і бязьлітаснага супрацоўніка сталінскае рэпрэсіўнае машыны.

У 1940 годзе з прыходам савецкіх танкаў у Латвіі распачаўся тэрор. У асобе Новіка гэтая дыктатура прыдбала вернага паслугача. Прайшоўшы лясную школу, камісар ажыцьцяўляў на справе сталінскую мудрасьць: "Лес сякуць – трэскі ляцяць". Вагоны зь яшчэ жывымі людзьмі былі хадавым экспартным таварам з Латвіі; на безыменных станцыях сыбірскае глухмені з вагонаў, як дровы, выгружалі памерлых ад голаду людзей. Новік быў адзіны міністар з марыянэткавага ўраду Кірхенштэйна, у руках якога была рэальная ўлада. Праўда, "нацкадру" Новіку дапамагаў ягоны намесьнік, прысланы з Масквы забойца і галаварэз Шусьцін. Латыш і габрай рабілі зьверствы, у якіх няма нацыянальнасьці – толькі шмат ахвяраў самых розных нацыянальнасьцяў.

Масавыя дэпартацыі 14 чэрвеня, зьнішчэньне людзей у сутарэньнях дамоў, кроў расстраляных у каналізацыі, выкалатыя вочы, выразаныя геніталіі, сарваныя пазногці, зьвязаныя калючым дротам рукі – такі быў рэальны сацыялізм, які ўзводзіў на сваёй радзіме Новік.

Паводле самых сьціплых падлікаў, ад масавага тэрору пацярпелі паўмільёна жыхароў Латвіі. Эсэсавец Эйхман увайшоў у гісторыю, як бугальтар сьмерці. У Новіка ж не было такога сатанінскага размаху ў экзэкуцыях, як у "вялікіх" латвійскіх чэкістаў Лацыса, Петэрса, Берзіня. Але яго асоба бліскуча і трагічна пацьвярджае: сапраўды, часам і пасрэднасьць можа стаць магутнай. Ваяўнічая і беспакараная пасрэднасьць – сацыяльная база кожнае дыктатуры.

На судзе Новік сваёй віны не прызнаў, ад камуністычных поглядаў не адмовіўся, літасьці не прасіў. Толькі скардзіўся на дрэннае здароўе", – заключае "Vakara Zinas".

Уласьцівыя гэтаму выданьню буйнаплянавыя фотаздымкі паказваюць фізіяномію трупа, партрэты Новіка ў маладыя і пазьнейшыя гады, вопратку арыштанта, паталягаанатамічны стол, дзе адбывалася ўскрыцьцё, крэмацыйную печ і, нарэшце, капсулю з парэшткамі Альфонса Новіка.

Падрыхтаваў Уладзімер Слабін

ПРЭМ'ЕРЫ, ВЭРНІСАЖЫ, КАНЦЭРТЫ

Музычныя рэканструкцыі твораў Радзівіла

22 сакавіка ў менскім касьцёле Сьв. Роха адбыўся канцэрт, прысьвечаны 220-м угодкам нараджэньня Антонія Генрыка Радзівіла. Музычныя рэканструкцыі маюць сваю аўдыторыю прыхільнікаў і прадугледжваюць своеасаблівы выканаўчы кантэкст.

Музыка Антонія Радзівіла, створаная пад уплывам раньняга рамантызму й крыху іранічная, неяк куртуазна ўспрымаецца пад нэагатычнымі скляпеньнямі касьцёлу, які ў новым дызайне набывае мадэрнісцкія рысы. Кампазытар нарадзіўся ў Вільні, але большую частку свайго жыцьця правёў у Нямеччыне ці на прускай службе. Ён аўтар музыкі да першае часткі "Фаўста", якую цалкам у Менску пакуль яшчэ не паставілі. Песьні ды фрагмэнт да ідыліі князя Радзівіла маюць камэрны фармат і пасуюць да сяброўскае вечарыны. Найбольш манумэнтальна выступіў хор "Унія", які крыху адышоў ад сваёй ранейшай акадэмічнае стылістыкі й дазваляе сабе цяпер віртуозна-фрывольныя адступленьні.

Хор "Унія"

У другой частцы канцэрту выконваліся творы, прысьвечаныя Антонію Радзівілу. І калі прафэсар Ігар Алоўнікаў сеў за фартэпіяна дзеля выканьня трыо Фрыдэрыка Шапэна, дык усе забыліся пра Радзівіла. Можа, варта было б гэтыя стылёва й маштабна розныя рэчы Шапэна і Радзівіла не супастаўляць. А так у музыку Радзівіла быў прыўнесены нейкі краязнаўчы адгалосак.

Важнае ўдакладненьне – "Беларуская капэла" пад кіраўніцтвам Віктара Скарабагатава працуе надалей дзеля актуалізацыі творчасьці Антонія Радзівіла. Пры больш шырокім прачытаньні гэтая зьява, музыка Радзівіла, можа быць ацэненая паўней.

A.Dz.

Coca-Cola і Янка Купала

"Сьцежкамі Янкі Купалы" – так называецца выстава мастацкае фатаграфіі менскага майстра Альбэрта Цэхановіча, адкрытая ў Магілёўскім гарадзкім Доме культуры. Арганізавалі выставу фота-кінаклюб "Вясёлка" ГДК, фірмы "Kodak-экспрэс" і "Coca-Cola", а таксама БКМФ. 32 творы, зьнятыя на матэрыялах "Kodak", адлюстроўваюць беларускія краявіды, якія калісьці натхнялі народнага паэта. На вэрнісажы А.Цэхановіч паказаў таксама турыстычны даведнік пра Купалавыя мясьціны, у які ўвайшлі і некалькі працаў з экспазыцыі. Выстава працуе да 13 красавіка.

Валянціна Бондарава

Гульні з празрыстымі акварэлямі

У Нацыянальным цэнтры дзіцячае творчасьці (былы Палац піянэраў, рог вуліцаў Энгельса і Кірава) адкрылася выстава мастака Аляксандра Квяткоўскага "Games with liquid water colour". Сам мастак атрымаў адукацыю манумэнталіста і "гульнямі з акварэлямі" заняўся зусім нядаўна. Выстава будзе працаваць да 19 красавіка.

Андрэй Андрыеўскі

Мікалай Пятроў узяў удзел у фэстывалі "Менская вясна"

Два вечары славуты расейскі піяніст граў у канцэртнай залі філярмоніі: сольна і зь Вялікім сымфанічным аркестрам. Здаецца, упершыню пасьля апошняга выступу Сьвятаслава Рыхтара ў Менску давялося выставіць пяць шэрагаў крэслаў нават на сцэне. Назьбіралася нашмат болей людзей, чым у мінулы прыезд маэстра Пятрова.

Рыхтар, як вядома, знайшоў у Берасьці сваё каханьне, і таму часта выступаў у Беларусі. Пятроў, мабыць, проста любіць менскую публіку. І слухачы не адпускалі яго да неміласэрнасьці доўга. На гэты раз піяніст граў на заканчэньне харал з 147-й кантаты "Ісус – мая радасьць" і сыцыліяну з флейтавае санаты Баха, а таксама гучнага Шчадрына.

Андрэй Дынько

Опэра Картэса ў пастаноўцы Пінігіна

Некаторыя крытыкі прадказвалі, што опэра "Візыт дамы" пратрымаецца на сцэне толькі некалькі месяцаў. Наўрад ці гэты пэсымістычны прагноз спраўдзіцца. Яркія сцэнічныя эфэкты, незвычайная пастаноўка, маляўнічае дзеяньне, экспэрымэнтальная сцэнаграфія добра кампэнсуюць пэўную аднастайнасьць музыкі. Можна спрачацца, ці не зачаста сноўдаецца па сцэне антыкварны аўтамабіль, ці ня лішнія ў руках харыстаў рандэлкі і лыжкі, але ж бясспрэчна, што на сцэне адбываецца гратэскавая дзея і што рэжысэр, добра вядомы са сцэны Купалаўскага тэатра, умее паяднаць працу калектыву творцаў.

Сяргей Картэс, кіраўнік менскай опэры, напісаў свой твор у 1989 годзе. У аснову пакладзеная п'еса швэйцарскага драматурга Дзюрэнмата, а пастаноўка ажыцьцёўленая пры дапамозе швэйцарскага фонду "Pro Helvetia".

... У закінутае мястэчка прыяжджае колішняя жыхарка, а цяпер мільянэрка, і абяцае згаладнелым землякам мільён і мільярд пры ўмове, што будзе забіты яе былы каханак...

Кажуць, што неўзабаве ў Менск прыедзе міталягічнае каталёнскае сапрана Мансарат Кабалье, што так праславілася выкананьнем твораў Даніцэці, Бэліні, Расіні, але голас якой, на жаль, перажывае сёньня не найлепшыя часы. Добра было б, каб заможныя аматары культуры ўкладалі грошы ў падтрымку нашых сьпявачак, галасы якіх не саступяць голасу Кабалье.

Андрэй Дынько

Звычайны фашызм-2

Працяг са старонкі 5

Мастак, гіпэрпсыхоляг, расеец

Мастак-партрэтыст Міхаіл Шэбалін (мянушка — Фат) зарабляе на жыцьцё ў пераходзе пад пляцам Якуба Коласа ў Менску. Калі ісьці з боку Камароўскага рынку, яго можна ўбачыць справа ад сябе. За сьпінаю мастака — рэклямная абвестка з сымбалем, што вельмі падобны на мадэрнізаваную свастыку РНЕ, і нумар тэлефону, празь які можна зьвязацца са школай гіпэрпсыхалёгіі.

У размове са мною Фат сказаў, што з РНЕ выйшаў пасьля рознагалосьсяў з кіраўніцтвам. Аднак я дазволю сабе не паверыць яму, бо гэта стандартны адказ тых, каго, што называецца, засьпяваюць на гарачым. Зусім нядаўна Фат хваліўся, што філія РНЕ ў Беларусі пасьпяхова папаўняе свае шэрагі ў Віцебску, Полацку, Гомелі, што не за гарамі рэгістрацыя філіі ў беларускім Міністэрстве юстыцыі.

“Улады ведаюць пра нас, — прызнаецца Фат. — Са мною не адзін раз гаварыў участковы. У адпаведных органах зьвесткі пра нас ёсьць. Мы не хаваемся”.

Палітычную дзейнасьць мастак-”гіпэрпсыхоляг” пачынаў у СС “Белая Русь”. Аднак РНЕ захапіла яго “большей конкретикой и дисциплиной”.

За восем гадоў маляваньня партрэцікаў палітончык Фата дужа паднасіўся (кішэні абарваліся і ніткі вылазяць); тэчкі, куды ён складае лісты ватману, таксама. Фату пераваліла за 33, у яго кароткая стрыжачка “бокс”, вусы і бародка а-ля Фэлікс Эдмундавіч, наколка на правай руцэ і ад нараджэньня дэфэктнае правае вуха (пляскатае, бяз трочкаў). Што ж да “школы гіпэрпсыхалёгіі”, дык яе няма. Гэта проста фантазія самотнага расейскага чалавека на беларускай зямлі.

Палітычная кухня РНЕ ў Беларусі: дзейнасьць, “разборкі”, пэрспэктыва

... деятельность местных русофобов мы расцениваем как местечковый шовинизм и сепаратизм. А это уже преступление перед русской нацией.

Андрэй Валіулін

Як ужо было сказана вышэй, рэгіянальнае аддзяленьне РНЕ ў Менску арганізавана вясной-летам 1994 году. Ля вытокаў сталі выгнаны з савецкага войска (паводле іншых зьвестак — з ваеннай вучэльні) А.Валіулін (бацька — вайсковец, родам з Падмаскоўя) і яго сябры з СС “Белая Русь”: Анатоль Капылоў (малодшы), Мікалай Герасімчык, Усевалад Янчэўскі. Першая акцыя прыпала на 9 траўня. Выйшлі ў чорных кашулях са свастыкамі, удзельнічалі ў бойцы з вэтэранамі, якія трымалі бел-чырвона-белыя сьцягі. Падзеі адбываліся на Круглай плошчы.

Вясна 1994 году. Канцэрт Б.Акуджавы ў філармоніі. Паколькі вядомы бард і паэт паводле нацыянальнасьці габрай, антэсэміты баркашоўцы і славянасаборцы выстаўляюць пікет. “Байцы” РНЕ стаяць на прыступках будынка, пагражаюць людзям, якія прыйшлі на канцэрт. Некаторым парвалі адзеньне, адну дзяўчыну зьбілі да крыві.

Да восені 94-га ўстойлівым складам каманда Валіуліна зьбіраецца кожны панядзелак каля філармоніі.

03.10.94. На гадавіну расстрэлу “Белага дому” ў Маскву выпраўляюць ганца, які інфармуе А.Баркашова пра існаваньне філіі РНЕ ў Беларусі і вяртаецца назад з партыяй газэтаў “Русский порядок” і пачкам кніг Баркашова “Азбука русского национализма”. Ганец прывозіць наказ менскім баркашоўцам: ісьці на кантакт зь беларускімі патрыётамі і паступова перацягваць іх на свой бок.

Праз два тыдні пасьля названага візыту з Масквы ў Менск прыяжджае нехта Мікалай Сямёнаў, які прывозіць інструкцыі, 10 камплектаў камуфляжу, атрыбутыку РНЕ. Гэтым часам у менскай філіі разгараецца барацьба за ўладу паміж мастаком з Калінінграду М.Шэбаліным і А.Валіуліным. Шэбалін групаваў вакол сябе людзей, ставячы на антысэмітызм.

Барацьба за лідарства працягваецца. Гэтым разам паміж Валіуліным і былым начштабу РНЕ Юрыем Каваленкам. Унук паліцая і аматар алькагольных напояў Каваленка ад пачатку канфліктаваў з Валіуліным з-за боек з байцамі РНЕ на бытавой глебе. Летам 95-га ў рэстаране “Патсдам” ён спрабаваў згвалціць нейкую Олю. У гэтыя ж самыя дні Каваленка хацеў парваць з РНЕ з-за “бязьдзейньня” Валіуліна, жадаючы стварыць уласную арганізацыю, на што, як ён меркаваў, грошы можа даць сам Лукашэнка, толькі, маўляў, трэба ўсё прадумаць. З такою прапановай Каваленка зьвяртаўся да беларускай патрыятычнай арганізацыі “Правы Рэванш”.

18 сьнежня 1994 году. Пазначаныя нумарамі: 1 – кіраўнік філіі РНЕ ў Менску А.Валіулін; 2 – Ц.Клыкоўская.

Пэўны час Каваленка быў выключаны з РНЕ, але з дапамогаю Баркашова аднавіў свае пазыцыі, хлусячы “босу” пра магутнасьць менскае філіі. Змог выбіць грошы з маскоўскага штабу, якія падзяліў паміж філіяй і сабой. Цяпер ён апантаны жаданьнем зусім прыбраць Валіуліна, як прадстаўніка найменш шавіністычнае часткі РНЕ. Спраўкаваў унутраны канфлікт у РНЕ, сутнасьць якога была ў спарадкаваньні шпіёнаманіі, падштурхоўваньні Валіуліна да “паляваньня на ведзьмаў”. Як прыклад — расправа з хлопцам Дзьмітрыем, які прадаваў камуністычныя лісткі на пляцы Якуба Коласа.

Мэта Каваленкі — канчаткова ператварыць філію РНЕ ў каманду рэкету, якая ня мае ніякай ідэалёгіі. Новыя людзі, што прыйшлі ў арганізацыю (чалавек 40), падтрымліваюць яго, бо безыдэйны бандытызм ім нашмат бліжэйшы.

Першае гасьцяваньне А.Валіуліна ў Маскве прыпадае на час, калі цяперашні аматар наведваньня ў Беларусі “русского порядка” быў усяго толькі шараговым членам “Славянскага Сабору”. Тады там яго не заўважылі. Аднак у сьнежні 94-га, калі ён з трыма сябрамі другі раз наведаў маскоўскі штаб РНЕ, яны былі сустрэтыя вельмі цёпла, нават горача.

На момант прыезду Валіуліна насьпяваў раскол РНЕ, які пазьней завяршыўся зыходам К.Фёдарава і часткі маскоўскага батальёну. “Фёдараўцаў”, што засталіся з Баркашовым, апошні ўзяў пад кантроль: пачалося шпегаваньне, апафэозам якога стала забойства асабістага баркашоўскага сувязнога Сазонава. У атачэньні Баркашова зьявіліся людзі, якія ў абыход “патрона” пачалі рабіць на рэкеце вялікія грошы. У выніку “новыя” баркашоўцы разьяжджаюць на іншамарках, адсоўваючы на задні план пазыцыі людзей, якія стваралі РНЕ на ідэалах адраджэньня Расеі. Гэтыя ж “новыя” пачалі напампоўваць рэгіянальных лідараў грашыма і скрайнім шавінізмам.

Сёньня стабільныя грошовыя паступленьні дазваляюць Валіуліну і ягонай групе ажыцьцяўляць досыць актыўную прапаганду ў ВНУ і ПТВ, тым самым папаўняючы свае шэрагі. У час працэсу Азаронка-Пазьняка ў зале суда прысутнічала каля 50-ці чалавек са свастыкаю на рукавох.

26-27 лістапада. Першы зьезд беларускіх патрыётаў. У Віцебск выяжджае група “Славянскага Сабору” (Сяргееў, Бязьвершанка, карэспандэнтка “ЗЮ”, Дудзінаў) і чалавек дзесяць баркашоўцаў на чале з Ю.Каваленкам, які асабліва актыўна дапамагаў міліцыі разганяць Зьезд патрыётаў.

На канец 1994 г. апорная база “фашыкаў” — таварыства” Русь”, членамі якога і ёсьць баркашоўцы. Яны “ахоўваюць” мерапрыемствы “Руси” накшталт культвечароў, кінапраглядаў і інш., якія пачынаюцца з ганаровага шыхтаваньня і прывітальнага воклічу “Слава Росии!” Асаблівую прыхільнасьць да членаў РНЕ выказваюць Гасьцюхін, якога Лукашэнка нядаўна зрабіў народным артыстам, і Азаронак. А.Валіулін за падтрымку ягонай арганізацыі разьлічыўся з Азаронкам дапамогаю ў фабрыкацыі матэрыялаў фільму “Сьмяротныя грахі”.

З 1995 году валіулінцы робяць рэгулярныя паездкі ў Маскву на стажаваньне, якое адбываецца на базе РНЕ ў Нова-Гірэеўскім парку. База дзейнічае з дазволу маскоўскіх уладаў. На грошы маскоўскага цэнтру РНЕ валіулінцы закупілі некалькі адзінак зброі.

Пагром на Кальварыйскіх могілках

Гэта здарылася на Дзяды ў лістападзе 95-га. Як паведамляе наш інфарматар, у той дзень

Нацыянальная ідэя "па-расейску": члены РНС любяць нямецкае піва і ня любяць амэрыканскі сьцяг.

баркашоўцы арганізавалі папойку на кватэры свайго таварыша, што жыве на вуліцы Сердзіча. Вінныя пары ўзбунтавалі расейскую кровушку, што вылілася ў вайну з надмагільнымі помнікамі на Кальварыйскіх могілках у горадзе-герої Менску.

Паводле факту пагрому ў праваахоўныя органы выклікаліся: Мікалай Герасімчык, нейкая Віялета, старшыня прафкаму студэнтаў журфаку БДУ, сам А.Валіулін, які цьвердзіў, што да разбою на могілках ня мае ніякага дачыненьня. Пошукі пагромшчыкаў так нічога і не далі.

18 сьнежня 1994 году. Менск. Дом культуры імя Кісялёва. 1 – баркашовец Мікалай Герасімчык пад аховаю беларускай міліцыі: 2 – Ц.Клыкоўская.

Як менчукі разагналі фашысцкую сходку, якую дазволілі гарадзкія ўлады

14 сьнежня 1994 году днём каля Опэрнага тэатру адбываўся мітынг, арганізаваны БНФ. Раптам нехта паведаміў, што ў ДК на вуліцы Матусевіча мае адбыцца сустрэча мясцовых "сабораўцаў" з маскоўскімі "гасьцямі" — нацыянал-бальшавіком Э.Лімонавым ды ідэолягам і тэарэтыкам новых расейскіх правых А.Дугіным. Пасьля такой навіны грамадзяне, якія прысутнічалі на мітынгу, вырашылі не дапусьціць правядзеньня ў беларускай сталіцы сходкі мясцовых ды наежджых фашыстаў. Прыехаўшы маршрутнымі аўтобусамі на вуліцу Матусевіча, дзе знаходзіцца згаданы ДК тонкасуконнага камбінату, людзі паспрабавалі прайсьці ў будынак, але дарогу ім перагарадзілі ахоўнікі ў камуфляжнай форме зь бела-жоўта-чорнымі павязкамі на рукавох. Абураныя менчукі ўступілі ў бойку з маладымі цэрбэрамі славяна-расейскай ідэі, расьсеялі іх і завалодалі сытуацыяй у залі. Другая хваля ўдзельнікаў мітынгу канчаткова вымыла "фашыкаў" з Дому культуры. Трэба было бачыць, як яны выскоквалі ў вокны і давалі дзёру праз засьнежанае поле —"байцы" РНЕ і "Славянскага Сабору".

Пры разглядзе крымінальнае справы аб факце фашысцкай сходкі А.Валіулін і ягоныя людзі на працэсе выстаўлялі сябе пацярпелымі. На людзей, якія разганялі сходку, былі заведзены крымінальныя справы.

Празь некалькі дзён пасьля падзеі камуністычная газэта "Мы и время" не прамінула праліць кракадзілавы сьлёзы "по мальчикам", якіх пабілі "бэнэфаўцы". "Советская Белоруссия", рэдактарам якой тады быў Ігар Асінскі, у матэрыяле Віктара Прыходзькі за 20 сьнежня таксама засьведчыла сваю прыхільнасьць да "пакрыўджаных": "На встречу пришли анархисты, баркашовцы, просто любопытные. Было много журналистов. Всё начиналось чинно и благородно. Если не считать пикетировавших сбор "красно-коричневых" немногочисленных активистов-бэнээфовцев". Пашкадавала "любопытных" баркашоўцаў і газэтка "ЗЮ", якую на той час рэдагаваў М.Кацюшэнка. "Вечерний Минск" прамаўчаў, а "Народная газета" дала інфармацыю за подпісам Ц.Клыкоўскай, якая разам зь міліцыяй абараняла "русских мальчиков".

Расейскі фашызм і беларускія ўлады

Як было ўжо сказана, ідэі расейскіх правых пранікаюць у беларускае грамадзтва пад самымі рознымі шыльдамі. Але фашызацыя нашага грамадзтва была б даволі праблематычнай, калі б імпульсы новага таталітарызму не зыходзілі з самых вярхоў улады. Пасьля вядомага інтэрвію Лукашэнкі нямецкай газэце "Handelsblatt", у якім ён дазволіў сабе станоўчую ацэнку гітлераўскай палітыкі 30-х гадоў, становяцца зразумелымі паводзіны ўладаў ды праваахоўных органаў за апошнія два-тры гады. Прасочым храналёгію падзеяў з удзелам баркашоўцаў-славянасаборшчыкаў і рэакцыю ўладаў.

1994 год, вясна. Згаданы канцэрт Б.Акуджавы. У пікеце разам з баркашоўцамі стаіць артыст Ул.Гасьцюхін, ён публічна разьбівае кружэлку паэта, вэтэрана другой сусьветнай. У пачатку 1996-га Лукашэнка надае Гасьцюхіну званьне народнага.

26-27 лістапада 1994 году. Віцебск. Міліцыя разганяе Першы Зьезд беларускіх патрыётаў. У тым самым часе, са словаў карэспандэнта "Народнай газеты" С.Буткевіча, "па горадзе спакойна дэфілявалі наежджыя зь Менску і мясцовыя актывісты Славянскага Сабору "Белая Русь" з прымкнулымі да іх дзеячамі беларускае філіі ЛДПР ("жырыноўцамі") і малодчыкамі з арганізацыі А.Баркашова РНЕ". Хадзілі яны пад лёзунгамі абсалютна антыбеларускага зьместу ("Наша Родина от Буга до Курилл", "Славянские соколы за единую и неделимую Росиию" ды інш.). Міліцыя не перашкаджала ім і тады, калі яны дэманстравалі спальваньне лялькі беларускага ўніята Язафата Кунцэвіча.

14 сьнежня 94-га. Менск. У ДК тонкасуконнага камбінату баркашоўцы і Славянскі сабор арганізуюць сустрэчу з Дугіным і Лімонавым. Улады даюць для аховы зборышча падразьдзяленьне амону. На пытаньне, чаму арганізацыя сходкі была дапушчана ў прынцыпе, улады не далі адказу й да сёньня.

"Антыфашысты"

Пра стварэньне ў Менску Грамадзкага антыфашысцкага цэнтру ўпершыню было абвешчана ў жніўні 1994 году. Ініцыятарамі яго стварэньня сталі зусім не "граждане различных национальностей", але прадстаўнікі найперш той нацыі, пра якую В.Шульгін, дэпутат апошняй дарэвалюцыйнай расейскай думы, напісаў кнігу "Что нам в них не нравится...". Гаворка ідзе пра габраяў, якія да сёньня замяняюць свае сапраўдныя прозьвішчы псэўданімамі.

Што да "антыфашысцкага цэнтру", дык тут "кухня" простая: зьявілася магчымасьць на антыфашысцкай праблематыцы зарабіць "бабкі", стварыць яшчэ адно цёплае месца. Нездарма ў размове са мною адзін з заснавальнікаў "Цэнтру" А.Ступнікаў бясконца наракаў на тое, што яны ня могуць займацца зьбіраньнем фактаў адкрыта фашысцкае дзейнасьці пэўных групаў, бо яны грамадзкая арганізацыя. Вось каб гэта былі функцыянэры на зарплаце, яны маглі б тады зьбіраць інфармацыю і г.д. Але тады ўзьнікае пытаньне, навошта такі "антыфашысцкі цэнтар", які ня мае пра дзейнасьць таталітарных групаў у Беларусі нават самых элемэнтарных зьвестак? Хіба для таго, каб у сваёй улётцы "Никогда вновь" передрукоўваць непрафэсійныя матэрыяльчыкі студэнтаў журфаку БДУ, якія беларускіх патрыётаў называюць фашыстамі, а пра РНЕ прамаўляюць з прыдыханьнем?

Новыя правыя ў Эўропе і сьвеце

У Эўропе нэанацысцкія і нэафашысцкія настроі праявіліся адразу ж пасьля Другой сусьветнай вайны. Росту папулярнасьці прафашысцкіх груповак і партыяў паспрыяла і так званая "халодная вайна". Сёньня крайнія правыя рэваншысцкія рухі ў сьвеце перажываюць чарговы пад'ём. Праўда, адносіны да іх у розных краінах розныя.

Тры гады турмы і 6 тысячаў даляраў штрафу атрымала 19-гадовая студэнтка з каледжу Новай Англіі ў штаце Нью-Гэмпшыр. І за што? За свастыку, якую Мэры Лейбсан намалявала на дзьвярох уласнага пакоя ў студэнцкім інтэрнаце, у холе, а таксама на дзьвярох пакоя сваёй сяброўкі. Кожны малюнак будзе разглядацца як асобнае злачынства. Перад арыштам Мэры выключылі з каледжу...

11 сакавіка ў цэнтры Шаўляў быў падняты літоўскі сьцяг з чырвонаю свастыкай у белым коле. Гэтае месца добра бачнае з вакна шаўляўскага дэпартамэнту дзяржбясьпекі. Пра сьцяг паведаміў дворнік, які прыбіраў цэнтральную плошчу...

У Даніі набірае моц Нацыянал-Сацыялістычны Рух — крайняя правая арганізацыя са штаб-кватэрай у Капэнгагене. Пра маштабы дзейнасьці правых сьведчыць хоць бы той факт, што тут пачала працаваць першая ў Эўропе фашысцкая радыёстанцыя "Аазіс". Кіраўнік дацкіх нэанацыстаў Ян Хансэн лічыць, што іхны радыёголас будуць слухаць каля 200 тысячаў датчанаў. Улады папярэдзілі крайніх правых пра недапушчальнасьць выпуску ў эфір выяўна расісцкіх тэкстаў. У перадачах будзе гучаць пераважна музыка — так званы нацы-рок...

Ізноў адраджаецца ідэя чорнага нацыянал-расізму. І ня дзе-небудзь, а ў забясьпечаных ЗША. Чарнаскуры генэрал Колін Паўэл разглядаецца як сур'ёзны прэтэндэнт на прэзыдэнцкі пост. Што ж адбылося? Ня выключана, што віной усяму — дэмаграфічныя зрухі: рост колькасьці афраамэрыканцаў стаў занадта хуткім і апярэдзіў магчымасьці іх самарэалізацыі. З гэтага факту паўсталі патрабаваньні да белых. Чорны нацыяналізм трансфармуецца ў расізм. А для таго, каб эфэкт супрацьстаяньня амэрыканскаму істэблішмэнту быў яшчэ большы, лідар самага папулярнага руху "чорных" — Нацыі Ісламу Люіс Фарахан разьвіў бурлівую міжнародную дзейнасьць, шукаючы падтрымкі і сярод антыамэрыканскіх арабскіх рэжымаў. "Марш мільёна чорных на Вашынгтон" паказаў, што афраамэрыканцы сталі ў ЗША сілай, зь якою нельга не лічыцца.

*

У немалой ступені чарговаму ўздыму скрайніх правых спрыяе новая геапалітычная сытуацыя, выкліканая распадам СССР і цяпер пагроза таталітарнага рэваншу чырвона-карычневых зыходзіць ня толькі з "старой Эўропы", але і з "новапаўсталай" Расеі, пра што сьведчыць прыклад з філіяй РНЕ ў Беларусі. Адзіная рэальная сіла, якая можа нэўтралізаваць распаўзаньне "праваслаўнага расейскага нацызму" (тэрмін расейскай пісьменьніцы З.Крахмальнікавай) па нашай зямлі — гэта беларускі нацыянальны рух.

P.S. 31 сакавіка 1996 году. Менск. Каля Палаца спорту адбыўся мітынг у падтрымку палітыкі Лукашэнкі. Прысутнічаў і тутэйшы прафашысцкі "бамонд". Міліцыя затрымала баркашоўца са значкай стылізаванае свастыкі на штрыфэлі...

КНІГА — ПОШТАЙ

На складзе Фонду "Наша Ніва" маюцца кнігі:

1. Адам Глёбус. Толькі не гавары маёй маме... Зборнік інтымнае прозы. — Менск: Сучасная літаратура, 1995. — 310 с.
Кнігі новай сэрыі "Сучасная літаратура" разьлічаныя на поўную самаакупнасьць. Займальныя сюжэты, даверлівы тон, даступнасьць — характарыстыкі гэтай сэрыі.
41.000 БРБ

2. Адам Глёбус. Скрыжаваньне. — Менск: БАДППР — "Ковчег", 1993. — 46 с.
Апошні зборнік вершаў Адама Глёбуса. Многія з гэтых тэкстаў сталі агульнавядомымі песьнямі, многія перакладаліся на розныя мовы. Напрыклад, польская крытыка назвала "Скрыжаваньне" лепшай беларускай паэтычнай кніжкай дзесяцігодзьдзя.
7.000 БРБ

3. Энтані Сміт. Нацыяналізм у дваццатым стагодзьдзі. — Менск: БФС — "Эўрафорум", 1995. — 272 с.
Кніга прысьвечана шматлікім трансфармацыям нацыяналізму ў нашым стагодзьдзі, параўнаньню яго з такімі ідэалёгіямі "выратаваньня сьвету", як камунізм, фашызм і расізм.
20.000 БРБ

4. Юліяна Вітан-Дубейкаўская. Мае ўспаміны. — Вільня, 1994. — 192 с.
Гісторыя ахвярнага каханьня набожнай жанчыны і безнадзейна хворага мужчыны. Яна — дачка віленскага купца немца Юліяна Мэнке, ён — беларускі палітык і антыквар Іван Луцкевіч.
29.000 БРБ

5. Баляслаў Лесьмян. Пан Блішчынскі / Пераклад з польскай. —Вільня-Менск: "Наша Ніва" — "Мастацкая Літаратура", 1994. — 93 с.
Клясык польскай паэзіі Баляслаў Лесьмян (1878-1937) стварае маляўнічы й зваблівы сьвет інтымных перажываньняў чалавека.
17.000 БРБ

6. Вітаўт Кіпель. Беларусы ў ЗША. — Менск, 1993. — 352 с.
У кнізе беларускага эміграцыйнага дасьледніка ўсебакова разглядаецца гісторыя і сёньняшні дзень беларускай дыяспары ў Злучаных Штатах Амэрыкі.
29.000 БРБ

7. Беларускі рок-н-рол: Тэксты ("Бонда", "Крама", "Мроя", "Новае Неба", "Уліс"). — Менск: "Ковчег", 1994. — 64 с.
7.000 БРБ

Каб атрымаць патрэбную Вам кнігу, трэба пералічыць указаную суму грошай на адрас: Андрыеўскі Андрэй Паўлавіч, Менск 220094, а/с 89. Не забудзьцеся падаць свой адрас.

АЛЕСЬ АРКУШ

ДНІ

14.03. Прыехаў у Менск на сэмінар "Дэмакратычнае лідарства", які ладзяць прадстаўнікі расейскага Цэнтру сацыяльна-практычнай адукацыі "Галубка". Сталіца сустрэла паганым надвор'ем, паўсюднымі міліцыянтамі й сталінскім ампірам (усё шэрае й прыгнятальнае). Сярод "сэмінарыстаў" шмат моладзі; з Гомеля прыехала дзяўчына-"талакоўка", якая нават з маскоўскімі трэнэрамі размаўляла выключна па-беларуску, у мяне склалася ўражаньне, што ніякай іншае мовы яна ня ведае (ёсьць яшчэ дзяўчаты ў нашых "селеньях"!).

Увечары быў у рэдакцыі "Крыніцы". Алесь Разанаў папрасіў тэрмінова адказаць на пытаньне для анкеты пра 21 магчымасьць у гісторыі Беларусі.

У гатэлі "Сьвіцязь" да ночы адшукваў 21-у магчымасьць. Яшчэ ніводзін беларускі палітык не трымаў у руках лёсаносную ніту Арыядны. Скразныя магчымасьці.

15.03. Устаў, уключыў гатэльнае радыё. Былы старшыня цэнтарвыбаркаму, прозьвішча ўжо ня згадваецца, расказваў, якая ў беларусаў дрэнная Канстытуцыя, маўляў, малыя паўнамоцтвы дае прэзыдэнту. Сапраўды, сёньня ж Дзень Канстытуцыі...

А ўчора расейская Дума дэнансавала Белавескія пагадненьні. Back in the USSR! Добры падарунак беларусам у дзень сьвята. Расейскія трэнэры ў гэткай жа разгубленасьці. "Ну што ж, адзін Вярхоўны Савет мы ўжо бралі штурмам", — нібыта пажартаваў Іван з Масквы.

16.03. Урачыстае закрыцьцё сэмінару. Кожны слухач атрымаў па важкім томе "Антологии ненасилия". Разгарнуў на выпадковай старонцы: "198 мэтадаў негвалтоўных дзеяньняў... Адмова грамадзянаў ад супрацоўніцтва з урадам: байкот заканадаўчых органаў; байкот выбараў; байкот працы ў дзяржаўных установах і займаньня дзяржаўных пасадаў; байкот урадавых установаў, агенцтваў ды іншых органаў; выхад з урадавых адукацыйных установаў; байкот падтрымваных урадам арганізацыяў..." Актуальна! Гартаю далей. "Асновы барацьбы супраць перавароту... Вельмі часта народ адчуваў сваю поўную бездапаможнасьць перад абліччам перавароту, асабліва калі ён ажыцьцяўляецца войскам альбо зь ягонай падтрымкай. Аднак цяпер ужо вядома, што пераварот можна перамагчы без пагрозы грамадзянскай вайны: гэта народныя сілы, якія прынялі стратэгію грамадзкай абароны". Адразу відаць, што пісаў амэрыканец. Гэта ў якім-небудзь Нью-Ёрку дасі мурыну кухталя, а назаўтра зьбярэцца маніфэстацыя пратэсту.

17.03. У Полацку сонечны ранак. Вінцэсь Мудроў распавёў пра мясцовыя навіны: у Дзень Канстытуцыі на цэнтральным наваполацкім пляцы бээнэфаўцы выставілі пікет зь лёзунгамі "Абаронім Канстытуцыйны суд — абаронім сябе", "БНФ падтрымлівае законнасьць". Даўно ўжо не мітынгавалі й не пікетавалі...

18.03. У гарадзкой дзіцячай бібліятэцы імя Пушкіна сустракаўся зь дзецьмі — чацьвертая кляса. Расказваў, як робіцца кніга (маю ўласны досьвед). Напрыканцы выступу пачытаў страшылкі з кнігі "Павучальныя гісторыі дзядзечкі Сіда Рука". Слухачы сьмяяліся ледзь ня з кожнага сказу. Адзін хлопчык спытаў, ці марыць мой сын таксама стаць пісьменьнікам? Не, ня марыць, — бо бачыць, колькі трэба сядзець за пісьмовым сталом.

19.03. Прыслаў ліст з Харкава рэдактар "Українського Засіву" Ігар Бондар-Тэрэшчанка. Прапануе стварыць агульны ўкраінска-беларускі культуралягічны часопіс. Піша, што трэба прысьпешваць час, бо "хто зна, що воно буде далі"... Бракуе добрых перакладчыкаў.

20.03. У Полацку адкрыцьцё выставы жывапісу й графікі Сяргея Цімохава — адразу ў трох гарадзкіх залях. Прыехалі Алесь Разанаў, Віктар Маркавец, Уладзімер Арлоў. На адкрыцьцё сабралося багата людзей. Сяргей, напэўна, галоўны паганскі мастак у Беларусі. Стоды-птушкі, стоды-дрэвы, Дажбог, Белаполь і, натуральна, Вялес. "...ЧАЛАВЕК — гэта гліна, камень, дрэва, гэта сама ЗЯМЛЯ, якая плыве ў прасторы гэтага Сусьвету..." (Радкі з каталёгу выставы).

21.03. Мастацтва неабходна аддзяліць ад дзяржавы гэтаксама як і царкву. За кошт чаго яно будзе існаваць? А за кошт чаго існуе царква? Вось калі людзі панясуць мастаку ўсё, што маюць — яйкі, сала, пірагі, гамбургеры, вось тады й акрыяе Мастацтва.

22.03. Гумянюк прыслаў з Горадні карэктуру "Калосься №4". Часопіс робіцца больш разважлівы і разнастайны. Цэлы блёк матэрыялаў, прысьвечаных памяці Андрэя Пяткевіча.

23.03. Зраніцы еду ў Віцебск. Спачатку патрапіў на спэктакаль Ленкому ў Коласаўскім тэатры. Жан Както, "Кішэнны тэатар". Абдулаў, Збруеў, Алфёрава. Сядзеў і думаў, чаму не ўспрымаю гэтую "зорнасьць"? СэСэСэРаўскі атавізм? Элітарная бутафорыя? Не сучасны кантэкст? Шасьцігадовая дачка наваполацкага мастака Куржалава, якая сядзела побач, сказала сваёй маці: Якая прыгожая люстра! — і адначасова пяць гледачоў узьнялі свае вочы на тэатральную люстру. У тым ліку й я.

А 18-й гадзіне ў Дзіцячай мастацкай школе (Суворава, 3) пачынаўся "Арт-прагноз-96". Сабраўся квет беларускага літаратурнага авангарду. Ладзіў імпрэзу Алесь Пушкін (вечарына абышлася мастаку ў сямсот уласных даляраў). З "бум-бам-літаўцамі" прыехалі Акудовіч, Барысевіч, Лявон Вольскі і Кася Камоцкая. А таксама Гумянюк і Сільнова. Адкрываць гэты мастацкі шабаш Пушкін даручыў мне. Я выйшаў у паліто й сказаў, што доўгі час у сваёй роднай хаце мы хадзілі апранутыя — у ватоўках, бушлатах, шынэлях, кажушках і г.д., але прыйшоў час у сваёй хаце й распрануцца. І пачаў распранацца. Да кашулі!

Нягледзячы на тое, што ўваход быў платны, народу прыйшло процьма. Дзьве гадзіны ўся гэтая маса соўгалася (сядзячых месцаў не было), гаманіла, рагатала, сьпявала песьні, чытала вершы, давала й брала аўтографы.

Напрыканцы вечарыны запрошаныя артысты іголкамі дзікабраза пакінулі свае пісьмёны на адмысловых керамічных пластах. Я напісаў "Мы ўсё адно пера-можам!" і намаляваў "пацыфік". Перанос слова "пераможам" адбыўся незаплянавана й я з задавальненьнем заўважыў яшчэ адзін, патаемны, сэнс сваіх крамзоляў. Можам!

Пушкін паабяцаў умураваць гэтыя пласты ў падмурак сваёй будучай галерэі.

Полацак

Сяргей Астраўцоў

БІБЛЕЙСКІ

1.

У шэрых жылых блёках запальваюцца першыя жарынкі лямпачак. Ты шыбуеш доўгай сьнежнай сьцяжынаю. З пагорка на пагорак, налева-направа, агінаючы адзін дом, наступны. За пяць крокаў наперадзе сьпяшаецца дзяўчына у футэрку. Шапка з забітай лісы, галоўка якой завернута назад, бязвока глядзіць на цябе.

Голуб грэецца, адшукаўшы сярод сумётаў панцыр люка, пад якім ацяпляльныя трубы. Жалезныя скрыні са сьмецьцем упершыню апанавалі не каты, а птушкі. Каля адной — дробныя вераб'і, каля наступнай — вароны, каля трэцяй — ахайныя чысьцёхі галубы. Сталоўка. Толькі што ты некалькі разоў перачытаў няўцямны надпіс, які табе па-беларуску раіў: "бяры хлеб па спажываньню"(?). Атавізмы сувэрэнітэту ў гандлі.

Сабакі са сьнежнымі пысамі разграбаюць сьнег нібы лясныя вепрукі. Гульня, пошукі? Крыху раней. Сабачка з захапленьнем, хочацца сказаць — са шчанюковаю радасьцю, ганяе па заледзянелым доле надзвычай лёгкую пустую плястыкавую бутэльку. Ці ўпершыню ты палюбіў варонаў, сарок, груганоў? Усё адно. Паважны выгляд пры сьмешных кароткіх і калматых нагавіцах, якія перашкаджаюць скакаць па сьнезе. А галоўнае, годнасьць і зусім не глупота ў вачох. Немаведама што прымусіла клясыка пагардліва сказаць "дурны мужык як варона". Штосьці ён пераблытаў.

2.

Даляр расьпінае ў зьмірэнчай кашулі.

Тры "Беларусі" ўгодліва расчышчаюць ад сьнегу пляц перад адубелым Ленінам, быццам 8-га сакавіка таксама адбываюцца мітынгі. На стомэтровай вуліцы ледзьве пасьпелі зьмяніць шыльдачкі. Замест К.Цэткін — Дамініканская. Тут рэдакцыя беларускай газэты "Пагоня", зернейка якой захавалася нібы апісаная клясыкам пшаніца ў эгіпэцкай пірамідзе.

Недзе далёка расейцы разбурылі спалены гмах прэзыдэнцкага палацу, недзе чачэнскія партызаны раптоўна апанавалі захопленую год таму рэгулярнымі войскамі сталіцу. У Лідзе рэгіянальная канфэрэнцыя БНФ патрабуе ад Пазьняка, каб згадзіўся на збор подпісаў за лукашэнкаву адстаўку.

Апэтытна чырвоны аўтафургон Coca-Cola спыніў рух на вуліцы Леніна Мікалая, ніяк з-за сумётаў ня можа збочыць да орсаўскае крамы. Даўгі хлапец у чырвона-фургонным камбінэзоне і бэйсболцы на мігі просіць перачакаць дзьве чадныя кавалькады, якія сьпяшаюцца ленінскім шляхам у адваротныя бакі.

Замежны сэдан — аграмадны пачак з-пад стымаралу, дакладна паўтарае малюнак жуйкавае абгорткі. Два міліцыянты цікавяцца, чаму frech-maker прыпаркаваў сваё стракатае дзіва каля насатага маршала, зробленага на матыў галавы стода зь Велікоднае выспы. Абцятая па плечы маршальская галава высока на пастамэнце, і не зважае на жыццёвыя дробязі.

3.

Камунальныя брыгады разьяжджаюць па горадзе, аббіваючы з падстрэшкаў калёніі ледышоў.

Амаль палова сакавіка. Пануе клясычная зіма. Стары горад у сьнежным палоне. Абодва замкі патанаюць у сумётах. Асабліва Новы, дзе сьнегу больш месца. Даўней, калі сюды хадзілі на сваю партыйную працу сакратары ды інструктары абкаму, сьнег у горадзе перш вывозілі адсюль. Цяпер жа яшчэ адзін сьнегапад і, здаецца, каралеўскі палац стане недаступны для студэнтаў са школьнікамі — чытачоў ды экскурсантаў. Каб непаважныя аматары рыгліьпірмінту не чапалі вязіныя першадрукі вялікай французскай энцыкляпэдыі, якая неспадзявана падрыхтавала рэвалюцыю, таксама вялікую і французкую. Ці вы чытаеце па-французску, ці разьбіраеце тагачасны гатычны шрыфт? Энцыкляпэдычныя фаліянты выпадкова захаваліся, і таму іх не давялося падрабляць у сваёй майстэрні У.К., які ратаваў прагалы экспазыцый муляжамі.

Хай сьпяць спакойна рыцарскія латы, партрэты Касьцюшкі і Панятоўскага, янычарскі ятаган, самурайскі меч ды вітыя інданэзійскія кінжалы, мясцовыя кавалерыйскія шаблі, прывабна-незразумела званыя кабабзяй. Халера і з вамі, акупацыйныя салдацка-суворaўскія шапкі, якія сьпятрэлі і сьцяліся да дзіцячага памеру нібы муміязаваныя галовы прабадырою папуасаў і пралетараў.

Перад замкавай брамаю — стылёва неадпаведны драўляны трох- ці чатырохмэтровы Вітаўт-ас аўтарства нейкага літоўскага, здаецца, віленскага разьбяра. На плячох сьнежныя гурбачкі, як уяўныя пагоны. Выпадковы напамінак пра зрабаваную палякамі карону, якой ён не дачакаўся. Па адзіным у сёньняшняй Беларусі выгбавым мосьце пераходзіш у колішнюю Вітаўтаву рэзыдэнцыю. Каб абавязкова пастаяць на паўразбураным муры высока над Нёманам.

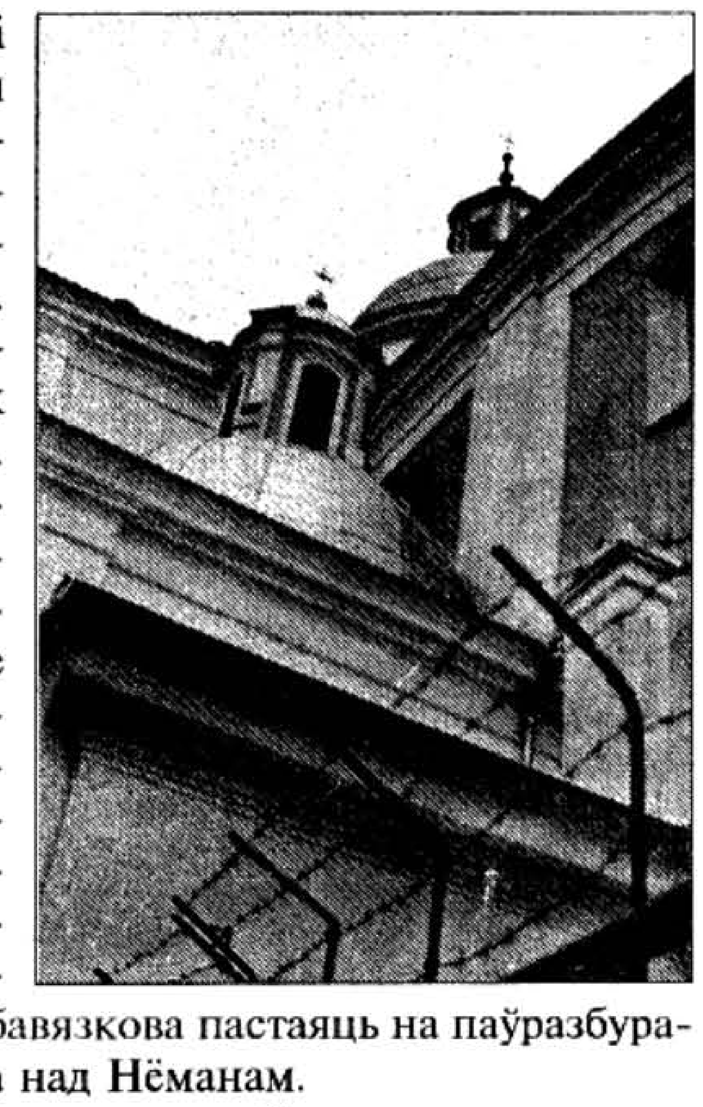

Успамінаецца іншы дзень. За ракою золкая марозная смуга, да якой нехта прыляпіў бляклую плямку зімовага сонца. Белая паверхня замерзлай ракі сьпярэшчана мудрагелістымі ланцужкамі сьлядоў. Каля прычалу прымерз да лёду невялікі цеплаход. Цяпер сьлядоў ня бачна. Час-часам сыплецца сьнег. Штодня. Абапал рэчышча уздоўж берагоў пазначыліся цёмныя пісягі — непазьбежны ўплыў цёплага расьпешчанага гарадзкога жыцьця. Першая прыкмета будучай неадлігі. Неўзабаве нельга будзе перакрочыць гэты ваш Кранон. Раку часу? Ці — бясчасу? Міжчасу...

4.

А ў Тайвані вучэньні грамадзянскае абароны. Кітайцы начыталіся невядомага рамана Аксёнава. Асабліва ім спадабаўся фінал, страляюць у тайваньскі бок балістычнымі ракетамі. Але тайваньцы ня лыкам шытыя, яны таксама чыталі "Востраў Крым". Паназіраць за тэатрам вайсковых дзеяньняў прыплыў авіяносец Independent. Сымбалічная і разам двухсэнсоўная для гэтага выпадку назва.

5.

Горы, невысокія, з касьцёламі, замкамі, хрушчоўкамі, бронзавай статуяй у пудовай кепцы і падземнай грамадзкай прыбіральняй на адрасе Савецкая плошча 1а набрыньваюць блізкай і вельмі вялікай вадою. Гару пад Каложай, гавораць, абавязкова падмые. Дальбог. Начальства гавора. З панядзелка, нібыта, пачнуць умацоўваць. Як, цікава? Ды хоць бы як. Праваслаўная ж сьвятыня! Што Лукашэнка Алексію скажа, калі падмые? Падмываць можна хіба што касьцёлы... Так, праваслаўная, затым уніяцкая Каложа, як толькі была зроблена расейска-праваслаўнай —абрынулася ў Нёман. Амаль палова храма. У вялікую паводку 1853 году. Так і зь Беларусяй будзе, калі вернуць яе назад у расейскую няволю. Толькі-толькі ў Калоскай царкве пачалі майстраваць новы аўтар...

Вы ідзяце зь бюракратычнай установы са зьвесткамі пра будучую паводку. Яны гучаць апакаліптычна. Збочыўшы з вул. Ажэшкі на Савецкую, пешаходную — за царом Мураўёўскую і Дамініканскую — бачыце, як насустрач едзе колеру лётасу Opel Ascona. За рулём калоскі бацюшка! Сьпыняецца і расчыніўшы па-джэнтэльмэнску дзьверцы выпускае ў бок вуліцы Сьветлае будучыні прывабную даму.

Далёка у сьнягох капаюць вакол калгаснае вёскі доўгі беламорскі канал сямімэтровае шырыні. Каб вёску ня змыла. У навакольных гарадах і мястэчках не пасыпаюць больш вуліцы салёным пяском. Тысяча мяшкоў зь ім прывезена ў вёску, каб умацаваць дамбу. У невялікім горадзе Б. з жахам чакаюць, калі шкодныя сьцёкі з ачышчальных ставоў вялікага заводу імя першага прэзыдэнта зноў залілюць аднапавярховую Беларусь: хлеўчукі з парсюкамі, скляпы з бульбай і шматамі сала, дрывотні, хаты, якія пачалі расьці ў зямлю, разам з тэлевізарамі, у якіх бясконцыя лукашэнкавыя маналёгі...

А вось вы стаіце ў кавярні за столікам з клюмбаю штучных кветак. Калега ўспамінае бацькоўс-

ПАТОП

кую хату ў мясьцінах з сольнакалійнымі гарамі й шахтамі. Уся вёска атрымала загад на эвакуацыю. А ў хаце кніжкі. А пад зямлёю запампаваны туды калійны шлям. Ты міжволі ўяўляеш, як уздымаецца ўсё гэта хімічнае пазадзьдзе з талай вадою, як з тысячаў фэрмаў расьцякаюцца на усе бакі фэкі, як калгасныя ядахімікаты... Што задумаўся? Пі сваю каву, дзядзька.

Каля небясьпечнага тэлефону ў штабе грамадзянскай абароны дзяжурыць палкоўнік з груваcткім расейскім прозьвішчам Шароў, але нечакана беларус. Балятаваўся палкоўнік у парлямэнт, каб падзяліцца з дэпутатамі штабным досьведам, але не атрымалася.

Група падрыўнікоў назапасіла дынаміту. Ім давядзецца глушыць рыбу пад 60-сантымэтровым лёдам. У трох шрубалётаў напагатове, у перадчуваньні адказнае працы, прапэлеры. Перш аглушаць, кантузяць, згвалцяць і закатуюць (ці вызваляць) Нёман, але спачатку Нямунас — з таго боку мяжы. Паводле дамовы на ўзроўні прэм'ер-міністраў. З асабістай згоды прэзыдэнтаў, якія, разабраўшыся з агульным гербам, разьбяруцца і з агульнай ракою. Яна, паводле іх плянаў, павінна стаць транспартным калідорам на выпадак экстрэмальнае сытуацыі, для вываду атамнага падводнага флёту з плаўбазы г. Балтыйску ў родную савецкую Беларусь, якая павінна стаць апэндыксам для канцэнтрацыі фэдэральных войскаў перад абліччам наступу НАТО на ўсход. Па-над ракою сям-там вісяць газаводы-дружбы. Ня дай бог лопнуць ад марозу ці, наадварот, ад крыгалому, што тады з інтэграцыяй?! Рачныя масты атрымалі ахову, якая напрасткі падначальваецца асабіста самому галоўнаму камандзіру.

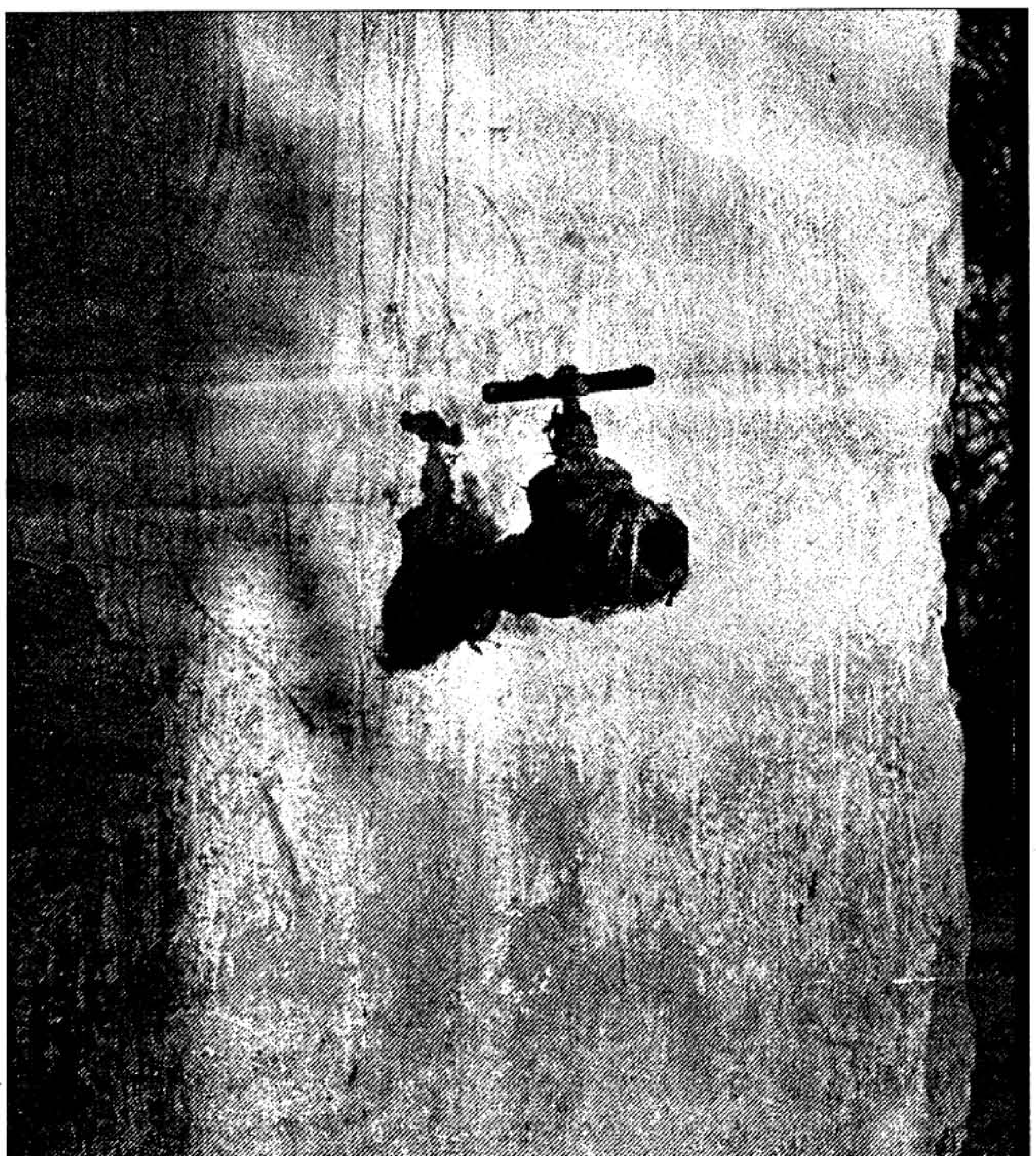

Здымак Анатоля Клешчука

6.

Каналы Агінскага. Гэта той, што палянэзы прыдумаў? Ці яго сваяк? Ці, можа, сваяк сваяка? Якая вам розьніца! Ну як жа якая? Яго разьвітаньне з радзімаю спадзяваліся зрабіць гімнам РБ, пакуль справа ня ляснула з-за першага прэзыдэнта, які пад настрой сьпявае толькі “саюз нерушымы...” А каб не лайдачылі лішне й зрабілі?

Агінскія каналы набрыньваюць, як жылы, ламаюць лёд, затапляюць горад, перапыняючы электрычнасьць і водападачу. Эвакуяваных жыхароў селяць у кашарах на вул. Чырвонаармейскай, разьмяркоўваюць паміж імі службовыя нарады і кормяць з паходных кухняў.

7.

Генэрал Грыб усхвалявана прамаўляе з трыбуны сэсіі. Ягоны родны раён засыпаны сьнегам, землякі ў вёсках адрэзаны ад жыцьцёва неабходнай інфармацыі. Ён просіць прэм'ера ці нават самога прэзыдэнта (?!) забясьпечыць сялянаў у глухіх вёсках радыёдынамікамі з намаляваным на іх залатымі літарамі прэзыдэнцкім подпісам...

А дзятлаўскі райвэртыкалькам прымае гістарычнае рашэньне аб адлове й зьнішчэньні валацужных сабак, якія “палохаюць, кусаюцца і распаўсюджваюць хваробы”. Найлепшыя галовы прыдумваюць дакладнае вызначэньне для валацугаў — усе, якія без гаспадара. Кантора ЖКГ атрымала загад стварыць першую спэцбрыгаду. Другую спэцбрыгаду, узброеную да зубоў “для адлову і зьнішчэньня ваўкоў, лісіц і іншых драпежных зьвяроў”, пажарным чынам фармуе таварыства паляўнічых і рыбаловаў.

Не маглі дачакацца, каб той Грыб выбіў з ураду бясплатныя факсымільныя прыёмнікі для жыхароў лясных сялібаў, каб тыя маглі адганяць зьвяр'ё гучнымі радыёманалёгамі! А можа ў гэтым таксама праявілася супрацьстаяньне выканаўчай і заканадаўчай улады? O tempora, o mores!

8.

Жоўты грэйдар соўгаецца па сумётных дварох, чысьціць дарогу для машынаў са сьмецьцем. На дзьвярах пад'езда вузкі пасак аб'явы: забясьпечце свае прадукты і маёмасьць у падвалах перад паводкай. Ужо пяць дзён як перад Леніным ніяк не разграбуць гурбы, “Беларусі” замянілі большым “Кіраўцам”. У газэце лілёвая абвестка: “Милые дамы, база “Бакалея” поздравляет с праздником...”

9.

80 вёсак рыхтуюцца да эвакуацыі, некалькі тысячаў вяскоўцаў. Амаль павыміралі вёскі. 22 фэрмы і 12 тысячаў жывёлаў таксама чакаюць адсяленьня. У заапарку вакзальныя настроі. Заапарк конча будзе затоплены. Зубар, натуральна, мог бы назад вярнуцца ў пушчу. І суматранскі тыгар зь ягарам і сьнежным барсам. А вось кітайскаму алігатару, чорнаму насарогу, афрыканскаму слану і бэгемоту наўрад ці спадабаецца парапоўненая вадою Гараднічанка, якая прабіраецца цераз горад у Нёман, у які трапляе каля самое Каложы. Іх усіх разьвязуць па навакольных калгасах, на жывёлагадоўчыя фэрмы — у “Прагрэс”, “Кастрычнік” і былы “Шлях да камунізму”. Патрэбна ажно 500 клетак, а іх няма. Можа ў менскім цырку пазычаць? —спадзяецца вэртыкальнае начальства, якому шкада 500 мільёнаў на клеткі. Што зь імі потым рабіць? Хіба што каго-небудзь саджаць.

10.

У Ашмянах угодкі Сталіна адзначылі аблавай на бедных беспрытульных сабак.

11.

Алесь А. апавядае сон: гляджу з 15-га паверху на Нёман, а па ім плыве цэркаўка драўляная, менавіта праваслаўная, бо з цыбулькай. Выглядае, як палеская. І бярэ мяне жах: значыцца, неўзабаве і хаты паплывуць... А ты стаіш, слухаеш і міжволі рэагуеш ланцугова: Чарнобыль—нібы-сувэрэнітэт—першы прэзыдэнт—усенародны рэфэрэндум—біблейскі патоп...

13 сакавіка

ЗАНАТОЎКІ ЭГАІСТА

Адам Глёбус

Нетрадыцыйныя задавальненьні

Раней, усе свае трыццаць пяць гадоў, я ніколі не прымаў раніцой ванну, а вось прывык, і мне няўтульна безь пяціхвіліннага ляжаньня ў цёплай вадзе і менавіта зранку.

*

І яшчэ пра ванну...

Прачытаў у швэйцарскага немца Макса Фрыша, як чалавек, несправядліва абвінавачаны ў забойстве, клаўся ў поўную ванну, адчыняў вадасьцёк і чакаў пакуль сьцячэ ўся вада аж да апошняй кроплі. У Фрышаўскім герoі мне ўбачылася ўрбаністычнае прачытаньне традыцыйнага — а каб яно (гора!) сплыло разам з вадою.

Некалькі разоў у цяжкія дні я й сам набіраў поўную гарачую ванну, каб разам з вадою зь мяне ў чорную адтуліну сьцякло й гора горкае.

*

У часе скрухі можна суцешыць сябе думкаю — ты робіш столькі зла, колькі ворагі робяць табе. Суцяшэньне варта шукаць у раўнавазе.

*

Перад тым, як выйсьці з дому, выбіраю непатрэбную рэч і выкідаю ў сьмецьцеправод. Звычайна гэта часопісы, газэты й пустыя бутэлькі, але ўчора выбраньніцаю была шэрая кепка, яе выкідаў са шкадобаю.

*

Калі ў пакой, дзе няма нічога жывога, прынесьці гаршчэчак з кветкаю, дык, засяродзіўшыся, можна ўбачыць, як жывое прыцягне й сканцэнтруе на сабе ўвагу ўсяе пакаёвае прасторы ды ўсіх пакаёвых рэчаў. Калі ж у той самы пакой прынесьці два гаршчэчкі з кветкамі, можна ўбачыць і барацьбу, бойку глядыятараў. І калі я назіраў за паводзінамі кветак, дык пераканаўся: бой глядыятараў зусім не вынаходніцтва чалавека, а праява прыроды. ЖУК ЕСЬЦЬ ТРАВУ, ЖУКА ЗЬЯДАЕ ПТУШКА, А ТХОР П'Е КРОЎ З ПТУШЫНАЙ ГАЛАВЫ... Але асноўнае ў іншым. Побач з кветкаю ўсе рэчы здаюцца падпарадкаванымі й мізэрнымі. І таму лягчэй пазбавіцца ад палону рэчаў.

І яшчэ... Я доўга ня мог зразумець, чаму мая котка загрызла кавовае дрэўца, а цяпер ведаю — з-за рэўнасьці.

*

Слухаючы магнітафон у машыне, заўважыў, што прыносіць асалоду ня столькі слуханьне музыкі, як услухоўваньне ў яе.

*

У часы майго дзяцінства запалак на вуліцах валялася процьма. І ў веснавы сонечны дзень я выходзіў са школы, падыходзіў да ручаіны, што бруілася каля броўкі і пускаў запалку. Яна плыла, абмінаючы камяні і гурбы сьнегу, яна зьнікала пад ледзянымі карункамі й вынырвала зноў на іскрыстыя хвалі... Бязь сьпешкі я крочыў уздоўж ручаіны і сачыў за вандроўніцаю-запалкай. Калі яна спынялася, зачапіўшыся за які ашмотак газэты ці пачак з-пад цыгарэт, я дапамагаў ёй вызваліцца і мы працягвалі падарожжа, аж датуль, пакуль ручай не расплываўся ў вялікай лужыне ці не правальваўся паміж кратамі ў вадасьцёк.

Цяпер згарэлую запалку ня надта знойдзеш нават на прыпынках. Усе карыстаюцца запальнічкамі, а іх ня пусьціш па веснавой ручаіне.

*

Найвялікшае задавальненьне атрымліваю падчас выкрываньня сакрэтаў. Недзе нехта нешта прытойваў, хаваў, маскаваў, а я ўзяў і ўбачыў і паказаў усяму сьвету. Вось так высочваеш у краявідзе хамэлеона. Глядзіш, напружваесься, пільнуеш і раптам — радасьць. Хрыбетнік, лапы, хвост, вочка міргнула. Хваляваньне немагчыма стрымаць. Вядома, асудзяць... Як ты мог?.. Людзі кажуць!.. Дзе сумленьне?.. Што ён, хамэлеон, табе кепскага зрабіў? За што? Цэлая гурба нікчэмных пытаньняў. Я ўбачыў хамэлеона, узрадаваўся і паказаў яго сябрам. На душы ўтрая весялей, калі радасьць адкрыцьця бачаць сябры.

сучасная ЛІТАРАТУРА

Кніга стала прадаецца ў наступных пунктах:

У МЕНСКУ: у шапіку ТБМ (каля Нацыянальнага Банку), у Літаратурным музэі М.Багдановіча (вул. Багдановіча 7а) і ў фае Нацыянальнае бібліятэкі;

У ГОМЕЛІ: у аддзеле інфармацыйных тэхналёгіяў абласной бібліятэкі;

У ГОРАДНІ: у шапіку “Васілёк” (каля ўнівэрсытэту);

У МАЛАДЭЧНЕ: у шапіку ТБМ (на чыгуначным вакзале).

У іншых выпадках раім зьвяртацца да сыстэмы “Кніга-поштай”. Для гэтага трэба 41.000 БРБ пералічыць на адрас: Андрыеўскі Андрэй Паўлавіч, Менск 220094, а/с 89. Не забудзьцеся падаць свой адрас.

Салідарнасьць

4 красавіка рэдакцыя "НН" атрымала праз факс Заяву Палітычнае Рады Канфэдэрацыі Незалежнай Польшчы (KPN). Канфэдэрацыя — адна з буйных парлямэнцкіх партый суседняй дзяржавы. "У сувязі з падпісанымі прэзыдэнтамі Беларусі і Расеі 2 красавіка пагадненьнямі, якія азначаюць фактычную ліквідацыю сувэрэннасьці Беларусі, Палітычная Рада KPN заяўляе наступнае:

1. Рашэньне пра "паглыбленьне інтэграцыі" азначае для Беларусі адмову ад яе незалежнасьці, г. зн. ад бясцэннай каштоўнасьці, ад якой ня можа адмовіцца ніводзін урад, бо гэта ўласнасьць народу.

2. Паглынаньне Беларусі Расеяй — гэта чарговая праява адраджэньня расейскай імпэрыі, якая пагражае бясьпецы краінаў Сярэдняй Эўропы, у тым ліку Польшчы.

3. Мы заклікаем усе польскі грамадзкія і палітычныя сілы падтрымаць беларускі незалежніцкі рух".

Мы добра ведаем, што такое жыць без незалежнасьці і ні пра што такое ня думаць. Цяпер нам давядзецца спазнаць — што такое жыць пазбаўленымі незалежнасьці. Палякам вельмі добра вядома, што гэта за жыцьцё. Іх досьвед і ўменьне цаніць незалежнасьць могуць стацца для Беларусі вялікай падтрымкай.

Вітаю стваральнікаў "Нашае Нівы".

Мне 16 гадоў і я ваш сталы чытач. З таго часу, як "НН" была адноўленая ў 1991 годзе, я не прапусьціў ніводнага нумару.

Ваша ранейшая ўзьнёсласьць і летуценнасьць адпавядала той пары. Падчас знаходжаньня Шушкевіча на пасадзе сьпікера ў нас усіх быў той пэрыяд, калі мы мроілі і спадзяваліся, што, нарэшце, пабудуецца наша "Каралеўства Беларусь". Але чым далей, тым больш рабілася зразумела, што Беларусь — гэта "мёртвы дом", "перакулены конус з цэнтрам у Менску".

"Наша Ніва" намагалася адукоўваць беларусаў, маючы высокія мэты. Якія былі ўзьнёслыя нумары пра Менск, навагодні нумар, цалкам надрукаваны лацінкай! Колькі беларускасьці было схавана ў кожным радку! Газэта стварыла сабе імідж элітарнага гісторыка-культурнага выданьня. Але гэта звузіла кола яе чытачоў да тых, чый сьветапогляд супадае зь сьветапоглядам рэдакцыі. Такіх людзей аказалася няшмат. Хтосьці перастаў выпісваць газэту з-за мэнтальнай дыстанцыі і занадта альтэрнатыўнага нашаніўскага падыходу да ўсяго. І вось вынік — трэба штосьці зьмяняць. Сярод нас, сталых чытачоў, знойдзецца шмат скептыкаў (адзін зь іх — мой бацька), якія будуць абвінавачваць новы варыянт газэты ў адсутнасьці тых пэрлінаў, што грэлі вока ў папярэдніх нумарах. Я сам любіў гэны дух, што вітаў нас у "Ленцы", "Эсэ пра Зарэчча", "Забі сьвіньню" і інш.

Мой бацька лічыць, што было б файна, каб вы кампэнсавалі зьмену штомесячным літаратурным выпускам. Не забывайцеся на вершы. Калі ёсьць добрыя, надрукуйце! Я і сам пішу і цікаўлюся літаратурай.

Але, спадары скептыкі, успрымайце крок "Нашай Нівы", як чарговую цагліну ў адраджэньне нацыі, прыцягненьне да беларушчыны шырэйшага кола чытачоў!

Добры дадатак "Інфарматар". Цікава было б даведацца, як там бытуе MTV. А таксама не спыняйце друкаваць сусьветныя хіт-парады. Таксама "Наша Ніва" магла б друкаваць першы штотыднёвы беларускі хіт-парад. Гэта маглі б зрабіць і ў радыё 101'2. На жаль, ня маю магчымасьці слухаць.

Адным словам, усё цудоўна!

Ваш чытач Храпавіцкі Андрусь, Глыбокае

Найшаноўная "Наша Ніва"!

Быў адчувальна кранугы "цыганскаю" публікацыяй у "НН" журналіста С.Адамовіча. Як дадатак і сьведчаньне майго першаадкрывальніцтва ў тэме друйскіх цыганаў, дасылаю сваю "Цыганку", намаляваную ў Друі ў 1989 годзе.

Алесь Мемус, Віцебск

Добрага здароўя, "НН"!

На правах вашага старога няўдалага аўтара віншую з новым тварам, а дакладней — таварам. Тавар, можна сказаць, спажыўны і, мне здаецца, пэрспэктыўны. Жадаю вам стаць сапраўднай выдавецкай карпарацыяй. Спадзяюся, што ваш рэклямны дадатак зь цягам часу стане першым самастойным "дзіцём", якім вы так пасьпяхова зацяжаралі. Адно толькі — імя ў яго сумнаватае, аддае нейкім кадэбісцкім душком. Я прапаную (ці дакладней —прадаю, пакуль бясплатна) іншую назву — Інфар-мікст (infor-mixt), у якой лацінскае "mixt" азначае "сумесь", "кактэйль", "мікстура". Посьпехаў у плаваньні па дзікіх хвалях рынкавага сацыялізму.

В.Аўраменка, Магілёў

Няясная сталіца

Гледзячы на палітычнае жыцьцё Беларусі з часу аднаўленьня незалежнасьці і на тыя палітычныя плыні, што змагаюцца ці змагаліся за права кіраваць краінай і тых людзей, якія іх падтрымваюць, міжволі задаеш сабе пытаньне: у якой дзяржаве мы жывем, дзе наша сталіца? Дакладнага адказу не знаходзіцца. Падобна на тое, што ўласна з краінай Беларусяй, са сталіцай горадам Менскам сябе мала хто атаясамлівае. Грамадзтва яшчэ не ўсьвядоміла тую палітычную сытуацыю, якая склалася пасьля Белавескіх пагадненьняў 1991 году.

Апанаваўшы нацыянальную ідэю, Народны Фронт, відаць, па-ранейшаму бачыць Беларусь ня ўласна Беларусяй, а Вялікім Княствам, натуральна, са сталіцаю ў Вільні, зь межамі ад мора да мора і, напэўна, марыць прыхіліць дзіду Альгерда да маскоўскае брамы. Хоць непасрэдна пра гэта й не гаворыцца.

Што тычыцца Лукашэнкі, які скарыстаў момант і апынуўся на вяршыні ўлады, а таксама тых, на каго ён абапіраецца, г. зн. найменш адукаванай часткі насельніцтва, то яны жывуць у СССР ад Буга да Курылаў са сталіцаю ў Маскве. Ні Лукашэнку, ні ягонаму электарату няма аніякае справы да Беларусі. Менск не ягоная сталіца, гэта відавочна. Ягоны час у Беларусі мінае. Ён гэта разумее і пайшоў ва-банк, хоча далучыць Беларусь да СВАЁЙ сталіцы. А тая частка насельніцтва, якая да канца будзе яго падтрымваць, — гэта плебс, якому ўсё адно, дзе жыць, галоўнае, каб нешта дзяліць і даваць выхад сваёй злосьці. Беларусь ня іхная краіна, Менск ня іхная сталіца.

Бальшыня ж насельніцтва лічыць сябе па-ранейшаму тутэйшымі. Прывязаныя да свайго дому, яны гэты дом і лічаць сваёй краінай і сталіцай, і за гэты дом яны будуць змагацца да канца. Менск, Вільня, Масква альбо Варшава для іх — гарады і больш нічога.

Хто ж рэальна жыве ў Беларусі і адназначна ўважае Менск за сталіцу сваёй краіны? Апрача нацыянальна сьвядомых людзей, гэта кляса бізнэсоўцаў і прыватнікаў, незалежна ад нацыянальнасьці, якія выразна бачаць сваю пэрспэктыву — найперш бізнэсовую, па-другое, пэрспэктыву рэалізацыі сябе як асобы толькі ва ўмовах дзяржаўнасьці Беларусі. Яны разважаюць катэгорыямі выгады. Быць ці то ў эСэСэСэРы, ці то пад Расеяй ім нявыгадна. Яны будуць адстойваць можа й не Беларусь, але свой бізнэс, а гэта зь іхнага гледзішча, рэчы аднолькавыя. Менск, дзе пакуль што вырашаюцца іх жыцьцёвыя праблемы, — іх сталіца, іх горад. Тое самае датычыцца большае часткі дзяржаўнае бюракратыі і намэнклятуры, якая адчула смак жыцьця (хоць крыху) у незалежнай дзяржаве, а гэта зусім нямала. І тут назва партыі вялікага значэньня ня мае. Гэта менавіта той асяродак, для каго Менск — рэальная сталіца рэальнай краіны.

І сёньня мы назіраем, што менавіта гэтыя колы думаюць пра абарону дзяржаўнасьці і незалежнасьці, пра пабудову сваёй краіны. Цяпер дзеля гэтага давядзецца зрабіць значна больш намаганьняў. Але як кажуць — досьвед прыходзіць з гадамі, як і заробак.

І апошняе, у 1918 годзе 25 сакавіка БНР была абвешчана менавіта ў Менску. Што тычыцца Вільні, то ў складзе якой бы дзяржавы яна не знаходзілася, яна застанецца местам нашай духоўнасьці. Рукапісы не гараць. Масква была, ёсьць і будзе чужым для Беларусі горадам, але гэта ўжо іншая размова.

Алег Дашкевіч, Менск

ФОТАЗАГАДКА

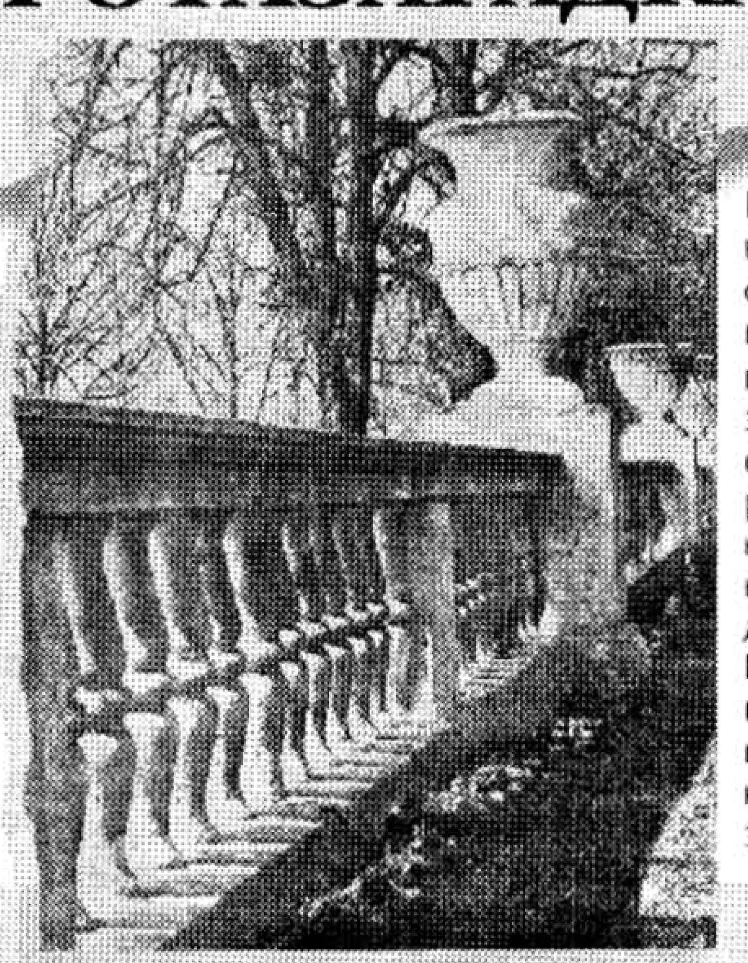

1

Штотыдзень на апошняй старонцы "НН" мы будзем публікаваць здымкі з фрагмэнтамі розных краявідаў нашых местаў ды мястэчак. Вы мусіце назваць тое, што выяўлена на гэтых здымках.

Той, хто слушна адкажа на пяць загадак запар і дашле свой адказ на адрас рэдакцыі, атрымае каштоўны прэзэнт. А той, хто адкажа першы, атрымае і самае каштоўнае, што ў нас ёсьць — "Нашу Ніву" на ўвесь год.

NESCAFÉ
CLASSIC

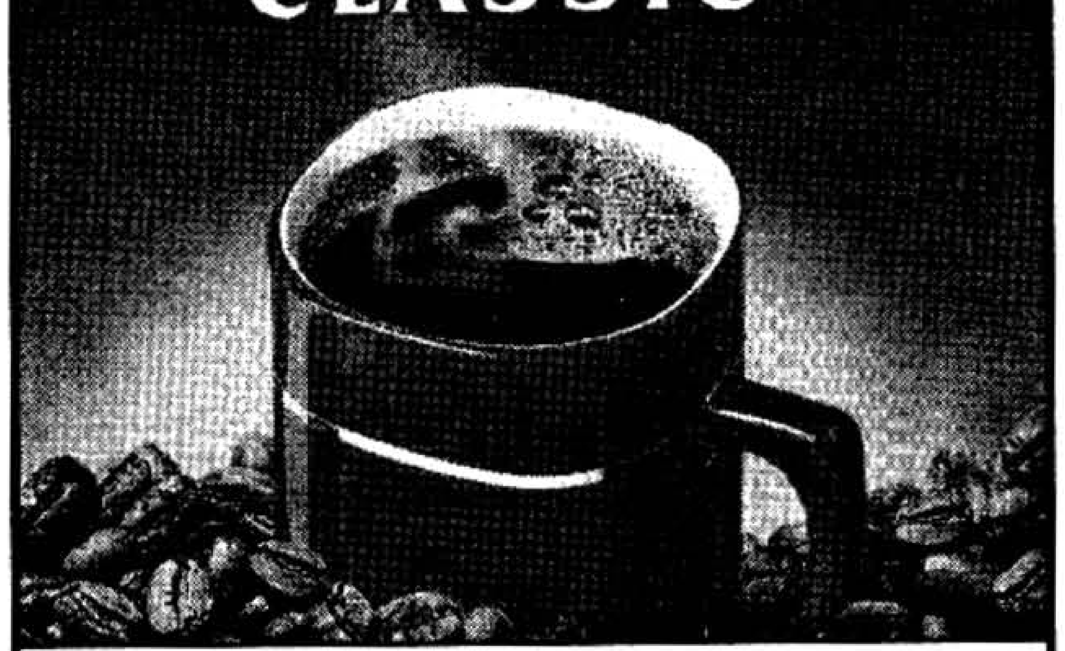

SELECT	100/48	1.6$ - 1.75$
CLASSIC	250/12	4.05$ - 4.2$
BRASELLO	110/12	2.20$ - 2.35$

МІНІМАЛЬНА —1 КАРОБКА
ПРЫМАЕМ ЗАМОВЫ
ТЭЛ.(0172)626141
Nestlé

пытайцеся ў шапіках
"Саюздруку"
і ў прыватных
распаўсюднікаў,
а яшчэ лепш – выпісвайце
НЕЗАЛЕЖНЫ ТЫДНЁВІК
НАША НІВА

наш індэкс 63125
Падпіска праз недзяржаўную сетку дастаўкі
тэлефон 29-22-10 (Цыбульскі Леанід).

© НАША НІВА Спасылка на "Нашу Ніву" абавязковая Наклад 5000 Нумар падпісаны ў друк 7.04.1996 Надрукавана ў ЗАТ "Lietuvos Rytas" (Вільня, праспэкт Гедыміна, 12а)